ಸಂತಾಪವಾಯಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದು ತಾನು ಮಾಡಿದ ಸಂಕಷ್ಟಹರಚತುರ್ಥಿವ್ರತದ ಪುಣ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಧಾರೆಯೆರೆದನು. ವರಸಿದ್ಧಿವಿನಾಯಕನನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ''ಓ ಗಣನಾಥನೇ, ಸಂಕಷ್ಟಹರಚತುರ್ಥಿ ವ್ರತವನ್ನು ನಾನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ನನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆ, ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳು, ಪರಿವಾರವರ್ಗದವರು ಕುಂಭೀಪಾಕದಿಂದ ಉದ್ಧಾರಹೊಂದುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು. ಯಮನ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಸು'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಾನು ಮಾಡಿದ ವ್ರತದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ಗಣೇಶನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿದನು. ಅದರಿಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ಭ್ರಷುಂಡಿಯ ಪಿತೃಪರಿವಾರದವರೆಲ್ಲರೂ ಘೋರನರಕದಿಂದ ಉದ್ಧೃತರಾದರು. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ದಿವ್ಯದೇಹ ಬಂದಿತು. ದೇವಲೋಕದಿಂದ ಬಂದ ವಿಮಾನವನ್ನು ಏರಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಗಣಪತಿಯ ದಿವ್ಯಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥೀ ವ್ರತ ಕಥನ ಎಂಬ ಐವತ್ತೆಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಸಂಕಷ್ಟಹರಚತುರ್ಥೀವ್ರತ ಕಥನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೫೯

ಶೂರಸೇನ :- ದೇವೇಂದ್ರ, ಸಂಕಷ್ಟಹರಚತುರ್ಥೀವ್ರತದ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಭ್ರುಷುಂಡಿಯ ಪಿತೃಗಳೂ ಹಾಗೂ ಪರಿವಾರದವರೂ ನರಕದಿಂದ ಉದ್ಧೃತರಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇರಿದ್ದೇನೋ ಸರಿ. ಪ್ರಕೃತ ಕೃತವೀರ್ಯಮಹಾರಾಜನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಯಿತು ? ನಾರದರ ಬಾಯಿಂದ ತನ್ನ ಮಗಸೊಸೆಯಂದಿರ ಮುಮೂರ್ಷಾವಸ್ಥೆಯ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಅವನ ತಂದೆಯು ಯಾವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದನು ?

ಇಂದ್ರ :- ಕೃತಿವೀರ್ಯನ ತಂದೆಯು ಮಗನ ಹಾಗೂ ಸೊಸೆಯ ಈ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಹಳ ದುಃಖಿತನಾದನು. ಅವನು ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಯಾದುದರಿಂದ ಪಿತೃಲೋಕದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ''ನನ್ನ ಮಗನ ಈ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು ? ನಮ್ಮ ವಂಶವು ವಿಚ್ಛೇದವಾಗಲು ಕಾರಣವಾದರೂ ಯಾವುದು ?'' ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಬ್ರಹ್ಮ :- ನಿನ್ನ ಮಗ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸಾಮ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಅಂತ್ಯಜನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದ. ಅವನು ಮಹಾಕ್ರೂರ, ಚೋರ, ಅವಿಚಾರಿ, ದುಷ್ಕರ್ಮಿ ಆಗಿದ್ದ. ಒಮ್ಮೆ ಅವನು ಹಣದ ಲೋಭದಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಥಿಕರನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದ. ಅವರ ದೇಹಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದಂತೆ ಒಂದು ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಕಿದ. ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಹೇರಳವಾದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ದೋಚಿಕೊಂಡು ರಾತ್ರಿ ಕಗ್ಗತ್ತಲು ಕವಿದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಅಂದು ಮಾಘಕೃಷ್ಣ ಚತುರ್ಥಿದಿನ. ಆಗತಾನೇ ಚಂದ್ರೋದಯ ಆಗುತ್ತಲಿದ್ದಿತು. ಸಾಮನು ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಗಣೇಶ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಗಣೇಶ, ಗಣೇಶ ಎಂದು ಮಗನನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆದ. ಮಗನ ಮೇಲಿನ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಆ ದಿನ ಅವನು

ಪುತ್ರ ಗಣೇಶನನ್ನು ನೂರಾರು ಸಲ ಕರೆದುಕೂಡಿಸಿ ಮುದ್ದಾಡಿದ. ಹೀಗೆ ಕೆಲಕಾಲದ ಅನಂತರ ಆ ಸಾಮನೆಂಬ ಚಂಡಾಲನು ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ಚತುರ್ಥಿಯ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಚಂದ್ರೋದಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮೃತನಾದ. ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನು ತನ್ನ ಮಗನ ಮೇಲಿನ ಮೋಹದಿಂದ ಗಣೇಶ, ಗಣೇಶ, ಗಣೇಶ ಎಂದು ಜಪಿಸುತ್ತಲೇ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟ. ಅಂದು ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಶ್ವಾಸಕೂಡಿತ್ತು. ಸಾಯುವೆನೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಅವನು ಅನ್ನ, ನೀರು ಮುಟ್ಟದೇ ಉಪವಾಸವೇ ಇದ್ದ. ಅದರಿಂದ ಅವನು ತನಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆಯೇ ಸಂಕಷ್ಟಹರಚತುರ್ಥೀವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದಂತಾಗಿತ್ತು. ಗಣೇಶನಾಮಸ್ಮರಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಅವನಿಗೆ ಮರಣವು ಒದಗಿಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ವಿನಾಯಕ ಸ್ಥಾನವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿತ್ತು. ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅವನು ದಿವ್ಯಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ಅದೇ ನಾಮನೆಂಬ ಚಂಡಾಲನು ಈಗ ಕೃತವೀರ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನಿನಗೆ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅವನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪರಾಶಿ ಅಪರಿಮಿತ. ಆ ಪಾಪರಾಶಿಯು ಕ್ಷಯಿಸುವವರೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಂತಾನವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೃತವೀರ್ಯನ ತಂದೆಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಕೈ ಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಂಡ. ''ಪೂಜ್ಯಪಿತಾಮಹ, ನನ್ನ ಮಗನು ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕೊಂದು ಘೋರವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ಪಾಪವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಪಾಪವೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವ ಬಗೆ ಯಾವುದು?''

ಬ್ರಹ್ಮ :- 'ಸಂಕಷ್ಟಹರಚತುರ್ಥೀವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುವೆನು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೊದಲು ನಿನ್ನ ಮಗನು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಲಿ. ಆ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಅವನ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಪಾಪರಾಶಿಯೆಲ್ಲವೂ ಭಸ್ಮವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಅನಂತರ ಅವನಿಗೆ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥೀವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅರ್ಹತೆ ಬರುವದು. ಆ ವ್ರತದ ಯಥಾಸಾಂಗ ಆಚರಣೆಯ ವಿಧಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಮಾಘಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ಚತುರ್ಥೀ ದಿನ ಮಂಗಳವಾರ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಆ ದಿನ ಚಂದ್ರೋದಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥೀವ್ರತವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹಲ್ಲು ತಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಸಲ ನದಿ ಅಥವಾ ಪುಷ್ಕರಣಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಗಣೇಶ ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು. ಅಂದು ಉಪವಾಸವಿರಬೇಕು. ಮೌನವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಅತ್ಯಲ್ಪ ಆಹಾರವನ್ನು ಅಲ್ಪ ಜಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಅಂದಿನ ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳು ನೆಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಚೆಟ್ಟು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಗಣಪತಿಯ ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ಗಣೇಶ ಪರವಾದ ನೈದಿಕ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು. ಷೋಡಶೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಮೋದಕ, ಅಪೂಪ, ಚಕ್ಕಲಿ, ಲಾಡು, ವಡೆ, ಪಾಯಸ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನೈವೇದ್ಯ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದೂರ್ವಾಂಕುರಗಳಿಂದ ಗಣೇಶದೇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಧೂಪದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ, ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪ, ನೃತ್ಯಗೀತ, ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ರಾಜೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಚಂದ್ರೋದಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಿಗೂ,

ಗಣೇಶನಿಗೂ, ಚತುರ್ಥಿತಿಥಿಗೂ ಅರ್ಘ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು, ಹನ್ನೆರಡು, ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಹತ್ತು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗಾದರೂ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ದಾನದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಅಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಭಜನೆ, ಗೀತ, ವಾದ್ಯ, ಧ್ಯಾನ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಜಾಗರಮಾಡಬೇಕು. ನಿದ್ರಿಸಬಾರದು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಈ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥೀವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರೆ ಅವರ ಮನೋರಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವವು. ಶ್ರಾವಣ ಮೊದಲಾದ ಮಾಸಗಳಿಂದ ವ್ರತ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವವರು ತುಪ್ಪ, ಲಾಡು ಮೊದಲಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಹಾರವಾಗಿ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಎಳು ಉಂಡಿಗಳನ್ನು, ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಮೊಸರನ್ನು, ಆಶ್ವೀನದಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ಉಪವಾಸವನ್ನು, ಕಾರ್ತೀಕದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಪಾನಕ, ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿರಾಹಾರ, ಪುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಂಜಳದ ಪಾನಕ, ಮಾಘದಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಿನ ಪದಾರ್ಥ, ಫಾಲ್ಗುಣದಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪ ಸಕ್ಕರೆಯ ವಸ್ತು, ಚೈತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಂಚಗವ್ಯ, ವೈಶಾಖದಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳು, ಜೇಷ್ಠದಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಪಕ್ವವಾದ ವಸ್ತು, ಆಷಾಢದಲ್ಲಿ ಜೇನುತುಪ್ಪವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೃತವೀರ್ಯನ ತಂದೆ :- ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ಚತುರ್ಥಿಯು ಸಂಕಷ್ಟಿವ್ರತಕ್ಕೆ ವಿಹಿತವೂ, ಶುಭಕರವೂ ಆಗಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಅದನ್ನು ಹೇಳಿರಿ.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಥೀವ್ರತಕಥನ ಎಂಬ ಐವತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಚಿಂತಾಮಣಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ವರ್ಣನೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬೦

ಬ್ರಹ್ಮ :- ರಾಜನೇ, ಮಂಗಳವಾರದಿಂದ ಸಹಿತವಾದ ಚತುರ್ಥೀತಿಥಿಯ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ಕೇಳು.

ಮಹಾರಾಜ, ಅವಂತಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಭಾರದ್ವಾಜ ಎಂಬ ಮಹರ್ಷಿ ಇದ್ದ. ಅವನು ಒಂದು ದಿನ ನದಿಗೆ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜಲ ವಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ದೇವಲೋಕದಿಂದ ಬಂದ ಒಬ್ಬ ಅಪ್ಸರೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ. ಅವಳು ತನ್ನ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನಮಾಡುತ್ತಾ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಭಾರದ್ವಾಜನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಮಸಂಚಾರವಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಆ ಮುನಿಗೆ ಶಕ್ತಿಪಾತವಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿತು. ಕೆಂಪುದಾಸವಾಳದ ಹೂವಿನಂತೆ ಇದ್ದ ಆ ಸುಂದರವಾದ ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಿ ಭೂಮಿತಾಯಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಉಕ್ಕಿ ಬಂದಿತು. ಅವಳು ಆ ಮಗುವನ್ನು ಪ್ರೀತ್ಯಾದರದಿಂದ ತಾನೇ ಪರಿಪಾಲಿಸಿದಳು. ಆ ಮಗು ಏಳು ವರ್ಷದ್ದು ಆದ ಬಳಿಕ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ''ಅಮ್ಮ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಕೆಂಪು ದೇಹವುಳ್ಳವನಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ? ನನ್ನ ತಂದೆ ಯಾರು ? ಹೇಳು ? ಎಂದು ಕೇಳಿತು.

- ಆಗ ಭೂದೇವಿಯು ಆ ಕೂಸಿಗೆ ಭರದ್ವಾಜ ಮುನಿಯಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಆಗ ಆ ಕುಮಾರನು ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ತಂದೆಯನ್ನು ತೋರಿಸು ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿದನು. ಆಗ ವಾತ್ಸಲ್ಯಮೂರ್ತಿಯಾದ ಭೂದೇವಿಯು ಆ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಭಾರದ್ವಾಜ ಮುನಿಯಕಡೆಗೆ ಹೋದಳು. ಮತ್ತು ಮುನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ''ನಿನ್ನ ರೇತಸ್ಸಿನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಈ ಮಗುವನ್ನು ನಾನು ಈ ಏಳುವರ್ಷ ಎತ್ತಿ ಆಡಿಸಿ ದೊಡ್ಡವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಕೃತ ನೀನು ಇವನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಭಾರದ್ವಾಜ ಮುನಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ದಿನ ತಾನು ನದಿಗೆ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಪ್ಸರಾಂಗನೆಯು ಜಲವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು. ಅವಳ ಅಂಗಳನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಕಾಮವಿಕಾರವಾದದ್ದೂ, ಅದರಿಂದ ತನ್ನ ರೇತಃಪಾತವಾದದ್ದೂ ನೆನಪಾದವು. ಅದು ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತೆಂದು ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದ. ಅದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ತನ್ನ ಕುಮಾರನು ಭೂದೇವಿಯಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆ ಬಾಲಕನ ನೆತ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಸಿ ನೋಡಿದನು. ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಉಪನಯನ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದನು. ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸಾಂಗೋಪಾಂಗವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಗಣಪತಿಯ ಮೂಲಮಹಾಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಅದರ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಅದರಂತೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದನು.

ತಂದೆಯ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಆ ಮುನಿಕುಮಾರನು ಆನಂದದಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದನು. ನರ್ಮದಾ ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಗಣೇಶಮೂಲ ಮಹಾ ಮಂತ್ರದ ಜಪಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡನು. ಅತ್ಯಲ್ಪ ಆಹಾರ ಪಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಅತ್ಯಂತ ದಾರುಣವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸಿದನು. ಮಾಘಕೃಷ್ಣ ಚತುರ್ಥಿಯ ದಿನ ಶುಭ್ರವಾದ ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ ಉದಯವಾದಾಗ ಆ ಗಣನಾಥನು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕವಾದ ತನ್ನ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದನು. ಸುಂದರಾಕಾರವಾದ ಸೊಂಡಿಲು, ಹೊಳೆಯುವ ಕೊಂಬು, ಮೊರದಂತೆ ಅಗಲವಾದ ಕಿವಿ, ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಚಂದ್ರ, ಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾವಿಧ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಆ ಮಹಾಗಣಪತಿಯು 'ಕೋಟಿಸೂರ್ಯರಂತೆ ಹೊಳೆಯುವ ದೇಹಕಾಂತಿಯಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ಮುನಿಕುಮಾರನು ಎದ್ದು ದೇವದೇವನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಕೈಮುಗಿದು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದ.

ನಮಸ್ತೇ ವಿಘ್ನನಾಶಾಯ ನಮಸ್ತೇ ವಿಘ್ನಕಾರಿಣೇ
ಸುರಾಸುರಾರಾಮೀಶಾಯ ಸರ್ವಶಕ್ತ್ಯುಪಬೃಂಹಿಣೇ''

ವಿಘ್ನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಶಮಾಡಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ಭಕ್ತರಲ್ಲದವರಿಗೆ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ತಂದು ಒಡ್ಡುವ ಪ್ರಭು ಪರಮೇಶ್ವರ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ಸುರ ಅಸುರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀನೇ ಒಡೆಯ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವವನು ನೀನೇ. ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳು.

ಆ ಮುನಿಕುಮಾರನ ಈ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಗಣಪತಿಯು ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾದನು. ''ನೀನು ಬಾಲಕನಾದರೂ ಉಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾದ ವರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಆ ಮುನಿಕುಮಾರನು ಕೈಮುಗಿದು ''ಸ್ವಾಮಿ ಗಜಾನನ, ನನಗೆ ದೇವತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಮೃತಪಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದೆ. ನನ್ನ ಈ ಹೆಸರು ಮಂಗಲ ಎಂಬ ಶುಭನಾಮವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಚತುರ್ಥಿಯ ದಿನ ನಿನ್ನ ಸಂದರ್ಶನ ನನಗೆ ಉಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪುಣ್ಯಪ್ರದವಾಗಲಿ. ಈ ಚತುರ್ಥೀವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರಿಂದ ಜನರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಹೃತವಾಗಿ ಅವರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಲಿ'' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಆಗ ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಗಣಪತಿಯು ಆ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ''ವತ್ಸ, ಭೂಮಿನಂದನ, ನೀನು ದೇವತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಮೃತಪಾನವನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮಾಡು. ಭೂಮಿಯ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಜನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಭೌಮನೆಂದೂ ನೀನು ಜನರಿಗೆ ಶುಭವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಂಗಲನೆಂದೂ ನಿನ್ನ ದೇಹವೆಲ್ಲವೂ ರಕ್ತದಂತೆ ಕೆಂಪುವರ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಅಂಗಾರಕನೆಂದೂ ಹೆಸರು ಬರುವವು. ಮಂಗಳವಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಚತುರ್ಥೀವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದವರಿಗೆ ಎಂಟುವರ್ಷ ಬಿಡದೇ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥೀವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವು ಲಭಿಸುವದು. ನೀನು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಮುಂದೆ ಅವಂತೀನಗರಕ್ಕೆ ರಾಜನಾಗುವೆ.

ಅನಂತರ ಆ ಅಂಗಾರಕನು ದಿವ್ಯವಾದ ಗಣಪತಿಯ ಮಂದಿರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಗಣನಾಥನ ಸುಂದರವಾದ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ. ಆ ಭವ್ಯಮೂರ್ತಿಗೆ ಮಂಗಲಮೂರ್ತಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟನು.

ಅನಂತರ ಕೆಲದಿನಗಳು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ವಿನಾಯಕನು ತನ್ನ ದಿವ್ಯವಾದ ವಿಮಾನವನ್ನು ತನ್ನ ಭೃತ್ಯರ ಮೂಲಕ ಕಳಿಸಿ ಸಶರೀರವಾಗಿಯೇ ಭೌಮನನ್ನು ತನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡನು. ಈವರೆಗೆ ಮಾನವಶರೀರದೊಡನೆ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದವರೇ ಅಪರೂಪ. ಸಂಕಷ್ಟಹರಗಣಪತಿವ್ರತ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಭೌಮನಿಗೆ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಅಮೃತಪಾನ, ಮತ್ತು ಸಶರೀರ ದಿವ್ಯಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಉಂಟಾದವು. ಮಂಗಲನು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಚಿಂತಾಮಣಿಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಕ್ಷೇತ್ರ, ವರ್ಣನೆ ಎಂಬ ಆರವತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಚಂದ್ರಶಾಪಾನುಗ್ರಹ ವರ್ಣನೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬೧

ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ಕೈಲಾಸಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರು ಸ್ಕಂದ ಹಾಗೂ ಗಣಪತಿ ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆಗ ನಾರದರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಅಮೃತಫಲವನ್ನು ಮಹಾದೇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗನಾದ ಷಣ್ಮುಖನಿಗೆ ಕೊಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಿಂದ ಗಣಪತಿಗೆ ನಾರದರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಸಿಟ್ಟಿನ ಭರದಲ್ಲಿ ಅವನು ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದನು. ನಾನು ನನ್ನ ಸತ್ಯಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಆ ವಿಘ್ನರಾಜನು ವಿಘ್ನವನ್ನು ತಂದು ಒಡ್ಡಿದನು. ಗಜಾನನನ ಆ ಉಗ್ರರೂಪ ಅತಿ ಭಯಂಕರವಾಗಿದ್ದಿತು. ವಿನಾಯಕನ ಆ ವಿಕಾರ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ಚಂದ್ರನು ಉಪಹಾಸ ಮಾಡಿ ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದ ನಕ್ಕನು.

ಆಗ ಗಣಪತಿಯು ಕ್ರೋಧಾಂಧನಾಗಿ ''ದುರ್ಮದಾಂಧನಾದ ಚಂದ್ರನೇ, ನೀನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರನೆಂದು, ನಾನು ಕುರೂಪಿಯೆಂದು ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವಿಯಲ್ಲವೆ ? ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀನು ಅದರ್ಶನೀಯನಾಗು. ಮೂರುಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡದಿರಲಿ'' ಎಂದು ಶಾಪವಿತ್ತನು. ಆ ಶಾಪದಿಂದ ಚಂದ್ರನು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ದುಃಖದಿಂದ ಚಿಂತಾಮಯ ಎಂಬ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದನು. ಅದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು. ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಚಂದ್ರನ ಷೋಡಶಕಲೆಗಳನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಲಿರುವದರಿಂದ ತಮಗೆ ಇನ್ನು ಉಪವಾಸವಾಗುವದು ಎಂದು ಅವರು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಅಗ್ನಿ, ಇಂದ್ರ, ವರುಣ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ಗಜಾನನನು ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಲಾಲಿಸಿ ಭಗವಾನ್ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನು ಸಂತುಷ್ಟನಾದನು. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವರಗಳನ್ನು ಬೇಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಕೈ ಮುಗಿದು ನೀನು ಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಕುಪಿತನಾಗಿ ನೀನು ಯಾರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಕಾಣಿಸಬೇಡ ಎಂದು ಶಾಪಕೊಟ್ಟಿರುವೆ. ನೀನು ಅವನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು. ನೀನು ಅವನನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲೆಯೂ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವದು. ಇದೇ ನೀನು ನಮಗೆ ಕೊಡುವ ವರ.

ದೇವತೆಗಳ ಈ ವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ವಿನಾಯಕನು ಸಂತಸದಿಂದ ನುಡಿದನು. ''ದೇವತೆಗಳೇ, ನೀವು ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಇತ್ತ ಶಾಪವನ್ನು ವಿಶಾಪಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿನ ಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲ ಚತುರ್ಥಿಯ ತಿಥಿಯಂದು ಅದರ್ಶನೀಯನಾಗಲಿ. ಅಂದು ಅವನನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಚತುರ್ಥೀದಿನದಂದು ಚಂದ್ರನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ವೃಥಾ ಅಪವಾದವು ಬರುವುದು.''

ಅನಂತರ ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕರೆಸಿಹೇಳಿದರು. ''ಚಂದ್ರ, ನೀನು ಭಗವಂತನಾದ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಕ್ಕದ್ದು ಮಹಾಪರಾಧ. ಅದರಿಂದಲೇ ನೀನು ಮೂರು ಲೋಕದ ಜನರಿಗೆ ಅದರ್ಶನೀಯನಾಗಿರುವೆ. ನಾವು ಪರಿಪರಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಆ ಗಜಾನನನು ನಿನಗೆ ಉಶ್ಶಾಪವನ್ನು

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಅವನ ಶಾಪದಿಂದ ನಿನಗೆ ಕ್ಷಯ ಹಿಡಿದು ಕಳೆಗುಂದಿರುವೆ. ನಿನಗೆ ಕಾಡುಕುರೂಪವು ಬಂದಿರುವುದು. ನೀನು ಆ ಗಣನಾಯಕನನ್ನು ಆರಾಧಿಸು. ಜಪ ತಪೋನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನಗೊಳಿಸು. ಅವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಿನಗೆ ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ದಿವ್ಯದೇಹ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು.''

ಅನಂತರ ದೇವೇಂದ್ರನು ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಗಣಪತಿಯ ಏಕಾಕ್ಷರಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಚಂದ್ರನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಏಕಾಕ್ಷರಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತ ಗಣೇಶನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಗಜಾನನನು ಸುಪ್ರೀತನಾಗಿ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ತನ್ನ ದಿವ್ಯದರ್ಶನವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಧನ್ಯನಾದ ಚಂದ್ರನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದನು.

ನಮಾಮಿ ದೇವಂ ದ್ವಿರದಾನನಂ ತಂ ಯಸ್ಸರ್ವವಿಘ್ನಂ ಹರತೇ ಜನಾನಾಂ।
ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಂಸ್ತನುಮಾಖಿಲಾನಾಂ ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ವಿಘ್ನವಿನಾಶನಾಯ॥

ಜನರ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಹರಿಸಿ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕಾಮಮೋಕ್ಷಾದಿಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸುವ ಗಜಮುಖನಾದ ಮತ್ತು ಭಕ್ತರ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ವಿಘ್ನೇಶನಿಗೆ ನಾನು ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಚಂದ್ರನು ಮಾಡಿದ ಈ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಪ್ರೀತನಾಗಿ ಗಣಪತಿಯು ಅವನಿಗೆ ''ಚಂದ್ರ, ನಾನು ನಿನ್ನ ತಪಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಆಹ್ಲಾದಕರವಾದ ದೇಹಕಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವೆ. ಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲ ಚತುರ್ಥಿಯ ದಿನ ಮಾತ್ರ ನೀನು ಜನರಿಗೆ ಅದರ್ಶನೀಯನಾಗುವೆ. ಆ ದಿನ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡುವವನಿಗೆ ಭಯಂಕರ ಪಾಪವು, ವೃಥಾ ಅಪವಾದವು ಬರುವದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ, ಚತುರ್ಥಿ ರಾತ್ರಿ ನೀನು ಉದಯಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವನು ನನ್ನ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥೀವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುವನೋ ಅವನಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪುಣ್ಯಫಲವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ದಿನ ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಜನರು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಲೇಬೇಕು. ಚಂದ್ರನೇ, ನೀನು ನನಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತ್ಯಾಸ್ಪದನಾದವನು. ನೀನು ನನ್ನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಲೆಯಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಅಲಂಕಾರದಂತೆ ಇರು. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಬಿದಿಗೆ ದಿನ ಸಂಜೆ ನೀನು ಉದಯ ಹೊಂದಿದಾಗ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸುವಂತಾಗಲಿ'' ಎಂದು ವರವನ್ನು ಇತ್ತನು.

ಗಣಪತಿಯ ಈ ವರದಿಂದ ಚಂದ್ರನು ಮತ್ತೆ ದಿವ್ಯವಾದ ತನ್ನ ಕಳೆಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ ಸುಂದರತರನಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸತೊಡಗಿದನು. ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಲೆಯಿಂದ ಗಣಪತಿಯ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಂತನು. ಅದರಿಂದ ವಿನಾಯಕನಿಗೆ ಭಾಲ ಚಂದ್ರ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ಅನಂತರ ಚಂದ್ರನು ಒಂದು ಸುವರ್ಣ ಮಂದಿರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಕನ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದನು. ಮುಂದೆ ಆ ಸ್ಥಳವು ಸಿದ್ಧಿಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆಯಿತು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಶಾಪಾನುಗ್ರಹ ವರ್ಣನೆ ಎಂಬ ಅರವತ್ತೊಂದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

—o—

ದೂರ್ವಾಉಪಾಖ್ಯಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬೨

ಕೃತವೀರ್ಯನ ತಂದೆ :- ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಚತುರ್ಥಿಯ ದಿನ ಚಂದ್ರೋದಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಏಕೆ ಅರ್ಚಿಸಬೇಕು ? ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದೂರ್ವಾಂಕುರಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು ? ದೂರ್ವಾಂಕುರವು ಗಣೇಶನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತಿಕರವಾಯಿತು ? ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿರಿ.

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಭೂಮಂಡಲದ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಾಂಬಾ ಎಂಬ ಒಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಗರ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ರಾಜನಿದ್ದ. ಅವನಲ್ಲಿ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಔದಾರ್ಯ, ಶೌರ್ಯ, ಧೈರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಮೇಳವಿಸಿದ್ದವು. ಅವನಿಗೆ ಸಮುದ್ರಾ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಮಡದಿ ಇದ್ದಳು. ಅವಳು ಅಪ್ಸರೆಯಂತೆ ರೂಪವತಿ, ಅರುಂಧತಿಯಂತೆ ಪತಿವ್ರತೆ ಆಗಿದ್ದಳು. ಒಂದು ದಿನ ಆ ಸುಲಭ ಸಮುದ್ರಾ ದಂಪತಿಗಳು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಶುಚಿರ್ಭೂತರಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಮಧುಸೂಧನ ಎಂಬ ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬಂದನು. ಭಿಕ್ಷಾಟನದಿಂದ ಉಪಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ದರಿದ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮೈಮೇಲಿನ ಬಟ್ಟೆಗಳೆಲ್ಲ ಹರಿದು ಚಿಂದಿಯಾದುದರಿಂದ ದಿಗಂಬರನಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಸುಲಭನು ಉಪಹಾಸಮಾಡಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕನು. ಅದರಿಂದ ಕುಪಿತನಾದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ''ಪಾಪಿಯೇ, ಬಡತನದ ಬೇಗೆಯಿಂದ ಬೆಂದು ಬಳಲಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಉಪಹಾಸ ಮಾಡಿ ನಕ್ಕೆಯಲ್ಲವೆ ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಶಾಪವನ್ನು ಅನುಭವಿಸು. ನೀನು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಾ ಉಳುವ ಎತ್ತಾಗಿ ಜನಿಸು. ದುಃಖದಿಂದಲೇ ಭಾರ ಹೊತ್ತು ಬಾಳನ್ನು ಮಾಡು'' ಎಂದು ಶಾಪಕೊಟ್ಟನು. ಈ ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಇತ್ತ ಶಾಪವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರಮಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ಸಮುದ್ರೆಗೆ ಕೋಪಬಂದಿತು. ತುಳಿದ ನಾಗಿಣಿಯಂತೆ ರೋಷಾವೇಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆ ರಮಣಿಯು ''ನೀನು ಕತ್ತೆಯಾಗಿ ಜನಿಸು' ಎಂದು ಶಾಪಕೊಟ್ಟಳು. ಇದರಿಂದ ದರಿದ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದ ಆ ಮಧುಸೂದನನಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕೋಪಬಂದು ''ನೀನು ಚಂಡಾಲಿನಿಯಾಗು. ಮಲ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು ಗುಡಿಸಿ ಅದನ್ನೇ ಭಕ್ಷಿಸಿ ಜೀವಿಸುವವಳಾಗು'' ಎಂದು ದಾರುಣತರವಾದ ಶಾಪವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದನು. ಪರಸ್ಪರ ಶಾಪದಿಂದ ಆ ಮೂವರೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ತಮ್ಮ ಮಾನವ ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು.

ಸುಲಭನು ನೇಗಿಲನ್ನು ಎಳೆಯುವ ಎತ್ತಾಗಿ ಜನಿಸಿದನು. ಮಧುಸೂದನನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸಮುದ್ರೆಯ ಶಾಪದಂತೆ ಕತ್ತೆಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದನು. ಸುಲಭನ ಮಡದಿಯಾದ ಸಮುದ್ರೆಯು ಮಧುಸೂದನನ ಶಾಪದಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸಕಳಾದ. ದುಷ್ಟಸ್ವಭಾವದ ಚಂಡಾಲಿನಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಳು. ಅವಳಿಗೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವೆಂಬ ಪಿಶಾಚಿಯು ಅಂಟಿತು. ಹೊಲಸು ಆಹಾರವನ್ನು ತಿನ್ನತೊಡಗಿದಳು. ಬಡತನ ಆಹಾರದ ಅಭಾವಗಳಿಂದ ಅವಳ ದೇಹ ಒಣಗಿ ಹೋಯಿತು. ಹಲ್ಲು ಹಾಯ್ದು, ದೇಹ ಕೃಶವಾಗಿ, ಮುಖ ವಿಕಾರವಾಗಿ ವಿದ್ರೂಪಗೊಂಡಳು.

ನಗರದ ದಕ್ಷಿಣದಿಗ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಅಲೆಯುತ್ತಿರವಾಗ ಗಣೇಶನ ಒಂದು ಮಂದಿರವನ್ನು ಕಂಡಳು. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಯೋಗಿಗಳು ಅನೇಕ ತಪಸ್ವಿಗಳು ಗಣೇಶನನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಂದು ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸದ ಶುಕ್ಲ ಚತುರ್ಥಿಯ ಪವಿತ್ರವಾದ ದಿವಸ. ಆ ನಗರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಗಣನಾಯಕನ ಮಹೋತ್ಸವಗಳು ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದವು. ಅಂದು ಕುಂಭದ್ರೋಣಾಕಾರದಿಂದ ಭಯಂಕರವಾದ ಮಳೆಯು ಸುರಿಯಿತು. ಶಾಪದಿಂದ ಚಂಡಾಲಿನಿಯಾಗಿದ್ದ ಸಮುದ್ರೆಯು ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಸುರಿಯುವ ಮಳೆಗೆ ಹೆದರಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಮನೆಗಳಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಬಂದಳು. ಇವಳ ಅಸಹ್ಯವೇಷ. ವಿಕಾರಮುಖ ಕಂಡು ಇವಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹೊರಗೆ ಅಟ್ಟಿದರು. ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲೂ ಕೂಡ ಅವಳಿಗೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವಳು ಓಡುತ್ತ ಗಣಪತಿಯ ಗುಡಿಗೆ ಬಂದಳು. ಆಗ ಅವಳು ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲುಹಾಕಿ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಕೊಳ್ಳಿಯಿಂದ ಉರಿಹಚ್ಚಿ ಚಳಿಗೆ ನಡಗುತ್ತಿರುವ ತನ್ನ ಮೈಯನ್ನು ಕಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದಳು. ಆಗ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸಾಧುಗಳು, ತಪಸ್ವಿಗಳು ಆ ಚಂಡಾಲಿನಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಇತರ ಭಕ್ತರು ಅವಳನ್ನು ಹೊಡೆದರು. ಆಗ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿತು. ದೈವಯೋಗದಿಂದ ಚಾಂಡಾಲಿನಿಯು ತಂದ ಹುಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಎಲೆ ಗರಿಕೆಯು ಹಾರಿ ಹೋಗಿ ಗಣಪತಿಯ ವಿಗ್ರಹದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಮಧುಸೂದನನು ಮಳೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನೆನೆದು, ಚಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ಆ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಬಂದಿತು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಎತ್ತಾಗಿದ್ದ ಸುಲಭನೂ ಕೂಡ ನೇಗಿಲಿನ ಬಂಧನದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ದೈವಮಾಯೆಯಿಂದ ಅದೇ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಗುಡ್ಡಿಹಾಕಿದ ದೂರ್ವೆಯು ಒಣಗಿದ್ದರಿಂದ ಒಣಹುಲ್ಲು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಉರಿ ಮಾಡಿ ಮೈ ಕಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಕಡೆ ಶೇಖರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಆ ದೂರ್ವಾಗಳನ್ನು ಒಣಹುಲ್ಲೆಂದು ಕತ್ತೆ ಮತ್ತು ಎತ್ತುಗಳಾದ ಮಧುಸೂದನ ಮತ್ತು ಸುಲಭರು ಹಸಿವೆ ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಹುಲ್ಲಿಗಾಗಿ ಕತ್ತೆ ಎತ್ತುಗಳು ಕಾದಾಡತೊಡಗಿದವು. ಎತ್ತು ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ಇರಿದರೆ ಕತ್ತೆ ಹಿಂಗಾಲಿನಿಂದ ಒದೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಈ ಹೋರಾಟವು ಗಣೇಶ ಮೂರ್ತಿಯ ಎದುರಿಗೇ ನಡೆಯಿತು. ಹೀಗೆ ಕಚ್ಚಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅವುಗಳು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದ ಎರಡು ಎಳೆ ದೂರ್ವೆಯ ಗರಿಕೆಗಳು ಜಾರಿ ಗಣಪತಿಯ ಸೊಂಡಿಲು ಮತ್ತು ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವು.

ಇತ್ತ ಚಂಡಾಲಿನಿಯು ಆ ಕತ್ತೆ ಎತ್ತುಗಳ ಕಚ್ಚಾಟವನ್ನು ಇವು ತನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇರಿದು ನೋಡಿ ಒದೆಯುವವೋ ಎಂದು ಹೆದರಿದಳು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಕೋಲಿನಿಂದ ಎರಡನ್ನೂ ಹೊಡೆದು ಓಡಿಸಿದಳು. ಮತ್ತು ತಾನು ಗುಡಿಯ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಖಾದ್ಯವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಂದುಬಿಟ್ಟಳು. ಈ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಎಚ್ಚರಾದರು. ಒಳಗಿರುವ ಪವಿತ್ರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿತ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ತಿನ್ನುತ್ತಲಿರುವ

ಚಂಡಾಲಿನಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಮತ್ತು ಸಿಟ್ಟಿನಂದ ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಮರಳು ತೂರಿ ಹೊಡೆದು ಅವಳನ್ನು ಓಡಿಸಿದರು.

ದೇವರ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಂಡಾಲಿನಿಯು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ, ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಗುಡಿಯು ಅಪವಿತ್ರವಾಯಿತೆಂದು ಪುಣ್ಯ ತೀರ್ಥದ ಪವಿತ್ರ ಉದಕದಿಂದ ಆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ ವಿಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ದುಷ್ಟರಾದ ಕೆಲವು ಕ್ರೂರಜನರು ಕೋಪಗೊಂಡರು. ಎತ್ತು, ಕತ್ತೆ ಮತ್ತು ಚಂಡಾಲಿನಿಯರನ್ನು ದೊಣ್ಣೆಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದಲೂ ಹೊಡೆಯತೊಡಗಿದರು. ಅವರ ಏಟುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವು ಮೂವರೂ ಗುಡಿಯನ್ನು ಅನೇಕಬಾರಿ ಸುತ್ತು ಹಾಕಿದವು.

ದೈವಯೋಗದಿಂದ ಆ ಮೂವರು ಗಣೇಶನ ತಲೆ ಮೇಲೆ ದೂರ್ವೆಯನ್ನು ಏರಿಸಿ, ಅನೇಕಸಲ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ದೂರ್ವಾಂಕುರವನ್ನು ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಎತ್ತು, ಕತ್ತೆ, ಚಂಡಾಲಿನಿಯರು ತಮ್ಮ ದುರ್ಯೋನಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾದರು. ಅವರನ್ನು ಕರೆಯಲು ದೇವಲೋಕದಿಂದ ದಿವ್ಯವಾದ ವಿಮಾನಗಳು ಬಂದವು. ಗಣಪತಿಯ ಭೃತ್ಯರು ಮೂವರನ್ನು ದೇವಗಮ್ಯವಾದ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮೂವರಿಗೂ ದಿವ್ಯದೇಹ ಬಂದಿತ್ತು. ಗಣೇಶನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಉತ್ತಮಗತಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು.

ಗಣೇಶನ ದೂತರು ದಿವ್ಯವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯದೇಹವನ್ನು ಧರಿಸಿ. ನಿಂತ ಎತ್ತು, ಕತ್ತೆ, ಚಂಡಾಲಿನಿಯರನ್ನು ದಿವ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವದನ್ನು ಕಂಡು ದೇವಾಲಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನನಿರತರಾದ ಋಷಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು.

ಋಷಿಗಳು :- ದೇವದೂತರೇ ಈ ಮೂವರು ಮಹಾಪಾಪಿಗಳು. ಇವರು ಯಾವ ಪುಣ್ಯಕೆಲಸವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇವರಿಗೆ ಗಣೇಶನ ಪೂರ್ಣಾನುಗ್ರಹವಾಗಿ ದಿವ್ಯಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ಅವರು ಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸೇನು ? ವ್ರತವೇನು ? ಅನುಷ್ಠಾನವೇನು ನಮಗೂ ತಿಳಿಸಿರಿ. ನಾವು ವಾಯುಭಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಆ ದೇವನನ್ನೇ ನಿರಂತರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೇವೆ. ಕಠಿಣವಾಗಿ ತಪಿಸುತ್ತಲಿರುವ ನಮಗೆ ಆ ಗಜಾನನನ ಪರಮ ಪದವು ಎಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ತಿಳಿಸಿರಿ.''

ಋಷಿಗಳ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಗಣೇಶನ ದೂತರು ಗಣೇಶಪದಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ದೂರ್ವಾಉಪಾಖ್ಯಾನದ ಎಂಬ ಆರವತ್ತೆರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ದೂರ್ವಾಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬೩

ಗಣೇಶದೂತರು :- ಹಿಂದೆ ನಾರದರು ಮಹೇಂದ್ರನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ದೂರ್ವಾಂಕುರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಬಹಳ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾವರ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣ. ಅಲ್ಲಿ ತಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೌಂಪಿನ್ಯ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಮುನಿ. ಅವನಿಗೆ ಆಶ್ರಯಾ ಎಂಬ ಮಡದಿ ಇದ್ದಳು. ಕೌಂಡಿನ್ಯ ಮುನಿಯು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ದೂರ್ವೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ರಯೇಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದಿತು. ಅವಳು ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ನುಡಿದಳು.

ಆಶ್ರಯಾ :- ಇದೇನು ? ನಿಮ್ಮ ದೇವರ ಪೂಜೆ ? ದೇವದೇವನಾದ ಗಣೇಶನ ಮೇಲೆ ಹುಲ್ಲಿನ ದೂರ್ವಿಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಿರುವಿರಲ್ಲ ? ಹುಲ್ಲನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರೆ ಹುಳಗಳು ಕೂಡ ಮೆಚ್ಚುವದಿಲ್ಲ. ಆ ಭಗವಂತನು ಹುಲ್ಲುಗರಿಕೆಗಳ ಸಮರ್ಪಣೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತನಾಗುವನು ?

ಕೌಂಡಿಣ್ಯ :- ಪ್ರಿಯೆ, ದೂರ್ವಾದಳದ ಮಹಾತ್ಮೆ ಅಮೋಘ, ಧರ್ಮ ಎಂಬ ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಉತ್ಸವ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಸರಾಂಗನೆಯಾದ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯು ಹಾವಭಾವವಿಲಾಸಗಳಿಂದ ನರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಮೋಹಗೊಂಡ ಯಮದೇವನಿಗೆ ಕಾಮಬಾಧೆಯಿಂದ ಶಕ್ತಿಪಾತವಾಯಿತು. ಅವನ ವೀರ್ಯವತ್ತರವಾದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಜ್ವಾಲಾಮಾಲಿಯೆಂಬ ಕ್ರೂರ ರಕ್ಕಸನು ಉದ್ಭವಿಸಿದ. ಅವನು ತನ್ನ ಭಯಂಕರವಾದ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಮೂರುಲೋಕಗಳನ್ನೇ ನಡುಗಿಸಿದ. ತನ್ನ ಧೈರ್ಯ, ಶೌರ್ಯ ಕ್ರೌರ್ಯಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಹಿಂಸಿಸತೊಡಗಿದ. ಆಗ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಉದ್ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮಹಾಗಣಪತಿಗೆ ಶರಣುಹೋದರು. ಆ ಗಜಾನನನನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯ ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಆಗ ಗಜಾನನನು ಅವರಿಗೆ ಸುಂದರ ಶಿಶುರೂಪದಿಂದ ಅವತರಿಸಿ ಅಭಯದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಜ್ವಾಲಾಮಾಲಾಸುರ ಎಂದು ಹೆಸರಾದ ಅನಲಾಸುರನನ್ನು ವಧಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಗಣಾಧಿಪತಿಯು ಈ ಶಿಶುರೂಪದಿಂದ ಬಂದಿರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರು. ಈ ಸುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅನಲಾಸುರನು ಆ ಮಗುವನ್ನು ತಿಂದು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಓಡೋಡಿ ಬಂದನು. ದೇವತೆಗಳು, ಋಷಿಗಳು, ಶಿಶುರೂಪಿಯಾದ ಗಣಪತಿಗೆ ''ಬಾಲಕ, ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಭೀಕರವಾದ ಅನಲಾಸುರ. ಅವನು ನಿನ್ನನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೊಡೆದು ಬಡೆದು, ಕಡಿದು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ನೀನು ಕೂಡ ಬದುಕಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿ ಹೋಗು'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲ ಋಷಿಗಳು ದೇವತೆಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಹೋದರು. ಆ ಬಾಲಕನು ಮಾತ್ರ ಜ್ವಾಲಾಮಾಲಿಯೆಂಬ ಆ ಅನಲಾಸುರನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬೆದರದೆ, ಬೆಚ್ಚದೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹಿಮಾಚಲದಂತೆ ಅಚಲನಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡ.

ಇತಿ ಗಣೇಶ ಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ
ದೂರ್ವಾಮಹಾತ್ಮ್ಯ ಎಂಬ ಅರವತ್ತಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ದೂರ್ವಾಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬೪

ಕೌಂಡಿನ್ಯ :- ಆ ಅನಲಾಸುರನು ಬೆಂಕಿಯ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಉಗುಳುತ್ತ ಆ ಬಾಲಕನ ಕಡೆ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದನು. ಅವನ ಆ ಭೀಕರ ಆಕಾರದ ಅಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಆ ಬಾಲಕನು ಹೆದರದೇ ಮಾಯಾಬಲದಿಂದ ಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಏರಿ ಬರುವ ಆ ದೈತ್ಯನನ್ನು ತನ್ನ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಎತ್ತಿ ಕೆಳಗೆ ಒಗೆದನು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ದೇಹದ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಆ ದೈತ್ಯದೇಹವೆಲ್ಲವೂ ಕರಗಿ ನೀರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಆ ದುಷ್ಟನ ದೇಹದ ಸಾರವನೆಲ್ಲ ಗಟಗಟಕುಡಿದುಬಿಟ್ಟ.

ಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿಯ ಸ್ವರೂಪದಂತಿದ್ದ ಆ ಜ್ವಾಲಾಮಾಲಿಯ ದೇಹವು ಕರಗಿ ನೀರಾಗಿ ಬಾಲಕನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರೂ ಆ ಬಾಲಕನ ಕುಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕವನ್ನು ಸುಡತೊಡಗಿತು. ಆಗ ಗಣಪತಿಯು ಲೋಕವಿಡಂಬನಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ದೈತ್ಯನ ದೇಹಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾಪಾಡುವುದೆಂತು ?'' ಎಂದು ಚಿಂತಿಸತೊಡಗಿದನು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ದೇವೇಂದ್ರನು ಚಂದ್ರಮಂಡಲವನ್ನು ಗಣಪತಿಯ ಭಾಲಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದನು. ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನು ಸಿದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಿ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ತನ್ನ ಮಾನಸ ಪುತ್ರಿಯರನ್ನು ದೇವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದನು. ನಾರಾಯಣನು ಒಂದು ಕಮಲಪುಷ್ಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಇದಾವುದರಿಂದಲೂ, ಅಂತರ್ದೇಹದಾಹವು ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ವರುಣನು ತನ್ನ ಶೀತಲಜಲದಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿದನು. ಮಹಾದೇವನು ಸರ್ಪರಾಜನನ್ನು ಅವನ ಮೈಗೆ ಸುತ್ತಿದನು. ಆದರಿಂದಲೂ ಅವನ ಉರಿ ಶಾಂತವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಎಂಬತ್ತೆಂಟು ಸಾವಿರ ಮುನಿಗಳು ಆ ಗಣಪತಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದರಂತೆ ದೂರ್ವಾಂಕುರಗಳನ್ನು ಗಣೇಶನಿಗೆ ಏರಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ಗಣಾಧಿಪತಿಯ ಅಂತರ್ದೇಹದಾಹವು ಶಾಂತವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಗಣಪತಿಯು ಮುನಿಗಳನ್ನು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ, ನನ್ನ ಭಕ್ತರು ನನ್ನನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದೂರ್ವಾಂಕುರಗಳಿಂದ ತಪ್ಪದೇ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ದೂರ್ವಾಂಕುರವನ್ನಾದರೂ ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ದೂರ್ವೆಯಿಲ್ಲದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನಾನು ಎಂದೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರೆ.'' ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ವಿಘ್ನಹರ ಎಂಬ ಗಣಪತಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿ ದೂರ್ವಾಂಕುರಗಳಿಂದ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ
ದೂರ್ವಾಮಹಾತ್ಮ್ಯೆ ಎಂಬ ಅರವತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ಜನಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬೫

ಕೌಂಡಿನ್ಯ :- ಆಶ್ರಯಾದೇವಿಯೇ ಹಿಂದೆ ನಾರದರು ಗಜಾನನನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಮೈಥಿಲದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಕ ಎಂಬ ಓರ್ವ ಮಹಾರಾಜನು ಇದ್ದನು. ಅವನು ವೇದ ವೇದಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತನು. ಅವನು ನಿರಂತರವೂ ಅನ್ನದಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತ್ರ, ಅಲಂಕಾರ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನಿತ್ತು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದ. ದೀನರು, ದಲಿತರು, ಸ್ಖಲಿತರು, ಕುರುಡರು, ಕುಂಟರು, ಊನರು, ಹೀನರಾದವರಿಗೆ ಅನ್ನ, ಹಣ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನಿತ್ತು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅವನು ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಮಹಾಪಂಡಿತ, ದೊಡ್ಡ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿ, ಇತರೆಲ್ಲರೂ ಶುಂಠರು, ಶುಂಭರು ಎಂದು ತಿಳಿದು ದುರಭಿಮಾನದಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ನಾರದರು ಅವನಿಗೆ ''ಜಗಜ್ಜನ್ಮಾದಿ ಕಾರಣನಾದ ಗಣೇಶನನ್ನು ಉಪಾಸಿಸು. ಗಣಪತಿಯು ಇಷ್ಟಪ್ರದ, ಕಷ್ಟನಾಶಕ'' ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಗರ್ವಿಷ್ಠನಾದ ಜನಕನು ''ನಾನೇ ಜಗತ್ಕಾರಣ ಕರ್ತ, ನನಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಸ್ತು, ಅಥವಾ ದೇವತೆಯು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ'' ಎಂದು ಗರ್ವದಿಂದ ನುಡಿದ'' ಅದನ್ನು ನಾರದರು ಗಣಪತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಆಗ ಗಜಾನನನು ಜನಕರಾಜನ ಗರ್ವಭಂಗಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಓರ್ವ ದಟ್ಟದರಿದ್ರ ರೋಗಿಷ್ಠ ವೃದ್ಧಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ವೇಷ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಜನಕರಾಜನ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಅವನ ದೇಹದ ಗಾಯಗಳಿಂದ ಕೀವು ರಕ್ತಗಳು ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೊಳೆತ ಗಾಯಗಳಿಂದ ದುರ್ವಾಸನೆಯು ಬರುತ್ತಲಿತ್ತು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಮೂಗು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ದೂರ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೈಮೇಲಿನ ಬಟ್ಟೆಗಳೆಲ್ಲ ಹರಿದುಚಿಂದಿಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಜನಕರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಅವನು ''ನನಗೆ ಬಹಳ ಹಸಿವೆಯಾಗಿದೆ. ಅನ್ನ ಕೊಡು. ನಾನು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಅನ್ನ ಉಂಡು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ನೀನು ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡುವ ಉದಾರ ರಾಜ ಎಂದು ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಷ್ಟು ಅನ್ನವನ್ನು ನೀಡು.''

ಆಗ ಜನಕರಾಜನು ಕೊಳಕುಬಟ್ಟೆಯ ದುರ್ಗಂಧವಾಸನೆಯ ರೋಗಿಷ್ಠನಾದ ಆ ಮುದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕಂಡು ಮರುಕಗೊಂಡನು. ದೇವರು ಯಾವ ರೂಪದಿಂದ ಎಂದು ಎಲ್ಲಿ ಬರುವನೋ ನೇಮವಿಲ್ಲ. ಹರಕು ಬಟ್ಟೆಯ ಈ ಕೊಳಕು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ಭಗವಂತನು ಏಕಾಗಿರಬಾರದು ? ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಕರೆದು ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದ. ಅನಂತರ ಅವನಿಗೆ ಎಲೆ ಬಡಿಸಿ ಸೇವಕರಿಂದ ಅನ್ನವನ್ನು ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿದ. ಬಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಆಹಾರವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆ ರೋಗಿಷ್ಠ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಒಂದೇ ತುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದ. ಮತ್ತೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಬೇಡಿದ. ಸೇವಕರು ತಂದು ಹಾಕಿದ ಅಷ್ಟೂ ಅನ್ನವನ್ನು ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಉಂಡು ಮುಗಿಸಿದ ಆ ವೃದ್ಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ.

ರಾಜನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಪರಿಚಾರಕರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಇರಿಸಿದ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಇಟ್ಟ ಅನ್ನವನ್ನೆಲ್ಲ ಆ ರೋಗಿಷ್ಠ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಬಡಿಸಿದರು. ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ತುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಬಳಿಸಿಬಿಟ್ಟ ಆ ಭೂಪ. ಮತ್ತೆ ರಾಜನು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ಬಡಿಸಿದ. ಅಡಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾದಂತೆ ಪಾಚಕರು ಅವನಿಗೆ ಬಡಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಆ ಬಕಾಸುರನಂಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಗಬಗಬ ತಿಂದು ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತಲಿದ್ದ. ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊರಿನ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಧಾನ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದವು. ಬೇರೆ ಹಳ್ಳಿ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಬಿದ್ದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅಡಿಗೆಮಾಡಿ ಬಡಿಸಿದರು. ಅದರೂ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಉಂಡು ತಿಂದು ಇನ್ನೂ ಹಸಿವೆ, ಮತ್ತೂ ಬಡಿಸಿರಿ'' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ನಿರುಪಾಯನಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡ ರಾಜ ಮತ್ತು ಪರಿವಾರದವರಿಗೆ ಆ ಮುದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹೇಳಿದ.

''ಜನಕರಾಜನು ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಮಹಾ ಅನ್ನದಾನಿ'' ಎಂಬ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದೆ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಷ್ಟು ಅನ್ನವನ್ನು ನೀಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟ.

ಬಹುಭಕ್ಷಿಯಾದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಲೆಯುತ್ತ ತ್ರಿಶಿರ ಎಂಬ ಓರ್ವ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ವಿರೋಚನೆ ಪರಮ ಸಾಧ್ವಿ. ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಟ್ಟದಾರಿದ್ರ್ಯ. ಒಂದು ಮುಷ್ಟಿಧಾನ್ಯವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವ ಪಾತ್ರೆಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಜನಕಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂಬ ಆರವತ್ತೈದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ದೂರ್ವಾಂಕುರ ಮಹಿಮೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬೬

ಕೌಂಡಿನ್ಯ :- ದಟ್ಟದರಿದ್ರನಾದ ಆ ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣದಂಪತಿಗಳು ರೋಗಿಷ್ಠನಾದ ಆ ವೃದ್ಧಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದರು. ಆ ಮನೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಣನಾಯಕನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹೂ, ಚಿಗುರುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ಆ ರೋಗಿಷ್ಠ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ''ನಿಮ್ಮ ಈ ಶುಷ್ಕಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಾಕುಮಾಡಿರಿ. ನಾನು ಹಸಿದು ಕಕ್ರಾಂತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಜನಕ ರಾಜನು ಮಹಾದಾನಿ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅವನಿಗೆ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಷ್ಟು ಅನ್ನವನ್ನು ನೀಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹಸಿವು ಇಂಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೊಡು'' ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿದನು.

ಆ ದರಿದ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ದೀನದೀನನಾಗಿ ಕೈ ಮುಗಿದು ಹೇಳಿದ. ''ಪೂಜ್ಯರೇ, ನಾನು ಕಡುಬಡವ. ಸಮ್ರಾಟ ಸಾರ್ವಭೌಮನಾದ ಜನಕರಾಜನಿಗೆ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಷ್ಟು ಅನ್ನದಾನವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾನಂತೂ ಆಗರ್ಭದರಿದ್ರ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾಳುಕಡಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಗಣಪತಿಯ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ತಂದು ಇರಿಸಿದ ದೂರ್ವೆಯು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ'' ಎಂದು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಿದ.

ಅದಕ್ಕೆ ಆ ರೋಗಿಷ್ಠ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ''ದಂಪತಿಗಳೆ, ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಯೋಚಿಸುವದೇಕೆ ? ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಂದು ದೂರ್ವಾಂಕುರವನ್ನೇ ನನಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅರ್ಪಿಸಿರಿ. ಅದರಿಂದಲೇ ನಾನು ತೃಪ್ತನಾಗುತ್ತೇನೆ'' ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಆ ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಡದಿಯಾದ ವಿರೋಚನೆಯು ಆ ರೋಗಿಷ್ಠ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದಳು ಅವಳಿಗೆ ಏನು ಎನಿಸಿತೋ ಏನೋ ! ಗಣೇಶನ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ತಂದು ಇರಿಸಿದ ಒಂದು ದೂರ್ವೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ರೋಗಿಷ್ಠಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೈ ಮುಗಿದಳು. ಆ ದೂರ್ವಾಂಕುರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವಾಗ ಅನ್ನ, ಪಾಯಸ, ಬಗೆಬಗೆಯ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಶಾಕಪಾಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆ ದೂರ್ವಾಂಕುರದಲ್ಲಿ ಅನುಸಂಧಾನಮಾಡಿ ''ಮಹಾಗಣಪತಿಃ ಪ್ರಿಯತಾಂ'' ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೀರು ಬಿಟ್ಟು ಅರ್ಪಿಸಿದಳು.

ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಆ ಭಗವಂತನು ವಿರೋಚನೆಯ ಏಕಾಗ್ರಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದನು. ಆ ಸಾಧ್ವೀಮಣಿಯು ಆ ಹುಲ್ಲಿನ ಗರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸಂಧಾನಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಪಕ್ವಾನ್ನ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ, ಭಕ್ಷಭೋಜ್ಯಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವವನಂತೆ ಆ ದೂರ್ವೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷ ದಿಂದ ಸವಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭುಂಜಿಸಿದನು. ಆ ಭಕ್ತಿಯುತವಾದ ದೂರ್ವಾಂಕುರದಿಂದ ಭಗವಂತನ ಜಠರಾಗ್ನಿಯು ತಣಿಯಿತು. ಅವನ ಹಸಿವೆ ಹಿಂಗಿತು. ಅವನು ಪರಮ ಸಂತುಷ್ಟನಾದನು. ಮತ್ತು ಆ ತ್ರಿಷಿರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಆನಂದದಿಂದ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದನು.

ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರೋಗಿಷ್ಠ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಗಜಾನನು ತನ್ನ ನಿಜರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿನಿಂತನು. ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಕಮಲಪುಷ್ಪ, ಕೊಡಲಿ, ಮಾಲೆಕೊಂಬುಗಳನ್ನೂ, ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ರತ್ನಖಚಿತಕಿರೀಟಗಳನ್ನೂ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಣಿಮಯದ ಕುಂಡಲಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿದ್ದನು. ದಿವ್ಯಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಉಟ್ಟು ತೊಟ್ಟು ದಿವ್ಯಸುಗಂಧಿಗಂಧವನ್ನು ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತ ಮಹಾಗಣಾಧಿಪತಿಯು ಆ ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ದಿವ್ಯಸುಂದರವಾದ ಭಗವತ್‌ಸ್ವರೂಪದ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನಿತ್ತು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಸುಪ್ರಸನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಗಜಾನನ :- ಭಕ್ತ ದಂಪತಿಗಳೇ, ನೀವು ನೀಡಿದ ದೂರ್ವಾಂಕುರ ದಾನದಿಂದ ನಾನು ಪರಿತುಷ್ಟನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಬೇಡಿರಿ.

ಆಗ ಆ ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದಂಪತಿಗಳು ''ದೇವ, ದೇವ, ನಮಗೆ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಧೃಡವಾದ ಭಕ್ತಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ದುಸ್ತರವಾದ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡು.

ದಂಪತಿಗಳು ಆಡಿದ ಈ ನಿಸ್ಪೃಹದನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಗಜಾನನು ತಥಾಸ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭೀಷ್ಟವಾದ ವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು.

ಕೌಂಡಿನ್ಯರು ಪುಣ್ಯಶೀಲಳಾದ ಆಶ್ರಯಾ ಸಾಧ್ವೀಮಣಿಗೆ ಈ ದೂರ್ವಾಂಕುರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಮಡದಿಗೆ ಮತ್ತೆ ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ದೂರ್ವಾಂಕುರಗಳಿಂದ ಗಣಪತಿಯ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದನ್ನುನೋಡಿ ನೀನು ಕೇಳಿದೆಯಷ್ಟೆ! ಈ ಹುಲ್ಲಿನ ಹೊರೆಯಭಾರವನ್ನು ಗಣಪತಿಯ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಹೇರುವಿರಿ? ಎಂದು ನಿನಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನಿನಗೆ ದೂರ್ವಾಂಕುರ ಮಹಿಮಾಪೂರಿತವಾದ ಜನಕರಾಜನ ಉಪಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನೀನು ಗಣಪತಿಗೆ ನಾನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ದೂರ್ವಾದಳಗಳ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ದೂರ್ವೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೋ. ಇಂದ್ರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗು, ಅವನಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡು. ಅನಂತರ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಯಾಚಿಸು. ನೀನು ಯಾಚಿಸುವ ಚಿನ್ನವು ಆ ದೂರ್ವಾಂಕುರದ ತೂಕದಷ್ಟೇ ಇರಬೇಕು. ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಬಾರದು, ಕೊರೆಯಾಗಬಾರದು, ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಾರದು. ಹೀಗೆ ನ್ಯೂನಾಧಿಕವಾಗದ, ದೂರ್ವಾಂಕುರ ತೂಕದ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಇಂದ್ರನಿಂದ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ನಾನು ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಪತಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಪತಿವ್ರತಾಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ಆಶ್ರಯೆಯು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಕೌಂಡಿನ್ಯನು ಗಣಪತಿಗೆ ಏರಿಸಿದ ದೂರ್ವೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೂರ್ವೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಇಂದ್ರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಳು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತಾರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ದೂರ್ವಾಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬೭

ಕೌಂಡಿಣ್ಯನ ಕುಟುಂಬಿನಿಯಾದ ಆಶ್ರಯೇಯು ದೂರ್ವಾಂಕುರವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂದ್ರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದಳು. ಮತ್ತು ಕೇಳಿದಳು. ''ಸುರೇಶ್ವರ, ನಾನು ನನ್ನ ಪತಿಯ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸುವರ್ಣವನ್ನು ಯಾಚಿಸಲು ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಸುವರ್ಣವನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ನೀಡು'' ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ಸತೀಮಣಿಯೇ, ಇಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟು ನೀನು ಸ್ವರ್ಗದವರೆಗೆ ಏಕೆ ಬಂದೆ ? ನೀನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಂಗಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನೀನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಶ್ರಮಪಟ್ಟೆ'' ಎಂದು ನುಡಿದನು.

ಆಶ್ರಯಾ :- ಸುರರಾಜ, ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿನ್ನ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಂದ ದೂರ್ವಾಂಕುರದ ತೂಕಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗುವಷ್ಟು ಚಿನ್ನವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡು. ಇದರ ತೂಕಕ್ಕೆ ಕಿಂಚಿತ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಾರದು. ಕೊಂಚವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಾರದು. ಇಷ್ಟು ದೂರ್ವಾಪ್ರಮಾಣ ಪರಿಮಿತವಾದ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಕೊಡು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ಒಬ್ಬ ದೂತನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಆಶ್ರಯಾ ಸಾಧ್ವೀಮಣಿಯನ್ನು ಕುಬೇರನ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿದನು. ತನ್ನ ದೂತನ ಮುಖಾಂತರ ''ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಿಗೆ ಅವಳು ತಂದ ದೂರ್ವಿಯ ತೂಕಾ ತೂಕ ಬಂಗಾರವನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು ನಿರೋಪವನ್ನು ಕಳಿಸಿದನು.

ಆಗ ಕುಬೇರನು ತನ್ನ ದೂತರಿಗೆ ಬಂಗಾರದ ಗಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೋಶಾಗಾರದಿಂದ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದನು. ಅವರು ಬಹಳ ಭಾರವಾದ ಬಂಗಾರದ ಗಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕಡಿಯ ಒಂದು ಪರಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರು. ಇನ್ನೊಂದು ಪರಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ಗಣಪತಿಗೆ ಏರಿಸಿದ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಆಶ್ರಯೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದ ದೂರ್ವಾಂಕುರವನ್ನು ಇಟ್ಟರು. ಎರಡನ್ನೂ ತೂಗಿದರು. ದೂತರು ತಂದು ಒಟ್ಟಿದ ಬಂಗಾರದ ಗಟ್ಟಿಗಳು ದೂರ್ವೆಯ ತೂಕಕ್ಕೆ ಏರಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಕುಬೇರನು ಎಣ್ಣೆತೂಗುವ ದೊಡ್ಡ ತಕ್ಕಡಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಆ ದೂರ್ವೆಯನ್ನು ತೂಗಿಸಿದನು. ತೂಕ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ದೂರ್ವೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟ ಪರಡಿಯು ನೆಲಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿತು. ಆಗ ಕುಬೇರನು ಚಿನ್ನ ಇರಿಸುವ ತಕ್ಕಡಿಯ ಪರಡಿಗೆ ಬಂಗಾರದ ಕಡಾಯಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಚಿನ್ನದ ಬಗೆಬಗೆಯ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿದನು. ಆದರೂ ದೂರ್ವೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟ ಬಟ್ಟಲು ಮೇಲೆ ಏಳಲಿಲ್ಲ. ಕುಬೇರನು ತನ್ನ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ತಂದು ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಟ್ಟನು. ದೂರ್ವೆಯ ತೂಕ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕುಬೇರನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅವನು ಆಗ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕರೆದು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆಭರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತರಿಸಿ ಹಾಕಿಸಿದನು. ಅದಕ್ಕೂ ತೂಕ ಬಾರದಾಗ ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಆ ಚಿನ್ನ ಒಟ್ಟುವ

ಪರಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರು. ಆಗಲೂ ದೂರ್ವೆಯ ತೂಕ ಬಾರದಾಗ ಕುಬೇರನು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದನು. ಆಗ ದೇವೇಂದ್ರನು ತನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ದೂರ್ವೆಯ ತೂಕಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟನು. ಏನಾದರೂ ದೂರ್ವೆಯ ಪರಡಿ ನೆಲ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಏಳಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ದೇವೇಂದ್ರನು ಹರಿಹರರನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೆನೆದನು. ಕೂಡಲೇ ಆ ಇಬ್ಬರೂ ದೇವತೆಗಳೂ ಕುಬೇರನ ಅಲಕಾವತಿಗೆ ಬಂದರು. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಲೋಕಗಳಾದ ವೈಕುಂಠ ಕೈಲಾಸಗಳೊಡನೆ ಆ ಚಿನ್ನದ ಕಡಾಯಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತರು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಆ ದೂರ್ವೆಯ ತೂಕ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಶಿವ, ವಿಷ್ಣು, ಕುಬೇರ, ಮೂವರೂ ಕಡಾಯಿಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ವರುಣ, ಇಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಕೌಂಡಿನ್ಯ ಮುನಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ದೇವತೆಗಳು :- ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಮುನಿವರ್ಯ, ನಿನ್ನ ಮಡದಿಯಾದ ಆಶ್ರಯೆಯು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸತ್ವಮಹತ್ವದ ತೂಕವನ್ನು ತೂಗಿಬಿಟ್ಟಳು. ನಾವು ಯಾರೂ ನಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯ ನಮ್ಮ ಲೋಕಗಳೊಡನೆ ಕುಳಿತು ತೂಗಿಸಿಕೊಂಡರೂ ನಿನ್ನ ದೂರ್ವೆಯ ತೂಕಕ್ಕೆ ಏರಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ಭಗವಂತನಾದ ಗಜಾನನನ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಈ ದೂರ್ವೆಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದೆ. ಆ ಒಂದು ದೂರ್ವೆಯ ತೂಕಕ್ಕೆ ಮೂರು ಲೋಕಗಳೂ, ಮೂರು ಲೋಕದ ಅಧೀಶ್ವರರೂ ಸರಿ ಎಂದು ತೂಗಲಾರದೇ ಹೋದವು. ಯಜ್ಞ, ದಾನ, ವ್ರತ, ತಪಸ್ಸು, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಯಾವುದೂ ಈ ದೂರ್ವೆಯ ತೂಕಕ್ಕೆ ಸರಿ ಎನಿಸಲಾರವು.

ಹೀಗೆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೌಂಡಿನ್ಯಮುನಿಯನ್ನೂ ಅವನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಆಶ್ರಯೆಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ವೇದೋಕ್ತ ಸ್ತುತಿಗಳಿಂದ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ವಂದಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಮರಳಿ ಹೋದರು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಆಶ್ರಯೆಗೆ ತನ್ನ ಪತಿಯ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಉದಯಿಸಿತು. ಅವಳೂ ಕೂಡ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಪತಿ ಕೌಂಡಿಣ್ಯಮುನಿ ಮಾಡಿದ ಗಜಾನನನ ದೂರ್ವಾಂಕುರ ಪೂಜೆಯು ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಪಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಟ್ಟಳು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಪತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು.

ಹೀಗೆ ಅವರು ದೂರ್ವಾಂಕುರದ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಯಜ್ಞ, ದಾನ, ವ್ರತ ಮಾಡುವದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕೇವಲ ಗಣಪತಿಯನ್ನೇ ದೂರ್ವಾಂಕುರಗಳಿಂದ ಅನುದಿನವೂ ಅನವರತವೂ ಪೂಜಿಸತೊಡಗಿದರು. ಗಣನಾಥನು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಪರಮಕೃಪೆಯನ್ನು ತೋರಿ ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಅನನ್ಯ ಲಭ್ಯವಾದ ತನ್ನ ಪರಮಪದವಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿ ಕರುಣಿಸಿದನು.

ಗಣಾಧಿಪತಿಗಳು :- ದೂರ್ವೆಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವದಕ್ಕೆ ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೂ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೂರ್ವಾ ಎಂದು ಬಾಯಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾನವರ ಕಾಯಿಕ, ವಾಚಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಮೂರೂ ಪಾಪಗಳು ನಾಶವಾಗುವವು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಮಹಾಗಣಪತಿಯು ತನ್ನ ದೂತರಾದ ನಮ್ಮ ಮೂಲಕ

ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಕತ್ತೆ, ಎತ್ತು ಚಂಡಾಲಿನಿ ಇರುವ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿರುವನು. ಕತ್ತೆ, ಎತ್ತುಗಳು ಬಾಯಲ್ಲಿ ತಿಂದುಳಿದ ದೂರ್ವೆಗಳು ಅವುಗಳ ಗುದ್ದಾಟದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬೀಳುವಾಗ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ಗಣಪತಿಯ ಸೊಂಡೆ ಮತ್ತು ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವು. ಆ ಚಂಡಾಲಿನಿಯು ಚಳಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹುಲ್ಲಿನ ಹೊರೆ ಎಂದು ದೂರ್ವೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಳು. ಗಾಳಿಯಿಂದ ಆ ದೂರ್ವಾಂಕುರಗಳು ಗಜಾನನ ಮೂರ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದವು. ಗಣಪತಿಗೆ ದೂರ್ವೆಯು ಬಹಳ ಪ್ರಿಯವಾದುದು. ಆ ಮೂವರಿಂದಲೂ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೂರ್ವಾಂಕುರ ಸಮರ್ಪಣೆಯು ಹೀಗೆ ಗಣಪತಿಗೆ ನಡೆದಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಮೂವರೂ ಪಾಪದಿಂದ ಉದ್ಧೃತರಾದರು. ಅವರಿಗೆ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಗಣಪತಿಯು ಅವರಿಗೆ ತನ್ನ ಪದವಿಯನ್ನು ಇತ್ತು ಗೌರವಿಸಿದನು.

ಮತ್ತೆ ಜನಕರಾಜನು ತನ್ನ ದೂತರ ಮೂಲಕ ''ತ್ರಿಶಿರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೀಡಿದ ದೂರ್ವಾಂಕುರದಿಂದಲೇ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂಪಿ ಗಜಾನನನು ಸಂತುಷ್ಟನಾದ, ತೃಪ್ತನಾದ ಅವರಿಗೆ ತನ ವಿಶ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ. ಹಾಗೂ ಆ ತ್ರಿಶಿರ, ವಿರೋಚನಾ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ತನ ನಿಜಪದಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದ'', ಎಂಬ ಸಮಗ್ರಕಥೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ. ಅವನಿಗೆ ದೂರ್ವೆಯ ಅದ್ಭುತವಾದ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯು ಮನದಟ್ಟಾಯಿತು. ರಾಜನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ ಅನೇಕ ಋಷಿಗಳು, ಮುನಿಗಳು, ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಗಳು, ಗೃಹಸ್ಥರು, ನಾಗರಿಕರು ದೂರ್ವಾಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ದೂರ್ವಾಂಕುರಗಳಿಂದ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರು. ಆ ಕೂಡಲೇ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ದಿವ್ಯದೇಹಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದವು. ದೇವದುಂದುಭಿಗಳು ಮೊಳಗಿದವು. ದೇವವಿಮಾನಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದವು ಎಲ್ಲರೂ ಪರಮಪದವಾದ ವಿನಾಯಕ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ
ದೂರ್ವಾಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ಎಂಬ ಅರವತ್ತೇಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಸಂಕಷ್ಟಹರ ವ್ರತ ನಿರೂಪಣ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬೮

ಶೂರಸೇನ :- ದೇವೇಂದ್ರನೇ, ಕೃತವೀರ್ಯನ ತಂದೆಯು ಅನಂತರ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯವು ಯಾವುದು ? ಮಹಾಗಣಪತಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಮತ್ತೊಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತಕಥೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಣ ಮಾಡು.

ಇಂದ್ರ :- ಶೂರಸೇನರಾಜನೇ, ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು, ದೂರ್ವಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ರಾಜನು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾದನು. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸದ್ಗತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ. ನನಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವ ಆಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆಂದು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಮಲಗಿಕೊಂಡನು. ಮಲಗಿದಾಗ ಅವನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಎಂದೋ ತೀರಿಕೊಂಡ ತಂದೆಯು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನು. ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೇ ಪುತ್ರನನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತ ತಂದೆಯು ನುಡಿದನು. ''ವತ್ಸ, ಸಂತಾನಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ದಂಪತಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಬಹಳ ಕಠೋರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಕೊರಗಿ ಸೊರಗಿದ್ದೀರಿ. ಎಂದು ನಾರದರು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾನು ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ನನ್ನ ಪುತ್ರನಿಗೆ ಪುತ್ರನಾಗುವ ಬಗೆ ಎಂತು ?'' ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಚತುರ್ಮುಖನು ''ನಿನ್ನ ಮಗನು ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥೀವ್ರತವನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೂ ಪುತ್ರಸಂತಾನವಾಗುವದು'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ವ್ರತದ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನನಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದನು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನೂ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದೋ ಇದೇ ಆ ಪುಸ್ತಕ'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಆ ತಂದೆಯು ಅದೃಶ್ಯನಾದನು.

ಕನಸಿನಿಂದ ಎಚ್ಚೆತ್ತ ಮಹಾರಾಜನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಕೊಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಅವನಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೂ ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇದೊಂದು ದೇವದತ್ತವಾದ ವರವೇ ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ನೀನು ನಡೆದರೆ ನಿನಗೆ ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಕೃತವೀರ್ಯ ಮಹಾರಾಜನು ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ಚತುರ್ಥಿಯ ದಿನ ಚಂದ್ರೋದಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಪೂಜೆಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದನು. ಅಂದು ಮಂಗಳವಾರ ವಾದದ್ದರಿಂದ ಚತುರ್ಥೀ ವ್ರತಾಚರಣಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದೂರ್ವಿಗಳನ್ನು ಏರಿಸಿ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದನು. ತನಗೆ ಸ್ವಪ್ನಲಬ್ಧವಾದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಯಥಾಸಾಂಗವಾಗಿ ಗಜಾನನನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿವ್ರತಾಂಗವಾಗಿ ಅಂದಿನ ತಿಥಿಹಾಗೂ ದೇವತೆಮತ್ತು ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆದು ಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದನು. ವಿಪುಲವಾಗಿ ದಾನದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ವ್ರತ ನಿರೂಪಣ ಎಂಬ ಅರವತ್ತೆಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥೀವ್ರತ ನಿರೂಪಣ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬೯

ಕೃತವೀರ್ಯ :- ಕಮಲಾಸನ, ದೇವದೇವನಾದ ಗಣೇಶನನ್ನು ಹೇಗೆ ಪೂಜಿಸಬೇಕು ? ಅದರ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನನಗೆ ತಿಳಿಸು.

ಬ್ರಹ್ಮ :- ರಾಜನೇ, ಮಂಗಳಸ್ನಾನದ ನಂತರ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುವವನು ತನ್ನ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಚತುರ್ಥೀದಿನ ಚಂದ್ರೋದಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಪೂಜೆಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗೋಮಯದಿಂದ ಸಾರಿಸಿ ಮೇಲೆ ಮಂಟಪವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಮಂಟಪದ ಮೇಲೆ ಉನ್ನತಪೀಠವನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಕಂಚು ಅಥವಾ ತಾಮ್ರದ, ಬಡವರಾದರೆ ಬಿದಿರಿನ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನಾದರೂ ಕಲಶರೂಪದಿಂದ ಇರಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪಂಚರತ್ನಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಅದರ ಮೇಲೆ ರಕ್ತಚಂದನದಿಂದ ಗಣೇಶನ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹೊದಿಸಬೇಕು. ಆ ಯಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಗಣಪತಿಯ ಚಿನ್ನದ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಆ ಗಜಾನನ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಪುರುಷಸೂಕ್ತದಿಂದ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಧೂಪ ದೀಪಗಳನ್ನು, ಮೋದಕ ಕಜ್ಜಾಯ, ಲಾಡು ಸಕ್ಕರೆ ಪಾಯಸ, ಸಕ್ಕರೆ ತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಇತರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೈವೇದ್ಯ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಶಕ್ಯವಿದ್ದ ತೆಂಗು, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಮಾವು ದಾಳಿಂಬೆ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ತಮ ಪಕ್ವ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೈವೇದ್ಯ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ತಾಂಬೂಲ ಸುವರ್ಣ ಪುಷ್ಪ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಕರ್ಪೂರಜ್ಯೋತಿಯಿಂದ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಿ ಸಂಪಿಗೆ, ಅಶೋಕ, ಬಕುಲ, ಪಾರಿಜಾತ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮುಂತಾದ ಹೂಗಳನ್ನು ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಪುರುಷಸೂಕ್ತದಿಂದ ಮಾಡಿ ಕೈ ಮುಗಿದು ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು.

ಭಾಲಚಂದ್ರನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ನಮಃ ಪರಶುಧಾರಿಣೇ ।
ವಿಘ್ನಾಧಿಪ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾಪ್ರದಾಯಕ ॥

ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನು ಹೊಳೆಯುವ, ಕೊಡಲಿಯನ್ನುಧರಿಸಿದ, ಭಕ್ತರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕರುಣಿಸುವ, ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಗಣಪತಿಗೆ ನಮೋ ನಮಃ ಎಂದು ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ದೇವದೇವನನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ವ್ರತಿಯಾದವನು ಗಣಪತಿಯ ಮೂಲ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಒಂದು ನೂರಾ ಎಂಟು ಆಹುತಿಗಳನ್ನು ಇತ್ತು ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ

ತಿಥೀನಾಂ ಉತ್ತಮೇ ದೇವಿ, ಗಣೇಶಪ್ರಿಯವಲ್ಲಭೆ ।
ಸಂಕಟಹರಣೇ ದೇವಿ, ಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ ॥

ಎಲ್ಲ ತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಗಣೇಶನಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಚತುರ್ಥಿತಿಥಿಗೆ ಅಭಿಮಾನಿಯಾದ ದೇವಿಯೇ ನನ್ನ ಸಂಕಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡು. ನಾನು ನೀಡುವ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು. ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಚತುರ್ಥೀತಿಥಿಯ ದೇವತೆಗೆ ನೀರಿನಿಂದ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು.

ಅದರಂತೆ

ಲಂಬೋದರ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಸತತಂ ಮೋದಕಪ್ರಿಯ ।
ಸಂಕಟಂಹರ ಮೇ ದೇವ ಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥

ಮೋದಕಪ್ರಿಯನಾದ ಲಂಬೋದರನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ನನ್ನ ಸಂಕಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸು. ನಾನು ನೀಡಿದ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು. ನಿನಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು.

ಗಣಪತಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಏಳು ಸಲ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಬಿಡಬೇಕು.

ಕ್ಷಿರೋದಾರ್ಣವ ಸಂಭೂತ ಅತ್ರಿಗೋತ್ರಸಮುದ್ಭವ ।
ಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ಮಯಾ ದತ್ತಂ ರೋಹಿಣ್ಯಾ ಸಹಿತಃ ಶಶಿನ್ ॥

ಕ್ಷೀರ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ, ಅತ್ರಿವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಚಂದ್ರನೇ ರೋಹಿಣೀದೇವಿಯೊಂದಿಗೆ ನಾನು ನೀಡಿದ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು.

ಹೀಗೆ ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಆ ದೇವ ದೇವನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ನಂತರ ತಾನು ಕೂಡ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಊಟವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾಗ ಮೊದಲಿನ ತುತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡದೇ ಮೌನದಿಂದ ಉಂಡು ಅನಂತರ ಯಥೇಚ್ಛ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಿಧಿಯಿಂದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಬಹುಳ ಚತುರ್ಥಿ ದಿವಸ ಮಹಾಗಣಪತಿಯ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ್ಯವಾಗಿ ಸಂಕಟಹರಚತುರ್ಥೀ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥಿವ್ರತ ನಿರೂಪಣ ಎಂಬ ಅರವತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥೀವ್ರತಾಚರಣ ವಿಧಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೭೦

ಕೃತವೀರ್ಯ :- ಪೂಜ್ಯನಾದ ಪಿತಾಮಹ, ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಯಾರು ಮಾಡಿದರು ? ಇದನ್ನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದರು ? ಹೇಳಿರಿ.

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಯುದ್ಧಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ದೇವಸೇನಾಪತಿಯಾದ ಸ್ಕಂದನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಕಾಣದಂತಾದನು. ಆಗ ತಾಯಿ ಪಾರ್ವತಿಯು ಪುತ್ರನಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಪರಿತಪಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಪರಶಿವನು ಈ ಚತುರ್ಥೀವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಲು ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಆ ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಐದನೇಯ ತಿಂಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾದ ಕುಮಾರನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು.

ಕಾಲಕೇಯ ಎಂಬ ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಅವರು ಅಡಗಿ ಕುಳಿತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹುಡುಕಲಿಕ್ಕಾಗಿ ದೇವತೆಗಳು ಅಗಸ್ತ್ಯಮುನಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಆ ಮಹಾಮುನಿಯು ಮೂರುತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಈ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥಿವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಅಪಾರಸಾಗರವನ್ನೆಲ್ಲ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಪಾನ ಮಾಡಿದನು.

ವಿದರ್ಭದೇಶದ ರಾಜಕುಮಾರಿಯು ನಳರಾಜನ ಮಹಾರಾಣಿಯೂ ಆದ ದಮಯಂತಿಯು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳು ಆಚರಿಸಿದಳು. ಆ ವ್ರತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕಾಣೆಯಾದ ಅವಳ ಪತಿ ಕಣ್ಣೆದುರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ.

ಹಿಂದೆ ರುಕ್ಮಿಣೀದೇವಿಯು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನನ್ನು ಹೆತ್ತು ಆರುದಿನಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಆಗ ಮಾಯಾವಿಯಾದ ಶಂಬರಾಸುರನು ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಕದ್ದು ಒಯ್ದುಬಿಟ್ಟ. ಮಗುವನ್ನು ಕಾಣದೇ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತಳಾದ ರುಕ್ಮಿಣೀದೇವಿಯು ಬಹುವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಲೋಮಶ ಮಹರ್ಷಿಗಳನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದಳು. ಮುನಿಗಳು ಚತುರ್ಥಿವ್ರತವನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆ ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನು ಶಂಬರಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದು ತನ್ನ ಮಡದಿ ಮಾಯಾವತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸುಲಭರೂಪವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಅನಂತರ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನ ಮಗನಾದ ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಉಷಾದೇವಿಯು ಮೋಹಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಗೆಳತಿ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಮಲಗಿದಲ್ಲಿಂದಲೇ ಆ ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ತನ್ನ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನೊಡನೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಗಾಂಧರ್ವ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ತಂದೆ ಬಾಣಾಸುರನು ಅವನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಬಂದೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದನು. ಅದರಿಂದ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನಿಗೆ ಬಹಳ ಚಿಂತೆಯಾಯಿತು. ಆಗ ಅವನ ತಾಯಿ ರುಕ್ಮಿಣೀದೇವಿಯು ತನ್ನ ಪುತ್ರ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನಿಗೆ ''ವತ್ಸ, ನೀನು ಶಿಶುವಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಸಂಕಷ್ಟಚತುರ್ಥಿವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನೀನು

ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದೆ. ಈಗ ನೀನಾದರೂ ಆ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸು. ನಿನ್ನ ಮಗನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬರುವನು.''

ಇದರಂತೆ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನು ತಾಯಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಆ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದನು. ವ್ರತ ಸಮಾಪ್ತಿಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಾರದರು ಬಂದು ಅನಿರುದ್ಧನು ಬಾಣಾಸುರನ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಬದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಯಾದವ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಬಾಣಾಸುರನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ಬಾಣಾಸುರನ ಆರಾಧ್ಯದೈವನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ತನ್ನ ಭಕ್ತನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅವನ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಹರಿಹರರಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಸುರುವಾಯಿತು. ಆಗ ಉದ್ಧವನ ಉಪದೇಶದಂತೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಂಕಷ್ಟವ್ರತಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾದನು. ಬಾಣಾಸುರನನ್ನು ಗೆದ್ದು ಉಷಾ ಅನಿರುದ್ಧರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ದ್ವಾರಕಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.

ಮಹಾರಾಜ, ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ, ದಾನವರೂ ತಮಗೆ ಸಂಕಟಬಂದಾಗೆಲ್ಲ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುವರು. ಕೂಡಲೇ ಅದರಿಂದ ಅವರ ವಿಘ್ನ, ಚಿಂತೆ, ಸಂತಾಪ, ಕುತ್ತು ವಿಪತ್ತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಾವಾಗಿಯೇ ಪರಿಹಾರ ಕಾಣುವವು. ಆದುದರಿಂದ ಮಹಾರಾಜ, ನೀನು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡು.

ಸೂತ :- ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವನ ಉಪದೇಶದಂತೆ ಕೃತವೀರ್ಯರಾಜನು ಆ ಸಂಕಷ್ಟವ್ರತದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕೇಳಿ ತಾನೂ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದನು. ಆ ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತನ್ನ ವೈರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸೋಲಿಸಿ ನಿಷ್ಕಂಟಕವಾದ ರಾಜ್ಯಭೋಗಗಳನ್ನು ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರಾದಿ ಸಕಲ ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ಪಡೆದು ಸುಖದಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶ ಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥಿವ್ರತಾಚರಣ ವಿಧಾನ ಎಂಬ ಎಪ್ಪತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ಕೃತವೀರ್ಯನ ವ್ರತಉದ್ಯಾಪನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೭೧

ಕೃತವೀರ್ಯ :- ಪಿತಾಮಹ, ಸಂಕಷ್ಟಹರ ವ್ರತದ ಉದ್ಯಾಪನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ತಿಳಿಸು.

ಬ್ರಹ್ಮ :- ವ್ರತದ ಉದ್ಯಾಪನೆಯನ್ನು ಮೊದಲನೇಯ, ಐದನೇಯ ಅಥವಾ ಏಳನೇಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿ ವ್ರತವನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಹೂವುಗಳಿಂದ ಪೂಜಾಮಂಟಪವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕು. ಮಂಟಪದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಲಶವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯ ನೀರಿನಿಂದ ಚತುರ್ಥಿತಿಥಿ ದೇವತೆಗೂ ಗಣಪತಿಗೂ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ತಿಥೀನಾಂ ಉತ್ತಮೇ ದೇವೀ ಗಣೇಶಪ್ರಿಯವಲ್ಲಭೆ ।
ಸಂಕಟಹರ ಮೇದೇವೀ ಗ್ರಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಸ್ತುತೇ ॥

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಚತುರ್ಥಿತಿಥಿ ಅಧಿದೇವತೆಗೆ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಅನಂತರ

ಲಂಬೋದರ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಸತತಂ ಮೋದಕಪ್ರಿಯ ।
ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಮೇ ದೇವ ಗ್ರಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ॥

ಎಂದು ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿ ಗಣಪತಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆ ಬಳಿಕ

ಕ್ಷೀರೋದಾರ್ಣವಸಂಭೂತ ಅತ್ರಿಗೋತ್ರ ಸಮುದ್ಭವ ।
ಗ್ರಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ಮಯಾದತ್ತಂ ರೋಹಿಣ್ಯಾಸಹಿತಃ ಶಶಿನ್ ॥

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಚಂದ್ರನಿಗೂ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಬಗೆಬಗೆಯ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಪಕ್ವಾನ್ನಗಳನ್ನು ನಾನಾವಿಧ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲಗಳನ್ನು ನೈವೇದ್ಯಕೊಟ್ಟು ಗಣಪತಿಗೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಬಳಿಕ **'ಗಣಾನಾಂತ್ವಾ'** ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮುಖ್ಯಆಚಾರ್ಯರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಹೋಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ಮಹಾಗಣಪತಿಯ ಮೂಲಮಂತ್ರದಿಂದ ಒಂದು ಸಾವಿರ, ಐದು ನೂರು, ಅಥವಾ ಒಂದುನೂರಾ ಎಂಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಭೂತಬಲಿ ಅನ್ನ ಬಲಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಕೆಂಪುವರ್ಣದ ವಸ್ತ್ರ ಪುಷ್ಪ, ಬಗೆಬಗೆಯ ಫಲ ಮಂಗಲದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಋತ್ವಿಜ ಸಹಿತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸುವಾಸಿಯರ ಸಂತರ್ಪಣೆಯನ್ನು

ಮಾಡಬೇಕು. ಬಳಿಕ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರನ್ನು ಜೋಡಿವಸ್ತ್ರ, ಕಲಶ, ದಕ್ಷಿಣೆದಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಆಚಾರ್ಯನಿಗೂ ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರಗಳನ್ನಿತ್ತು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ವಾಯನದಾನವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಮೊರದಲ್ಲಿ ಪಾಯಸತುಂಬಿದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕೆಂಪುವರ್ಣದಿಂದ ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ಅದರೊಡನೆ ಚಿನ್ನದ ಗಣಪತಿಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣಾಸಹಿತವಾಗಿ ಆಚಾರ್ಯನಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು.

ಕೃತವೀರ್ಯ ಮಹಾರಾಜನು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥಿವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಉದ್ಯಾಪನೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಪಂಡಿತ್ತೋತ್ತಮರು ಹಾಗೂ ಪುರೋಹಿತರಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಸ್ವರ್ಣದ ಗಣಪತಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಭವ್ಯಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಋತ್ವಿಜರಿಗೂ, ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೂ ವಿಪುಲವಾದ ದಾನದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನಿತ್ತು ಅವರ **'ಪುತ್ರವಾನ್ ಭವ'** ಎಂಬ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅವನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯು ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಸಲ್ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪುತ್ರರತ್ನವನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಆ ಪುತ್ರನಿಗೆ ಕೃತವೀರ್ಯಮಹಾರಾಜನು ಯಥೋಚಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪನಯನ, ವಿವಾಹ ಮೊದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದನು.

ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನ, ಶಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನ, ಲೋಕಾನುಭವಗಳಿಂದ ಸರ್ವಸಮರ್ಥನಾದ ಆ ಮಗನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದನು. ಅವನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಾಲೋಚಿತ ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಗಣಪತಿಯ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶ ಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಕೃತವೀರ್ಯನ ವ್ರತಉದ್ಯಾಪನ ಎಂಬ ೭೧ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನ ಅರಣ್ಯಗಮನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೭೧

ಶೂರಸೇನ :- ದೇವೇಂದ್ರ, ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಗಣಪತಿಯ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಆ ಕೃತವೀರ್ಯ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಪುತ್ರಸಂತಾನ ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದೆ. ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಹೇಳಿರಿ.

ಇಂದ್ರ :- ಕೃತವೀರ್ಯನ ಮಹಾರಾಣಿಯು ಒಂಬತ್ತನೇಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುದ್ದು ಮಗುವನ್ನು ಹಡೆದಳು. ಆ ಮಗುವಿನ ಮೈಮುಖ ಎಲ್ಲವೂ ಮುದ್ದಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ತೋಳುಗಳಾಗಲಿ, ಹಸ್ತಗಳಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜದಂಪತಿಗಳಿಗೂ ಮಂತ್ರಿಪರಿವಾರದವರಿಗೂ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಞಿಯು ಎದೆ ಎದೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ''ದೇವೇಶ, ಇಂಥ ವಿಕಲಾಂಗನಾದ ಮಗನನ್ನು ನನಗೆ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟೆ ? ನಾನು ಬಂಜೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತು. ಇದು ನನ್ನ ಯಾವ ಜನ್ಮದ ಪಾಪದ ಫಲ ?' ಎಂದು ಅತ್ತು ಗೋಗರೆದು ಹಲುಬಿದಳು. ಮಹಾರಾಜನು ಕೂಡ ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತನು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅರಮನೆಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅವನನ್ನು ಸಂತೈಸಿ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಶಿಶುವು ಸರಿಯಾದ ಅಂಗಸೌಷ್ಟವವನ್ನು ಪಡೆದು ರಾಜ್ಯಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥರೀತಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲನು. ಇದಕ್ಕೇಕೆ ಇಷ್ಟು ಚಿಂತೆ ? ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಾಜನಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿದರು.

ಅದರಿಂದ ಕೃತವೀರ್ಯನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಜೋಚಿತವಾಗಿ ವೈಭವದಿಂದ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಹೀಗೆಯೇ ಆ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಶಿಶುವಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ತುಂಬಿತು.

ಒಂದು ದಿನ ರಾಜನ ಅರಮನೆಗೆ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಭಗವಾನ್ ದತ್ತಾತ್ರೇಯರು ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು ಮಹಾರಾಜನು ರಾಜೋಪಚಾರದಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಕೈ ಮುಗಿದು ಕೇಳಿದನು. ''ಪೂಜ್ಯರೇ, ನನಗೆ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಅವನು ವಿಕಲಾಂಗನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಮುಖದ ಮೇಲ್ಭಾಗ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೈಯಿಲ್ಲ, ಕಾಲಿಲ್ಲ, ತೋಳುಗಳಿಲ್ಲ, ಇಂಥ ಊನ ಹೀನನಾದ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಲು ಕಾರಣವೇನು ?'' ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ ಕೇಳಿದನು.

ದತ್ತಾತ್ರೇಯ :- ''ಮಹಾರಾಜ, ನೀನು ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಗಣಪತಿ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದೆಯಷ್ಟೇ ? ಆ ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿದ್ದೆ ಬಂದು ತೂಕಡಿಸಿ ಆಕಳಿಸಿದೆ. ಅನಂತರ ಆಚಮನವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಆ ವ್ರತಾಚರಣವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದೆ. ಇದು ಕಾಮ್ಯವ್ರತ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ

ಅನಿಷ್ಟವಾಗುವದು. ಆಕಳಿಕೆಯ ನಂತರ ನೀನು ಶುದ್ಧಾಚಮನವನ್ನು ಮಾಡದ ದೋಷದಿಂದಾಗಿ ಆ ವ್ರತಸಾಂಗವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದಲೇ ನಿನಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗ ಅಂಗಹೀನನಾದ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರದ ಉಪಾಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಅದರಂತೆ ನೀನು ಆಚರಿಸು'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯರು ಕೃತವೀರ್ಯರಾಜನಿಗೆ ಗಣಪತಿಯ ಏಕಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಈ ಗಣೇಶಮೂಲಮಂತ್ರದ ಪುರಶ್ಚರಣೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಗನು ಸಾಂಗನೂ, ಸಮರ್ಥನೂ ಆಗಿ ಸಮ್ರಾಟ್ ಸಾರ್ವಭೌಮನೂ ಆಗಿ ಮೆರೆಯುವನು.'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯರು ಅಂತರ್ಧಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೃತವೀರ್ಯನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅಂಗಹೀನನಾದ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಉತ್ಸಾಹಗಳು ಉಕ್ಕೇರಿದವು.

ದತ್ತಾತ್ರೇಯರ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತನಾದ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನು ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ''ತಂದೆಯೇ, ನಾನು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗಣೇಶಮಹಾಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ದೇವೇಶನನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.'' ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು.

ತಂದೆಯು ಎಷ್ಟು ಬೇಡವೆಂದರೂ ಅವನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹಟದಿಂದ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ನಿಂತನು. ಆಗ ಮಹಾರಾಜನು ನಿರುಪಾಯನಾಗಿ ಒಂದು ಮೇಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದನು. ರಾಜಭಟರು ಒಂದು ವನಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಣಶಾಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂಗಹೀನನಾದ ಆ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಅವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ತಾವು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಮರಳಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನ ಅರಣ್ಯಗಮನ ಎಂಬ ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.



ಚತುರ್ಥೀವ್ರತದ ನಿರೂಪಣ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೭೩

ಇಂದ್ರ :- ಭಗವಾನ್ ದತ್ತಾತ್ರೇಯರು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಗಣೇಶ ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾಜುನನು ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಪಿಸುತ್ತ ಘೋರವಾದ ತಪೋನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡನು. ಆಹಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು. ನಿದ್ದೆಯನ್ನು ತೊರೆದನು. ಮಳೆಗೆ ಹೆದರದೆ, ಚಳಿಗೆ ಬೆದರದೆ, ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಅಂಜದೆ ಅಚಲನಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತದಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ದಾರುಣವಾದ ತಪಃಶ್ಚರ್ಯೆಯಿಂದ ಸುಪ್ರೀತನಾದನು ಆ ಮಹಾಗಣಪತಿ. ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕುಳಿತ ಪರ್ಣಕುಟೀರದ ಎದುರು ಒಂದು ತಿಳಿನೀರಿನ ಪುಷ್ಕರಣಿ ಇದ್ದಿತು: ಆ ಸಲಿಲ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಶ್ರೀಗಣೇಶನು ಹವಳದ ವಿಗ್ರಹರೂಪದಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಆ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ತನ್ನ ದಿವ್ಯದರ್ಶನವನ್ನು ಇತ್ತನು. ಬೇಕಾದ ವರಬೇಡು'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನು ಆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ವಂದಿಸಿ ''ನನ್ನ ಅಂಗವಿಕಾರವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಸುಂದರವಾದ ದೇಹವನ್ನು ಕರುಣಿಸು. ಈ ವರವನ್ನು ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಕಳೆಯುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ನಿನ್ನಿಂದ ಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯವಾದ ವರ ಎಂದರೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅಚಲ ಭಕ್ತಿ. ನನಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ವರವೂ ಬೇಡ.'' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು.

ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಗಣಾಧಿಪತಿಯು 'ತಥಾಸ್ತು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂಪವನ್ನು ತಳೆದು ಆ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದನು. ಅಂಗಹೀನವಾಗಿ ವಿಕೃತಗೊಂಡು ಅಸಹ್ಯವಾಗಿ ತೋರುವ ರಾಜಕುಮಾರನ ದೇಹವು ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ದಿವ್ಯದೀಪ್ತಿಯಿಂದ ದೇದೀಪ್ಯಮಾನವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸ ತೊಡಗಿತು. ತೋಳುಗಳೇ ಇಲ್ಲದ ಆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಸಾವಿರ ತೋಳುಗಳು ಚಿಗಿತುನಿಂತವು. ದೇವ ದುಂದುಭಿಗಳು ಮೊಳಗಿದವು. ದೇವತೆಗಳು ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಣೇಶ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯರ ಮೇಲೆ ಸುರಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲ ಸುರಸತ್ತಮರು, ಗಂಧರ್ವರು ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಹಾಡಿದರು. ಸಹಸ್ರಬಾಹುಗಳಿಂದ ಮಹಾಬಲಪರಾಕ್ರಮ ಶಾಲಿಯಾದ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನು ಗರ್ವಿಷ್ಠನಾಗಿ ಗರ್ಜಿಸಿದನು. ಅವನ ಸಿಂಹಗರ್ಜನೆಯಿಂದ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ರಾಜರೂ ಗದಗುಟ್ಟಿ ನಡುಗಿದರು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಸತ್ಯಲೋಕದಿಂದ ತನ್ನ ಹಂಸವಾಹನದಿಂದ ಇಳಿದು ಬಂದು ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನನ್ನು ಹರಸಿ ''ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಜನರಿಗೆ ಕಳೆದುಹೋದ ವಸ್ತುಗಳು ದೊರಕಲಿ'' ಎಂದು ವರವನ್ನಿತ್ತನು. ಮತ್ತು ನಿನಗೆ ಸಹಸ್ರಾರ್ಜುನ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬರಲಿ. ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯು ಮೂರುಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಲಿ. ಒಂದು ಕಲ್ಪಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಅಖಂಡ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆಲ್ಲ ನೀನು ಏಕರಾಟ್ ಸಮ್ರಾಟ್ ಆಗಿ ಏಕಛತ್ರಾಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಜಯಿಸಿ

ಭಾಗ್ಯವಂತನಾಗಿ ಬಾಳು'' ಎಂದು ವರಗಳನ್ನು ಇತ್ತರು. ದೇವತೆಗಳು ಕೂಡ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ನೀಡಿದ ವರಗಳನ್ನು ತಾವೂ ಪುರ್ನರಪಿಚ್ಚರಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು.

ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನು ತಾನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹವಳದ ಗಣಪತಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದನು. ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಿಲಿತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅದನ್ನು ಪ್ರವಾಳ ಗಣಪತಿ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಮತ್ತು ಆ ಸ್ಥಳವು ಪ್ರವಾಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಆದಿಶೇಷನು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಸಿದ್ದಿ ಪಡೆದನು.

ಅನಂತರ ಸಾವಿರ ತೋಳುಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನು ತಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ವಿಕಲಾಂಗನಾದ ಪುತ್ರನು ಸಹಸ್ರಭುಜನಾಗಿ ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರನಾಗಿ ಬಂದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಭರಿತರಾಗಿ ಮುಖ್ಯರಾದ ಕೆಲವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶ್ರೇಷ್ಠರಿಗೂ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೂ ಅನೇಕ ದಾನದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನು ಸಂಕಟಹರ ವ್ರತದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಶಾಂತಿ ಸೌಖ್ಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಭೋಗಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಲ್ಪಕಾಲ ಅನುಭವಿಸಿ ದಿವ್ಯಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು.

ಈ ವ್ರತದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ರಾವಣನು ಮಹಾಜ್ಞಾನಿ ಎನಿಸಿದನು. ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕಾಡುಪಾಲಾಗಿದ್ದ ಪಾಂಡವರು ಈ ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಮರಳಿ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದರು.'' ಹೀಗೇ ದೇವೇಂದ್ರನು ಶೂರಸೇನ ಮಾಹಾರಾಜನಿಗೆ ''ಮಹಾರಾಜ, ಈ ಸಂಕಷ್ಟಹರವ್ರತವನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧಾರೆಯೆರೆದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೂಡಲೇ ಈ ನನ್ನ ವಿಮಾನವು ಅಮರಾವತಿಯನ್ನು ಸೇರುವುದು.'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಶೂರಸೇನ ಮಹಾರಾಜನು ಪರಮಾನಂದ ಭರಿತನಾಗಿ ದೇವೇಂದ್ರನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಕೈ ಮುಗಿದು ಹೇಳಿದನು.

ಶೂರಸೇನ :- ''ದೇವರಾಜ, ಸಂಕಷ್ಟಹರಗಣಪತಿಯ ಮಹಾವ್ರತದ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಖಕಮಲದಿಂದ ಕೇಳಿ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆ. ಈ ಕಥಾಮೃತವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಪುಣ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಫಲೋನ್ಮುಖವಾಗಿವೆ.''

ಶೂರಸೇನನು ವ್ರತಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ವಂದಿಸಿ ಸ್ವಯಂ ತಾನೇ ಆ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಥಿವ್ರತದ ನಿರೂಪಣ ಎಂಬ ಎಪ್ಪತ್ತಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಚಾಂಡಾಲಿ ಮುಕ್ತಿ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೭೪

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಶೂರಸೇನರಾಜನು ''ಯಾರು ಈ ದಿವ್ಯವಾದ ವ್ರತರಾಜವನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣ ಪೂರ್ವಕ ಮಾಡಿಸಬಲ್ಲರೋ ಅಂಥ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರನ್ನು ಬೇಗ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿರಿ.'' ಎಂದು ತನ್ನ ದೂತರಿಗೆ ಹೇಳಿ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಕಳಿಸಿದನು. ದೂತರು ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ಓಡುತ್ತ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಹೋದರು. ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಮಹಿಮಾನ್ವಿತರಾದ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಮನೆಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು ಹುಡುಕತೊಡಗಿದರು. ಹೀಗೆ ಹುಡುಕುತ್ತ ಬರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ದಿವ್ಯವಿಮಾನವು ಅವರಿಗೆ ಕಂಡಿತು.

ಆ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚಂಡಾಲ ಸ್ತ್ರೀಯು ಇದ್ದಳು. ಘೋರವಾದ ಮಹಾರೋಗವು ಅವಳ ದೇಹವನ್ನು ನಖಶಿಖಾಂತವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು. ಮುಖದಿಂದ ದುರ್ಗಂಧಜೊಲ್ಲು ಸೋರುತ್ತಲಿತ್ತು. ಮೈತುಂಬ ಗಾಯಗಳು. ಆ ವ್ರಣಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲ ನೊಣಗಳು, ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಸಹ್ಯ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಶ್ಮಲದೂಷಿತಳಾದ ಆ ಹೊಲಸು ಹೆಣ್ಣುಮಗಳನ್ನು ದಿವ್ಯವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದ ಗಣಪತಿಯ ದೂತರು ಗೌರವಾದರಗಳಿಂದ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜದೂತರು ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಆ ದೇವದೂತರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

ರಾಜದೂತರು :- ದೇವದೂತರೇ, ಈ ಹೆಂಗಸು ನೋಡಲು ಅಸಹ್ಯ ಜಾತಿಯಿಂದ, ಚಂಡಾಲಿ, ಇಂಥ ರೋಗಿಷ್ಠ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ನೀವೇಕೆ ನಿಮ್ಮ ದಿವ್ಯವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ತವಕಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವಳು ಹಿಂದೆ ಏನು ಇದ್ದಳು ? ಏನು ಮಾಡಿದಳು ? ಈಗ ಅವಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ದಿವ್ಯವಿಮಾನವನ್ನು ಆರೋಹಣ ಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಹೇಗೆ ಬಂದಿತು ? ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿರಿ.''

ದೇವದೂತರು :- ರಾಜದೂತರೆ, ಹಿಂದೆ ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾರಂಗಧರ ಎಂಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಇದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಸುಂದರೀ ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಸೌಂದರ್ಯವತಿಯಾದ ಮಗಳು ಇದ್ದಳು. ಅವಳ ವಿಶ್ವಮೋಹಕವಾದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಯುವಕರೆಲ್ಲರೂ ಹುಚ್ಚಾಗಿ ಅವಳ ಬೆನ್ನಹಿಂದೆ ತಿರುಗತೊಡಗಿದರು. ಅವಳು ಕೂಡ ಜನರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸುತ್ತ ನಿರ್ಲಜ್ಜಳಾಗಿ ವೇಶ್ಯೆಯಂತೆ ವರ್ತಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಅವಳ ಗಂಡನ ಹೆಸರು ಚಿತ್ರ. ಅವನನ್ನು ವಂಚಿಸಿ ಅವಳು ತಂದೆಯು ಕೊಟ್ಟ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಮನಬಂದಂತೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ನಾಶಮಾಡಿದಳು. ಗಂಡನನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ದರಿದ್ರಾವಸ್ಥೆಗೆ ತಂದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಆ ಸುಂದರಿಯು ತನ್ನ ಗಂಡನಾದ ಚಿತ್ರನೊಂದಿಗೆ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದಳು. ನಡುರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಡನಿಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಿ ಜಾರನೊಡನೆ ರಮಿಸಲು ಅವಳು ಸಂಕೇತಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಟಳು. ಆಗ ಚಿತ್ರನು ಎಚ್ಚೆತ್ತು

ಅವಳ ಕೈಯನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ''ಪಾಪಿ ಹೆಣ್ಣೆ, ನಿನಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ. ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪತಿವ್ರತೆಯಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಮನಬಂದವರೊಡನೆ ರಮಿಸಲು ಹೋಗುವಿಯಾ ?'' ಎಂದು ಗದ್ದರಿಸಿ ಕೇಳಿದನು. ಅವಳು ಪರಿಪರಿಯ ಬಣ್ಣದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಗಂಡನಿಗೆ ''ನಿನ್ನನ್ನು ರಮಿಸಲು ನಾನು ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನಿನ್ನ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನನ್ನ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳು'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಮರುಳುಗೊಳಿಸುತ್ತ ಮಲಗಿದಳು. ತುಸು ಸಮಯದ ನಂತರ ಚಿತ್ರನಿಗೆ ಗಾಢನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿತ್ತು. ಸುಂದರಿಯು ಮಾದಕವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಮದೋನ್ಮತ್ತಳಾಗಿ ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಚೂರಿಯಿಂದ ಕೊಂದುಹಾಕಿದಳು. ತಾನು ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ ವಿಟಪುರುಷನೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಂಕೇತಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ವಿಹರಿಸಿದಳು.

ಆ ದುಷ್ಟೆಯು ಈ ಎಲ್ಲ ದುರ್ವ್ಯಾಪ್ಯಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಓರ್ವಗುಪ್ತಚಾರನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದನು. ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಅವಳ ದುಷ್ಕಾರ್ಯದ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು. ಆಗ ರಾಜನು ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಬೇಕೆಂದು ದೂತರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದನು. ಅವರು ರತಿಕ್ರೀಡೆಯಿಂದ ತೃಪ್ತಳಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಅವಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ರಾಜನ ಎದುರು ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ರಾಜನು ಅವಳ ಶಿರಚ್ಛೇದವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ದೂತರು ಅವಳನ್ನು ಊರಹೊರಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದರು. ಮರಣಾನಂತರ ಅವಳು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಘೋರ ನರಕದಲ್ಲಿ ಅಸಹ್ಯವಾದ ಯಮಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಳು. ಒಂದು ಕಲ್ಪಕಾಲ ನರಕವಾಸ ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಪುನಃ ಅವಳು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚಂಡಾಲಿನಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದಳು. ಆಗಲೂ ಅವಳು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಮದ್ಯಪಾನದಿಂದ ಮತ್ತೇರಿ ಇಡೀ ಹಗಲೆಲ್ಲ ಮಲಗಿದ ಅವಳು ನಡುರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರವಾದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಭಯಂಕರ ಹಸಿವೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅತ್ತಿತ್ತ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಿದಳು. ಅವಳು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ತಳಿರು ತೋರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಂಡಳು. ಆ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನು ಸಂಕಷ್ಟಹರಗಣಪತಿಯ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ್ದನು. ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಕಸಿವಿಸಿ ಪಡುವ ಆ ಚಂಡಾಲಿನಿಯು ಆ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಾಚಿಸಿದಳು. ಅವನು ಗಣಪತಿಗೆ ನಿವೇದಿಸಿದ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಇವಳು ತಿಂದಳು. ಆಗ ಚಂದ್ರೋದಯವಾಯಿತು.

ಈ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಹಸಿದು ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಗಣೇಶನ ವ್ರತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತನಗೆ ಅನ್ನ ದೊರೆಯಿತು. ಹಸಿವೆ ಹಿಂಗಿತು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದು ಅವಳು ''ಗಣೇಶ ನಿನ್ನ ದಯೆ'' ಎಂದು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ನುಡಿದಳು. ಚಂಡಾಲಿನಿಯು ಯದೃಚ್ಛೆಯಿಂದ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ನುಡಿದ ತನ್ನ ನಾಮದಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಆ ಗಣನಾಥನೂ ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಕರೆತರಲು ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳಕರವೂ ಆದ ವಿಮಾನವನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಮತ್ತು ಗಣಪತಿಯ ದೂತರಾದ ನಾವು ಅವನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಚಂಡಾಲಿನಿಯನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ದೇವದೂತರ ಮುಖಾಂತರ ಆ ಚಂಡಾಲಿನಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ರಾಜದೂತರು ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಹೀಗೆ ನುಡಿದರು.

ರಾಜದೂತರು :- ದೇವದೂತರೆ, ರಾಜಸೇವಕರಾದ ನಾವು ಇಂದು ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಂತಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ರಾಜನು ನಮಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಕೇಳಿರಿ. ''ದೇವೇಂದ್ರನು ಗೃತ್ಸಮದ ಮಹರ್ಷಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ದಿವ್ಯವಾದ ವಿಮಾನವನ್ನು ಆರೋಹಣ ಮಾಡಿ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಬಂದನು. ಯೋಗಿರಾಜನಾದ ಭ್ರುಷುಂಡಿ ಮಹಾಮುನಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುನಿವರ್ಯನನ್ನು ಕಂಡು ಪೂಜಿಸಿ ಅವನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಅಮರಾವತಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದನು. ಅವನ ವಿಮಾನವು ನಮ್ಮ ರಾಜಧಾನಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾರಿ ಬಂದಿತು.

ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ದೇವ ವಿಮಾನವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶವಾಸಿಯಾದ ಒಬ್ಬ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಯು ಕಂಡನು. ನಗರದ ಒಬ್ಬ ವೈಶ್ಯನ ಮಗನಾದ ಆ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಯು ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹರಿಸಿ ವಿಮಾನವನ್ನು ನೋಡಿದಕೂಡಲೇ ಅದು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜನಾದ ಶೂರಸೇನನ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿತು.

ಶೂರಸೇನ ಮಹಾರಾಜನು ಈ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿಮಾನವು ಬಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೇವರಾಜನಾದ ಮಹೇಂದ್ರನನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಆ ವಿಮಾನ ಬಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಅದು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಚಲಿಸಲು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಉಪಾಯವನ್ನೂ ಕೇಳಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ನುಡಿದನು ''ಸಂಕಷ್ಟಹರಗಣಪತಿಯ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಆ ವ್ರತದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನದ ಮಹಿಮಾಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈ ವಿಮಾನವು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಮತ್ತೆ ಚಲಿಸಿ ಮುಂದುವರೆಯುವದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡು''. ಹೀಗೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಹೇಳಿದ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ನಮ್ಮ ದೊರೆಯಾದ ಶೂರಸೇನ ಮಹಾರಾಜರು ಈ ವ್ರತೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನನ್ನು ಕರೆತರಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಕೃತ ಈ ಚಾಂಡಾಲಿನಿಯು ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲವೆ ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇವಳು ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಆ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದ್ದರೆ ಇವಳನ್ನೇ ನಮ್ಮ ರಾಜರ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯೋಣವೆ ? ಇವಳು ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಗಣಪತಿ ವ್ರತಾಚರಣೆಯಿಂದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಧಾರೆಯೆರೆದು ಆ ವಿಮಾನವು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲಿ. ರಾಜನಿಗೂ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ವ್ರತದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಆ ಚಾಂಡಾಲಿನಿಗೆ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಪುಣ್ಯವು ದೊರಕುವುದು. ಅವಳು ವಿಮಾನಾರೂಢಳಾಗಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರಲಿ. ನಿಮ್ಮ

ವಿಮಾನವು ಚಲಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ತಲುಪುವದು. ನಮಗೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಶ್ರಮ ತಪ್ಪುವದು'' ಎಂದು ರಾಜಭಟರು ಹೇಳಿದರು.

ಅದಕ್ಕೆ ದೇವದೂತರು ''ಈ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಒಡೆಯನಾದ ಗಣೇಶನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಸ್ವತಂತ್ರರು. ದೇವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೇ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡಲಾಗದು'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಚಾಂಡಾಲಿನಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿದರು. ದುರ್ಗಂಧದಿಂದ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿ ನಾರುವ ಅವಳ ದೇಹವು ಸುಗಂಧಯುತವಾಗಿ ದೈವೀಕಾಂತಿಯಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸತೊಡಗಿತು. ಅವಳನ್ನು ಗಜಾನನನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಆ ದೇವದೇವನಿಗೆ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ರಾಜದೂತರು ತಮ್ಮ ಉಪಾಯವು ಫಲಿಸದ್ದರಿಂದ ಖಿನ್ನರಾಗಿ ರಾಜನಿದ್ದಲಿಗೆ ಬಂದು ತಾವು ಕಂಡ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಚಾಂಡಾಲಿನಿಯು ಕುಳಿತ ದೇವವಿಮಾನವು ಅದೇ ದಾರಿಯಿಂದ ಗಣೇಶಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಿತು. ಶೂರಸೇನ ಮಹಾರಾಜ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳ ಪರಿವಾರ ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಳಗೆ ನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ಆ ವಿಮಾನ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ನೋಡಿದರು. ದೇವೇಂದ್ರನ ವಿಮಾನದ ಮೇಲೆ ಗಣೇಶಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಚಾಂಡಾಲಿನಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯು ಬಿದ್ದಿತು. ಚಾಂಡಾಲಿ ಕುಳಿತ ವಿಮಾನದ ಗಾಳಿ ತಗಲಿದ ಕೂಡಲೇ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ತಟಸ್ಥವಾಗಿದ್ದ ದೇವೇಂದ್ರನ ವಿಮಾನವು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಚಲಿಸತೊಡಗಿತು. ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಭೂಲೋಕದ ಎಲ್ಲ ಋಷಿಮುನಿಗಳೂ ದೇವತೆಗಳೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾದರು. ದೇವೇಂದ್ರನು ಶೂರಸೇನ ರಾಜನಿಗೆ ಹೋಗಿಬರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಅಮರಾವತಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದನು. ಶೂರಸೇನರಾಜನೂ, ಅವನ ಪರಿವಾರದವರೂ ಸಂಕಷ್ಟವ್ರತದ ಈ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುತ್ತ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಆ ಚಂಡಾಲಿಯು ದಿವ್ಯ ಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪರಮಪದವಾದ ವಿನಾಯಕನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದಳು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಚಾಂಡಾಲಿ ಮುಕ್ತಿ ಎಂಬ ಎಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು



ಶೂರಸೇನ ಮಹಾರಾಜನ ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಭಾವ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೭೫

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಮಹಾಗಣಪತಿಯ ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ಶೂರಸೇನ ಮಹಾರಾಜನು ಆ ವ್ರತವನ್ನು ತಾನೂ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದನು. ತನ್ನ ಕುಲಪುರೋಹಿತರಾದ ವಶಿಷ್ಠರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡನು.

ವಶಿಷ್ಠ :- ಮಾಘ ಬಹುಳ ಚತುರ್ಥಿ ಮಂಗಳವಾರ ಈ ವ್ರತಾಚರಣೆಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ರತವನ್ನು ನೀನು ಯಥಾಸಾಂಗವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದರೆ ಸಕಲಸಿದ್ಧಿಗಳೂ ನಿನಗೆ ಕೈಗೂಡವವು.

ಶೂರಸೇನರಾಜನು ಮಾಘಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ಚತುರ್ಥೀ ಮಂಗಳವಾರದಂದು ಗಣಪತಿಯ ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥೀವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದನು. ಪೂಜಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿಯ ಚಿನ್ನದ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜೆಗಳಿಂದ ಗಣಾಧೀಶನನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಿದನು. ಪಂಚಾಮೃತ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧೋದಕದಿಂದ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿ, ಬಗೆಬಗೆಯ ಪುಷ್ಪ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಮೂರ್ತಿಯ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಇರಿಸಿದನು. ಗಣೇಶ ಸಹಸ್ರನಾಮಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ದೇವನ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ದೂರ್ವಾಂಕುರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದನು. ಧೂಪ, ದೀಪಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಯಿಂದ ದೇವನ ಮೇಲೆ ಕುಸುಮ ವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಬಳಿಕ ಚತುರ್ಥೀತಿಥಿ ಗಣನಾಥ ಚಂದ್ರ ಇವರಿಗೆ ತತ್ತನ್ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಅರ್ಘ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿದನು. ಈ ವ್ರತದ ಸಾಂಗತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭೂರಿಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಪಂಚಭಕ್ಷ್ಯ ಪಕ್ವಾನ್ನಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಗಣೇಶಭಕ್ತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಗೋದಾನ, ಭೂದಾನ, ಹಿರಣ್ಯದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

ಶೂರಸೇನ ಮಹಾರಾಜನು ಮಾಡಿದ ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾದ ಈ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥಿವ್ರತ ವಿಧಾನದಿಂದ ಗಜಾನನನು ಸುಪ್ರೀತನಾಗಿ ತನ್ನ ದೂತರ ಮುಖಾಂತರ ವಿಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದನು. ಆ ವ್ರತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಶೂರಸೇನ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಗಣೇಶ ಸಾರೂಪ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಗಣಪತಿಯ ದೂತರು ಗೌರವಾದರದಿಂದ ಅವನನ್ನು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿದರು.

ಆಗ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಶೂರಸೇನರಾಜನು ಕೆಳಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತುಕೊಂಡ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿ, ಪುರೋಹಿತ, ಪ್ರಜಾಪರಿವಾರದವರನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಮತ್ತು

ಗಣೇಶದೂತರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ''ಪೂಜ್ಯರೇ, ಈ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಹೇಗೆ ಗಣೇಶ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬರಲಿ ? ಪ್ರಜೆಗಳೆಂದರೆ ನನಗೆ ಪುತ್ರರಿದ್ದಂತೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರಲಾರೆ.''

ದೇವದೂತರು :- 'ಏನಾದರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರಬಾರದು ಎಂದು ನಮಗೆ ದೇವದೇವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿದೆ. ನೀನು ನಿನ್ನ ಪರಿವಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರುವದಿಲ್ಲ ಎಂದಾದರೆ ನಿನ್ನ ವ್ರತಾನುಷ್ಠನದ ಪುಣ್ಯಫಲವನ್ನು ಇವರಿಗೂ ಪ್ರದಾನಮಾಡು. ಅದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲ ದಿವ್ಯದೇಹ ಧಾರಣಮಾಡಿ ವಿಮಾನಾರೂಢರಾಗಿ ಗಣೇಶಸನ್ನಿಧಿಗೆ ತೆರಳಲಿ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅವರ ಮಾತಿನಂತೆ ಶೂರಸೇನ ಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನ ಆತ್ಮೀಯ ಪರಿವಾರದವರಿಗೆ ತನ್ನ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ಕೊಟ್ಟನು. ಎಲ್ಲರೂ ಮಹಾರಾಜನೊಂದಿಗೆ ವಿಮಾನವನ್ನು ಏರಿ ಕುಳಿತರು. ಅನಂತರ ಆ ವಿಮಾನವು ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಚಲಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಜಡವಾಗಿತ್ತು. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಮಾನ ಸ್ತಂಭನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಇರಬಹುದು. ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹುಡುಕು ಗಣ್ಣಿಂದ ನೋಡಿದರು. ಆ ವಿಮಾನದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಯು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅವನ ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದ ವಿಮಾನವು ಜಡವಾಗಿ ಹಾರದೇ ನೆಲಕಚ್ಚಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿತು. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಅವನನ್ನು ಹೊರಗೆ ತಳ್ಳಿರಿ. ಎಂದು ಕೂಗತೊಡಗಿದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಶೂರಸೇನರಾಜನು ದೇವದೂತರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು.

ಶೂರಸೇನ :- ''ದೇವದೂತರೆ, ನಾನೇ ಪಾಪಾಚಾರಿಯು. ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದೆಲ್ಲರನ್ನೂ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಿ. ಈ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಯಿಂದ ವಿಮಾನವು ಜಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪ ಯಾವುದು ? ಯಾವ ದುಷ್ಕರ್ಮದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಈ ರೋಗ ತಗಲಿದೆ ? ಇದರ ಪರಿಹಾರ ಉಪಾಯವೇನು ?'' ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ದೇವದೂತರು :- ರಾಜನೇ, ನೀನು ಚಿಂತಿಸಬೇಡ. ನಾವು ಇವನ ಹಿಂದಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಇವನ ಪುನರುದ್ಧಾರದ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಆಲಿಸು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡ ಶೂರಸೇನ ಮಹಾರಾಜನ ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಭಾವ ಎಂಬ ಎಪ್ಪತ್ತಐದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು



ಗಣೇಶಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೭೬

ಗಣೇಶದೂತರು :- ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಈ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಯು ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಗೌಡದೇಶದ ಗೌಡ ಎಂಬ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದನು. ಇವನಿಗೆ ಶಾಕಿನಿ ಎಂಬ ತಾಯಿ, ಸಾವಿತ್ರಿ ಎಂಬ ಪತ್ನಿ ಇದ್ದಳು. ಅವನ ಮಡದಿಯಾದ ಸಾವಿತ್ರಿಯು ರೂಪವತಿ, ಶೀಲವತಿ, ಗುಣವತಿ ಆಗಿದ್ದಳು. ಈ ದುಷ್ಟನು ಚೆಲುವಿನ ಚಿತ್ತಾರದಂತಿದ್ದ ಸುಂದರೀಮಣಿಯಾದ ಮಡದಿಯು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವಳನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ವೇಶ್ಯಾಗಾಮಿಯಾಗಿದ್ದನು.

ಒಮ್ಮೆ ಆ ಗೌಡನಗರಕ್ಕೆ ರೂಪರಾಶಿಯಂತಿದ್ದ ಓರ್ವವೇಶ್ಯೆಯು ಬಂದಳು. ಅವಳು ಸೌಂದರ್ಯವತಿ ಆಗಿದ್ದಷ್ಟೇ ಧನಪಿಶಾಚಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಳು. ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳಲ್ಲಿ ಮೋಹಗೊಂಡು ಈ ಪಾಪಿಯು ತನ್ನ ತಾಯಿ, ತಂದೆ ಮತ್ತು ಹೆಂಡತಿ ಮೂವರನ್ನು ವಂಚಿಸಿ ಕಳ್ಳರು ಬಂದು ಎಲ್ಲ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು ಎಂಬ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆಭರಣ ಅಲಂಕಾರ ನಗನಾಣ್ಯ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆ ವೇಶ್ಯೆಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ವಿಪುಲವಾದ ಈ ಐಶ್ವರ್ಯದಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟಳಾದ ಆ ವೇಶ್ಯೆಯು ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಮಾರನಿಗೆ ಅನುಕೂಲಳಾದಳು. ಈ ಪಾಪಿಯು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಆ ವೇಶ್ಯೆಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ತಾನೂ ಅವಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರತೊಡಗಿದನು. ತಂದೆತಾಯಿ ಇದ್ದ ಮನೆ ಕಡೆಗೆ ಒಮ್ಮೆಯೂ ಸುಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಇದರಿಂದ ಆ ಮುಪ್ಪಿನ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರಿಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಹುಡುಕಾಡತೊಡಗಿದರು. ಊರು, ಮನೆ, ಕೆರೆ, ಬಾವಿ ಎಲ್ಲಕಡೆಗೆ ಊರುಗೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅಲೆಯುತ್ತಾ ಕಂಡಕಂಡವರನ್ನೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಮಗನ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನಿಗೆ ವಾರ್ಧಕ್ಯದಿಂದ ಕಣ್ಣು ಮಂದವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೂ ಪುತ್ರಮೋಹದಿಂದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೋಲು ಹಿಡಿದು ಎಡೆಬಿಡದೇ ಮಗನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು.

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಭೀಮ ಎಂಬ ವೃದ್ಧನು ''ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮ, ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಏಕೆ ಹುಡುಕುತ್ತಲಿರುವೆ ? ಅವನು ಈ ಗೌಡನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದ ವೇಶ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿ ಅವಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವನು'' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನು. ಆಗ ಆ ತಂದೆಯು ಆ ಪಾಪಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ವೇಶ್ಯೆಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಆ ಬೆಲೆವಣ್ಣಿನೊಡನೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಕ್ರೀಡಾರತನಾದ ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿ ಕೋಪಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಹಳಿದು ನುಡಿದನು. 'ಮೂರ್ಖ, ನೀನು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಳ್ಳಿನ ಗಿಡ ಆಗಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ದುರ್ವ್ಯಸನವಶನಾಗಿ ಇರುವದಕ್ಕಿಂತ ಸಾಯುವುದೇ ಮೇಲು. ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ದುರ್ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಡು. ಮನೆಗೆ ನಡೆ, ಪರಮಸುಂದರವೂ

ಪತಿವ್ರತೆಯೂ ಆದ ಸಾವಿತ್ರಿಯು ನಿನಗಾಗಿ ಹಲುಬಿ, ಸಾಯುತ್ತಲಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ದುಷ್ಟಹೆಣ್ಣಿನ ಸಹವಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು.''

ತಂದೆಯ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ದುಷ್ಟಪುತ್ರನಿಗೆ ಕೋಪಕೆರಳಿತು. ತನ್ನ ಪ್ರೇಯಸಿಯ ಎದಿರು ತನ್ನ ತಂದೆ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಭತ್ಸನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನಿಗೆ ಅಪಮಾನ ವಾದಂತಾಗಿ ಕ್ರೋಧಾವೇಶದಿಂದ ಆ ಮುದುಕನನ್ನು ದನಬಡೆಯುವಂತೆ ಬಡಿದು ಥಳಿಸಿದನು. ಅವನ ಭೀಕರ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೇ ತಂದೆಯು ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟನು.

ಮೃತನಾದ ತಂದೆಯ ಹೆಣವನ್ನು ಕಾಲುಕಟ್ಟಿ ಎಳೆದು ತಂದು ದೂರದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಸುಟನು. ಅನಂತರ ವೇಶ್ಯೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮದ್ಯಕುಡಿದು ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯು ''ನಿನ್ನ ತಂದೆಯು ನಿನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಮಯವಾಯಿತು. ವೃದ್ಧರಾದ ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಾದರೂ ಮನೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ ಮೊದಲು ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಾ'' ಹೀಗೆ ಮುದುಕಿಯಾದ ತಾಯಿಯು ತನಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಹುಚ್ಚನಂತಾದ ಆ ದುಷ್ಟನು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಒಣಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಡೆದನು. ಇದರಿಂದ ಆ ಮುದುಕಿಯು ಪಟ್ಟನೇ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಳು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯು ''ನೀವು ಜಾರಚೋರರಾದದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ತಾಯಿಯನ್ನೂ ಹೊಡೆದು ಕೊಂದಿರಲ್ಲವೆ ? ಏನಿದು ಅನ್ಯಾಯ ? ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿ ವೇಶ್ಯಾಸಹವಾಸಮಾಡುವುದು ಎಂಥ ನಿರ್ಲಜ್ಜತನದ ಕೆಲಸ ? ಮಾತೃಹತ್ಯೆಯಂಥ ಘೋರಪಾಪವನ್ನು ಏಕೆಗೈದಿರಿ ? ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ? ಇನ್ನಾದರೂ ಆ ವೇಶ್ಯಾಸಹವಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮನೆಯನ್ನು ನಂಬಿ ನನ್ನನ್ನು ನೆಚ್ಚಿ ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಶೇಷಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯಿರಿ.'' ಎಂದು ಹಿತವಚನವನ್ನು ಹೇಳಿದಳು.

ಮಡದಿಯ ಹಿತವಚನವು ಅವನಿಗೆ ವಿಷ ಎನಿಸಿತು. ಕೋಪಕೆರಳಿತು. ಹುಚ್ಚನಂತೆ ಕ್ರೋಧೋದ್ರಿಕ್ತನಾಗಿ ಆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ದನಬಡಿಯುವಂತೆ ಬಡಿದನು. ಆ ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಗಂಡನೇ ಶ್ರೀರಾಮ ಎಂದು ಬಗೆದು ರಾಮಚಂದ್ರನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟಳು. ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಮನಾಮಸ್ಮರಣೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅವಳು ದಿವ್ಯದೇಹವನ್ನು ಪಡೆದು ವಿಮಾನಾರೂಢಳಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಳು. ಅವಳ ಶವವನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಪಾಪಿಯು ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಡುರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಸೆದುಬಂದನು.

ಹೆಂಡತಿಯು ಸತ್ತ ನಂತರ ಬುಧ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಆ ಪಾಪಿಯು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಸ್ವೈರಾಚಾರಿಯಾದನು. ಅವನ ಉಚ್ಛೃಂಖಲವೃತ್ತಿಗೆ ತಡೆಯೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವೈರವಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಪಾಪಿ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದನು.

ಒಂದು ದಿನ ಆ ಪಾಪಿ ಬುಧನು ಕೌಲಭ ಎಂಬ ತಪಸ್ವಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಆ ಮುನಿಯ ಮಡದಿಯಾದ ಸುಲಭೆಯು ಅತ್ಯಂತ ರೂಪಶಾಲಿನಿ. ಅವಳ ಲೋಕೋತ್ತರವಾದ ಲಲಿತಲಾವಣ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಬುಧನು ಮುಗ್ಧನಾದ,

ಕೌಲಭಮುನಿಯು ಒಂದು ದಿನ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ನದಿಗೆ ತೆರಳಿದ್ದ. ಹೊಂಚುಹಾಕಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ಪಾಪಿ ಬುಧನು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ ಆ ಸಾಧ್ವೀಶಿಖಾಮಣಿಯನ್ನು ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿದ. ಅವಳು ಮೊದಲು ಸೌಮ್ಯಮಾತಿನಿಂದ ತಿಳಿಹೇಳಿ ಅನಂತರ ಬೈದು, ಬಡೆದು, ಹೊಡೆದು, ಕೂಗಿ, ಅತ್ತು ಗೋಗರೆದು ಗೋಳಾಡಿದರೂ ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ಆ ಪಾಪಿಯು ಅವಳನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಭೋಗಿಸಿದ. ಅವನ ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೇ ಅವಳು ಕೋಪದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ''ನೀನು ಕುಷ್ಠರೋಗಿಯಾಗು'' ಎಂದು ಶಾಪಿಸಿದಳು ಪತಿವ್ರತೆಯ ಶಾಪದಿಂದ ಅವನು ರೋಗಿಷ್ಠನಾಗಿ ಬೇಗನೇ ಮರಣಹೊಂದಿದನು.

ಅವನು ಮರಣಹೊಂದಿದ ಬಳಿಕ ಬಹುಕಾಲ ನರಕದಲ್ಲಿ ಘೋರವಾದ ಯಮಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ. ಅನಂತರ ಗೌಡ ನಗರದಲ್ಲಿ ವೈಶ್ಯನ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಇವನು ಮಹಾಪಾಪಿಷ್ಠ. ಇವನು ಮಾಡದೇ ಇರುವ ದುಷ್ಕರ್ಮಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಇವನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಉಚ್ಚರಿಸಬಾರದು. ಇವನನ್ನು ಈ ವಿಮಾನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಅಟ್ಟಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ವಿಮಾನವು ಮುಂದೆ ಚಲಿಸುವುದು. ಮೊದಲು ಇವನನ್ನು ಹೊರಗೆ ತಳ್ಳಿರಿ.''

ಗಣೇಶದೂತರು ಹೇಳಿದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರಮದಯಾಳು ಆದ ಮಹಾರಾಜನ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳ ನೊಂದಿತು. 'ಏನಾದರೂ ಇವನು ನನ್ನ ಪ್ರಜೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇವನ ಉದ್ಧಾರದ ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿರಿ' ಎಂದು ಆ ದೇವದೂತರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಭಕ್ತಿಪರಾಧೀನರಾದ ಆ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರು ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ''ಆ ಪಾಪಿಯ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಗಜಾನನ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸು. ಅವನು ಅದನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಪಿಸಲಿ. ಅದರಿಂದ ರೋಗಪರಿಹಾರ. ಪಾಪನಿವಾರಣೆ ಎರಡೂ ಆಗುವುದು'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ದೇವದೂತರ ಮಾತಿನಂತೆ ಶೂರಸೇನ ಮಹಾರಾಜನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆ ಪಾಪಿ ಬುಧನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಗಜಾನನ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶರೂಪವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಆ ಗಣೇಶಮಂತ್ರವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ಬುಧ ಪಾಪಿಗೆ ತಗಲಿದ ಕುಷ್ಠರೋಗವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಪರಿಶುದ್ಧಗಾತ್ರನಾದ ಅವನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಗಣೇಶಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿದನು. ಅವನಿಗೂ ಕೂಡ ನೀರೋಗ ಸುಂದರವಾದ ಶರೀರವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವನು ಗಜಾನನ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿದನು. ಅವನ ದೇಹಕಾಂತಿಯು ಪರಿಸರಪ್ರದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲ ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ದೇವದೂತರ ಅಪ್ಪಣೆಪಡೆದು ಅವನು ವಿಮಾನವನ್ನು ಏರಿ ಕುಳಿತನು. ಗಣೇಶಮಂತ್ರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಅವನನ್ನೂ, ಶೂರಸೇನರಾಜನನ್ನೂ, ಅವನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜಾಪರಿವಾರದವರನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಆ ದೇವವಿಮಾನವು ನೆಲಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಎದ್ದು ಸ್ವರ್ಗಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಉಡ್ಡಾಣಮಾಡಿತು. ಸಂಕಷ್ಟಹರ ವ್ರತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ರಾಜನೂ, ರಾಜಪರಿವಾರದವರೂ ಕುಷ್ಠಿಯಾದ ವೈಶ್ಯಪುತ್ರ ಬುಧನೂ ವಿಮಾನಾರೂಢರಾಗಿ ಗಣೇಶ ಸಾಮೀಪ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ದೇವಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಶೂರಸೇನರಾಜನ ಸಪರಿವಾರ ಗಣೇಶಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತಿ ಎಂಬ ಎಪ್ಪತ್ತಾರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಜಮದಗ್ನಿ ಆಥಿತ್ಯ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೭೭

ವೇದವ್ಯಾಸ :- ಕಥಾನಿರೂಪಣ ಚತುರನಾದ ಚತುರಾನನ, ಈ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥಿವ್ರತವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಯಾರು ಆಚರಿಸಿದರು ? ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳು.

ಬ್ರಹ್ಮ :- ವ್ಯಾಸ, ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪ ಎಂಬ ಪುಣ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಮದಗ್ನಿ ಎಂಬ ಋಷಿಯು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ರೇಣುಕೆ. ಅವಳಲ್ಲಿ ರತಿಯ ರೂಪ, ಸತಿಯ ಸದ್ಗುಣ, ಅರುಂಧತಿಯ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ಎಲ್ಲವೂ ಮೇಳವಿಸಿದ್ದವು. ಜಮದಗ್ನಿಮಹರ್ಷಿಯಿಂದ ಆ ರೇಣುಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವಿಷ್ಣುವೇ ರಾಮ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಆ ರಾಮನು ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮಿ. ಗೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪ್ರತಿಪಾಲಕ, ಮಹಾಪಂಡಿತ, ಸರ್ವಜ್ಞ ಆ ರಾಮನು ತಪಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ್ದ.

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನ ಎಂಬ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸಾರ್ವಭೌಮನು ತನ್ನ ಚತುರಂಗಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಜಮದಗ್ನಿ ಋಷಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರದೀಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಜಮದಗ್ನಿ ಮುನಿಗಳು ಸೇನಾಪರಿವಾರ ಸಹಿತನಾದ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಅತ್ಯಾದರದಿಂದ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಅಪರಿಮಿತವಾದ ರಾಜನ ಮಂತ್ರಿ, ಸೇನಾಪತಿ, ಪ್ರಜಾಪರಿವಾರದವರಿಗೆಲ್ಲ ಪಂಚಭಕ್ಷ್ಯ ಪಕ್ವಾನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬಡಿಸಿ ಆದರೋಪಚಾರದಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಕಡುಬಡವನಾದ ಈ ಮಹರ್ಷಿಯು ತನ್ನ ರಾಜಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ರಾಜೋಚಿತವಾದ ಆದರೋಪಚಾರದ ಸತ್ಕಾರವನ್ನು, ಅದ್ಭುತ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜನಿಗೆ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯ ವಾಯಿತು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಆ ಮುನಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೇವಲೋಕದ ಹಸುವಾದ ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಬಯಸಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ನೀಡುವ ಆ ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಮೇಲೆ ಆಸೆಯಾಯಿತು. ಅವನು ಕೈ ಮುಗಿದು ಜಮದಗ್ನಿ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ''ಪೂಜ್ಯರೇ, ಇದು ಅಪರೂಪವಾದ ಹಸು. ಇದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದು. ಇದರ ದಯೆಯಿಂದ ನಾವು ಬೇಕಾದಂಥ ಮಹಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡಿರಿ. ನೀವು ಇದನ್ನು ನನಗೆ ಕೋಡದಿದ್ದರೆ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದಾದರೂ ಇದನ್ನು ನಾನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆನು. ಏನಾದರೂ ಈ ಕಾಮಧೇನುವು ನನಗೆ ಬೇಕೇ ಬೇಕು.''

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಜಮದಗ್ನಿ ಮುನಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಅವರು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೆಂಪಗೆ ಮಾಡಿ ನುಡಿದರು. ''ಮಹಾರಾಜ, ನೀನು ಸಾಧು ಸಜ್ಜನ ಎಂದು ತಿಳಿದು ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಪರಿವಾರದವರನ್ನು ಕರೆದು ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಬಂಗಾರದ ತಾಟು ಬಟ್ಟಲಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಬಡಿಸಿ ಊಟ ಮಾಡಿಸಿ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿದೆ. ಈಗ ನೀನು ಉಂಡ ಮನೆಗೆ ಎರಡು ಬಗೆದು ನಾನು ನನ್ನ ತಪಃಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕರೆದುತಂದ ಕಾಮಧೇಸುವನ್ನೇ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಒಯ್ಯಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗಿರುವಿ. ಇದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವದಿಲ್ಲ. ದೈವಚಿತ್ತವಿದ್ದಂತೆ ಆಗಲಿ ನಾನಂತೂ ಈ ಹಸುವನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಡಲಾರೆ'' ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪರಶುರಾಮ ಉಪಾಖ್ಯಾನ ಎಂಬ ಎಪ್ಪತ್ತೆಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನ ವಿಷಾದ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೭೯

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಐಶ್ವರ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಾಕ್ರಮದ ಮದದಿಂದ ಉದ್ಧಟನಾದ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನು ತನ್ನ ದೂತರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ. ''ದೂತರೆ, ಈ ಮುತ್ತಿನ ಸರಪಣಿಯಿಂದ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಈಗಲೇ ನನ್ನೆಡೆಗೆ ಎಳೆದು ತನ್ನಿರಿ.''

ರಾಜನ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ದೂತರು, ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರು. ಆಗ ಕ್ರುದ್ಧವಾದ ಕಾಮಧೇನುವು 'ಹುಂ' ಎಂದು ಗರ್ಜಿಸಿತು. ಆ ಹಸುವಿನ ಹೂಂಕಾರ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಅಹಂಕಾರಿಯಾದ ರಾಜನ ಸೈನಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಅರೆಚಣದಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಹೋದರು. ದೂರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಒಬ್ಬ ಕ್ರೂರಸೈನಿಕನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದು ಚಾವಟಿಯಿಂದ ಆ ಆಕಳವನ್ನು ಹೊಡೆದನು. ಕೂಡಲೇ ಆ ಕಾಮಧೇನುವು ಪಕ್ಷಿಗಳಂತೆ ಹಾರಾಡಿ ಅಳಿದುಳಿದ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಡೆಯತೊಡಗಿತು. ಆಗ ಸ್ವಯಂ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನು ಓಡುತ್ತಿರುವ ತನ್ನ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಆ ಹಸುವನ್ನು ಹೊಡೆತ ಬಡೆತಗಳಿಂದ ಹಣಿಯುವಂತೆ ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಆ ಸೈನಿಕರು ಕಲ್ಲುರಾಶಿಗಳನ್ನು ತೂರಿ ಆ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಪ್ರಹರಿಸತೊಡಗಿದರು.

ಆಗ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಕೋಪಕೆರಳಿದಂತಾದ ಆ ಕಾಮಧೇನುವು ಸೈನಿಕರಿಂದ ತಾಡಿತ, ಪೀಡಿತವಾದ ತನ್ನ ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ವೀರಭಟರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿತು. ಮ್ಲೇಂಛರು, ಶಕರು, ಬರ್ಬರರು ಮುಂತಾದವರು ಪ್ರಚಂಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭೂತರಾಗಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನ ಸೇನೆಯನ್ನು ತುಂಡರಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಸಂತಾನವಾದ ಯವನ, ಮ್ಲೇಂಛರ, ಬರ್ಬರರ ರಣೋತ್ಸಾಹದ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಆಘಾತ ಪ್ರತ್ಯಾಘಾತಗಳನ್ನು ತಾಳಲಾರದೇ ರಾಜಸೈನಿಕರೆಲ್ಲರೂ ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೊನೆಗೆ ಸೋತು ಹತಾಶರಾಗಿ ದಿಕ್ಕಾಪಾಲಾಗಿ ಓಡಿಹೋದರು. ಆಗ ಕಾಮಧೇನುವು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಈ ಭೂಲೋಕದಿಂದ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿತು.

ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನಿಗೆ ಕಾಮಧೇನು ದೊರಕದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು. ಮುನಿಯ ಮೇಲೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಅವನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಹುಚ್ಚನಂತಾಗಿ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಜಮದಗ್ನಿ ಋಷಿಯನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದನು.

ತನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ತನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನಿಗೆ ಋಷಿಪತ್ನಿಯಾದ ರೇಣುಕೆ ಘೋರವಾದ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಳು. ''ಪಾಪಿಯೇ, ನೀನು ಆತಿಥ್ಯ ನೀಡಿ ನಿನಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ನನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಸಂಹರಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಹಿಂಸಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನ ಸಾವಿರತೋಳುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸ್ವಲ್ಪೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿದು ಕತ್ತರಿಸಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುವವು. ನೀನೂ ಕೂಡ ನಾಶಹೊಂದುವಿ.'' ಋಷಿಪತ್ನಿಯಾದ ರೇಣುಕೆಯ ಈ ದಾರುಣವಾದ ಶಾಪಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಅವನು ಖಿನ್ನನಾಗಿ ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಮರಳಿದನು.

ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನ ವಿಷಾದ ಎಂಬ ಎಪ್ಪತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ಜಮದಗ್ನಿ ದಂಪತಿಗಳ ನಿರ್ವಾಣ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೮೦

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಋಷಿಭಾರ್ಯೆಯ ಶಾಪದಿಂದ ಚಿಂತಾಗ್ರಸ್ತನಾದರೂ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನು ಸುಮ್ಮನೆ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಲಿಲ್ಲ. ಹೋಗುವಾಗ ಆ ರೇಣುಕೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಬಾಣಗಳ ಜಾಲದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಪರಶುರಾಮನು ತನ್ನ ತಪೋನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದನು. ಮನೆಯಲ್ಲಿಯ ಘೋರದೃಶ್ಯ ಅವನನ್ನು ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸಿತು. ತಂದೆ ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿದ್ದ. ತಾಯಿ ಬಾಣದಿಂದ ಬದ್ಧಳಾಗಿ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅವರಿಗೆ ಮೈಮೇಲೆ ಎಚ್ಚರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಹೌಹಾರಿ ಹೋದ ರಾಮನು ಮೊದಲು ತಾಯಿಯ ಮೈಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟ ಬಾಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮೆತ್ತಗಾಗಿ ಕಿತ್ತು ತೆಗೆದ. ''ತಾಯಿ, ನಾನು ಮುನಿಕುಮಾರರೊಂದಿಗೆ ತಪೋನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಪಾಪಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನು ಬಂದು ನನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಂದು ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿ ಹೋದನೆ ! ಈಗ ನಾನು ಆ ಪಾಪಿಗೆ ಹೇಗೆ ಶಾಸನ ಮಾಡಲಿ ? ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಮರಣಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕಾರ ಮಾಡಲಿ ? ಎಂದು ದುಃಖಿಸಿ ಗೋಳಾಡಿದ.

ಆಗ ಕ್ರೋಧೋದ್ದೀಪಿತಳಾದ ರೇಣುಕೆಯು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ರಾಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ''ವತ್ಸ, ಆ ದುಷ್ಟನು ಊಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಬಾಣ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಬಾಣಬಿಟ್ಟು ಹಿಂಸೆಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ಮೊದಲು ಆ ದುಷ್ಟರಾಜನನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕು. ಈ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಜಾತಿಯೇ ಪರಮನೀಚ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಕ್ರೂರರಾಜನ ಬೆಂಬಲಿಗರು. ಈ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಜಾತಿಯನ್ನೇ ನೀನು ಸಂಹಾರಮಾಡು. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಬಾಣ ಬಿಟ್ಟ ಆ ರಾಜನನ್ನು, ಪರಿವಾರದವರನ್ನು ನೀನು ಸಂಹರಿಸು. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಸಲ ನೀನು ರಾಜರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂದು ನಿಃಕ್ಷತ್ರಿಯ ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನು ಮಾಡು. ಆ ಪಾಪಿಯ ಬಾಣ ಪ್ರಹಾರದ ಭೀಕರವಾದ ಆಘಾತದಿಂದ ನಾನು ಬದುಕಿ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪತಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ದೇಹೋತ್ಸರ್ಜನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾಗುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ನಾನು ಮರಣಹೊಂದಿದ ಬಳಿಕ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಪಾರ್ಥಿವದೇಹಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಇಟ್ಟು ಈ ಮೊದಲು ಯಾರನ್ನು ದಹಿಸದೇ ಇರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದಹನಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡು. ಮಹಾತ್ಮರಾದ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಮುನಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮರಣಾನಂತರ ಹದಿಮೂರು ದಿನಗಳ ಔರ್ಧ್ವ ದೈಹಿಕ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಯಥಾಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸು.'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪತಿಪ್ರಾಣಳಾದ ಆ ಪರಮ ಪತಿವ್ರತೆಯು ಮರಣಹೊಂದಿದಳು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಜಮದಗ್ನಿ ದಂಪತಿಗಳ ನಿರ್ವಾಣ ಎಂಬ ಎಂಬತ್ತನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಪರಶುರಾಮ ಉಪಾಖ್ಯಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೮೧

ಬ್ರಹ್ಮ :- ರಾಮನು ತಾಯಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಯಾರನ್ನೂ ದಹನಮಾಡದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ದಹನ ಕರ್ಮವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮರಾದ ದತ್ತಾತ್ರೇಯರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಹೊರಟನು. ದತ್ತಾತ್ರೇಯರು ತಮ್ಮ ದೈವೀಸ್ವರೂಪವು ದುಷ್ಟರಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತುಚ್ಛಿತ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ನಾಯಿಗಳ ರೂಪದಿಂದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮಲಿನಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೃಶವಾದ ದೇಹದಿಂದ ಎದುರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಮನು ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನ ದುಷ್ಕಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರೂಪಿಸಿ ತನ್ನ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ ಔರ್ಧ್ವದೇಹಿಕ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ರಾಮನ ಬೇಡಿಕೆಯಂತೆ ದತ್ತಾತ್ರೇಯರು ಆಚಾರ್ಯತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಜಮದಗ್ನಿ ದಂಪತಿಗಳ ಉತ್ತರಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರು. ಎರಡು ದಿನದ ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ನಿಂತು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ತಾವು ಕೊಲ್ಹಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಮುಂದಿನ ಹದಿಮೂರುದಿನದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿಧಿಯನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದರು.

ದತ್ತಾತ್ರೇಯರ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ರಾಮನು ಐದನೇ ದಿವಸದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬರುವಾಗ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅವನ ಎದುರು ಭಯಂಕರವಾದ ಹುಲಿಯು ಗರ್ಜಿಸುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿ ಗಾಬರಿಯಾದ ರಾಮನು 'ತಾಯಿ, ನಾನು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿ ? ಏನು ಮಾಡಲಿ' ಎಂದು ಚೀರಿದನು. ಮಗನ ಕಿರಿಚಾಟದ ದನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ ರೇಣುಕಾದೇವಿಯು ಓಡಿ ಬಂದಳು. ಆದರೆ ರೇಣುಕಾದೇವಿಯ ದೇಹವು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಐದು ದಿನಗಳ ಕರ್ಮಮಾತ್ರ ಮುಗಿದಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ರೇಣುಕಾಂಬೆಯ ತಲೆಯು ಮಾತ್ರ ಪುತ್ರಸೆಳೆತದಿಂದ ಬಂದಿತು. ಆಗ ಅವಳು ವತ್ಸ ಹನ್ನೆರಡು ದಿನದ ಕರ್ಮಗಳು ಪೂರ್ತಿಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರದೇ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಏಕೆ ಕರೆದೆ ? ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ದೇಹವು ಪೂರ್ಣವಾಗದೇ ಬರೀ ತಲೆಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ನಾನು ಬರುವಂತಾಯಿತು.''

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದ ದತ್ತಾತ್ರೇಯರು ಮರಳಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರು ''ರಾಮು, ನೀನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಏಕೆ ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕರೆದೆ ? ನೀನು ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧವಾದ ಬಳಿಕ ಕರೆದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯು ಪೂರ್ಣ ದೇಹದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈಗೇಕೆ ಅವಸರ ಮಾಡಿದೆ ?

ರಾಮು :- ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಹುಡುಗತನ. ಹುಲಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗಿ ನಾನು ಕೂಗಿದೆ. ಈಗ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ?

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಆಗ ದತ್ತಾತ್ರೇಯರು ಅವನನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಯಥಾಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಲು ಹೇಳಿದರು.

ಅವರ ಆದೇಶದಂತೆ ರಾಮನು ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ರೀತಿಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿವಸ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗ, ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ದಿನ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು, ಹದಿಮೂರನೇ ದಿನ ಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪರಿಶುದ್ಧನಾದನು. ಅನಂತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅನೇಕ ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದನು. ರಾಮನು ಆಚರಿಸಿದ ಔರ್ಧ್ವದೇಹಿಕ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಜಮದಗ್ನಿ ಮುನಿಯು ದಿವ್ಯವಾದ ದೇಹವನ್ನು ಪಡೆದು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು. ರೇಣುಕಾದೇವಿಯು ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೂಪದಿಂದ ನೆಲೆಸಿ ನಿಂತಳು. ಈ ದೇವಿಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವು ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತಾಗಿರುವುದು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪರಶುರಾಮ ಉಪಾಖ್ಯಾನ ಎಂಬ ಎಂಬತ್ತೊಂದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ರಾಮನಿಗೆ ಪರಶುಪ್ರಧಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೮೨

ವ್ಯಾಸ :- ಪಿತಾಮಹ, ಹಿಂದೆ ರಾಮನು ಹುಲಿಗೆ ಅಂಜಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕರೆದ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅಂಜುಬುರುಕನಾದ ಆ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗ ಪರಶುರಾಮನು ಒಬ್ಬನೇ ಮಹಾಬಲಿಷ್ಠನಾದ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯ ಹಾಗೂ ಅವನ ವೀರಸೈನಿಕರೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಹೇಗೆ ಗೆದ್ದ ?

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಪರಶುರಾಮನು ತನ್ನ ಜನನಿಯಾದ ರೇಣುಕಾದೇವಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದ. ಆ ದೇವಿಯು ''ದೇವದೇವನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ನೀನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸಿದರೆ ನಿನ್ನ ಮನೋಭೀಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪೂರ್ಣವಾಗುವವು. ನೀನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವಿ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ತಾಯಿಯ ಆದೇಶದಂತೆ ಪರಶುರಾಮನು ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದನು. ಮಹಾದೇವನು ರಾಮನಿಗೆ ಗಣಪತಿಯ ಮೂಲಮಹಾಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ''ಈ ಮೂಲಮಹಾಮಂತ್ರವನ್ನು ಒಂದು ಲಕ್ಷಸಲ ಜಪಮಾಡು. ಆ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಸಲ ಹೋಮ ಮಾಡು. ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಸಾವಿರ ತರ್ಪಣ ನೀಡಿ ಅಷ್ಟು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸು'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಮಹಾದೇವನು ಹೇಳಿದಂತೆ ರಾಮನು ಮಂತ್ರ, ಜಪ, ಹೋಮ, ತರ್ಪಣ, ಭೋಜನಾದಿಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಆದರಿಂದ ಗಜಾನನು ಪ್ರೀತನಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿದನು. ರಾಮನು ಅವನನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯ ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿ, ನತಿಸಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದನು.

ಆ ಗಜಾನನನು ಫಟಸರ್ಪವನ್ನು ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನಾಗಿ ಧರಿಸಿದ್ದನು. ಮಣಿಮಯ ರತ್ನಕಿರೀಟ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಅನೇಕ ರತ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನೂ

ಮುತ್ತು ರತ್ನಗಳ ಹಾರಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿದ್ದ. ತನ್ನ ನಾಲ್ಕೂಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡುಗೊಡಲಿ, ಕಮಲಪುಷ್ಪ, ಅರ್ಧಮುರಿದ ಕೊಂಬು ಮತ್ತು ಮೋದಕಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ.

ರಾಮನ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಗಣಪತಿಯು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಗಂಡುಗೊಡಲಿಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು ''ರಾಮ, ನನ್ನ ಈ ಕೊಡಲಿಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ನಿನಗೆ **ಪರಶುರಾಮ** ಎಂದು ಹೆಸರು ಬರುವುದು. ಇದರಿಂದ ನೀನು ವೈರಿಗಳನ್ನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಸಂಹರಿಸಬಲ್ಲೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನು. ಅನಂತರ ಪರಶುರಾಮನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಹಾಗಣಪತಿಯ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಮಂದಿರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದನು.

ಮುಂದೆ ಪರಶುರಾಮನು ಗಜಾನನನು ಕೊಟ್ಟ ಆ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಂದ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾಜುನನ ಸಾವಿರ ತೋಳುಗಳನ್ನು ಸವರಿ ಒಗೆದು ಅವನನ್ನೂ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತು ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಅವನ ಸೇನಾಬಲವನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಸಲ ಅಖಂಡ ಭೂಖಂಡದ ತುಂಬ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ದುಷ್ಟ ಕ್ಷತ್ರಿಯರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದನು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಒಬ್ಬರೂ ಉಳಿಯದಂತೆ ಮಾಡಿ ತಾನು ಗೆದ್ದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು, ಭೂಮಿಯನ್ನೂ, ರತ್ನಗಳನ್ನೂ ಯಜ್ಞಮಾಡಿ ಋತ್ವಿಜರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದನು. ಪರಶುರಾಮನ ಲೋಕೋತ್ತರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವೆಂದೇ ಜನರು ತಿಳಿಯತೊಡಗಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ರಾಮನಿಗೆ ಪರಶುಪ್ರದಾನ ಎಂಬ ಎಂಬತ್ತೆರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ಕಾಮ ವಸಂತಗಳ ಆಗಮನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೮೩

ವ್ಯಾಸ :- ಆ ಪರಶುರಾಮನು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ ? ಹೇಗೆ ಆ ಮಹಾಗಣಾಧಿಪತಿಯನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಿದ ? ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳು.

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ **ಮಯೂರೇಶ್ವರ** ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಮಲಾಸುರ ಎಂಬ ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಗಣಪತಿಯು ನವಿಲನ್ನು ಏರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದನು. ಅದರಿಂದ ಆ ದೇವನಿಗೆ ಮಯೂರೇಶ್ವರ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಈ ಮಯೂರೇಶ್ವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಪರಶುರಾಮನು ದೇವೇಶನಿಂದ ಕೊಡಲಿಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಆ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾರಕಾಸುರ ಎಂಬ ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ದೈತ್ಯನು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇವದಾನವ ಯಕ್ಷ ಗಂಧರ್ವ ಯಾರಿಂದಲೂ

ತಾನು ಸಾಯಬಾರದು. ಎಂಬ ವರವನ್ನು ಪಡೆದನು. ''ಪಾರ್ವತೀಪರಮೇಶ್ವರರ ಪುತ್ರನಾದ ಷಣ್ಮುಖನ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ನಿನಗೆ ಮರಣಭಯವಿಲ್ಲ'' ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮನು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಇದರಿಂದ ಮದಾಂಧನಾದ ತಾರಕಾಸುರನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರನ್ನೂ ಪಾತಾಳದ ಸರ್ಪರಾಜರನ್ನೂ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಗೆದ್ದು ಜಗದೊಡೆಯನಾಗಿ ವಿಜೃಂಭಿಸತೊಡಗಿದ.

ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಈ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯನನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಸಂಹರಿಸು ಎಂದು ಮೊರೆಯಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಶಂಕರನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದರ್ಶನ ಅವರಿಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಶರೀರವಾಣಿ ಮಾತ್ರ ಆಗ ಕೇಳಿ ಬಂದಿತು. ''ಪಾರ್ವತೀಪರಮೇಶ್ವರರಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪುತ್ರನು ಜನಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನು ತಾರಕಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಬಲ್ಲ.'' ಈ ಆಕಾಶವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ದೇವತೆಗಳು ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ಆ ತಾಯಿಯು ಆ ದೇವತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆದುಕೊಂಡು ತಾನೂ ಕೂಡ ಭಿಲ್ಲರ ಮಹಿಳೆಯ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪರಶಿವನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದಳು. ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಏಕಾಗ್ರಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮೋಟುಮರದಂತೆ ಸ್ಥಾಣುವಾಗಿ ನಿಂತ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ತಪಸ್ಸಮಾಧಿ ಮಗ್ನನಾದ ಶಂಕರನು ದೇವತೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಭಿಲ್ಲಣೀವೇಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನಾಗಲೀ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಪಾರ್ವತಿಯು ''ಮನ್ಮಥನು ಬಂದು ಕುಸುಮಬಾಣಗಳಿಂದ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚಂಚಲಗೊಳಿಸಲಿ. ಅವನ ಏಕಾಗ್ರತೆಗೆ ಭಂಗ ಬಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಫಲಿಸುವವು.'' ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಅದರಂತೆ ದೇವತೆಗಳು ಚಂದ್ರಚೂಡನ ತಪೋಭಂಗ ಮಾಡಲು ಕಾಮನಿಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಕಾಮನು ವಸಂತಮಾಸ ಹಾಗೂ ಮಂದಮಾರುತಗಳನ್ನು ಜತೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಪರಶಿವನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಕಾಮ ವಸಂತಗಳ ಆಗಮನ ಎಂಬ ಎಂಬತ್ತಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.



ಕಾಮದಹನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೮೪

ಶಿವನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮದನನು ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಹೂದೋಟವನ್ನೂ ಸರೋವರವನ್ನೂ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಏರ್ಪಡಿಸಿದನು. ವಸಂತಮಾಸದಿಂದ ಅರಳಿನಿಂತ ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಗಳ ಸುಗ್ಗಿ ಉಂಟಾಗಿ ಸುಗಂಧ ಮಂದಮಾರುತವು ತಂಪಿಂಪುಕಂಪುಗಳಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬೀಸತೊಡಗಿತು. ''ಇಂಥ ಸುಂದರ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಮನು ತನ್ನ ಹೂಬಾಣಗಳಿಂದ ಹರನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದು ಶಿವನ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಸೆಳೆದನು. ಕೂಡಲೇ ಶಿವನು ಕಣ್ಣುತೆರೆದು ವೈಭವದಿಂದ ವಿಜೃಂಭಿಸಿ ನಿಂತ ವಸಂತಮಾಸ, ಮೆಲ್ಲನೆ ಬೀಸುವ ಸುಗಂಧಿತಗಾಳಿ ಹಾಗೂ ಪುಷ್ಪಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಪರಿಸರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತುಸುವಿಚಾರಪರನಾದನು. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯಗ್ರತೆಗೆ ಹಾಗೂ ತಪಸ್ಸಿನ ತಪೋಭಂಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ಎಂದು ಕಣ್ಣುತೆರೆದು ನೋಡಿದನು. ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೂವಿನ ಪಂಚಬಾಣಗಳನ್ನು ತನಗೆ ಗುರಿಯಿಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಮನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದನು.

ಕೂಡಲೇ ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ಕೋಪಕೆರಳಿತು. ಅವನ ಮೂರನೇ ಕಣ್ಣು ಅರಳಿತು. ಅದರಿಂದ ಕೆಂಗಿಡಿಗಳು ಉರುಳಿ ಕಾಮನನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿದವು. ಅರೆಚಣದಲ್ಲಿ ಮದನನುಬೂದಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ.

ಪರಮೇಶ್ವರನ ಆ ಭಯಂಕರ ಉಗ್ರರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ಯಾವದೇವತೆಗಳೂ ಅವನ ಎದಿರು ಬರಲು ಧೈರ್ಯಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಭಿಲ್ಲಿಣಿ ವೇಷಧರಿಸಿದ ಪಾರ್ವತಿಯು ಮಾತ್ರ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಿವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ''ಪೂಜ್ಯನಾದ ಪತಿದೇವ, ನೀನು ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲ 'ಶಂಕರ' ಸುಖವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವವನು ಅಲ್ಲವೆ ? ನಿನ್ನ ಕೋಪವನ್ನು ಉಪಸಂಹರಿಸು. ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಾರಕಾಸುರನೆಂಬ ದೈತ್ಯನ ಉಪದ್ರವದಿಂದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಾದ ದೇವತೆಗಳು ಕಾಮನನ್ನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಹಿರ್ಮುಖನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರಿಸಿದರು. ಅವನು ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿನ ಕಿಡಿಯಿಂದ ಸುಟ್ಟುಹೋದ. ದೇವತೆಗಳ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು. ಅವರು ನಿನ್ನನ್ನೇ ಶರಣುಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತಾರಕಾಸುರನು ತಂದಿಟ್ಟ ಕುತ್ತಿನಿಂದ ಪಾರುಮಾಡು.''

ಪಾರ್ವತಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಪ್ರೀತನಾಗಿ ಪರಮೇಶ್ವರನು ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅಭಯದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿ ನಂದಿಯನ್ನು ಏರಿ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಕಾಮದಹನ ಎಂಬ ಎಂಬತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಷಣ್ಮುಖನ ಉತ್ಪತ್ತಿ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೮೫

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಪಾರ್ವತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಪರಮರಮಣೀಯವಾದ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತದ ಸುಂದರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹಾರಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದನು. ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ನಡೆಯಿತು. ಅವರ ರತಿಕ್ರೀಡೆ. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತಾರಕಾಸುರನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಪರಮೇಶ್ವರರ ಪುತ್ರನು ಎಂದು ಉದಿಸುವನು ಎಂದು ಚಿಂತೆಯಾಯಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಅವರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಯು ಪಾರ್ವತಿಪರಮೇಶ್ವರರ ಕ್ರೀಡಾಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಾಗಿಲ ಹೊರಗೆ ನಿಂತು 'ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡು' ಎಂದು ತಾರಸ್ವರದಿಂದ ಮೂರು ಸಲ ಕೂಗಿ ಬೇಡಿದನು. ಆಗ ಅವರ ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಪರಮೇಶ್ವರನ ಶಕ್ತಿಪಾತವಾಗಿತ್ತು. ಪಾರ್ವತಿದೇವಿಯು ಅಂಜಲಿಪುಟದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡುತ್ತ ನಿಂತ ಅಗ್ನಿಯ ಅಂಜಲಿಪುಟದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದಳು. ಇದು ಹರನ ಶಕ್ತಿ. ಇದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನೇ ಸುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೀತು'' ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಳು. ಅದರಿಂದ ಅಗ್ನಿಯು ಭೀತನಾಗಿ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಕುಡಿದುಬಿಟ್ಟನು. ಅದು ಅವನ ದೇಹವನ್ನು ಸುಡತೊಡಗಿತು. ಅದನ್ನು ತಾಳಲಾರದೇ ಅಗ್ನಿಯು ಗಂಗೆಯ ತಣ್ಣಗಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆ ಶಿವನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದನು. ಆಗ ಕಾರ್ತೀಕಮಾಸ. ಕೃತ್ತಿಕೆಯರೇ ಮೊದಲಾದ ನಕ್ಷತ್ರನಾರಿಯರು ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಃಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆ ನಾರಿಯರು ತಿಳಿಯದೇ ಸ್ನಾನಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಾನ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಪತಿಗಳಿಗೆ ಸಿಟ್ಟುಬಂದಿತು. ಬೇರೊಬ್ಬರಿಂದ ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ತಮ್ಮ ಮಡದಿಯರನ್ನು ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಪತಿಗಳಿಂದ ಪರಿತ್ಯಕ್ತರಾದ ಆ ತಾರಂಗನೆಯರು ಗಂಗಾತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಹುಲ್ಲುಜೊಂಡಿನ ಮೇಲೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಿದರು. ಆ ಶರಕಾಂಡದಿಂದ ಆರುತಲೆಯ ಹನ್ನೆರಡುಭುಜಗಳಿಂದ ರಾರಾಜಿತವಾದ ಒಂದು ಸುಂದರ ತೇಜಸ್ವೀ ಶಿಶುವು ಮೈದಾಳಿ ನಿಂತಿತು. ಆ ಹುಟ್ಟಿದ ತೇಜಃಪುಂಜನಾದ ಮಗು ಹೂಂಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಅದರಿಂದ ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶಗಳೂ ದಶದಿಕ್ಕುಗಳೂ ಗದಗುಟ್ಟಿ ನಡುಗಿ ಹೋದವು.

ಆ ಹುಡುಗನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ನಾರದರು ಬಂದು ಪಾರ್ವತೀಪರಮೇಶ್ವರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆಗ ಆ ಜಗದಂಬೆಯು ತಮ್ಮ ಔರಸಪುತ್ರನೇ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಎನಿಸಿ ಆ ಮಗು ಇದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದಳು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಷಣ್ಮುಖನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಂಬ ಎಂಬತ್ತೈದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು



ಸ್ಕಂದ ಮಹಾದೇವ ಸಂವಾದ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೮೬

ಆ ಮಗುವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಪುತ್ರ ಸ್ನೇಹವು ಉಕ್ಕಿ ಬಂದಿತು. ಅವಳು ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮೈದಡವಿ ಮುದ್ದು ಮಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಆಗ ಗಂಗೆಯು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ''ಅಗ್ನಿಯು ಶಿವನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಿದ್ದನು. ಇವನು ತನ್ನ ಮಗ ನೀನೇಕೆ ಇವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮುದ್ದಾಡುವೆ'' ಎಂದು ವಾದಿಸಿದಳು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಗ್ನಿಯು ಧಾವಿಸಿ ಬಂದು ''ಪಾರ್ವತಿಯು ಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕೈ ಒಡ್ಡಿದ ನನ್ನ ಅಂಜಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಹಾಕಿದ್ದಳು. ಅದರಿಂದ ಇದು ನನ್ನ ಮಗು ಎಂದು ಕಲಹವಾಡತೊಡಗಿದನು. ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೃತ್ತಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ನಕ್ಷತ್ರನಾರಿಯರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿ ಬಂದು ಇದನ್ನು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ಹೆತ್ತವರು ನಾವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ನಮ್ಮ ಮಗು ಎಂದು ವಾದ ಹೂಡಿದರು. ಈ ವಾಕ್ ಕಲಹದಲ್ಲಿ ಯಾವದೂ ನಿರ್ಣಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಶಂಕರನ ಕಡಗೆ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಪಾರ್ವತಿಯು ಆ ಮಗುವನ್ನು ಬಗಲಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಶಂಕರನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲು ಬಂದಳು. ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಶಿವನಿಗೆ ಪುತ್ರವಾತ್ಸಲ್ಯ ಉಕ್ಕೇರಿ ಬಂದಿತು. ಆ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ಅದರ ನೆತ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಸಿ ನೋಡಿ ಮೈದಡವಿ ಮುದ್ದಾಡಿದನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಮಗು, ನನ್ನ ಮಗು, ಎಂದು ಕಚ್ಚಾಡುತ್ತಿದ ಗಂಗೆ, ಅಗ್ನಿ, ಕೃತ್ತಿಕಾದಿ ಚೆಲುವೆಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಮರುಮಾತನಾಡದೇ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ಅನಂತರ ಶಂಕರನು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೂ, ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾಚಾರ್ಯರನ್ನೂ ಕರೆದು ಆ ಕೂಸಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯರು ಆ ಮಗುವಿಗೆ ''ಕಾರ್ತಿಕಮಾಸದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ **ಕಾರ್ತಿಕೇಯ** ಎಂದೂ ಪಾರ್ವತಿಯು ಮಗನಾದುದರಿಂದ **ಪಾರ್ವತೀನಂದನ** ಎಂದೂ ಹುಲ್ಲಿನ ಜೊಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ **ಶರಜನ್ಮ** ಎಂದೂ ನಕ್ಷತ್ರ ಅಭಿಮಾನಿನಿಯಾರಾದ ಆರು ಜನ ನಾರಿಯರು ಸ್ತನಪಾನ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇವನಿಗೆ **ಷಣ್ಮುಖನೆಂದೂ** ತಾರಕಾಸುರನನ್ನು ಮುಂದೆ ಗೆಲ್ಲುವದರಿಂದ ತಾರಕಜಿತ್ ಎಂದೂ ಮುಂದೆ ದೇವಸೇನೆಗೆ ಸೇನಾಪತಿನಾಗುವದರಿಂದ **ಸೇನಾನಿ** ಎಂದೂ ಆರು ಮುಖಗಳಿದ್ದುದರಿಂದ **ಷಡಾನನ** ಎಂದೂ ಮಹಾದೇವರ ಶಕ್ತಿಪಾತದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ **''ಸ್ಕಂದ''** ಎಂದೂ ಅವನಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಆ ಬಾಲಕನನ್ನು ನೋಡಿ ತಾರಕಾಸುರನ ಸಂಹಾರಮಾಡುವ ಸಮರ್ಥ ಶಿವಪುತ್ರನು ಹುಟ್ಟಿದನೆಂದು ಹರ್ಷಭರಿತರಾದರು. ವೇದೋಕ್ತ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ದೇವತೆಗಳ ಸೇನಾಪತಿ ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆ ಷಣ್ಮುಖನನ್ನು ಅಭಿಷೇಕಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಒಂದು ದಿನ ಆ ಸ್ಕಂದನು ತನ್ನ ತಂದೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ''ಪೂಜ್ಯ ತಂದೆಯೇ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷ ಎಂಬ

ನಾಲ್ಕೂ ಬಗೆಯ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ರತವು ಇದ್ದರೆ ನನಗೆ ಹೇಳು. ಆ ವ್ರತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಾನು ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸದೆಬಡೆದು ವಿಜಯಶಾಲಿ ಆಗುವಂತೆ ಪರಾಕ್ರಮೋಪ್ರದವಾದ ಆ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ರತವನ್ನು ನನಗೆ ಉಪದೇಶಿಸು.''

ಆಗ ಮಹಾದೇವನು ತನ್ನ ಪುತ್ರನಾದ ಷಣ್ಮುಖನಿಗೆ ಸಂಕಷ್ಟಹರಚತುರ್ಥಿವ್ರತದ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಸ್ಕಂದನು ''ಜನಕನೇ ಆ ಚತುರ್ಥೀವ್ರತದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳು. ಮತ್ತು ಆ ವ್ರತವನ್ನು ಯಾವ ತಿಂಗಳ ಯಾವ ದಿನ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು ? ಅದರ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳೇನು ? ಇದರ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಲಭಿಸಬಹುದಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಫಲ ಏನು ? ವಿಲಕ್ಷಣ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ? ಈ ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ವ್ರತಕಲ್ಪೋಕ್ತವಾದ ಎಲ್ಲ ಫಲ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು ಯಾರಾದರೂ ಇರುವರೆ ?''

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಸ್ಕಂದ ಮಹಾದೇವ ಸಂವಾದ ಎಂಬ ಎಂಬತ್ತಾರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ತಾರಕವಧ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೮೭

ಮಹಾದೇವ :- ಸ್ಕಂದ, ಶ್ರಾವಣ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ ಚತುರ್ಥಿದಿನದಂದು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಶುಚಿಯಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಂಟಪವನ್ನು ಬಾಳೆಯ ಕಂಬ, ಮಾವಿನ ಎಲೆಯ ತೋರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಮಂಟಪದ ನಡುವೆ ಒಂದು ಕಲಶವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಕೆಂಪು ರೇಶ್ಮೆ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹೊದಿಸಬೇಕು. ಕೆಳಗೆ ಚಂದನದಿಂದ ಅಷ್ಟದಳದ ಕಮಲವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಧ್ಯಾನವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರದಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದೂರ್ವಾದಳಗಳನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕು. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಪಕ್ವಾನ್ನಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಬೇಕು. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಪಕ್ವಾನಗಳ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಷ್ಟು ದಾನದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಗಣಪತಿಯ ದಿವ್ಯ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬಂಧುಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಶ್ರವಣಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲ ಚತುರ್ಥಿಯವರೆಗೆ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಮಹೋತ್ಸವದ ದಿನ ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ವಿಧಾನದಿಂದ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಬೇಕು. ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡದೇ ಜಾಗರಮಾಡಿ ಸಂಗೀತಗೋಷ್ಠಿ ವಾದ್ಯಗೋಷ್ಠಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಗಣಪತಿಯ ಭಜನ, ಗಾಯನ, ಪುರಾಣ, ಇತಿಹಾಸ ಶ್ರವಣಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊನೆಯ ದಿನ ನೂರಾಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಸದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಅವರಿಗೆ

ಷಡ್ರಸೋಪೇತವಾದ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ದಾನ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ವಿಪುಲವಾಗಿ ನೀಡಬೇಕು. ಕೊನೆಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಆ ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮಂಗಳವಾದ್ಯ ಪುರಸ್ಕಾರವಾಗಿ ಮೆನೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಆನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮೀಪದ ಕೆರೆ, ಕಾಲುವೆ ಯಾವುದಾದರೂ ನದಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಬೇಕು.

ಸ್ಕಂದ, ಈ ವ್ರತದ ವಿಧಿ ವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಿಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸು. ನಿನಗೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವಿಜಯದೊರಕುವುದು.

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಪರಮೇಶ್ವರನು ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಪುತ್ರನಾದ ಷಣ್ಮುಖನಿಗೆ ವ್ರತದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಅನಂತರ ಆರು ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗಣೇಶ ಮೂಲ ಮಹಾಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಷಡಕ್ಷರಿಯ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.

ಹೀಗೆ ತಂದೆ ಪರಶಿವನಿಂದ ಉಪದಿಷ್ಟನಾದ ಷಣ್ಮುಖನು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಒಂಟಿಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಆ ಮೂಲಮಹಾಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತ ಘೋರತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಆ ಮಂತ್ರದ ಅ ಮಹಿಮೆ ಅಪರಿಮಿತ. ಷಣ್ಮುಖನ ಏಕನಿಷ್ಠವಾದ ತಪೋವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಗಣಾಧಿಪನು ತನ್ನ ದಿವ್ಯವಾದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿದನು. ಮತ್ತು ಷಣ್ಮುಖನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಷಣ್ಮುಖನು ದೇವೇಶನೆ, ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಮನದ ಆಶೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದಿವೆ. ಆದರೂ ನೀನು ವರಬೇಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಅಪಜಯವಾಗಬಾರದು. ನಾನು ಸ್ಮರಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ನೀನು ನನ್ನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಗೋಚರನಾಗಬೇಕು. ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ನೀನು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನೇತ್ರಲಕ್ಷ್ಯನೂ ಆಗಿರುವದರಿಂಲೂ ಲಕ್ಷ ವಿನಾಯಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನೀನು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸು. ಬೇಡಿ ಬಯಸುವ ಭಕ್ತರಿಗೆಲ್ಲ ನೀನು ಮನೋಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷನಾಗು.''

ದೇವಾಧಿಪತಿಯಾದ ಆ ಗಣಪತಿಯು ಷಣ್ಮುಖನಿಗೆ ಬೇಡಿದ ವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೀಡಿದನು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ವಾಹನವಾದ ನವಿಲನ್ನು ಕೂಡ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಷಣ್ಮುಖನಿಗೆ **ಮಯೂರ ಧ್ವಜ** ಎಂಬ ಬೇರೊಂದು ಶುಭನಾಮಧೇಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಆ ಬಳಿಕ ದೇವತೆಗಳ ಸೇನಾನಿಯಾದ ಷಣ್ಮುಖನು ತಾರಕಾಸುರನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಸ್ಕಂದ ತಾರಕರಘೋರ ಸಂಗ್ರಾಮ. ಕೊನೆಗೆ ಸ್ಕಂದನು ತನ್ನ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂದು ಹಾಕಿದನು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಸ್ಕಂದನ ಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸ್ಕಂದನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳ **ಲಕ್ಷ ವಿನಾಯಕ** ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಅವನಿಂದ ಉಪಾಸಿತವಾದ ಆ ದೇವನಿಗೆ **ಘುಸ್ಮೃಣೇಶ್ವರ** ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ಕೆಲಕಾಲ ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಏಲ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಾಜನು ಆಗಿಹೋದನು. ಮುಂದೆ ಆ ರಾಜನ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಏಲಪುರಿ ಎಂದು ಆ ಸ್ಥಳವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ತಾರಕವಧ ಎಂಬ ಎಂಬತ್ತೇಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ಮನ್ಮಥ ತಪೋನುಷ್ಠಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೮೮

ವ್ಯಾಸ :- ಮಹಾದೇವನ ನಡುಗಣ್ಣಿನ ಸುಡುವ ಕಿಡಿಯಿಂದ ಕಾಮನು ಬೂದಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದ ಬಳಿಕ ಅವನ ಪತ್ನಿ ರತಿದೇವಿಯ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು ? ಇದನ್ನು ಹೇಳು.

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಮನ್ಮಥನು ಭಸ್ಮೀಭೂತನಾಗಿ ಬಿದ್ದ ಬಳಿಕ ದುಃಖಸಂತಪ್ತಳಾದ ರತಿದೇವಿಯು ಅತ್ತು ಗೋಗರೆದು, ಗೋಳಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಮಹಾದೇವರಿಗೆ ಶರಣು ಬಂದಳು. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದಳು. ಅವಳ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಪ್ರೀತನಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶನವನ್ನಿತ್ತು ನಿನ್ನ ಮನೋಭೀಷ್ಟವಾದ ವರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿದನು.

ರತಿ :- ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಮಹೇಶ್ವರ, ನನಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ವರವೂ ಬೇಡ. ನನಗೆ ಪತಿಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡು.

ಮಹಾದೇವ :- ''ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೇ, ನೀನು ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಬಿಡು. ನೀನು ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ನಿನ್ನ ಮನದನ್ನನಾದ ಮದನನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೃಷ್ಣಾವತಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರುಕ್ಮಿಣಿಯರಿಂದ ಕಾಮನು ಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗುವನು. ನಿನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಕಾಮನು ಈಗ ಅನಂಗನಾದರೂ ಆಗ ಸಾಂಗನಾಗಿ ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರನಾಗಿ ನಿನ್ನ ಪತಿಯಾಗಿ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸರಸ ಸುಂದರವಾಗಿ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವನು. ಚಿಂತಿಸದಿರು.''

ಮಹಾದೇವನ ಸಾಂತ್ವನಪರವಾದ ನುಡಿಯಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟಳಾಗಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದಳು. ತನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಮನ್ಮಥನನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿದಳು. ಮಹಾದೇವರ ವರದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕಾಮನಿಗೆ ದೇಹವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸದೇಹವಾಗಿ ಬಂದು ರತಿಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಆ ಅನಂಗನು ಅರ್ಧಾಂಗಿಯೊಡನೆ ಮಹಾದೇವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ''ದೇವದೇವೋತ್ತಮನಾದ ಮಹಾದೇವನೆ, ಮೂವತ್ಮೂರುಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದೆ. ನಿನ್ನ ಕಡೆಗಣ್ಣಿನ ಸುಡುನೋಟದಿಂದ ನಾನು ಬೆಂದು ಬೂದಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದೆನು. ಉಪಕಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನನಗೆ ಈ ದುರ್ಗತಿಯು ಬಂದಿತು. ನನಗೆ ಅವಯವಗಳೇ ಇಲ್ಲದಾಗಿವೆ. ಈಗ ನಾನು ಪ್ರೇತಪ್ರಾಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕರುಣೆತೋರು.''

ಮದನನ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮಹಾದೇವನ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿತು. ಮಹಾಗಣಪತಿಯ ಏಕಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪರಶಿವನು ಆ ಪಂಚಬಾಣನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಆಗ ಕಾಮನು ಶಂಕರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಏಕಾಕ್ಷರ ಬೀಜಮಂತ್ರದಿಂದ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷ ಉಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ರತಿಪತಿಯ ತಪೋನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಗಜಾನನು ಲೋಚನಗೋಚರನಾದನು. ಹತ್ತು

ಭುಜಗಳು, ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ದಿವ್ಯ ಕಿರೀಟ, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಣಿಮಯ ಕುಂಡಲಗಳು, ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಆ ದೇವಾಧಿ ದೇವನನ್ನು ಇಂದ್ರಾದಿದೇವತೆಗಳೂ, ಅನೇಕ ಮುನಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಬಂದು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿದರು. ದಿವ್ಯವಾದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ದೇದೀಪ್ಯಮಾನವಾದ ಆ ಭಗವಂತನು ತಪೋನಿರತನಾದ ಮನ್ಮಥನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ನಿನ್ನ ಮನೋಭಿಲಷಿತವಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳು' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಕಾಮ :- ಭಗವನ್, ನೀನು ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿರುವದೇ ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ದೇಹಸಹಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು. ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಾನು ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು. ಹಾಗೂ ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಮನ್ಮಥತಪೋನುಷ್ಠಾನ ಎಂಬ ಎಂಬತ್ತೆಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ಶೀಷಗರ್ವಭಂಗ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೮೯

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಗಜಾನನನು ಕಾಮನು ಬೇಡಿದ ವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನು. ತಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ ಆ ಗಣಪತಿಯ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಅವನು ಆವಿರ್ಭವಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದನು. ರತಿಯಾದರೂ ಲಾಡು, ಮೋದಕ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಪಕ್ವಾನ್ನಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂ ತಾನೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಗಣಪತಿಗೆ ನಿವೇದಿಸಿದಳು. ಆ ಗಣೇಶ ವಿಗ್ರಹವು ಅತ್ಯುತ್ಕಟವಾದ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಮಹೋತ್ಕಟ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು.

ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಕಾಲ ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ದ್ವಾಪರಯುಗದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವು ಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದನು. ಅವನ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿಯಾದ ರುಕ್ಮಿಣಿದೇವಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಮನು ಹುಟ್ಟಿದನು. ಇತ್ತ ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಅತ್ತ ನಾರದರು ಶಂಬರಾಸುರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ''ನಿನಗೆ ಮೃತ್ಯುವಾಗಲಿರುವ ಮಗು ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ರುಕ್ಮಿಣೀದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದೆ.'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಇದನ್ನು ಅರಿತಕೂಡಲೇ ಶಂಬರಾಸುರನು ತನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಗರ್ಭಾಗಾರದಿಂದಲೇ ಆ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಸುಳೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಸಮುದ್ರಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಸುಟನು. ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೀನ ನುಂಗಿತು. ಬೆಸ್ತರು ಗಾಳ ಹಾಕಿ ಆ ಮೀನು ಹಿಡಿದರು. ಮೀನದ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತೇಜಃಪುಂಜವಾದ ಮಗು ಇದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಂಬಿಗಸ್ತರಾದ ಆ ಬೆಸ್ತರು ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ತಮ್ಮ ರಾಜನಾದ ಶಂಬರಾಸುರನಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದರು.

ಕಾಮನು ರುಕ್ಮಿಣಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವಿತ್ತದು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ವಿರಹ ಸಂತಪ್ತಳಾದ ರತಿಯು ಮಾಯಾವತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಶಂಬರಾಸುರನ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ್ದಳು. ವ್ರತನಿಯ ಮಗಳ ನೆಪಮಾಡಿ ಆ ಅಸುರನು ತನ್ನ ಮೈಮುಟ್ಟದಂತೆ ಜಾಗರೂಕಳಾಗಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಮಧುರಮಾತುಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ಮರುಳಮಾಡಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಗಳ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಳು. ಬೆಸ್ತರು ತಂದು ಕೊಟ್ಟ ಆ ಮಗುವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಶಂಬರಾಸುರನು ಮಾಯಾವತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು. ಆ ಕೂಸನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರೇಮವು ಉಕ್ಕಿಬಂದಿತು. ನಾರದರು. ಒಂದು ದಿನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಾಯಾವತಿಯನ್ನು ಸಂಧಿಸಿ ''ಇವನೇ ನಿನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಕಾಮ. ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರನಾಗಿ ಆ ಮನ್ಮಥನೇ ಹುಟ್ಟಿಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ನೀನು ಇವನನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ ದೊಡ್ಡವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನೀನು ಶಂಬರಾಸುರನಿಂದ ಕಲಿತ ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಲಿಸಿಕೊಡು. ಪ್ರಬುದ್ಧನಾದ ಅವನು ಆ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಶಂಬರಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವನು.''

ನಾರದರ ಮಾತಿನಂತೆ ಮಾಯಾವತಿಯು ಆ ಮಗುವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಪ್ರಬುದ್ಧನಾದ ಬಳಿಕ ಎಲ್ಲ ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿದಳು. ಅದರ ಬಲದಿಂದ ಆ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನು ಶಂಬರಾಸುರನೊಡನೆ ಕಾದು ಗೆದ್ದು ಅವನನ್ನೂ ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾದ ಬಲಿಷ್ಠರಾಕ್ಷಸರನ್ನೂ ಕೊಂದು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಮಾಯಾವತಿಯೊಡನೆ ದ್ವಾರಕಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಳಿದನು.

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನು ಬಂದಾಗ ಕೃಷ್ಣನ ರಾಣಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಮಗನಲ್ಲಿರುವ ತಂದೆಯ ಹೋಲಿಕೆಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣನೇ ಬಂದ ಎಂದು ಥಟ್ಟನೇ ಎದ್ದುನಿಂತರು. ಆಗ ನಾರದರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು 'ಇವನು ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲ, ಕೃಷ್ಣಪುತ್ರ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು. ಕೃಷ್ಣ ರುಕ್ಮಿಣಿಯರು ಆ ತಮ್ಮ ಮುದ್ದು ಮಗುವನ್ನು ಮುದ್ದಾಡಿ ಆನಂದತುಂದಿಲಾದರು.

ಮುಂದೇ ಇದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಾಮನು ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಶೂರ್ಪನಖಿಯ ಕಿವಿಮೂಗುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ನಾಸಿಕಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಜನಸ್ಥಾನದ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಮೋದಕದಂತೆ ಇರುವ ಬೆಣಚುಕಲ್ಲುಗಳು ತೋರುವವು. ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಕರವಾದ ಗಜಾನನ್ನು ಹಿಂದೆ ಆದಿಶೇಷನು ಗಜಾನನನ ಷಡಕ್ಷರಿಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿದಂತೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮನ್ಮಥನು ಕೂಡ ಜಪಿಸಿದನು. ಗಜಾನನನು ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಅವರು ಬೇಡಿದ ವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ ರತಿಮನ್ಮಥರು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇರತೊಡಗಿದರು.

ವ್ಯಾಸ :- ಪಿತಾಮಹ, ಆದಿಶೇಷನು ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿದ ? ಹೇಗೆ ಅರ್ಚಿಸಿದ ?

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರು ರಮಣೀಯವೂ ಪ್ರಶಾಂತವೂ ಆದ ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತದ ರಮ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆನಂದದಿಂದ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರನ್ನು ಕಾಣಲು ದೇವಾಧಿದೇವತೆಗಳು ವಸಿಷ್ಠ ವಾಮದೇವ ಮೊದಲಾದ ಮುನಿ ಪುಂಗವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬಗೆಬಗೆಯ ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿಂದ ಆ ಪಾರ್ವತೀಪ್ರಾಣ ವಲ್ಲಭನಾದ ಪರಶಿವನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಆದಿಶೇಷನಿಗೆ ಅಸೂಯೆಯಾಯಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ''ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ. ನನಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ದೇವತೆಯೆಂದರೆ ಮಹಾದೇವ. ಆ ಮಹಾದೇವನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿನಿಂತ ಮಹಾನುಭಾವನೆಂದರೆ ಆದಿಶೇಷನಾದ ನಾನು. ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳನ್ನು ಹೆಡೆಯಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುನಿಂತ ದೇವನು ನನ್ನ ಹೊರತು ಯಾವನು ಇರುವನು ? ನಮ್ಮ ವಂಶಜರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸಿದ ವಾಸುಕಿಯನ್ನು ಹಗ್ಗದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರವನ್ನು ಕಡೆದಿದ್ದರಿಂದಲೇ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅಮೃತವು ದೊರೆಯಿತು. ನಾವು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಮುದ್ರಮಂಥನ ಕಾರ್ಯದಿಂದಲೇ ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅಮರತ್ವವು ಬಂದಿರುವದು. ಅಂದಮೇಲೆ ನಮಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಯಾರಿರುವರು ? ನನ್ನ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯದ ಈ ದೇವತೆಗಳ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಹಾಡುತ್ತಿರುವರು.'' ಹೀಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ಪರಾಜನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವದು ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು. ಆದಿಶೇಷನ ಈ ಗರ್ವವನ್ನು ಆಗಲೇ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದನು.

ಸರ್ವಸಮರ್ಥನಾದ ಶಂಕರನು ತನ್ನ ಮೈಮೇಲೆ ಹರಿದಾಡುವ ಆ ಶೇಷನನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಶೇಷನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಲೆಯೂ ಹತ್ತು ಹತ್ತು ಭಾಗವಾಗಿ ಒಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಈ ಭೂತಲ ಆಸ್ಫೋಟದ ರೂಪವಾದ ಈ ಭಯಂಕರ ಆಘಾತವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೇ ಶೇಷನು ಮೂರ್ಛೆಹೋದನು. ಸತ್ತವನಂತೆ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತನಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಹರದವರೆಗೆ ಶವದಂತೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡನು. ಅವನ ತಲೆಗಳು ಒಡೆದು ಸಾವಿರಹೋಳಾದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸಹಸ್ರಫಣ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಆದಿಶೇಷನು ಆ ಭಯಂಕರವಾದ ನೆಲಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ನೋವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೇ ಬಹಳ ದುಃಖಿಸಲು ತೊಡಗಿದನು. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನ ಶರೀರದ ಆಭರಣದಂತೆ ಇದ್ದ ಅವನು ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಶಂಕರನ ನಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ತಲೆಒಡೆದುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಅಲುಗಾಡಲು ಕೂಡ ಶಕ್ತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತ್ರಿಲೋಕ ಸಂಚಾರಿಗಳಾದ ನಾರದರು ಬಂದರು. ನಾರದರು ಸರ್ಪಸಾರ್ವಭೌಮನ ಈ ದುರಂತದುಃಖವನ್ನು ಕಂಡು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಮ್ಮಲನೆ ಮರುಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಶೇಷಗರ್ವಭಂಗ ಎಂಬ ಎಂಬತ್ತಾರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಶೇಷೋಪಾಖ್ಯಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬೦

ನಾರದ :- ಆದಿಶೇಷ, ಇದು ಏನು ನಿನ್ನ ದುರವಸ್ಥೆ ? ನಿನ್ನ ತಲೆಗಳು ಏಕೆ ಸೀಳಿವೆ ? ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ನನಗೆ ತಿಳಿಸು.

ಶೇಷ :- ಮಹಾತ್ಮರೇ, ನಾನು ಗರ್ವದಿಂದ ನಾನೇ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಅಹಂಕಾರಯುಕ್ತನಾಗಿದ್ದೆ. ಋಷಿಗಳು ಮುನಿಗಳು ಮಾಡುವ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಸ್ತೋತ್ರಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಸೂಯೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದವು. ಇದನ್ನು ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ತಿಳಿದು ನನ್ನನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಒಗೆದು ಅಪ್ಪಳಿಸಿ ನನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ಸಾವಿರ ಹೋಳುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ದೇಹವು ಜಜ್ಜಿ ನುಜ್ಜುಗೊಜ್ಜಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಭೂಮಿಯ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಲು ನನಗೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಉಪಾಯ ? ನನಗೆ ಪುನಃ ಭೂಭಾರವನ್ನು ಹೋರುವ ಶಕ್ತಿಯು ಹೇಗೆ ಬರುವದು ? ಅದರ ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿರಿ.

ಆಗ ನಾರದರು ಆದಿಶೇಷನಿಗೆ ಗಣೇಶನ ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಅವರ ಉಪದೇಶದಂತೆ ಆ ಸರ್ಪರಾಜನು ಒಂದು ಸಾವಿರವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅತ್ಯುಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಆ ಗಣೇಶಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡದಂತೆ ಒಂದು ಸಹಸ್ರವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜಪಿಸಿದನು. ಆಗ ಆ ದೇವದೇವನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ತನ್ನ ದರ್ಶನಭಾಗ್ಯವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಸುಪ್ರಸನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳು ನೀಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಆದಿಶೇಷನು ಆ ದೇವದೇವನನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ''ಭಗವನ್, ನನಗೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಭೂಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬೇಕು. ಹೋಳಾದ ನನ್ನ ತಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳೂ ಒಂದೊಂದು ಹೆಡೆಯಾಗಿ ನಾನು ಸಹಸ್ರಫಣಾ ಮಂಡಿತನಾಗಿ ಸರ್ವದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಪೂಜಿತನಾಗಬೇಕು.'' ಆಗ ಪರಮಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಆ ಗಜಾನನು ಅವನಿಗೆ ಬೇಡಿದ ವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕರುಣಿಸಿದನು. ಶೇಷನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ವರದಹಸ್ತವನ್ನಿತ್ತು ಅಭಯದಾನ ಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ವಿಶ್ವರೂಪವನ್ನು ಆದಿಶೇಷನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದನು. ಗಣಪತಿಯ ವಿರಾಟ್‌ರೂಪವು ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಭೂಮಿಯೇ ಅವನ ಕಾಲು. ದಿಕ್ಕುಗಳೇ ಅವನ ಕಿವಿ. ಸೂರ್ಯನೇ ಅವನ ಕಣ್ಣು, ಗಿಡ, ಮರಬಳ್ಳಿಗಳೇ ಅವನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ರೋಮಗಳು. ಮೋಡಮಳೆಯೇ ಬೆವರು. ಅವನ ದೊಡ್ಡದಾದ ಉದರದಲ್ಲಿ ಸಕಲಜಗತ್ತು ನಾಲ್ಕುಸಮುದ್ರಗಳು ಅಡಗಿದ್ದವು. ಅನಂತಮುಖ, ಅಸಂಖ್ಯನೇತ್ರ, ಅನೇಕರೂಪ, ವಿವಿಧಶಕ್ತಿ ಇಂಥ ತೇಜೋಮಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆದಿಶೇಷನು ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು.

ಆಗ ಭಗವಂತನ ಆ ವಿರಾಟ್ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಲು ಶಕ್ತಿಸಾಲದೇ ಅವನು ಕೈಮುಗಿದು ಸೌಮ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಅವನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಗಜಾನನು ಹತ್ತು ಭುಜವುಳ್ಳ ಸಿಂಹವಾಹನವಾದ ತನ್ನ ಸೌಮ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಆದಿಶೇಷನು ಕೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭೂಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದನು. ಗಜಾನನ ವರದಿಂದ ಆದಿಶೇಷನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಧರಣೀಧರನಾದನು.

ವರಗಳನ್ನು ಇತ್ತು ಗಜಾನನನು ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದ ಬಳಿಕ ಆದಿಶೇಷನು ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಣಪತಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಿಧಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ **ಧರಣೀಧರ** ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟನು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಧರಣೀಧರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಶೇಷೋಪಾಖ್ಯಾನ ಎಂಬ ತೊಂಬತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಕಶ್ಯಪನ ಸೃಷ್ಟಿ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೯೧

ಬ್ರಹ್ಮ :- ವ್ಯಾಸ, ಆ ಗಜಾನನ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಳಯಾ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವದೇವೋತ್ತಮನಾದ ಗಣಪತಿಯು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ(ನನಗೆ) 'ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಸೃಷ್ಟಿಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸು' ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಾನು ಮೊದಲು ಏಳು ಜನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸೃಜಿಸಿದೆನು. ಕಶ್ಯಪ, ಗೌತಮ, ಜಮದಗ್ನಿ, ವಶಿಷ್ಠ, ಭರದ್ವಾಜ ಅತ್ರಿ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಈ ಏಳು ಜನ ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಮಾನಸಪುತ್ರರಾಗಿ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾಪಾರಂಗತರೂ ಮಹಾಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳೂ ಆದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನಾದ ಕಶ್ಯಪನು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಆರುಜನ ತಮ್ಮಂದಿರೊಡನೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ''ಪೂಜ್ಯತಂದೆಯೇ, ನಮ್ಮನ್ನು ನೀನು ಏಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ ? ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವೇನು ? ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡು'' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ''ಗಣನಾಯಕನು ನನಗೆ ವಿವಿಧ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀನು ನನಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಸೃಷ್ಟಿಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸು'' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆನು.

ಮಾನಸಪುತ್ರರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನಾದ ಕಶ್ಯಪನು ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿ ಕೊಂಡನು. ಮತ್ತು ಅವನ ವೇದೋಕ್ತವಾದ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವವನ್ನೂ ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿ ಕೊಂಡಾಡಿದನು. ಅದರಿಂದ ಗಣೇಶನು ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಬೇಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಕಶ್ಯಪನು ''ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು. ಮತ್ತು ಅಗಾಧವಾದ ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಬ್ಬ ಮಗನನ್ನು ಕರುಣಿಸು. ಹಾಗೂ ನನ್ನಿಂದ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಮುಂದುವರೆಯುಂತೆ ಮಾಡು.''

ಗಣಾಧೀಶನ ಪೂರ್ಣಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆದು ಕಶ್ಯಪನು ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ದಿತಿ, ಅದಿತಿ, ದನು, ಕದ್ರು, ವಿನತಾ ಎಂಬ ಹದಿನಾರು ಜನ ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದನು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಾಗಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಸಂತಾನವನ್ನು ಪ್ರಸವಿಸಿದರು. ದಿತಿಯು ವಿಕಾರಸ್ವರೂಪದ, ಕ್ರೂರತ್ವಸ್ವಭಾವದ ಅನೇಕಮಂದಿ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಅದಿತಿಯು ಸೌಮ್ಯಸ್ವಭಾವದ ಸತ್ವಗುಣದಿಂದ ಯುಕ್ತರಾದ ತೇಜಸ್ವಿಗಳಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ, ಗಂಧರ್ವರನ್ನೂ ಹೆತ್ತಳು. ದನು ಎಂಬ ಕಶ್ಯಪಭಾರ್ಯೆಯು ದಾನವರಿಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತಳು.

ಇದರಂತೆ ಕದ್ರು ಎಂಬ ಕಶ್ಯಪ ಕುಟುಂಬಿನಿಯು ಸರ್ಪಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತಳು. ವಿನತಾ ಎಂಬ ಕಶ್ಯಪಪತ್ನಿಯಿಂದ ಸರ್ವಸಮರ್ಥನೂ ಮಹಾತೇಜಸ್ವಿಯೂ ಆದ ಗರುಡನೂ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಸಾರಥಿಯೂ ಆದ ಅರುಣನೂ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಇದರಂತೆ ಕಶ್ಯಪಭಾರ್ಯೆಯರಿಂದ ಕಿನ್ನರ, ಯಕ್ಷ, ಸಿದ್ಧ, ಚಾರಣ, ಗುಹ್ಯಕ ಮೊದಲಾದವರೂ ಪಶುಪಕ್ಷಿ, ಖಗ, ಮೃಗ, ಹಸು, ಎಮ್ಮೆ, ಕುದುರೆ, ಕತ್ತೆ ಮೊದಲಾದ ಬಗೆಬಗೆಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಪೃಥಿವಿ, ಪರ್ವತ, ಮರ ಬಳ್ಳಿ ಸಮುದ್ರ, ಮೊದಲಾದವುಗಳೂ, ಬಗೆಬಗೆಯ ಧಾನ್ಯಗಳೂ ಗೈರಿಕಾದಿ ಧಾತುಗಳೂ ನವರತ್ನಗಳೂ ಹುಳಹುಪ್ಪಡಿಗಳೂ ಮೊದಲಾದ ಚರಾಚರಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವೂ ಕಶ್ಯಪನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಂಡತಿಯರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದವು.

ಮಹರ್ಷಿ ಕಶ್ಯಪನಿಗೆ ತನ್ನ ಈ ಅಸಂಖ್ಯ ಸಂತಾನವನ್ನು ಕಂಡು ಪರಮ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾದ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಗಣಪತಿಯ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಣದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹದಿನಾರು ವರ್ಣಗಳುಳ್ಳ ಷೋಡಶಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಏಕಾಕ್ಷರ, ಪಂಚಾಕ್ಷರ, ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ದ್ವಾದಶಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದನು.

ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಗಣೇಶಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿ, ತಪಿಸಿ ಏಕಾಗ್ರಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆರಾಧನೆಗೈದರು. ಅವರ ಮಂತ್ರಜಪರೂಪವಾದ ಈ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಹಾಗಣಪತಿಯು ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ತನ್ನ ದಿವ್ಯದರ್ಶನವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದನು. ಆಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಭಕ್ತಿ ಭಾವದಿಂದ ಕೈ ಮುಗಿದು

"ಯತೋ ವೇದವಾಚೋ ವಿಕುಂಠಾ ಮನೋಭಿಃ
ಸದಾ ನೇತಿನೇತೀತಿ ತಾ ಯಂ ಘೃಣಂತಿ ।
ಪರಬ್ರಹ್ಮರೂಪಂ ಚಿದಾನಂದ ಭೂತಂ
ಸದಾ ತಂ ಗಣೇಶಂ ನಮಾಮೋ ಭಜಾಮಃ ॥

ವೇದವಾಕ್ಯಗಳೂ ಮನಸ್ಸೂ ಯಾವನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಹೋಗಿ ತಿಳಿಯಲಾರದೇ ನೇತಿ, ನೇತಿ ತಿಳಿಯಲಾರೆವು ತಿಳಿಯಲಾರೆವು ಎಂದು ನಿಷೇಧರೂಪವಾಗಿ ಯಾವನನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವವೋ ಅಂಥ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಯೂ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ವಿಗ್ರಹನೂ ಆದ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ನಾವು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತೊಂದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಗಣೇಶಾಷ್ಟಕ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೯೨

ಕಶ್ಯಪ ಸಂತತಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಈ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಗಣಪತಿಯು ಪ್ರೀತನಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಗಣಪತಿ :- ಭಕ್ತರೇ, ನೀವು ಮಾಡಿದ ನನ್ನ ಸ್ತೋತ್ರವು ಎಂಟುಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದೆ. ಅದರ ಆನುಪೂರ್ವಿ ಹೀಗೆ ಇದೆ.

ಯತೋ ನಂತಶಕ್ತೇರನೇಕಾಶ್ಚ ಜೀವಾ
ಯತೋ ನಿರ್ಗುಣಾದಪ್ರಮೇಯಾದ್‌ಗುಣಾಸ್ತೇ
ಯತೋ ಭಾತಿ ಸರ್ವಂ ತ್ರಿಧಾ ಭೇದಭಿನ್ನಂ
ಸದಾ ತಂ ಗಣೇಶಂ ನಮಾಮೋ ಭಜಾಮಃ ॥

ಯತಶ್ಚಾವಿರಾಸೀತ್ ಜಗತ್ಸರ್ವಮೇತತ್
ತಥಾಽಬ್ಜಾಸನೋ ವಿಶ್ವಗೋ ವಿಶ್ವಗೋಪ್ತಾ
ತಥಾದ್ರಾ, ದಯೋ ದೈತ್ಯಸಂಘ್ಯಾ ಮನುಷ್ಯಾಃ
ಸದಾತಂ ಗಣೇಶಂ ನಮೊಮೋ ಭಜಾಮಃ ॥

ಯತೋ ವಹ್ನಿ ಭಾನು-ಭವೋ ಭೂರ್ಜಲಂ ಚ
ಯತಃ ಸಾಗರಾಶ್ಚಂದ್ರಮಾ ವ್ಯೋ ವಾಯುಃ
ಯತಃಸ್ಥಾವರಾ ಜಂಗಮಾ ವೃಕ್ಷ ಸಂಘಾಃ
ಸದಾ ತಂ ಗಣೇಶಂ ನಮಾಮೋ ಭಜಾಮಃ ॥

ಯತೋ ದಾನವಾಃ ಕಿನ್ನರಾ ಯಕ್ಷ ಸಂಘಾಃ
ಯತಶ್ಚಾರಣಾ ವಾರಣಾಃ ಶ್ವಾಪದಾಶ್ಚ
ಯತಃ ಪಕ್ಷಿಕೀಟಾ ಯತೋವೀರುಧಶ್ಚ
ಸದಾ ತಂ ಗಣೇಶಂ ನಮಾಮೋ ಭಜಾಮಃ ॥

ಯತೋ ಬುದ್ಧಿರಜ್ಞಾನನಾಶೋ ಮುಮುಕ್ಷೋಃ
ಯತಃ ಸಂಪದೋ ಭಕ್ತಿ ಸಂತೋಷಮುಖ್ಯಾಃ
ಯತೋ ವಿಘ್ನನಾಶೋ ಯತಃ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಃ
ಸದಾ ತಂ ಗಣೇಶಂ ನಮಾಮೋ ಭಜಾಮಃ ॥

ಯತಃ ಪುತ್ರಸಂಪತ್ ಯತೋ ವಾಂಛಿತಾರ್ಥೋ
ಭಕ್ತಿರ್ಯತೋ ವಿದ್ಯಾ ತಥಾನೇಕ ರೂಪಾಃ
ಯತಃ ಶೋಕ ಮೋಹೌ ಯತಃ ಕಾಮಏಷಃ
ಸದಾ ತಂ ಗಣೇಶಂ ನಮಾಮೋ ಭಜಾಮಃ ॥

ಯತೋನಂತ ಶಕ್ತಿಃ ಸ ಶೇಷೋ ಬಭೂವ
ಧರಾಧಾರಣೇಽನೇಕರೂಪೋಪಿ ಶಕ್ತಃ

ಯತೋ ನೇಕ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಾಧಿನಾಥಾಃ
ಸದಾ ತಂ ಗಣೇಶಂ ನಮಾಮೋ ಭಜಾಮಃ ॥

ಯತೋ ವೇದವಾಚೋ ವಿಕುಂಠಾ ಮನೋಭಿಃ
ಸದಾ ನೇತಿನೇತೀತಿ ಯಂ ಘೃಣಂತಿ
ಪರಬ್ರಹ್ಮರೂಪಂ ಚಿದಾನಂದ ಭೂತಂ
ಸದಾ ತಂ ಗಣೇಶಂ ನಮಾಮೋ ಭಜಾಮಃ ॥

ಈ ಗಣೇಶಾಷ್ಟಕ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಚತುರ್ಥಿಯ ದಿನ ಎಂಟು ಸಲ ಯಾರು ಪಠಿಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಅಣಿಮಾದಿ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯಗಳೂ ಸಿದ್ಧಿಸುವವು. ಇದರಂತೆ ಹತ್ತು ಸಲ ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಸಲ ಪಠಿಸುವವರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಿದ್ಧಿಸಿ ಮನೋರಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಂಪನ್ನವಾಗುವವು.'' ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಕಶ್ಯಪಪುತ್ರರನ್ನೆಲ್ಲ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಗಣಾಧಿದೇವನು ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನು. ಆಗ ಆ ಕಶ್ಯಪಕುಮಾರರು ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಒಂದು ದಿವ್ಯಮಂದಿರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಒಂದು ಸುಂದರ ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ **ಸುಮುಖ** ಎಂದು ಶುಭನಾಮವನ್ನು ಇಟ್ಟರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅವನನ್ನು ಏಕದಂತ ಎಂದು ಅದೇ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿದರು.

ಗಂಧರ್ವರು ಕಿನ್ನರರು ಸೇರಿ ಬೇರೊಂದು ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ **ಕಪಿಲ** ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಲಂಬೋದರ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಕ್ರೂರಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸುಂದರಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅದನ್ನು **ವಿಕಟ** ಎಂದು ಕರೆದರು. ಗುಡ್ಡ, ಬೆಟ್ಟ, ಲತಾಬಳ್ಳಿಗಳು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ **'ವಿಘ್ನನಾಶಕ'** ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ವಂದಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿದವು. ಪಕ್ಷಿಜಾತಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲವೂ **'ಗಣಾಧಿಪ'** ಎಂಬ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು. ವಿಷಾದಿ ಸರ್ಪಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡಿ **'ಧೂಮಕೇತು'** ಎಂಬ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದವು. ಸಮುದ್ರ, ಸರೋವರ ಮೊದಲಾದ ಜಲಾಶಯಗಳು ಕೂಡಿ **'ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷ'** ಎಂಬ ಗಣಪತಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವು. ಕ್ರಿಮಿಕೀಟ ವನಸ್ಪತಿಗಳು **'ಭಾಲಚಂದ್ರ'** ಎಂಬ ಗಜಾನನನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದವು. ಉಳಿದ ಚೇತನಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ **'ಗಜಾನನ'** ಎಂಬ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಶ್ಯಪಸಂತಾನದವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಗಣಪತಿಯ ನಾಮಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮುಂಜಿ ಮೊದಲಾದ ಶುಭಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೇ ಪಠಿಸಬೇಕು.

ಸುಮುಖಶ್ಚೈಕದಂತಶ್ಚ ಕಪಿಲೋ ಗಜಕರ್ಣಕಃ
ಲಂಬೋದರಶ್ಚ ವಿಕಟೋ ವಿಘ್ನನಾಶೋ ಗಣಾಧಿಪಃ
ಧೂಮ್ರಕೇತುರ್ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷೋ ಭಾಲಚಂದ್ರೋ ಗಜಾನನಃ
ದ್ವಾದಶೈತಾನಿ ನಾಮಾನಿ ಯಃಪಠೇತ್ ಶೃಣುಯಾದಪಿ
ವಿದ್ಯಾರಂಭೇ ವಿವಾಹೇ ಚ ಪ್ರವೇಶೇ ನಿರ್ಗಮೇ ತಥಾ

ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಸಂಕಟೇ ಚೈವ ವಿಘ್ನಸ್ತಸ್ಯ ನ ಜಾಯತೇ
ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂ ದೇವಂ ಶಶಿವರ್ಣಂ ಚತುರ್ಭುಜಂ
ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ಸರ್ವವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಯೇ

ಸುಮುಖ, ಏಕದಂತ, ಕಪಿಲ, ಗಜಕರ್ಣ, ಲಂಬೋದರ, ವಿಕಟ, ವಿಘ್ನನಾಶ, ಗಣಾಧಿಪ, ಧೂಮ್ರಕೇತು, ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷ, ಭಾಲಚಂದ್ರ, ಗಜಾನನ ಈ ಹನ್ನೆರಡು ದೇವದೇವನ ದ್ವಾದಶನಾಮಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವಾಗಲೂ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಹೊಸಮನೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡುವಾಗ ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೊರಡುವಾಗ ತಪ್ಪದೇ ಪಠಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನೆರವೇರುವವು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಕಟಬಂದಾಗಲೂ ಬಿಳಿಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿದ, ಚಂದ್ರನಂತೆ ಕಣ್ಮನಗಳನ್ನು ತಣಿಸುವ, ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಮಹಾಗಣಪತಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ಅವನ ಈ ದಿವ್ಯವಾದ ದ್ವಾದಶನಾಮಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲ ವಿಘ್ನಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು. ಸರ್ವಕಾರ್ಯಗಳೂ ಸಿದ್ಧಿಸುವವು. ಕೊನೆಗೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಲಂಬೋದರ, ವಿಕಟ, ವಿಘ್ನನಾಶ, ಗಣಾಧಿಪ, ಧೂಮ್ರಕೇತು, ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷ, ಭಾಲಚಂದ್ರ, ಗಜಾನನ ಎಂಬ ಈ ಹನ್ನೆರಡು ಗಣಪತಿಯ ನಾಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಶುಚಿರ್ಭೂತನಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಠಿಸಿದವನು ಕೃಚ್ಛ್ರ, ಚಾಂದ್ರಾಯಣ ಮೊದಲಾದ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ದ್ವಾದಶ ನಾಮಗಳ ಪಠಣ ಮಾಡುವವನ ಸರ್ವಮನೋರಥಗಳೂ ಸಿದ್ಧಿಸುವವು. ಅವನು ಕೊನೆಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಅಂಥ ಗಣಪತಿ ನಾಮಪಾಠಕನ ದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ಜನರು ಪವಿತ್ರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಶೈವರು, ವೈಷ್ಣವರು, ಸೌರರು, ಶಾಕ್ತರು, ಗಾಣಪತ್ಯರೇ ಮೊದಲಾದ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಜನರು ಕಾರ್ಯಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಗಣೇಶ ದ್ವಾದಶನಾಮ ಪಠಣವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಭೃಗು :- ಸೋಮಕಾಂತರಾಜನೇ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಮಹಾಗಣಪತಿಯ ಉಪಾಸನೆ ಹಾಗೂ ನಾಮಜಪಗಳ ಅದ್ಬುತ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಮೆಚ್ಚಿ ವೇದವ್ಯಾಸ ಮಹಾಮುನಿಗೆ ಈ ರಹಸ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದನು. ದಿವ್ಯವಾದ ಈ ಪುರಾಣವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಾರು ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವರೋ ಅವರು ಸೋಮಕಾಂತಮಹಾರಾಜನು ಭೃಗು ಮುನಿಗಳಿಂದ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಆದರಾತಿಶಯವಾದ ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿ ಯಾವ ದಿವ್ಯವಾದ ಫಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದನೋ ಅಂಥ ಸತ್ಫಲಗಳನ್ನು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಪಡೆಯುವನು. ಗಣೇಶನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಅವನು ಮುಕ್ತನಾಗುವನು. ಅವನಿಗೆ ಎಂದೂ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯು ಇರುವದಿಲ್ಲ.

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ-ವ್ಯಾಸ, ಭೃಗು-ಸೋಮಕಾಂತ, ಸೂತ-ಶೌನಕರ ಸಂವಾದ ರೂಪವಾದ ಗಣೇಶನಾಮ ನಿರೂಪಣ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ತೊಂಬತ್ತೆರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಪುರಾಣ

ಉತ್ತರ ಖಂಡ

ನಾರದ ಉಪದೇಶ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧

ಶೌನಕಾದಿ :- ಸೂತಾಚಾರ್ಯರೇ, ನೀವು ಈವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಗಣೇಶಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ಸಂಕಷ್ಟಹರಚತುರ್ಥಿವ್ರತದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ಹೇಳಿದಿರಿ. ನೀವು ಹೇಳಿದ ಕಥಾಶ್ರವಣದಿಂದ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಣೇಶನ ಲೀಲಾಚಾರುಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿರಿ.

ಸೂತ :- ಮುನಿಗಳೇ, ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉಪಾಸನಾಖಂಡದ ಮುಂದಿನ ಭಾಗವಾದ ಕ್ರೀಡಾಖಂಡವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಮಹಾಗಣಪತಿಯು ಯಾವ ಯಾವ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಗ್ರಹಿಸಿದನು ? ಎನ್ನುವದನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುವೆನು. ಸಜ್ಜನರನ್ನು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು, ಗೋವುಗಳನ್ನು ಆ ಸ್ವಾಮಿಯು ಹೇಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದ ? ಎಂಬುವುದನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿರಿ. ಗಣಪತಿಯ ಈ ಮಹಾಕಥಾನಕವನ್ನು ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಮಹಾತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ವೇದವ್ಯಾಸರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನು. ಅದನ್ನೇ ಭೃಗುಮುನಿಯು ಸೋಮಕಾಂತ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದನು. ಪರಮಪವಿತ್ರವಾದ ಬ್ರಹ್ಮ, ವೇದವ್ಯಾಸ, ಹಾಗೂ ಭೃಗು ಸೋಮಕಾಂತ ಸಂವಾದರೂಪವಾದ ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿರಿ.

ಬ್ರಹ್ಮ ಜಗದ್ರಕ್ಷಕನಾದ ಗಜಾನನನು ಲೋಕಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಭೂಮಿಯ ಭಾರವನ್ನು ಇಳಿಸಿದನು. ಈ ಗಣೇಶನ ದಿವ್ಯಚರಿತ್ರವನ್ನು ನನ್ನ ಹಡೆದ ತಂದೆಯಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ನನಗೆ ಹೇಳಿರುವನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳುವವರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಿದ್ಧಿಸುವವು.

ವಿಷ್ಣು :- ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ಆ ದೇವದೇವನು ಸಿಂಹವನ್ನು ವಾಹನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು **ವಿನಾಯಕ**ನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗುವನು. ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ನವಿಲನ್ನು ವಾಹನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು **ಮಯೂರೇಶ್ವರ**ನೆಂದೂ ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಇಲಿಯನ್ನು ವಾಹನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು **ಗಜಾನನ**ನೆಂದೂ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಾರೂಢನಾಗಿ ಧೂಮ್ರವರ್ಣದಿಂದ **ಧೂಮ್ರಕೇತು** ಎಂದೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿ ದುಷ್ಟರಾದ ಮ್ಲೇಂಛ ಸೈನಿಕರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವನು. ಆ ಗಜಾನನನಿಗೆ ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಭುಜಗಳು, ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಆರು ಭುಜಗಳು ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳು, ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭುಜಗಳು ಇದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವನು.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂಗದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ರೌದ್ರಕೇತು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮಹಾಪಂಡಿತನಾದ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಇದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಲೋಕೋತ್ತರ ಲಾವಣ್ಯವತಿಯಾದ ಶಾರದಾ ಎಂಬ ಮಡದಿ ಇದ್ದಳು. ಅವಳು ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಗರ್ಭಿಣಿ ಆದಳು. ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳ ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಸುಂದರ ಸುಕುಮಾರರಾದ ಇಬ್ಬರು ಅವಳಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆಸಿ ರೌದ್ರಕೇತುವು ದೇವಾಂತಕ ನರಾಂತಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟರು. ಅವರು ಪ್ರೌಢರಾದಾಗ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯಸಂಪನ್ನರಾಗಿ ಬೆಳೆದರು.

ಒಂದು ದಿನ ನಾರದರು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಆ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮಹಾದೇವರನ್ನು ಜಪಿಸಿ, ತಪಿಸಿ ಆರಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾರದರ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾದ ಆ ದೇವಾಂತಕ ನರಾಂತಕರು ನಾರದರು ಹೋದ ಬಳಿಕ ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಾದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದ ಉಪದೇಶ ಎಂಬ ಮೊದಲನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ಅವಳಿ ಸೋದರರ ತಪೋನುಷ್ಠಾನ — ಅಧ್ಯಾಯ - ೨

ಅವಳಿ ಸೋದರರಾದ ದೇವಾಂತಕ ನರಾಂತಕರು ರೌದ್ರಕೇತು ಶಾರದಾದೇವಿ ಎಂಬ ತಮ್ಮ ತಾಯಿ ತಂದೆಯ ಅನುಜ್ಞೆ ಪಡೆದು ಗಹನವಾದ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಪಾರ್ವತಿಪತಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಏಕಾಂತಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತ ಹಸಿವು ನಿದ್ದೆ ನೀರಡಿಕೆ ಎಲ್ಲ ತೊರೆದು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ದಾರುಣವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ವಾಯುಭಕ್ಷರಾಗಿ, ಒಂದು ಸಾವಿರವರ್ಷ ಎಲೆ ತರಗೆಲೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು, ಉಳಿದ ವರ್ಷ ನಿರಾಹಾರರಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ದಾರುಣವಾದ ತಪೋನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಅತ್ಯುಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶನವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕರುಣಿಸಿದನು.

ಹುಲಿಯ ಚರ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಹತ್ತು ಭುಜಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಿಶೂಲ, ಡಮರು ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಗಳನ್ನೂ, ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಘಟಸರ್ಪದ ಮಾಲೆಯೊಂದಿಗೆ ರುಂಡಮಾಲೆಯನ್ನೂ, ಜಡೆಯಲ್ಲಿ ದೇವಗಂಗೆಯನ್ನೂ ಹೊತ್ತು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಲಚಂದ್ರನನ್ನು ಧರಿಸಿ ದಿವ್ಯಕಾಂತಿಯಿಂದ ಬೆಳಗುವ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ತಮ್ಮ ಚರಮಚಕ್ಷುಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಆ ದೇವಾಂತಕ ನರಾಂತಕರು ನೋಡಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟರಾದ ಚಂದ್ರಚೂಡರು ಪಾರ್ವತಿಯೊಡನೆ ಪ್ರಸನ್ನಮುಖದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಭಕ್ತಿನಮ್ರರಾದ ಆ ಸೋದರರು ಕೈ ಮುಗಿದು ''ದೇವದೇವೋತ್ತಮ, ನೀನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀತನಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಯಬಾರದು. ಮತ್ತು

ನಿನ್ನ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಕಂಪ್ಯವಾದ ಭಕ್ತಿಯು ನಮಗೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಹಾಗೂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವು ನಮಗೆ ದೊರಕಬೇಕು. ದೇವ, ದಾನವ, ಮಾನವ, ಯಕ್ಷ, ರಾಕ್ಷಸ, ಕ್ರೂರಶ್ವಾಪದ ಯಾರಿಂದಲೂ ಭಯಾಪಾಯಗಳು ನಮಗೆ ಎಂದೂ ಉಂಟಾಗಬಾರದು.'' ಇಷ್ಟು ವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕರುಣಿಸು.

ಪರಮೇಶ್ವರನು ಆ ಅವಳಿ ಸೋದರರು ಕೇಳಿದ ವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕರುಣಿಸಿ ಅವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅಭಯಹಸ್ತವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನು.

ಅವರು ತಪೋವನದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಿಗೆ ಮಹಾದೇವನಿಂದ ತಮಗೆ ವರಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಭರಿತರಾದ ರೌದ್ರಕೇತು ಮತ್ತು ಶಾರದಾದೇವಿ ದಂಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಪುಣ್ಯಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಇಂಥ ಸತ್ಪುತ್ರರನ್ನು ಪಡೆದಿದಕ್ಕಾಗಿ ಹರ್ಷೋನ್ಮಾದ ಭರಿತರಾದರು. ಅನಂತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆದು ಅವರಿಗೆ ಸುಗ್ರಾಸ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರ ಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಅವಳಿ ಸೋದರರ ತಪೋನುಷ್ಠಾನ ಎಂಬ ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ದೇವಾಂತಕನ ಸಾಹಸ ವರ್ಣನೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೩

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಪರಮೇಶ್ವರನು ತಮಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸರ್ವಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೊಂಚುಹಾಕಿದರು. ದೇವಾಂತಕನು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಿಗ್ವಿಜಯಕ್ಕೂ ನರಾಂತಕನು ಮರ್ತ್ಯಲೋಕ ಪಾತಾಳಲೋಕವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಹೊರಟರು. ದೇವಾಂತಕನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಲಗ್ಗೆಯಿಟ್ಟು ಅಮರಾವತಿಯ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸತೊಡಗಿದನು. ಅವನ ಭೀಕರವಾದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೇ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟು ಓಡತೊಡಗಿದರು. ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೂ, ದೇವಾಂತಕನಿಗೂ ಘನಘೋರವಾದ ಸಂಗ್ರಾಮವು ಮಸಗಿತು. ಶಚೀನಾಥನು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕೋಪದಿಂದ ಕೆಂಡಾಮಂಡಲವಾಗಿ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಘೋರವಾದ ವಜ್ರಾಯುಧವನ್ನು ಹಿಡಿದು ದೇವಾಂತಕನನ್ನು ಹೊಡೆದನು. ಆದರೆ ವಜ್ರಕ್ಕಿಂತ ಕಠೋರವಾದ, ಕಬ್ಬಿಣಕ್ಕಿಂತ ಕಠಿಣವಾದ ದೇವಾಂತಕನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಡಿದು ಆ ವಜ್ರಾಯುಧವು ಮುರಿದು ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಆ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯನು ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ತನ್ನ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಯಂಕರವಾದ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ದೇವಾಂತಕನ ತಾಡನದ ಆಘಾತದಿಂದ ದೇವೇಂದ್ರನ ದೇಹವೆಲ್ಲವೂ ನುಜ್ಜುಗುಜ್ಜಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಅವನು ಅಳಿದುಳಿದ ತನ್ನ ದೇವತಾಸೇನೆಯೊಂದಿಗೆ ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟು ಓಡಿಹೋಗಿ ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡನು.

ಅನಂತರ ದೇವಾಂತಕನು ತನ್ನ ದೈತ್ಯಸೇನೆಯೊಂದಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅಮರಾವತಿಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಇಂದ್ರನ ಸುರಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಕ್ತನಾದನು. ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವಾಂತಕನ ಶಾಸನವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಸ್ವರ್ಗದ ದಿಗ್ವಿಜಯದಿಂದ ಉನ್ಮಾದ ತುಂಬಿದ ಆ ದೇವಾಂತಕನು ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೂ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದನು. ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದ ಚತುರ್ಮುಖನು ತನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಿಮಾಲಯಪರ್ವತದ ಗಿರಿಗುಹಾಗಂವ್ಹರವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ದೇವಾಂತಕನು ತನ್ನ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿಸಿ ವೈಕುಂಠಲೋಕಕ್ಕೆ ದಾಳಿಯಿಟ್ಟನು. ಇದನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅರಿತ ವಿಷ್ಣುವು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಂದಿಗೆ ಕ್ಷೀರಸಾಗರಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋಗಿದ್ದನು. ಸ್ವರ್ಗಾದಿ ಊರ್ಧ್ವಲೋಕಗಳೆಲ್ಲ ದೇವಾಂತಕನಿಂದ ಪಾದಕ್ರಾಂತವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಅವನದೇ ದರ್ಪೋದ್ಧತವಾದ ಅಧಿಕಾರ, ಆಡಳಿತ ನಡೆದವು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದ ದೇವಾಂತಕನ ಸಾಹಸ ವರ್ಣನೆ ಎಂಬ ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—O—

ನರಾಂತಕನ ಸಾಹಸ ವರ್ಣನೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೪

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಇತ್ತ ದೇವಾಂತಕನ ಸಹೋದರನಾದ ನರಾಂತಕನು ತನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾದ ದೈತ್ಯರೊಡನೆ ಭೂಲೋಕದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ಪ್ರಚಂಡ ಪರಾಕ್ರಮದ ಮುಂದೆ ಯಾವ ರಾಜರೂ ನಿಲ್ಲಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಚತುಃಸಾಗರ ಪರ್ಯಂತವಾದ ಅಖಂಡ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಗೆದ್ದು ಆಗಿನ ರಾಜರನ್ನೆಲ್ಲ ಸೋಲಿಸಿ ಸರ್ವಊರ್ವೀತಲಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅವನು ಏಕರಾಟ್ ಸಮ್ರಾಟ್ ಆಗಿ ಮೆರೆದನು.

ಅನಂತರ ಆ ನರಾಂತಕನು ಪಾತಾಳಲೋಕದ ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆ ಕೈಕೊಂಡನು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಘೋರಾಕಾರದ ಸರ್ಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಯಾವಿಗಳಾದ ನರಾಂತಕನ ಸೈನಿಕರಾಕ್ಷಸರು ಗರುಡ ಪಕ್ಷಿಗಳ ರೂಪವನ್ನು ತಳೆದು ಪಾತಾಳಲೋಕದ ಕಾವಲುಗಾರರಾದ ಸರ್ಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪಕಪಕನೆ ತಿಂದು ಹಾಕಿದರು. ಇದರಿಂದ ಗಾಬರಿಯಾದ ರಸಾತಳ ಪಾತಾಳಾದಿ ಲೋಕಗಳ ಅಧೀಶ್ವರನಾದ ಆದಿಶೇಷನು ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ನರಾಂತಕನಿಗೆ ಶರಣುಬಂದನು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಭಾಂಡಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನರ್ಘ್ಯವಾದ ರತ್ನರಾಶಿಯನ್ನೂ ಪರಮಸುಂದರಿಯರಾದ ಅನೇಕ ನಾಗಕನ್ನಿಕೆಯರನ್ನೂ, ಹೇರಳವಾದ ಮಣಿ ಮುಕ್ತಾಮಾಣಿಕ್ಯಗಳ ಕಪ್ಪುಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನೂ ನರಾಂತಕನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ತನ್ನ ಅಖಂಡ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನ ಪದತಲದಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿ ಬದುಕಿ ಉಳಿದನು. ಆಗ ನರಾಂತಕನು ಪಾತಾಳಲೋಕದ ಘೋರ ಸರ್ಪಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಇರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಅಧೋಲೋಕದ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಓರ್ವ ದೈತ್ಯವೀರನನ್ನು ನೇಮಿಸಿದನು.

ಹೀಗೆ ನರಾಂತಕನು ಮೃತ್ಯುಲೋಕ, ಪಾತಾಳಲೋಕಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಪಾದಾಕ್ರಾಂತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನಗೆ ದೊರೆತ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಬಂದ ಅನರ್ಘ್ಯ ಮುತ್ತುರತ್ನರಾಶಿಯನ್ನು ಅಣ್ಣನ ಮುಂದೆ ಸುರುವಿ ತನ್ನ ದಿಗ್ವಿಜಯದ ವೈಭವವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದನು.

ಹೀಗೆ ಆ ದೇವಾಂತಕ ನರಾಂತಕರಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಆಕ್ರಮಿಸಿ ವಿಶ್ವವಿಜಯಿಗಳಾಗಿ ಮೆರೆಯತೊಡಗಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ನರಾಂತಕ ಸಾಹಸ ವರ್ಣನೆ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—O—

ಅದಿತಿಯ ವರಪ್ರಾಪ್ತಿ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೫

ಬ್ರಹ್ಮ :- ನಮ್ಮ ಮಾನಸಪುತ್ರರಲ್ಲಿ ಕಶ್ಯಪನೇ ಹಿರಿಯ. ಅವನು ಸದಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನ, ಮಹಾಜ್ಞಾನಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠತಪಸ್ವಿ. ಅವನಿಗೆ ದಿತಿ, ಅದಿತಿ, ಕದ್ರು, ವಿನತೆ ಮುಂತಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನ ಮಡದಿಯರು ಇದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅದಿತಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠಳು, ಗುಣದಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠಳು ಆಗಿದ್ದಳು. ಒಂದು ದಿನ ಅವಳು ಪತಿ ಕಶ್ಯಪನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಭಗವಂತನೇ ನನಗೆ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಹೇಳಿರಿ, ಎಂದು ಭಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಆಗ ಮಹಾತ್ಮರಾದ ಕಶ್ಯಪರು ಗಣೇಶಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಏಕಾಗ್ರಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅವಳು ನಿರಾಹಾರಳಾಗಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಗಣೇಶಮಂತ್ರ, ಜಪರೂಪವಾದ ತಪೋನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ದೇವದೇವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದನು. ಆನೆಯ ಮುಖ, ಹತ್ತು ಭುಜ, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವ ದಿವ್ಯಕುಂಡಲಗಳು, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಬುದ್ಧಿ ಎಂಬ ಪ್ರಮದೆಯರು, ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಹಾರ, ಮುತ್ತಿನ ಹಾರಗಳು. ನಾಭಿದೇಶಯಲ್ಲಿ ಆದಿಶೇಷ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಿಶಿತವಾದ ಗಂಡುಗೊಡಲಿ, ಬಂಗಾರದ ಉಡುದಾರ, ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿತಿಲಕಗಳಿಂದ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಗಣೇಶನ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಿತಿದೇವಿಯು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ವಂದನೆ ಮಾಡಿ ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದಳು.

ಆಗ ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಗಜಾನನನು ಅವಳಿಗೆ 'ಬಯಸಿದ ವರವನ್ನು ಕೇಳು' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದರಿಂದ ಅತಿಸಂತುಷ್ಟಳಾದ ಅದಿತಿದೇವಿಯು ಕೈಮುಗಿದು ''ಭಗವನ್, ನೀನೇ ನನಗೆ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಸಾಧುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ದುಷ್ಟರ ನಿಗ್ರಹ ಎರಡೂ ಕಾರ್ಯಗಳು ನೆರವೇರಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಕೃತಕೃತ್ಯಳಾಗಬೇಕು.'' ಎಂದು ವರಬೇಡಿದಳು.

ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಗಣನಾಯಕನು ''ತಥಾಸ್ತು. ನಿನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಗನಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಬರುವೆನು'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಿನಾಯಕನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನು. ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಅದಿತಿಯು ತನ್ನ ಪತಿ ಕಶ್ಯಪನಿಗೆ ಭಗವಂತನ ಕೃಪಾಶೀರ್ವಾದ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅವರೂ ಪರಮಸಂತೋಷಭರಿತರಾದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಅದಿತಿಯ ವರಪ್ರಾಪ್ತಿ ಎಂಬ ಐದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಮಹೋತ್ಕಟ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬

ಭೃಗು :- ದೇವಾಂತಕ ನರಾಂತಕ ಎಂಬ ದುಷ್ಟರು ಭೂಲೋಕ, ಸ್ವರ್ಗಲೋಕ, ಪಾತಾಳಲೋಕಗಳಿಗೆ ಕಂಟಕರಾಗಿ ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದರು. ಜಪ, ತಪ, ಯಜ್ಞ, ಯಾಗ ವ್ರತ, ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಎಲ್ಲವೂ ನಿಂತುಹೋದವು. ಆ ದುಷ್ಟರ, ದುರಾಚಾರ, ದುರಾಡಳಿತ, ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ಸಂತ್ರಸ್ತಳಾದ ಭೂದೇವಿಯು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಶರಣುಹೋದಳು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಇಂದ್ರಾದಿ ಲೋಕಪಾಲಕರಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಭಗವಂತನಾದ ವಿನಾಯಕನಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟರು. ಮೂರುಲೋಕಗಳ ದೇವತೆಗಳ, ಮಾನವರ ಸರ್ವಧುರೀಣರ ಭವಣೆಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಈ ಲೋಕೋಪದ್ರವಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ ದೇವಾಂತಕ ನರಾಂತಕರನ್ನು ನೀನು ಅವತಾರ ಮಾಡಿ ಸಂಹರಿಸು. ಜನರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸು ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು.

ಹೀಗೆ ದೇವತೆಗಳೂ ಭೂದೇವಿಯೂ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರೂ ವಿನಾಯಕ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಾಯಿತು. ''ಕಶ್ಯಪಮುನಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಗನೇ ಭಗವಂತನ ಅವತಾರ ಆಗುವದು. ದುಷ್ಟರಾದ ದೈತ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನು ನಿಗ್ರಹಮಾಡುವನು. ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ದೊರಕುವವು.'' ಈ ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಆಶ್ವಾಸನೆಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಭೂದೇವಿಯ ಚಿಂತೆ ಪರಿಹಾರವಾಯಿತು.

ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಆಶ್ವಾಸನದಂತೆ ವಿನಾಯಕನ ವರದಿಂದ ಸಂತೃಪ್ತರಾಗಿ ಸಾನಂದ ವಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದ ಕಶ್ಯಪದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಆ ಭಗವಂತನು ದಯತೋರಿದನು. ಅದಿತಿದೇವಿಯು ಗರ್ಭಧರಿಸಿದಳು. ನವಮಾಸ ತುಂಬಿದ ಬಳಿಕ ಅದಿತಿದೇವಿಯು ತೇಜಃಪುಂಜವಾದ ಒಂದು ಸುಂದರ ಗಂಡುಮಗುವಿಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತಳು. ಆ ಮಗುವಿನ ಅದ್ಭುತವಾದ ದೇಹದೀಧಿತಿಯ ಹತ್ತು ಭುಜಗಳುಳ್ಳ ಕರ್ಣಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಹೊಳೆಯುವ, ಲೋಕವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ರತ್ನಕಿರೀಟಧಾರಿ ಶಿಶುವನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಮಗುವಿನ ಮತ್ತೇ ವನಮುಖದಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕುವ, ಕಣ್ಣುಕುಕ್ಕುವಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು. ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಭಯಭ್ರಾಂತರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರೂ ಆದರು. ಮತ್ತು ಆ ದೇವದೇವನನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಸೌಮ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಮಾನವಶಿಶುವಿನ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡರು. ಅವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಆ ಭಗವಂತನು ಎರಡು ತೋಳುಗಳ ಸುಂದರವಾದ ಶಿಶುರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯಬಾಲಕರಂತೆ ಅಳತೊಡಗಿದನು. ಅವನ ಮಂಜುಳವಾದ ರೋದನಧ್ವನಿಯಿಂದ ಮೋಟುಮರಗಳು, ಬಂಜೆಬಳ್ಳಿಗಳು, ಚಿಗಿತು ಕುಡಿಮಿಡಿದಾಂಗುಡಿಯಿಟ್ಟು ಹಣ್ಣು, ಹೂ, ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸತೊಡಗಿದವು. ಬಂಜೆಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಗರ್ಭಧಾರಣ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಕಶ್ಯಪರು ಕಾಲೋಚಿತವಾದ ಜಾತಕರ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನ **ಮಹೋತ್ಕಟ** ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟರು.

ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಹೋತ್ಕಟ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವ ಎಂಬ ಆರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ವಿರಜಾರಾಕ್ಷಸಿಯ ವಿಮೋಚನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೭

ಕಶ್ಯಪ ದಂಪತಿಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಕನು ಜನಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಎಂಬ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ನಾರದರ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿ ವಶಿಷ್ಠ ಮೊದಲಾದ ಋಷಿಗಳು ಬಂದು ಮಗುವಿನ ಅಂಗಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಬರುವ ರೇಖಾವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಮತ್ತು ಕಶ್ಯಪರಿಗೆ ಅವನ ಸಾಹಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ''ಈ ಶಿಶುವನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಮಾಡಿರಿ. ಈ ಬಾಲರೂಪಿಯಾದ ದೇವನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯರು ಅನೇಕಾನೇಕ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ತಂದು ಒಡ್ಡುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಈ ಕಶ್ಯಪನಂದನನನ್ನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ರಕ್ಷಿಸಿರಿ.'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಶಿಷ್ಠಾದಿ ಋಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

ಮುಂದೆ ಒಂದು ದಿನ ಕಶ್ಯಪಋಷಿಗಳು ಎಂದಿನಂತೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಬರಲು ನದಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಅದಿತಿದೇವಿಯು ಮಗುವನ್ನು ತೊಟಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರವಿಧಿಗೆ ಅಣಿಮಾಡಲು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಈ ಸಮಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ವಿರಜಾ ಎಂಬ ರಕ್ಕಸಿಯು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಳು. ಮತ್ತು ಸುಲಿದ ಬಾಳೆಹಣ್ಣನ್ನು ನುಂಗುವಂತೆ ಆ ಮಗುವನ್ನು ನುಂಗಿಹಾಕಿದಳು.

ರಾಕ್ಷಸಿಯು ಆ ಮಗುವನ್ನು ನುಂಗಿ ಗಗನಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಮಗು ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದು ಅವಳ ನಾಭಿನಾಳವನ್ನು ಬಿಗಿಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸಿಯು ಕೆಟ್ಟದನಿಯಿಂದ ಚೀರಿ ಹಾಹಾಕಾರ ಮಾಡುತ್ತ ನೆಲದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟಳು. ಅರೆಚಣದಲ್ಲಿ ಆ ಮಗು ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸೀಳಿಹಾಕಿತು. ಅವಳ ದೇಹವು ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳುವಾಗ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಗಿಡಮರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹೊರಳಿ ಬಿದ್ದವು. ದೇವದೇವನ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಆ ಪಾಪಿ ರಾಕ್ಷಸಿಯು ಪಾಪರಹಿತಳಾಗಿ ದಿವ್ಯಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಳು.

ಇತ್ತ ಅದಿತಿಯು ತನ್ನ ಮನೆಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬಂದು ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ಕಾಣದೇ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ರೋದಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಹುಡುಕಾಡಿ ಕೂಸು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೇ ಇದ್ದಾಗ ದುಃಖಾಕ್ರಾಂತಳಾಗಿ ಗೋಳಿಟ್ಟು ಹಲುಬತೊಡಗಿದಳು. ಹುಚ್ಚಿಯಂತೆ ಓಡುತ್ತ ಹಾದಿಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಡಿದಳು. ಕೆಲವು ಮೈಲುಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸಿಯು ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಮುದ್ದು ಬಾಲಕನು ಆಡುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಕಂಡಳು. ಅವಳಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು. ಕಳೆದು ಹೋದ ನಿಧಿ ಮರಳಿ ದೊರೆತಂತಾಗಿ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಕಶ್ಯಪರಿಗೆ ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಆಗ ಕಶ್ಯಪರು ''ಮಗು ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸಿಯು ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದದ್ದು ದೇವರ

ಅನುಗ್ರಹ'' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೇವರಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಕೂಸಿನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಅಭಿಮಂತ್ರಣ ಮಾಡಿ ಮಗುವಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದರು. ಮತ್ತು ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಶಾಂತಿಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ಹೆಂಡತಿ ಅದಿತಿದೇವಿಗೆ ಈ ಮಗುವನ್ನು ಒಬ್ಬನನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ನೀನು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಬೇಡ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ವಿರಜಾರಾಕ್ಷಸಿಯ ವಿಮೋಚನ ಎಂಬ ಏಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ನಕ್ರಶಾಪವಿಮೋಕ್ಷಣ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೮

ವಿರಜಾ ಎಂಬ ಬಲಿಷ್ಠಳಾದ ರಕ್ಕಸಿಯು ಆ ಕಶ್ಯಪನಂದನನಿಂದ ಹತಳಾದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಉದ್ಧತ ಹಾಗೂ ಧುಂಧುರ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ರಾಕ್ಷಸರು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ಮಗುವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾದರು. ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ ಬಣ್ಣದಿಂದ ರಂಜಿಸುವ ಎರಡು ಗಿಳಿಗಳ ರೂಪದಿಂದ ಆ ಮಾಯಾವಿಗಳು ಆ ಮಗುವಿನ ಮುಂದೆ ಹಾರಾಡತೊಡಗಿದರು. ''ಆ ಮುದ್ದು ಗಿಣಿಗಳು ನನಗೆ ಆಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು'' ಎಂದು ಮಗು ಹಟ ಮಾಡತೊಡಗಿತು.

ಆ ಮಾಯಾಶುಕಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡೇ ಅದಿತಿಯು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ನಡೆದಳು. ಅವಳ ಕೈಗೆ ಸಿಗದಂತೆ ಆ ಗಿಳಿಗಳು ಹಾರಿಹೋಗತೊಡಗಿದವು.

ಆಗ ತಾಯಿಯು ಆ ಗಿಳಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ಸುಸ್ತಾದುದನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಮಗು ತಾಯಿಯ ಸೊಂಟದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ತನ್ನ ಎರಡೂ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಳಿಂದ ಆ ಎರಡೂ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಗಪ್ಪನೇ ಹಿಡಿದು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಅವು ಎರಡೂ ಕ್ರೂರ ಗಿಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ರೆಕ್ಕೆ ಕೊಕ್ಕಿಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದು ಕಚ್ಚಿ ಕುಕ್ಕಿ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಹಿಂಸಿಸತೊಡಗಿದಾಗ ಆ ಶಿಶುವು ಆ ಎರಡೂ ಗಿಳಿಗಳ್ನು ತನ್ನ ಕೈಗಳಿಂದ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿತು. ಆಗ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿ ಹಾರಿಹೋಗಿ ಅವರು ಘೋರರಾಕ್ಷಸ ರೂಪದಿಂದ ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿಬಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಗುಡ್ಡಗಳೇ ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದಂತಾಗಿ ಭೂದೇವಿಯೇ ಭಯಭ್ರಾಂತಳಾಗಿ ನಡುಗಿದಂತಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಶ್ಯಪರು ಈ ಶಿಶುವಿಗೆ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಅನಿಷ್ಟವೂ ಆಗದಿರಲಿ ಎಂದು ಶಾಂತಿಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಹೆಂಡತಿ ಅದಿತಿಗೆ ಈ ಮಗುವನ್ನು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರು.

ಹೀಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಮಗು ಆಶ್ರಮದ ಅಂಗಳದ ತುಂಬ ಓಡಾಡತೊಡಗಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಬಾಲಕನು ಆಶ್ರಮವನ್ನು ದಾಟಿ ಸ್ವಲ್ಪದೂರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸರೋವರದ ಕಡೆಗೆ ತೆರಳಿದನು. ಅಂದು ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಸೋಮವಾರ ವ್ಯತೀಪಾತಯೋಗವಿದ್ದಿತು. ಅದಿತಿದೇವಿಯು ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಗುವನ್ನು ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ತಾನು ನೀರಿಗೆ ಇಳಿದಳು. ಆಗ ಆ ಶಿಶುವು ತಾನು ತಾಯಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸರೋವರವನ್ನು ಸಾರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟಿತು.

ಆಗ ಒಂದು ಮೊಸಳೆಯು ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಡೆಯುತ್ತ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಬಾಲಕನನ್ನು ಹಿಡಿದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಆಗ ತಾಯಿಯು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದು ಮಗುವನ್ನು ಮೊಸಳೆಯ ಮುಖದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಳೆಯತೊಡಗಿದಳು. ಆದರೆ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಮೊಸಳೆಯು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಜಗ್ಗಿ ಎಳೆಯತೊಡಗಿತು.

ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತ ಕಶ್ಯಪರು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತಾವೂ ನೀರಿಗೆ ಧುಮುಕಿದರು. ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಸಳೆಯೊಡನೆ ಹೋರಾಡುವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೊಸಳೆಯಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಹೆಣಗಾಡಿದರು. ಅವರ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂಠಿತವಾಯಿತು. ಆಗ ಆ ಮಗುವು ತನ್ನ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರಮವಾಗಬಾರದೆಂದು ತಾನೇ ಆ ಮೊಸಳೆಯನ್ನು ರಭಸದಿಂದ ಹಿಡಿದೆಳೆದು ಸಣ್ಣ ಹುಲ್ಲುಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಎಸೆಯುವಂತೆ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ದಡದ ಮೇಲೆ ಬಿಸುಟಿದನು. ಆ ಬಾಲಕನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಮೊಸಳೆಯ ದೇಹವು ಛಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ನೆಲದಮೇಲೆ ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಅದಿತಿ ದೇವಿಯು ಆನಂದಭರಿತಳಾಗಿ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ಮೊಸಳೆಯ ದೇಹವು ಬಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಳು. ಆ ಮೊಸಳೆಯ ದೇಹದಿಂದ ಓರ್ವತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಚಿತ್ರ ಎಂಬ ಗಂಧರ್ವರಾಜನು ಎದ್ದು ನಿಂತನು. ಆ ಚಿತ್ರ ಗಂಧರ್ವನು ಆ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಕೈ ಮುಗಿದು ಹೇಳಿದನು.

ಚಿತ್ರಗಂಧರ್ವ :- ''ನಾನು ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಓರ್ವಗಂಧರ್ವರಾಜನಾಗಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ವಿವಾಹ ಮಂಗಲಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಗಂಧರ್ವರು ದೇವತೆಗಳು, ಮುನಿಮಹರ್ಷಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ನಾನು ಬಂದವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆದರಾತಿಥ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆನು. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರಾದ ಭೃಗುಮುನಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವದನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟೆ. ಆಗ ಅವರು ''ಮದಾಂಧ, ನೀನು ಮೊಸಳೆಯಾಗಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ ಒಂದು ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆ'' ಎಂದು ಶಾಪಕೊಟ್ಟರು.

ಆಗ ಭಯಭ್ರಾಂತನಾದ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡೆ. ಆಗ ಆ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ''ಕಶ್ಯಪನಂದನನಾಗಿ ಅವತರಿಸುವ ಮಹಾಗಣಪತಿಯು ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡಿದಾಗ ನಿನಗೆ ಈ ನಕ್ರದೇಹದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯಾಗುವದು'' ಎಂದು ಉಶ್ಶಾಪವಿತ್ತರು. ಅವರ ಶಾಪದಂತೆ ನಾನು ಈ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ನಕ್ರನಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಈಗ ನಿನ್ನ ದೇಹಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಶಾಪಮೋಚನವಾಗಿ ನನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಗಂಧರ್ವ ದೇಹವನ್ನು ಪಡೆದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಲೋಕವಿಡಂಬನಾರ್ಥವಾಗಿ ನೀನು ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯಬಾಲಕನಂತೆ ಕಂಡರೂ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನೀನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಗಜಾನನನೇ ಆಗಿರುವಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಮೊಸಳೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಪಾದರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಾದರೂ ನನಗೆ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡು'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ದೇವದೇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಿ ತನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ
ನಕ್ರಶಾಪವಿಮೋಕ್ಷಣ ಎಂಬ ಎಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಗಂಧರ್ವಕೃತ ಗಣೇಶಸ್ತೋತ್ರ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೯

ದೇವಗಾಯಕರಾದ ಹಾಹಾ, ಹೂಹೂ ಮೊದಲಾದ ಗಂಧರ್ವರು ತುಂಬುರು ಎಂಬ ಗಂಧರ್ವನೊಡನೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಒಮ್ಮೆ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಶ್ಯಪಋಷಿಯ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ತಂಗಿದರು. ಮುನಿಗಳು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಕೈಲಾಸಪತಿಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ತೆರಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಆ ಗಂಧರ್ವರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯಮಾಡುವ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಾದರೂ ಲೋಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಶಿವ, ಪಾರ್ವತಿ, ವಿಷ್ಣು, ಗಣಪತಿ, ಸೂರ್ಯ ಈ ಪಂಚದೇವತಾ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಎದುರು ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಪೂಜೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತದಿಂದ ಆ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟದೇವತೆಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಮಾನಸಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಕಶ್ಯಪರ ಮಗನಾದ ಶಿಶುರೂಪಿ ವಿನಾಯಕನು ಆಟವಾಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಆ ಐದೂ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಜಪಮಗ್ನರಾಗಿ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತ ಗಂಧರ್ವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ಹೊರಗೆ ಎಸೆದುಬಿಟ್ಟನು. ಮತ್ತು ತಾನು ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು.

ಅಂತರ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿ ಮಾನಸಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ಗಂಧರ್ವರು ತಮ್ಮ ಭಾವಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಇಳಿದು ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಾವು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವ ದೇವತಾಮೂರ್ತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗಿದ್ದವು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಕಶ್ಯಪರನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಕಶ್ಯಪರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕರೆದು ''ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪಂಚದೇವತಾಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕದ್ದವರು ಯಾರು ? ನಿಜ ಹೇಳಿರಿ ? ಇಂದಿನವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಕಳ್ಳತನ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೇಗೆ ಈ ಮೂರ್ತಿಚೌರ್ಯ ಸಂಭವಿಸಿತು ?'' ಎಂದು ಗದರಿಸಿ ಕೇಳಿದರು.

ಆಗ ಆ ಶಿಷ್ಯರು ''ನಾವು ಎಂದೂ ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದವರಲ್ಲ. ಚಪಲಸ್ವಭಾವದ ನಿಮ್ಮ ಮಗನನ್ನೇ ವಿಚಾರಿಸಿರಿ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಆಗ ಕಶ್ಯಪರು ಕೋಪಗೊಂಡು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಡಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮಗನು ಅಡಗಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಶಾಲೆಗೆ ಬಂದರು ಮತ್ತು ಆ ಬಾಲಕನ ಮುಂಗೈ ಹಿಡಿದು ದರದರನೇ ಎಳೆಯುತ್ತ ಹಾಹಾ, ಹೂಹೂ ಮುಂತಾದ ಗಂಧರ್ವರು ಕುಳಿತಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಆ ಮಗನಿಗೆ ''ಪುತ್ರ, ನೀನು ಕದ್ದು ಒಯ್ದಿರುವ ಇವರ ಉಪಾಸ್ಯ ದೇವತಾಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಂದುಕೊಡು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಆ ಬಾಲಕನು ''ತಂದೆಯೇ ನಾನು ಆ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕದ್ದಿಲ್ಲ. ಒಯ್ದಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಆಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಏಕೆ ಶಿಕ್ಷಿಸುವಿರಿ.'' ಎಂದು ಅಳತೊಡಗಿದನು.

ಈ ಗಲಾಟೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತಾಯಿಯು ಓಡಿ ಬಂದಳು. ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಹುಡುಗನು ಓಡಿ ಬಂದು ''ತಾಯಿ, ನಾನು ಆ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ದಿಲ್ಲ. ಆ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾನೇನು ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆಯೇ ? ನಾನು ನುಂಗಿಹಾಕಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು

ನಿಮಗೆ ಸಂಶಯವಿದ್ದರೆ ನಾನು ಬಾಯಿ ತೆರೆಯುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಬೇಕಾದರೆ ನೋಡು'' ಎಂದು ಬಾಯ್ದೆರೆದು ತಾಯಿಯ ಎದುರು ನಿಂತನು.

ಆಗ ತಾಯಿಗೆ ಆ ಮಗುವಿನ ಪುಟ್ಟ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ತೋರತೊಡಗಿತು. ಆ ಮಗುವಿನ ಮುದ್ದು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾದ ವಿಶ್ವವೇ ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಅದಿತಿಯು ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತಳಾಗಿ ಮೂರ್ಛೆಹೊಂದಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ದಪ್ಪನೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟಳು. ಆಗ ಕಶ್ಯಪರು ಕುತೂಹಲಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ಆ ಮಗುವಿನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದಾದರೂ ಏನು? ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ತವಕದಿಂದ ಆ ಮಗುವಿನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಆ ಪುಟ್ಟಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸಗಿರಿ, ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರರು, ವೈಕುಂಠಲೋಕ, ಸತ್ಯಲೋಕ, ಸ್ವರ್ಗಲೋಕ, ಹರಿಹರ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಸರಸ್ವತಿ, ಶಚೀ, ಇಂದ್ರ, ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳೂ ಮರಡಿ, ಗುಡ್ಡೆ, ಉಪವನ, ನದ, ನದಿ, ಮುದ್ರ, ದಾನವ, ಮಾನವ, ಯಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಖಂಡ ಭೂಮಂಡಲವೂ ಗೋಚರಿಸಿತು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅದಿತಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಧ್ಯಾನವು ಬಂದಿತು. ತಟ್ಟನೇ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹಾಲನ್ನು ಊಣಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಕಶ್ಯಪರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹೊಡೆಯಲು ತಂದ ದೊಣ್ಣೆಯನ್ನು ದೂರ ಒಗೆದು ಆ ತಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ಮಗು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಜಗದೀಶ್ವರ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಆ ಮಗುವಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಗನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆ ಎನಿಸಿತು.

ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಬಂದ ಗಂಧರ್ವರಿಗೆ ''ಮಹಾತ್ಮರೇ, ಪಾಕವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಭೋಜನಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ'' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಹಾಹಾ, ಹೂಹೂ ಮೊದಲಾದ ಗಂಧರ್ವರು ''ನಿಮ್ಮ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪೂಜಿಸುವ ದೇವತಾಪಂಚಾಯತನ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಕಳವಾಗಿವೆ. ಆ ಮೂರ್ತಿಗಳು ದೊರಕುವವರೆಗೆ ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನೀರನ್ನೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಗನೇ ಆ ನಮ್ಮ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಳವು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ'' ಎಂದು ನುಡಿದು ಆ ಮಗುವಿನ ಕಡೆ ಕ್ರೂರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೆಟ್ಟು ನೋಡತೊಡಗಿದರು. ಇದು ಏನು ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಆ ಗಂಧರ್ವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ವಿಷ್ಣು, ಶಿವ, ಸೂರ್ಯ, ಪಾರ್ವತಿ, ಮಹಾಗಣಪತಿ ಈ ಐದುರೂಪಗಳಿಂದ ಆ ಬಾಲಕನು ತೋರಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಈ ಅದ್ಭುತವನ್ನು ಕಂಡು ಅತಿಥಿಗಳಾದ ಗಂಧರ್ವರು ಬೆಚ್ಚಿ ಬೆರಗಾಗಿ ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರರೂಪದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ

ತವಾವತಾರಾನ್ ನಹಿ ಕೋಪಿ ಶಕ್ತೋ
ವೇತ್ತುಂ ಕಥಂ ವಾ ಕೂತಿಚಿತ್ ಕದೇತಿ ।
ಯೋಗೀಶ, ಮಾಯೇಶ, ಗಣೇಶ ಭೂಮನ್
ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ ಭಗವನ್ ನಮಸ್ತೇ

ಮಹೇಶ ಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಗಣೇಶನೇ, ನೀನು ಯಾವ ರೂಪದಿಂದ ಎಂದು ಎಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡುತ್ತಿ ಎಂದು ಯಾವನೂ ತಿಳಿಯಲಾರ. ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಭಗವಂತನೇ, ನಿನಗೆ ನಮೋ ನಮಃ ನಮೋ ನಮಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಗಂಧರ್ವಕೃತ ಗಣೇಶಸ್ತೋತ್ರ ಎಂಬ ಒಂಬತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ಉಪನಯನ, ನಾನಾ ನಾಮನಿರೂಪಣ — ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೦

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಮೇಧಾವಿಯಾದ ಕಶ್ಯಪನು ಐದನೇಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಗನ ಉಪನಯನವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಯೋಗ್ಯರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಹೋಮಹವನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಾಲಕನನ್ನು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಗಾಯತ್ರಿಮಹಾಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಆ ಉಪನಯನ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ದೇವತೆಗಳೂ, ಗಂಧರ್ವರೂ ಮುನಿಮಹರ್ಷಿಗಳೂ ಯಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸರೂ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಧಾತಾ, ಪಿಂಗಾಕ್ಷ, ವಿಶಾಲ, ಪಿಂಗಲ, ಚಪಲ ಎಂಬ ಐವರು ಕ್ರೂರ ರಾಕ್ಷಸರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರ, ಭಸ್ಮ, ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತರಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮವೃಂದದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ನೀಚರಕ್ಕಸರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಬಾಲಕನ ಮೇಲೆ ನಿಶಿತವಾದ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರು. ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಆ ಬಾಲಕನು ತನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ಬಟ್ಟಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸರ ಮೇಲೆ ಎರಚಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಆ ರಾಕ್ಷಸರ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿಗಳು ಹಾರಿಹೋದವು. ಅವರ ಛದ್ಮವೇಷವು ಮಾಯವಾಗಿ ಭಯಂಕರ ದೈತ್ಯದೇಹದಿಂದ ಅವರು ಮೃತರಾಗಿ ಬಿದ್ದರು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆ ಬಾಲಕ ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಇಳಿದು ಬಂದು ಆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಕಮಲಪುಷ್ಪವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಮತ್ತು ಆ ಮಗುವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ **ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿ** ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟರು. ಅನಂತರ ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾಚಾರ್ಯನು **ಭಾರಭೂತಿ** ಎಂದೂ ಕುಬೇರನು **ಸುರಾನಂದ** ಎಂದೂ ವರುಣನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಪಾಶವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು **ಸರ್ವಪ್ರಿಯ** ಎಂದೂ, ಮಹಾದೇವನು ತನ್ನ ತ್ರಿಶೂಲ ಹಾಗೂ ತಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾಲಚಂದ್ರನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು **ಭಾಲಚಂದ್ರ** ಎಂದೂ ರೇಣುಕಾದೇವಿಯು ಗಂಡುಗೊಡಲಿಯನ್ನು ಬಾಲಕನ ಕೈಗೆ ಇತ್ತು **ಪರಶುಹಸ್ತ** ಎಂದೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೇಳುವಂತೆ ಆ ಆ ನಾಮಗಳನ್ನು ಉದ್ಘೋಷಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ತಾಯಿಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಯು ತನ್ನ ವಾಹನವಾದ ಸಿಂಹವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು **ಸಿಂಹವಾಹನ** ಎಂಬ ಸುಂದರವಾದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಕರೆದಳು.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ದೇವಾಧಿದೇವತೆಗಳು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಾಲರೂಪಿ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೂ ದೇವೇಂದ್ರನು ಮಾತ್ರ ಆ ವಟುವಿಗೆ ಯಾವ ವಸ್ತುವನ್ನೂ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಲು ಇಲ್ಲ. ದೇವೇಂದ್ರನ ಈ ದುರಭಿಮಾನವನ್ನೂ ಈ ದುರಭಿಸಂಧಿಯನ್ನೂ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಕಶ್ಯಪರು ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಮಗನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಹಿತೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಕಶ್ಯಪ :- ಅದ್ಭುತವಾದ, ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಯಾವನಲ್ಲಿ ಇರುವದೋ ಮತ್ತು ಯಾವನು ಸರ್ವಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಿರುವನೋ ಅವನಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಪನಯನ ನಾನಾ ನಾಮನಿರೂಪಣ ಎಂಬ ಹತ್ತನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ಇಂದ್ರಗರ್ವಭಂಗ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧

ಕಶ್ಯಪ :- ದೇವೇಂದ್ರ, ನನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಯಾವ ಪುಣ್ಯ ಪರಿಪಾಕವೋ ನಾನಂತೂ ಕಾಣೆ. ಪರಮಪುರುಷನೇ ನನ್ನ ಮಗನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇವನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವದು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಂಡ ಇವನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಇವನು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕ ಕೂಸು ಆಗಿರುವಾಗಲೇ ವಿರಜೆ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸಿಯು ಅವನನ್ನು ನುಂಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅರೆಚಣದಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಲಕನು ಅವಳನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದ. ಕೆಲವು ಕಾಲಗಳ ನಂತರ ಗಿಳಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಬಂದ ಇಬ್ಬರು ಮಾಯಾವಿ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಋಷಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಮೊಸಳೆಯಾಗಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಚಿತ್ರ ಎಂಬ ಗಂಧರ್ವನು ಈ ಮಗುವಿನ ದೇಹಸ್ಪರ್ಶಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಶಾಪಮುಕ್ತನಾಗಿ ದಿವ್ಯದೇಹ ಧರಿಸಿ ತನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು. ಕೈಲಾಸಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದ ಹಾಹಾ, ಹೂಹೂ ತುಂಬುರು ಮೊದಲಾದ ಗಂಧರ್ವರು ನನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಬಾಲಕನು ಅವರು ಪೂಜಿಸುವ ಪಂಚಾಯತನ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ದೂರ ಒಗೆದನು. ಅನಂತರ ಅವರು ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಚಕ್ಷುರ್ಗೋಚರನಾದನು. ಈಗ ನೀನೇ ನೋಡಿದೆಯಲ್ಲವೆ ? ಐದು ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಆಟವಾಡುತ್ತಲೇ ಇವನು ವಧಿಸಿ ಹಾಕಿದನು.

ಇದರಿಂದ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ದೇವೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ವಾಯುದೇವನಿಗೆ ''ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಈ ಮಗುವನ್ನು ಮುಗಿಲುಮಂಟಪದವರೆಗೆ ಹಾರಾಡಿಸು'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ವಾಯುವಿಗೆ ಆ ವಟುವಿನ ಕೂದಲನ್ನು ಕೂಡ ಅಲುಗಾಡಿಸಲು ಶಕ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇಂದ್ರನು ಅಗ್ನಿಗೆ ''ಈ ಮಗುವನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕು'' ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ನೀಡಿದನು. ಆಗ ಅಗ್ನಿಯು ಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕುವಂತೆ ತನ್ನ ದಾಹಕಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಗೊಳಿಸಿ ಆ ಮಗುವಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದನು. ಆಗ ಆ ಬಾಲಕನು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಆ ಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿಯನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟನು. ''ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ಕೋಪದಿಂದ ಕೆರಳಿ ಕೆಂಡವಾಗಿ ತನ್ನ ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೂ ಕೋಪದ ಕಿಡಿಗಳನ್ನು ಕಾರುತ್ತ ಆ ಬಾಲಕನೆಡೆಗೆ ನೋಡತೊಡಗಿದನು.

ಆದರೆ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷನಾದ ಇಂದ್ರನ ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕಂಡದ್ದೇನು ? ತನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷ, ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷ, ಸಹಸ್ರಬಾಹು, ಸಹಸ್ರಹಸ್ತ ಸಹಸ್ರಪಾದಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ವಿರಾಡ್‌ರೂಪಿಯಾದ ದೇವದೇವನಾದ ಗಣೇಶನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಗೋಚರನಾದನು. ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರು ಇವನ ಕಣ್ಣುಗಳಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಪ್ತ ಪಾತಾಳಗಳವರೆಗೆ ಅವನ ಪಾದಗಳು ಪಸರಿಸಿದ್ದವು. ಆ ವಿಶ್ವರೂಪಿಯಾದ ಭಗವಂತನ ರೋಮರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳು ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಂಡು

ದೇವೇಂದ್ರನು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಕೊನೆಗೆ ಆ ಭಗವಂತನ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯ ಅಂತಪಾರವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದೇ ಅವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದನು. ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವನ್ನೂ, ರೂಪ ಯೌವ್ವನಶಾಲಿಯರಾದ ಇಬ್ಬರು ದಾಸಿಯರನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಿ **ವಿನಾಯಕ** ಎಂದು ಕರೆದು ಪೂಜಿಸಿದನು. ಅವನು ಮಾಡಿದ ಸ್ತೋತ್ರ ಪೂಜೆಗಳಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ಆ ವಟುರೂಪಿ ಗಣೇಶನು ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾಗು ಎಂದು ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಇಂದ್ರಗರ್ವಭಂಗ ಎಂಬ ಹನ್ನೊಂದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ಬಾಲಚರಿತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸ ವಧೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೨

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಒಂದು ದಿನ ಕಶ್ಯಪ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ತಪೋವನಕ್ಕೆ ಕಾಶಿರಾಜನು ಆಗಮಿಸಿದನು. ಆ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ರುಚಿಶುಚಿಯಾದ ಷಡ್ರಸೋಪೇತವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಅವನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವು ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಕಾಶಿರಾಜನು ಕೈ ಮುಗಿದು ''ಮಹರ್ಷಿಗಳೇ, ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಂಗಳವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಂಗಳಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಈ ಮಂಗಳಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಬೇಕು'' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು.

ಕಶ್ಯಪ :- ಮಹಾರಾಜ, ನಾನು ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯವ್ರತವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ. ನೀನು ಈ ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು. ಇವನು ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಮರ್ಥ ನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇವನು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕಮಗು. ಇವನು ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಉತ್ಪಾತಗಳು ಸಂಭವಿಸುವದು ನಮ್ಮ ಅನುಭವ. ಇವನನ್ನು ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣರೆಪ್ಪೆಯಂತೆ ರಕ್ಷಿಸು. ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ತಂದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು.'' ಎಂದು ಅದಿತಿದೇವಿಯಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದರು.

ರಾಜನು ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿತ್ತು ಅದಿತಿದೇವಿಗೂ ಕಶ್ಯಪರಿಗೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದನು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೊಂಡಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನರಾಂತಕದೈತ್ಯನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನೂ ರೌದ್ರಕೇತು ರಾಕ್ಷಸನ ತಮ್ಮನೂ ಆದ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತ ಸೂರ್ಯೋಪಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದ. ಹತ್ತುಸಾವಿರವರ್ಷಸಾಗಿದ್ದಿತು ಅವನ ಕಠಿಣತರವಾದ ತಪಸ್ಸು. ''ಮೂರು ಲೋಕಗಳೂ ತನಗೆ ವಶವಾಗಬೇಕು. ತನಗೆ ಬೇಡಾದವರನ್ನು ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಹರಿಸಿಬಿಡುವಂತಹ ಕ್ರೂರಘೋರ ಆಯುಧವನ್ನು ನನಗೆ ನೀಡು'' ಎಂದು ಅವನು ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವೃಕ್ಷದ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತಲೆಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿ ಜೋಲಾಡುತ್ತ ತಪಸ್ಸನ್ನು

ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಇಳಿಬಿದ್ದ ತನ್ನ ತಲೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಗಲುವಂತೆ ಕೆಳಗೆ ಅಗ್ನಿಕುಂಡವನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಹೊರಡುವ ಹೊಗೆಯನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತ ತಪಿಸುತ್ತಲಿದ್ದ.

ಇಂಥ ಅತ್ಯುಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೋಸ್ಕರ ಇಂದ್ರನು ಒಂದು ಅಮೋಘವಾದ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸೂರ್ಯಮಂಡಲದಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ. ಆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಆಯುಧವು ರಾಕ್ಷಸನು ತಪಸ್ಸುಮಾಡುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಬರತೊಡಗಿತ್ತು. ಇದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಶಿರಾಜನು ಬಾಲಕನೊಡನೆ ಪ್ರಯಾಣಹೊರಟಿದ್ದ ರಥವು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಅಂತರಿಕ್ಷದಿಂದ ಇಳಿದುಬರುವ ಆ ಘೋರವಾದ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ವಿನಾಯಕನು ಕಂಡು ಒಮ್ಮೆಲೇ ರಥದಿಂದಲೇ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೆಗೆದನು. ಹಾರಿಹೋಗಿ ಗರುಡನು ಹಾವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಆ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ತೂಗಿನೋಡಿ ಮತ್ತೆ ಮೇಲೆ ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ತೂರಿ ಒಗೆದನು. ಆ ಶಸ್ತ್ರವು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷನ ದೇಹದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಅವನ ಶರೀರವನ್ನು ಒಡೆದು ಎರಡು ಭಾಗಮಾಡಿ ಸೀಳಿಹಾಕಿತು. ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷನ ದೇಹದ ತುಂಡುಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಭೂಮಿಯು ಕುಸಿಯುವಂತೆ ಆಯಿತು. ಆಗ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಜಘನ ಮತ್ತು ಮನು ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಸೋದರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಬಹಳ ಸಂಕಟವಾಯಿತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಆ ವಟುವನ್ನು "ಎಲೋ ದುಷ್ಟಬಾಲಕ, ನಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ನೀನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಂದೆ?" ಎಂದು ಜಬರಿಸಿ ಕಾಶಿರಾಜನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಕೋಪದಿಂದ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು.

ರಾಕ್ಷಸರು :- ರಾಜ, ನೀನು ಎಂಥ ಕೃತಘ್ನ ? ದುರ್ದಮನಾದ ನರಾಂತಕನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಉಳಿಸಿದರಲ್ಲವೆ ? ಆ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನೇ ಈ ವಟುವಿನ ಕೈಯಿಂದ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದೆಯಲ್ಲವೆ? ನೀನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ಬದುಕುವೆಯೋ ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ."

ರಾಕ್ಷಸರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಯಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ಕಾಶಿರಾಜನು "ನಾನು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಬಾಲಕನನ್ನು ಕರೆತಂದಿಲ್ಲ. ಇವನು ನಮ್ಮ ಕುಲಪುರೋಹಿತರಾದ ಕಶ್ಯಪಮಹರ್ಷಿಗಳ ಪುತ್ರ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಿರುವದರಿಂದ ಇವನನ್ನು ಆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ನಾನು ಕರೆದುತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇವನನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಿ. ಇವನು ನನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವನಲ್ಲ. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯಿಂದ ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ಉಪಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ಪರಮೋಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಕೊಲೆಗೆ ನಾನು ಹೇಗೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ? ನಾನು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮೇಲೆ ಆಣೆಯಿಟ್ಟು ಹೇಳುವೆನು. ನಾನು ಸರ್ವಥಾ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಇವನು ನಮ್ಮ ಕುಲಪುರೋಹಿತನಾದ ಕಶ್ಯಪ ಋಷಿಯ ಮಗನು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಿರುವದರಿಂದ ಆ ಮಂಗಳಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಈ ಬಾಲಕನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟಿದ್ದೆ. ದಯಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಶುಭಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನಮಾಡಬೇಡಿರಿ.

ಈ ಬಾಲಕನನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮನಬಂದಲ್ಲಿ ಕರೆದೊಯ್ಯಿರಿ. ಇವನನ್ನು ಈಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ.

ರಾಜನು ಹೀಗೆ ಆ ಬಾಲಕನನ್ನು ದೈತ್ಯವೀರರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾದ ಕೂಡಲೇ 'ಜಘನ ಮನು' ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ದೈತ್ಯರು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಡಲು ಧಾವಿಸಿ ಬಂದರು.

ಅದನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಬಾಲಕ ವಿನಾಯಕನು ಘನಘೋರವಾದ ಘರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನೇ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ ವಿನಾಯಕನು ಒಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಆ ಇಬ್ಬರೂ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಮೇಘಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ಹುಲ್ಲುಕಡ್ಡಿಯಂತೆ ಆಗಸದ ಅಂಗಣದಲ್ಲಿ ತೂರಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ಘೋರರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ತರೆಗೆಲೆಗಳಂತೆ ಹಾರಾಡಿಸಿ ತೂರಾಡಿಸಿ ನರಾಂತಕನ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ದೂತರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಗುಡ್ಡದಿಂದ ಉರುಳಿಬಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲಿನಂತೆ ವಿಶಾಲ ಕಾಯವುಳ್ಳ ಆ ದೈತ್ಯರಿಬ್ಬರ ದೇಹಗಳು ಬಿದ್ದು ನುಚ್ಚುನೂರಾಗಿ, ಒಡೆದು ಹೋಳಾಗಿ, ಸೀಳಿ, ವಿಕಾರವಾಗಿ ಬಿದ್ದುದನ್ನು ನರಾಂತಕನಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಧಾವಿಸಿಬಂದು ಪ್ರೇತಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಬಿದ್ದ 'ಜಘನ ಮನು' ದೈತ್ಯರ ಸಿಡಿದುಹೋದ ದೇಹದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಮುಮೂರ್ಷುಗಳಾದ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ತುಸು ಮಾತನಾಡಲು ಬಂದಿತು. ''ನಮ್ಮ ತಂದೆಯಾದ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷನು ಕಶ್ಯಪಕುಮಾರನಾದ ವಿನಾಯಕನಿಂದ ಹತನಾದ. ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡಹೋದ ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೊಡೆದು ಹಾರಿಸಿ, ಬೀಳಿಸಿ, ಸಾಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ'' ಎಂದು ರಾಜದೂತರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ರಾಜದೂತರು ಓಡಿಹೋಗಿ ನರಾಂತಕನ ತಿಳಿಸಿದರು.

ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಾದ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷನನ್ನು ಕೊಂದ ಮುನಿಕುಮಾರನು ಮನು ಜಘನರೆಂಬ ಅವನ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಹೊಡೆದು ಹಾರಿಸಿ, ಅವರ ದೇಹಗಳು ನುಜ್ಜುಗುಜ್ಜಾಗುವಂತೆ ಮೇಲಿಂದ ಉರುಳಿಸಿ, ಸಾಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕಾಶಿರಾಜನೊಡನೆ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನರಾಂತಕನು ದೂತರ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿ ಕೋಪದಿಂದ ಕೆಂಡಮಂಡಲನಾದನು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ವೀರವರೇಣ್ಯರಾದ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕರೆದು ಆ ವಿನಾಯಕನನ್ನೂ, ಕಾಶೀರಾಜನನ್ನೂ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ತನ್ನಿರಿ ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು.

ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಾದ ಕೂಡಲೇ ರಾಕ್ಷಸವೀರರೆಲ್ಲರೂ ಓಡಿಹೋಗಿ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ವಿನಾಯಕ, ಕಾಶಿರಾಜರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಬಂದರು.

ಅದನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ವಿನಾಯಕನು ಮತ್ತೆ ಘನಘೋರವಾಗಿ ಗುಡುಗು ಹಾಕಿದನು. ಅವನ ಸಿಂಹನಾದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಯಲು ಬಂದ ದೈತ್ಯವೀರರು ಅರೆಚಣದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿದ್ದವರು ಸತ್ತುಹೋದರು. ಹಿಂದಿದ್ದವರು ಮುಂದಾದವರ ದುರ್ಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ನರಾಂತಕನಿಗೆ ನಡೆದ ದುರಂತ ದುರ್ಘಟನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಬಾಲಚರಿತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸ ವಧೆ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ನಾನಾವಿಧ ದೈತ್ಯಸಂಹಾರ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೩

ತಾನು ಕಳಿಸಿದ ದೈತ್ಯದೂತರ ದುರಂತಮರಣದ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ನರಾಂತಕನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂತ ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಆಗವನು ತನ್ನ ಉಳಿದ ದೈತ್ಯಸೇನಾಪತಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆಹಾಕಿ, ಆ ನಗರವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡು ಆ ಬಾಲಕನನ್ನೂ, ಮತ್ತು ಕಾಶೀರಾಜನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನ್ನಿರಿ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದನು.

ಇತ್ತ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಬಂದ ವಿನಾಯಕನನ್ನೂ ಕಾಶೀರಾಜನನ್ನೂ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಕುಮಾರ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಮನೆಮನೆಗೆ ಆರತಿ ಎತ್ತಿ, ಅರಳು ತೂರಿ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು. ಸಜ್ಜನರು ಈ ಬಾಲಕನು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಸಗುಣ ಮೂರ್ತಿ ಎಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡತೊಡಗಿದರು. ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಕನಿಗೆ ಸಂಭ್ರಮದ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಾರಂಭವು ಮಹೋತ್ಸವದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಲಿರುವಾಗ ಪೌರಜನರೆಲ್ಲರೂ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತರಾಗಿ ಅವರ ಸ್ವಾಗತ ಸತ್ಕಾರವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾದಾಗ ವಿಘಂಟ ದಂತುರ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ನರಾಂತಕದೂತರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ನಾಗರಿಕರ ವೇಷದಿಂದ ಬಾಲಕನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರು ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಟಿಸುತ್ತ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆಗ ಬಾಲಕನಾದ ವಿನಾಯಕನು ಅವರ ದುರುದ್ದೇಶವನ್ನು ತನ್ನ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅರಿತು, ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ನಟಿಸುತ್ತ ಅವರನ್ನು ಧೃಡವಾಗಿ ಆಲಿಂಗಿಸಿದನು. ಕೋಮಲವಾದ ಹೂವನ್ನು ಹಿಸುಕುವಂತೆ ತನ್ನ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಇಬ್ಬರೂ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಹಿಸುಕಿ, ಹಿಂಡಿ ಕೆಳಗೆ ಚೆಲ್ಲಿಬಿಟ್ಟನು. ಕೂಡಲೇ ಆ ಇಬ್ಬರೂ ದೈತ್ಯರೂ ಧೊಪ್ಪನೆ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ತಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸ ರೂಪದಿಂದ ವಿಕಾರ ದೇಹದಿಂದ ಉರುಳಿ ಧೂಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಳಿ ಸತ್ತುಹೋದರು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ವಿನಾಯಕನ ಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಕಾಶೀರಾಜನು ಈ ಬಾಲಕ ವಿನಾಯಕನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಜಗದೀಶ್ವರನೇ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅವನನ್ನು ಮನಸಾ ವಂದಿಸಿದನು. ಅವರ ರಥವು ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಿತು.

ಆಗ ಪತಂಗ-ವಿಧುಲ ಎಂಬ ಭೀಕರಾಕಾರದ ರಾಕ್ಷಸರು ಬಿರುಗಾಳಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಬಂದು ಬಿರುಸಾಗಿ ಬೀಸತೊಡಗಿದರು. ಆ ವಾಯುವೇಗಕ್ಕೆ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉಪ್ಪರಿಗೆ ಮನೆಗಳು, ಗಿಡಗಂಟೆಗಳು, ಕೋಟೆ-ಕೊತ್ತಲಗಳು ಉರುಳಿ ಹೊರಳಿ ಬಿದ್ದವು. ರಾಜ-ಬಾಲಕರು ಕುಳಿತ ರಥವೂ ಕೂಡ ಭರದಿಂದ ಅಲುಗಾಡ ತೊಡಗಿತು.

ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಬಾಲಕನು ನಗುತ್ತಾ ರಥದಲ್ಲಿಯೇ ತಾನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಂತು, ಆ ಇಬ್ಬರೂ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ನೆಲದಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದನು.ದೇಹದ ಒಳಭಾಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊರಬಂದು ದೈತ್ಯರಿಬ್ಬರೂ ಗತಪ್ರಾಣರಾಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟರು.

ಮತ್ತೆ ರಥವು ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ದೈತ್ಯನು ಹೆಬ್ಬಂಡೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅದನ್ನು ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ವಿನಾಯಕನು ತಿಳಿದು ತನ್ನ

ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ. ಗಂಡುಗೊಡಲಿಯಿಂದ ಆ ಬಂಡೆಗೆ ಒಂದು ಏಟವನ್ನು ಹಾಕಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಆ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಒಬ್ಬ ವಿಕಾರಮುಖದ ದೈತ್ಯನು ಎದ್ದು ನಿಂತನು. ಆಗ ವಿನಾಯಕನು ಕೂಡಲೇ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸರ ನಡುನೆತ್ತಿಗೆ ಕುಟ್ಟಿ, ಗುದ್ದಿ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಗತಪ್ರಾಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು.

ಹೀಗೆ ಅಡ್ಡ ಬಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೈತ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ರಥವು ಅರಮನೆಗೆ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಆಗ ರಾಜನು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ, ಅವನನ್ನು ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರದಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ದಿವ್ಯಾಭರಣಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟನು. ಷಡ್ರಸದಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ
ನಾನಾವಿಧ ದೈತ್ಯಸಂಹಾರ ಎಂಬ ಹದಿಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಬಾಲಚರಿತೆ 'ಜಿರಿಂಬಾ ವಧೆ' — ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೪

ಕಾಶೀರಾಜನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಕನು ರಾಜನು ಇತ್ತ ಆದರೋಪಚಾರದ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಧರ್ಮದತ್ತ ಎಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಮತ್ತು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಲಂಗಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಧರ್ಮದತ್ತ :- ಮಗು ವಿನಾಯಕ, ನಿನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಕಶ್ಯಪ ಹಾಗೂ ನಾನು ಬಾಲ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು. ನೀನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರನ ಮಗ. ನಿನ್ನ ಅಮೋಘವಾದ ಕೀರ್ತಿ, ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿರುವೆ. ನೀನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ನನಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗಿದೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಾ. ನಿನ್ನ ಪಾದಧೂಳಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಪಾವನಗೊಳಿಸು.

ಧರ್ಮದತ್ತನ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿನಾಯಕನು ಆನಂದದಿಂದ ಅವನ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟನು.

ಅತ್ತ ನರಾಂತಕನು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ತನ್ನಲ್ಲಿಯ ಅತ್ಯಂತ ವೀರವರೇಣ್ಯರಾದ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು. ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ನರಾಂತಕನ ದೂತರಾದ ದೈತ್ಯರು ಕತ್ತೆಯ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಹೊಡೆಯ ಬಂದರು. ಆಗ ವಿನಾಯಕನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಅವರ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಗರಗರ ತಿರುಗಿಸಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದನು. ಇಬ್ಬರೂ ದೈತ್ಯರು ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಹೋದರು. ಧರ್ಮದತ್ತನೊಂದಿಗೆ ವಿನಾಯಕನು ಅವನ ಮನೆಕಡೆ ಮುಂದುವರೆದನು.

ಮತ್ತೊಬ್ಬ ದುರ್ದಾನವನು ಆನೆಯ ರೂಪದಿಂದ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ವಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಧಾವಿಸಿ ಬಂದನು. ಅವನ ದುರ್ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದ ವಿನಾಯಕನು ಗಜರೂಪಿಯಾದ ರಾಕ್ಷಸನಾದವನ ಮೇಲೆ ಏರಿಕುಳಿತು ಆ ಆನೆಯ ಕುಂಭಸ್ಥಳವನ್ನು ಚಚ್ಚಿದನು. ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ಗಜಾಸುರನು ನೆಲದ ತುಂಬಾ ನೆತ್ತರವನ್ನು ಸುರಿಸಿ ಘೀಳಿಡುತ್ತಾ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು.

ಅನಂತರ ಧರ್ಮದತ್ತನು ಆನೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದನು. ಅವನಿಗೆ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ, ದಕ್ಷಿಣಾರೂಪವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿ, ಬುದ್ಧಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಕನ್ಯಾರತ್ನಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದನು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ 'ಜರಿಂಭೆ' ಎಂಬ ರಕ್ಕಸಿಯು ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಳು. ವಿನಾಯಕನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಟಿಸುತ್ತಾ ಅವನಿಗೆ ಅಭ್ಯಂಜನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅವಳ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಅರೆಚಣದಲ್ಲಿ ಅರಿತುಬಿಟ್ಟ ಸರ್ವಜ್ಞ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ವಿನಾಯಕ. ಅವಳು ತಾನು ಸಂಹರಿಸಿದ ಧೂಮ್ರಾರಾಕ್ಷಸನ ಪತ್ನಿ ಎಂಬುದೂ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು. ಅವಳು ತನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಬಂದಿದ್ದಾಳೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅರಿವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಅವನು ಅವಳಿಂದ ಅಭ್ಯಂಜನ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಅವಳು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಸ್ನಾನಗೃಹಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವನ ಮೈಗೆ ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ಪೂಸಿದಳು. ಆ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಹಾಲಾಹಲ ವಿಷವನ್ನು ಬೆರೆಸಿದ್ದಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಅದ್ದಿ ವಿನಾಯಕನ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಆ ವಿಷತೈಲವನ್ನು ಹಾಕಿ ಉಜ್ಜಿದಳು. ಅದರಿಂದ ಬಾಲಕನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ದಾಹ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆಗ ವಿನಾಯಕನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜರಿಂಭಾ ರಾಕ್ಷಸಿಯ ತಲೆಗೆ ಏಟವನ್ನು ಹಾಕಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಅವಳು ತಲೆತಿರುಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಕುಕ್ಕರಿಬಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಕೃಮ ನಾರೀರೂಪವು ಮರೆಯಾಗಿ ನಿಜವಾದ ರಾಕ್ಷಸರೂಪವು ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಅವಳ ತಲೆಯಿಂದ ರಕ್ತವು ಪ್ರವಾಹರೂಪವಾಗಿ ಹರಿಯಿತು. ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸಿಯು ನೆತ್ತರಕಕ್ಕಿ ಮಡಿದುಹೋದಳು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಬಾಲಚರಿತೆ 'ಜರಿಂಬಾ ವಧೆ' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಬಾಲಚರಿತ್ರ, ನಗರೀ ಮೋಕ್ಷಣ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೫

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಕಾಶೀರಾಜನು ಬಾಲಕ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ, ಆದರಿಸುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನ ಕೆಲವು ಹಿತೈಷಿಗಳಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜನಿಗೆ ಹಿತೋಪದೇಶ ಮಾಡುವವರಂತೆ ''ಪ್ರಭುಗಳೇ ! ಈ ಬಾಲಕನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದಂದಿನಿಂದ ಒಂದಿಲ್ಲಒಂದು ವಿಘ್ನಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ನೀವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ವಿವಾಹಮಂಗಳಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಬಾಲಕನಿಂದಾಗಿ ಏನೇನು ವಿಘ್ನ ಎಡರುತೊಡರುಗಳು ಬರುವವೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ? ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ವಿವಾಹಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಿರಿ.'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಕಾಶೀರಾಜನು ''ಬಾಲಕ ವಿನಾಯಕನ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಅವನು ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷ, ಜಘನ, ಮನು, ದಂತುರ, ವಿಘಂಟ, ವಿಘೂರ, ಪತಂಗ, ಕೂಟ, ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಗಜಾಸುರ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕಾನೇಕ ದೈತ್ಯಾಧಮರನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ಸಂಹಾರಮಾಡಿದ್ದನ್ನು

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ನೀವು ಭಾವೀ ಬಾಧಕ ಶಂಕೆಯಿಂದ ಕೆಲದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿವಾಹಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಲು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ. ಈಗಂತೂ ನೀವು ನಿಶ್ಚಿಂತವಾಗಿದ್ದು ಬಿಡಿ.'' ಎಂದು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದನು.

ಇತ್ತ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ, ವ್ಯಾಘ್ರಮುಖಿ, ದಾರುಣ ಎಂಬ ಮೂವರು ಘೋರಾಕಾರದ ರಾಕ್ಷಸ ವೀರರು ತಮ್ಮ ದೈತ್ಯಕುಲಕ್ಕೆ ಕುಠಾರಪ್ರಾಯನಾದ ವಿನಾಯಕನನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಿತ್ತ ಕಾಶೀರಾಜನನ್ನೂ, ಅವನ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು, ವಿನಾಯಕನು ದೈತ್ಯಕುಲಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಅಪಕಾರದ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವರಲ್ಲಿ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿನು ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಗಳಿಂದ ಸುಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ದಾರುಣನು ಭಯಂಕರ ಗಾಳಿಯಾಗಿ ಬೀಸಿ, ಆ ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆಗಳು ನಗರದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಹಬ್ಬಿ ದಾವಾಗ್ನಿಯಾಗಿ ನಗರವನ್ನು ದಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಊರೆಲ್ಲಾ ಉರಿಯತೊಡಗಿದಾಗ ಜನರು ಹೆದರಿ ಹೌಹಾರಿ ಉರಿಯ ತೆರೆಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಊರುಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಓಡತೊಡಗಿದಾಗ ಕಾಶೀನಗರದ ಅಗಸಿಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಾಘ್ರಾಸುರನು, ಬಾಯಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡು ಕೂಡಬೇಕು. ತನ್ನ ದೊಡ್ಡ ಗುಹೆಯಂತೆ ನೆಲಮುಗಿಲುಗಳ ಅಂಚು ಪದರುಗಳಿಗೆ ತಗಲಿಕೊಂಡು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತೆರೆದುನಿಂತ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ತಿಂದು ಹಾಕಬೇಕು.''

ಹೀಗೆ ದುಷ್ಟಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೂಡಿ ಹಂತಕರಾದ ಆ ರಕ್ಕಸರು ಹರ್ಷೋದ್ರೇಕದಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅರಚಿದರು. ಅವರ ಚೀತ್ಕಾರಧ್ವನಿಯಿಂದಲೇ ಕಾಶೀನಗರವೆಲ್ಲಾ ನಡುಗಿಹೋಯಿತು. ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಲೇ ನಗರದ ತುಂಬಾ ಅಗ್ನಿತಾಂಡವ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಭಯಂಕರ ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಂದ ಲಂಕಾಪಟ್ಟಣದಂತೆ ಇಡೀ ನಗರವೇ ಬೆಂಕಿಯ ಬಣವಿಯಂತೆ ಉರಿಯತೊಡಗಿತು. ಜನರು ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ಊರುಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಓಡಿಹೋಗಿ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂದು ನಗರದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದರು. ಆಗ ವ್ಯಾಘ್ರಾಸ್ಯನು ಊರಿನ ಅಗಸಿಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಕೆಳದುಟಿಯನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ದುಟಿಯನ್ನು ಮುಗಿಲಿಗೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಾಯಿತೆರೆದು ನಿಂತಿದ್ದನು. ಜನರು ವ್ಯಾಘ್ರಾಸ್ಯನ ಆ ದೊಡ್ಡಬಾಯನ್ನು ಒಂದು ಸುರಂಗಮಾರ್ಗವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅದರ ಮೂಲಕ ಹೊರಗೆ ಪಾರಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಒಳನುಗ್ಗಿದರು. ಹೀಗೆ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ತನ್ನ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನುಂಗಿ ಕೊಂದು ತಿಂದುಹಾಕಿದನು. ಆಗ ಕಾಶೀರಾಜನು ಕೂಡ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯದೇ ಕಶ್ಯಪಋಷಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಬಾಲಕ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಿಸುವದು ? ಅವನೇನಾದರೂ ಈಗ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಗ್ನಿತಾಂಡವದಲ್ಲಿ ಬೆಂದು ಹೋದರೆ ಅವರ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳಾದ ಅದಿತಿ-ಕಶ್ಯಪರಿಗೆ ನಾನೇನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವದು ? ಈವರೆಗೆ ಅನೇಕ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದ ವಿನಾಯಕನು ಈಗೇಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ'' ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ರಾಜನ ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ಆ ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅರಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಓಡಿಬಂದರು. ಆಗ ಹೊರಗೆ

ಮಹಾರಾಜ, ವಿನಾಯಕ ಇಬ್ಬರೂ ಮಿತಿಮೀರಿ ಬೆಳೆದು ಹೋದ ಜನಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಅಗಲಿದರು. ಎಲ್ಲಿ ಯಾರು ಗೊತ್ತೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ವಿನಾಯಕನೂ, ರಾಜನೂ, ಅವನ ಪರಿವಾರದವರೂ ಗಡಿಬಿಡಿಗೊಂಡ ಆ ಗುಂಪಿನೊಡನೆ ವ್ಯಾಘ್ರಾಸ್ಯನ ಆ ತೆರೆದ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕುಬಿಟ್ಟರು. ಇದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತ ಆ ವ್ಯಾಘ್ರಾಸ್ಯನು ವಿನಾಯಕ, ರಾಜ ಮತ್ತು ಅವನ ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ಒಳಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಭೂಮ್ಯಾಕಾರಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ತೆರೆದಿಟ್ಟ ತನ್ನ ಬಾಯನ್ನು ಪಕ್ಕನೇ ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟನು.

ದೊಡ್ಡ ಗುಹೆಯಂತಿದ್ದ ಆ ದೈತ್ಯನ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಕನು ರಾಕ್ಷಸನ ಉದರವನ್ನು ಸೀಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ವಾಘ್ರ್ಯಾಸ್ಯನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಿಟ್ಟನು. ರಾಕ್ಷಸನ ದೇಹವು ಬಿರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಅವನ ದೇಹದ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಣಗಿದ ಬಿದರಿನಂತೆ ಚಟಚಟ ಮುರಿಯತೊಡಗಿದವು. ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಕನು ವ್ಯಾಘ್ರಾಸ್ಯನ ಶರೀರವನ್ನು ಸೀಳಿ ಎರಡು ಹೋಳು ಮಾಡಿ ನಾಶಪಡಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ಅನಂತರ ಊರನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಸುಡುತ್ತಲಿದ್ದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಕುಡಿದು ಉರಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಿನಿಂದ ಹೊಸಕಿ ನಂದಿಸಿ ಬಿಟ್ಟನು. ಮತ್ತು ಊರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುಡುತ್ತಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಉರಿಯನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸುತ್ತಲಿದ್ದ ಜ್ವಾಲಾಸ್ಯದಾರುಣ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಕೂಡ ಸಂಹರಿಸಿದನು. ಈ ಮೂವರು ರಾಕ್ಷಸರ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಸತ್ತುಬಿದ್ದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಕರುಣಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ದಯಾಮೃತ ಸಿಂಚನದಿಂದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಸುಟ್ಟು ಕರಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ನಗರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ರಾಜನು, ಕಾಶೀರಾಜ್ಯದ ಪೌರರು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯಿಂದ ಕೊಂಡಾಡಿ ಸ್ತೋತ್ರಗೈದರು. ಕಾಶೀರಾಜನು ಹಾಗೂ ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಅದ್ಭುತವನ್ನು ನೋಡಲು ಆಗಮಿಸಿದ ನಾನಾ ದೇಶದ ಜನರು ಅನೇಕ ಅಪೂರ್ವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿನಾಯಕನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ತನಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿನಾಯಕನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತರಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಬಾಲಚರಿತ್ರ, ನಗರೀ ಮೋಕ್ಷಣ ಎಂಬ ಹದಿನೈದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು



ರಾಜನಪ್ರತ್ಯಾಗಮನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೬

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಕಾಶೀರಾಜನು ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಕಶ್ಯಪ ನಂದನನಾದ ವಿನಾಯಕನ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಆಗ ವಿನಾಯಕನು ''ನಾನು ಈಗ ತಾನೇ ಪಂಚಭಕ್ಷ್ಯ ಪರಮಾನ್ನದ ದಿವ್ಯ ಭೋಜನವನ್ನು ಉಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಪ್ರಕೃತ ನಾನು ಸಂತೃಪ್ತ. ಭೋಜನದ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಇರುವದಿಲ್ಲ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ತಾನು ಉಂಡು ಉಳಿದಿರುವ ಲಾಡು, ಪಾಯಸ, ಅನೇಕ ಕಜ್ಜಾಯ, ಒಡೆ, ಹಾಲು-ಮೊಸರು, ಜೇನುತುಪ್ಪ ಬಾಸುಂದಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ವಿನಾಯಕನ ಮೈಮೇಲೆ ರಾಜನು ಎಂದೂ ನೋಡದ ಅನೇಕ ಮುತ್ತು ರತ್ನಗಳ ದಿವ್ಯಾಭರಣಗಳು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ರಾಜನು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ''ಯಾವ ಪುಣ್ಯ ಪುರುಷನು ಈ ಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದನು ?'' ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿನಾಯಕನು ಹೇಳತೊಡಗಿದನು.

ವಿನಾಯಕ :- 'ದಂಡಕ' ಎಂಬ ಗೊಂಡಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ **'ನಾಮಲ'** ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಭ್ರುಶುಂಡಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ನನ್ನ ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತನಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ತನ್ನ ತಪೋಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಭೂತ, ಭವಿಷ್ಯ, ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಹಿಂದೆ ಕಠಿಣ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸಿದಾಗ ಅವನ ಎರಡೂ ಹುಬ್ಬುಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಸೊಂಡೆ ಮೂಡಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಭ್ರುಶುಂಡಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ಅವನು ನನ್ನ ಏಕಾಂತ ಭಕ್ತ. ಅವನಿಗೆ ನನ್ನ ಸಾದೃಶ್ಯವೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚತುರ್ಥ ತಿಥಿಯಷ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಬಂದು ತುಪ್ಪ, ಹಾಲು, ಜೇನು, ಬಾಳೆಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ, ಪೂಜಿಸಿ, ಪಂಚಭಕ್ಷ್ಯ ಪಕ್ವಾನ್ನಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ರಾಜ :- ಭಗವನ್ ! ಅಂಥ ಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರನನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು ತಿಳಿಸಿ.

ವಿನಾಯಕ :- ಆ ಭಕ್ತನನ್ನು ಕಾಣಲು ನಿನಗೆ ಬಲವತ್ತರವಾದ ಬಯಕೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ನೀನು ಅವನ ಮನೆಗೆ ತೆರಳು. ಅವನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸು. ನಿನ್ನ ಮನೆಯ ಮಂಗಳಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸು. ನಾನು ಬರಲು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿಸು. ವಿನಾಯಕನು ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆತರಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಮನೆಯವರೆಗೂ ಬಂದು ನಿನ್ನ ಪಾದಧೂಳಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಪಾವನಗೊಳಿಸು ಎಂದು ಬಗೆಬಗೆಯಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡು. ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವನು ಬಂದೇ ಬಿಡುವನು.

ವಿನಾಯಕನ ಆದೇಶದಂತೆ ಮಹಾರಾಜನು ಪರಮರಮಣೀಯವಾದ ಭುಶುಂಡಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಗಣೇಶ ಹೇಳುದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ, ಆ ಗಣೇಶನು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು.

ಆದರೆ ಭುಶುಂಡಿಗೆ ವಿನಾಯಕನು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆಂಬ ಮಾತು ನಂಬಿಕೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು ನುಡಿದನು.

ಭುಶುಂಡಿ :- ಮಹಾರಾಜ ! ನನ್ನ ದೇವನ ಪ್ರಭಾವ ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲ. ಅವನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕರುಣೆದೋರಿ ತನ್ನ ಸಾರೂಪ್ಯವನ್ನೇ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ದೇವರ್ಷಿಗಳಾದ ನಾರದ, ದೇವಲ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ನನ್ನಂತೆ ಹುಬ್ಬಿನ ನಡುವೆ ಸೊಂಡೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಆರಾಧ್ಯದೇವನಾದ ಆ ಗಜಾನನನು ನನ್ನನ್ನು ತಾನಾಗಿ ಕರೆದರೆ ನಾನು ನಿಶ್ಶಂಕೆಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಭುಶುಂಡಿಯು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ತಾನು ಬರಲಾರೆನೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕಾಶೀರಾಜನಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಚಿಂತೆಯಾಯಿತು. ಅವನು ದೈನ್ಯದಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವಿನಾಯಕ ದೇವನು ಬಾಲಕರೂಪದಿಂದ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿ ದಿವ್ಯಾಯುಧ, ದಿವ್ಯವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಅವನ ದಿವ್ಯಮಂಗಲ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ ಇಂಥ ಸ್ವಾಮಿಯು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತು ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆತರಲು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ದಯಾಮಾಡಿಸು ಎಂದು ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಭುಶುಂಡಿಗೆ ರಾಜನ ಮೇಲೆ ಕರುಣೆ ಉಕ್ಕಿಬಂದು ಅವನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಹಸ್ತವನ್ನಿಟ್ಟು ''ನೀನು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚು. ಒಂದು ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಭುಶುಂಡಿಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಕಾಶೀರಾಜನು ತನ್ನ ಎರಡೂ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡನು. ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ತೆರೆದು ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನು ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣದ ತನ್ನ ಅರಮನೆಯ ಬಳಿಯೇ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಇದು ಭುಶುಂಡಿಯ ಆ ಮಹಾಮಹಿಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ರಾಜನು ವಿನಾಯಕನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು.

ರಾಜ :- ದೇವ ! ಭುಶುಂಡಿಯನ್ನು ಕರೆತರಬೇಕೆಂದು ನೀನೇನೋ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಾನು ಅವನಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಕರೆತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಅವನು ಬರಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ
ರಾಜನಪ್ರತ್ಯಾಗಮನ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಬಾಲಚರಿತ್ರೆ, ಭುಶುಂಡಿ ವರಪ್ರದಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೭

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಕಾಶಿರಾಜನು ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿನಾಯಕನು ನಸುನಕ್ಕು ನುಡಿದನು.

ವಿನಾಯಕ :- ರಾಜನೇ, ಈಗ ನೀನು ಸುಮ್ಮನೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ಮತ್ತೆ ಭುಶುಂಡಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತೆರಳು. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಗಜಾನನ ಎಂದು ತಿಳಿಸು. ಕೇವಲ ವಿನಾಯಕ, ಬಾಲಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಭುಶುಂಡಿಯು ನನ್ನ ಗಜಾನನ ರೂಪದ ಉಪಾಸಕ. ಗಜಾನನ ಎಂಬ ನನ್ನ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಎರಡನೇಯ ಮಾತಾಡದೇ ಅವನು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಹೊರಟು ಬಂದು ಬಿಡುವನು.

ವಿನಾಯಕನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಕಾಶಿರಾಜನು ಮತ್ತೆ ಭುಶುಂಡಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ''ಗಜಾನನನು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುತರಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ'' ಎಂದುಹೇಳಿದನು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದಕೂಡಲೇ ಭುಶುಂಡಿಯು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗಜಾನನನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟನು. ಅವನು ಗಜಾನನನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಕಾಲನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇರಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಭೂಮಿಯು ನಡುಗತೊಡಗಿತು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭುಶುಂಡಿಯು ತನ್ನ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೇ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಅವನು ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕಾಲು ಇರಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಭೂದೇವಿಯು ತಲೆತೂಗಿದಳು. ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ''ದೈತ್ಯರ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಪೀಡಿತಳಾದ ನನ್ನ ಧಾರವನ್ನು ಇಳಿಸು; ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು.'' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಆಗ ಭುಶುಂಡಿ ಮುನಿಯು ''ನೀನು ಹೆದರಬೇಡ. ನನ್ನಿಂದ ನಿನಗೆ ಯಾವದೇ ಉಪದ್ರವ ಉಂಟಾಗಲಾರದು'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೂರನೇಯ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಜನೊಡನೆ ಕಾಶಿಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಕ ದೇವನು ಆನೆಯಂತೆ ಸುಂದರವಾದ ಮುಖ, ಉಜ್ವಲವಾದ ದೇಹಕಾಂತಿ, ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯರಪ್ರಭೆ, ಮತ್ತು ಎರಡು ಭುಜಗಳಿಂದ ದೇದೀಪ್ಯಮಾನನಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಭುಶುಂಡಿಗೆ ಭಗವತ್ಸ್ವರೂಪವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರವಾಗದೇ ಏನಾದರೂ ಇವನೊಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವ ಬಾಲಕ ಎಂದು ಭ್ರಾಂತಿಯಾಯಿತು. ಆಗ ಅವನು ಕಾಶಿರಾಜನ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಮಹಾರಾಜ, ಇವನು ನನ್ನ ಉಪಾಸ್ಯದೇವನಾದ ಗಜಾನನನು ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲಾರೆ.

ಅವನ ಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿನಾಯಕನು ಭುಶುಂಡಿಗೆ ಉಪಾಸ್ಯವಾದ ತನ್ನ ನಿಜರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಾದ ಗಜಾನನನ ರೂಪದಿಂದ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತನಾದ ಆ ಬಾಲಕನು ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟದನ್ನು ನೋಡಿ ಭುಶುಂಡಿಗೆ ಪರಮಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅವನು ಬಾಲರೂಪಿಯಾದ ಗಜಾನನನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರದಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದನು. ಆದರಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ಗಜಾನನನು ಭುಶುಂಡಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಗಜಾನನ :- ಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರ, ರಾಕ್ಷಸರ ಉಪಟಳದಿಂದ ಹಾಗೂ ದುಃಶ್ಯಾಸನದಿಂದ ಸಂತ್ರಸ್ತಳಾದ ಭೂದೇವಿಯು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಮುಖಾಂತರ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ನಾನು ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿದೆನು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವನಿಗೆ ನಾನು ಅಭಯವಚನ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಭೂಮಿಯ ಭಾರವನ್ನು ಇಳಿಸುವೆನು. ದೇವಾಂತಕನನ್ನೂ ಅವನ ಸೋದರನಾದ ನರಾಂತಕನನ್ನೂ ಸಂಹಾರಮಾಡಿ ನನ್ನ ದಿವ್ಯಧಾಮಕ್ಕೆ ತೆರಳುವೆನು. ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ನಾನು ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ವರಬೇಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಭುಶುಂಡಿ :- ದಯಾನಿಧೇ, ನಾನು ಬಯಸಿದಾಗ ನೀನು ಇದೇ ರೂಪದಿಂದ ನನಗೆ ದರ್ಶನವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು. ಮತ್ತು ಆಶಾಪೂರಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನಿನ್ನ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಬೇಕು.

ಭುಶುಂಡಿಯ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಗಜಾನನು ತಥಾಸ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ತನ್ನ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ತಿರೋಧಾನಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಬಾಲಕನಾಗಿ ತೋರಿಬಂದನು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ಮಿತ್ರ ಬಾಲಕರೊಡನೆ ಆಟವಾಡತೊಡಗಿತು.

ಕಾಶಿರಾಜನು ವಿನಾಯಕನ ಈ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಲೀಲಾವಿನೋದಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಪರಮಾನಂದಭರಿತನಾಗಿ ದೇವದೇವನ ಇಂಥ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ಕಂಡ ನಾನೇ ಧನ್ಯ ಎಂದುಕೊಂಡನು. ಮತ್ತು ಆ ಬಾಲಕ ವಿನಾಯಕನಿಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಷಡ್ರಸಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಬಾಲಚರಿತ್ರೆ, ಭುಶುಂಡಿ ವರಪ್ರದಾನ ಎಂಬ ಹದಿನೇಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಕಪಟದೈತ್ಯವಧ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೮

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಮುಂದೆ ಕೆಲದಿನಗಳ ಅನಂತರ ನರಾಂತಕನ ಆಪ್ತಮಿತ್ರನಾದ ಕಪಟದೈತ್ಯನು ಬಾಲಕವಿನಾಯಕನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬ ಶ್ರೋತ್ರೀಯ ಬಾಲಕನ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬಂದನು. ದ್ವಾದಶನಾಮಗಳನ್ನು, ಗೋಪಿಚಂದನ, ಮುದ್ರೆ ಜಪಸರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಕಾಶಿರಾಜನು ಅವನನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಉಚ್ಚ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು ? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಕಪಟಿಯು "ನನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಮಜ್ಯೋತಿರ್ವಿದ. ನಾನು ಭೂತಭವಿಷ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಧ್ಯಾನಯೋಗದಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆನು. ಕಳುವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅವು ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಲ್ಲೆ. ಮಹಾರಾಜ, ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಭಯಂಕರ ಅರಿಷ್ಟಗಳು ಒದಗಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಮುಂದಾದರೂ ನಿನಗೆ ಬರಲಿರುವ ಕುತ್ತು ವಿಪತ್ತುಗಳಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ರಾಜ :- ಪೂಜ್ಯರೇ, ನನ್ನ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಜಧಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇಕೆ ಅರಿಷ್ಟಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಒದಗುತ್ತಲಿವೆ ? ಮುಂದೆ ಎಂಥ ವಿಪತ್ತುಗಳು ಒದಗಬಹುದು ?

ಜ್ಯೋತಿಷಿ :- ರಾಜನ್, ನಿನ್ನ ಕುಲಪುರೋಹಿತರಾದ ಕಶಪ್ಯರ ಮಗನನ್ನು ನೀನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಮುಂದಾದರೂ ಅವನಿಂದ ನಿನಗೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಆಪತ್ತುಗಳು, ಸಂಕಟಗಳು ಬರಲಿರುವವು. ಆ ಬಾಲಕ ನಿನಗೆ ಸೆರಗಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಬೆಂಕಿ ಎಂದು ತಿಳಿ. ನಿನ್ನ ಭಾವೀ ಜೀವನ ಸುರಕ್ಷಿತ ಇರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ಬಾಲಕನನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಘೋರಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಾ.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನು ನಿರ್ಧಾರದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ನುಡಿದನು.

ರಾಜ :- ಜ್ಯೋತಿರ್ಮುನಿಗಳೇ, ನಿಮಗೆ ಆ ಕಶ್ಯಪ ನಂದನನ ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮಹಿಮೆಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಅನಂತಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳನ್ನು ನಿಮಿಷಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಬಲ್ಲ. ಈ ವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜಧಾನಿ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಎರಗಿದ ಅನೇಕ ಬಗೆ ವಿಪತ್ತುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿ ಅವನೇ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ನಾನು ಎಂದೂ ಬಿಡಲಾರೆ. ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಬಿಡಲಾರೆ.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರ ಜೊತೆಗೆ ಆಡುತ್ತ ವಿನಾಯಕನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಆ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯ ಎದುರು ಚಾಚಿ 'ನನ್ನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಹೇಳು ನೋಡೋಣ' ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಆಗ ಹೆದರಿಹೋದ ಆ ದುಷ್ಟ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯು ವಿನಾಯಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಜ್ಯೋತಿಷಿ :- ಇಂದಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕುದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ನೀನು ಒಂದು ಹಾಳು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಬಿಡುವಿ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಪಾರಾಗಿ ಮೇಲೆ ಬಂದರೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗುವಿ. ಕದಾಚಿತ್ ಅದರಿಂದಲೂ ಬದುಕಿ ಉಳಿದು ಬಂದರೆ ಗಾಢಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಹೋಗುವೆ. ಅದರಿಂದಲೂ ಕದಾಚಿತ್ ನೀನು ಬದುಕಿ ಬಂದರೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗುಡ್ಡವು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತುಹೋಗುವೆ. ಈಗ ನಾನು ಮುಂಬರುವ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಕಟಗಳಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಪಾರುಮಾಡಲೆಂದೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿಯೇ ನೀನು ಈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು ಚಿಂತಿಸಬೇಡ. ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬಾ. ಸುರಕ್ಷಿತಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆನು. ಈ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳು ನೀನು ನನ್ನೊಡನೆ ಇರು. ನನ್ನ ತಪಃಶ್ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ನಂತರ ನಿನ್ನನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ತಂದು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಜ್ಯೋತಿಷಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಾಲಕನಾದ ವಿನಾಯಕನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅರಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಅವನೊಡನೆ ರಾಜನೂ ಅರಮನೆಯ ಅಂತಃಪುರದ ಒಳಗೆ ಬಂದನು. ಆಗ ಆ ಬಾಲಕನು ರಾಜನ ಬೆರಳಿನಲ್ಲಿದ್ದ ರತ್ನದ ಉಂಗುರವನ್ನು ಅವನಿಂದ ಪಡೆದು ತನ್ನ ಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬಂದನು ಮತ್ತು ಆ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗೆ ಕೇಳಿದನು.

ಗಜಾನನ :- ಗಣಕಮಹಾಶಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಪದಾರ್ಥವೊಂದು ಕಳೆದುಹೋಗಿದೆ ಯಾರು ಕದ್ದಿದ್ದಾರೋ ತಿಳಿಯದು. ಅದು ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ದೊರೆಯುವದು ? ಎಂದು ದೊರೆಯುವದು ?

ಗಣಕ :- ''ರಾಜಮುದ್ರಿಕೆ ಕಳೆದುಹೋಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರು ಕದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ಎಲ್ಲಿದೆ. ಎನ್ನುವದನ್ನು ನಾನು ಈಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜವಾದರೆ ಆ ವಸ್ತುವನ್ನು ನನಗೇ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು'' ಅದಕ್ಕೆ ಗಜಾನನನು ಸಮ್ಮತಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಗಣಕನು ''ಆ ಮುದ್ರಿಕೆಯು ಈಗ ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ನನ್ನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಿ'' ಎಂದು ನುಡಿದನು.

ಆಗ ಗಜಾನನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ರತ್ನದ ಉಂಗುರವನ್ನು ಮಾರಣಮಂತ್ರದಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಕಪಟಜ್ಯೋತಿಷಿಯ ಎದೆಗೆ ಬಲವಾಗಿ ಹೊಡೆದನು. ಗಣೇಶನ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಆ ಕಪಟಜ್ಯೋತಿಷಿಯು ಸತ್ತುಬಿದ್ದನು. ಸಾಯುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಅವನ ರಾಕ್ಷಸರೂಪವು ಬಂದು ಪರ್ವತದಂತೆ ಇದ್ದ ಅವನ ದೈತ್ಯದೇಹವು ಉರುಳಿಬಿದ್ದಿತು. ಅದರಿಂದ ನಗರದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಪುಡಿಪುಡಿಯಾದವು.

ಈ ವಿನೋದವನ್ನು ನೋಡಲು ದೇವತೆಗಳು ಯಾನಾರೂಢರಾಗಿ ಬಂದು ಬಾಲಕ ವಿನಾಯಕನ ಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವನನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಹಾಡಿ ಸಕಲಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದರು. ಬಾಲಕ ವಿನಾಯಕನ ಈ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಲೀಲಾವಿನೋದವನ್ನು ಕಂಡು ಹರ್ಷಿಪುಳಕಿತನಾದ ಕಾಶೀರಾಜನು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ, ಪುರೋಹಿತರಿಗೂ ವಂದಿಮಾಗಧರಿಗೂ, ದೀನದಲಿತರಿಗೂ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನಮಾಡಿಸಿ ದಾನದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನಿತ್ತು ಸತ್ಕರಿಸಿದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬಾಲಚರಿತೆ ಕಪಟದೈತ್ಯವಧ
ಎಂಬ ಹದಿನೆಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು



ಕೂಪ-ಕಂದರ ದೈತ್ಯ ವಧ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೮೯

ಬ್ರಹ್ಮ :- ತನ್ನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಹೋದ ಕಪಟದೈತ್ಯನು ವಿನಾಯಕ ಬಾಲಕನಿಂದ ಹತನಾದ ಸುದ್ದಿಯು ನರಾಂತಕನ ಕಿವಿಗೆ ತಲುಪಿತು. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆ ಬಾಲಕನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ಹಟ ತೊಟ್ಟ ಆ ದೈತ್ಯೇಂದ್ರನು ಕೂಪ-ಕಂದರ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಹಾಬಲಿಷ್ಠರೂ ಅತ್ಯಂತ ದುಷ್ಟರೂ ಆದ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಂದು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೂಡಿದರು. 'ಕೂಪನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಾಳುಭಾವಿಯಾಗಿ ಕಂದರನು ಆಟವಾಡುವ ಹುಡುಗನಾಗಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಾ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಆ ಬಾವಿಗೆ ಬಂದು ಕೆಡುವಬೇಕು. ಹಾಳುಬಾವಿಯಾಗಿದ್ದ ಕೂಪನು ಮತ್ತೆ ದೊಡ್ಡ ಕಪ್ಪೆಯಾಗಿ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಡಬೇಕು' ಎಂದು ಸಂಚು ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕೂಪನು ದೊಡ್ಡ ಬಾವಿಯಾಗಿ ಮಾಯೆಯಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡನು. ಕಂದರನು ಬಾಲಕನ ರೂಪು ಧರಿಸಿ ಉಳಿದ ಬಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಾ ಬಾವಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೇಹದ ಒಂದು ಕಪ್ಪೆಯ ಕರ್ಣಕಠೋರವಾಗಿ ವಟರ್‌ವಟರ್ ಎಂದು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾವಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರ ಜೊತೆ ಬಾಲಕ ರೂಪದಿಂದ ಆಟವಾಡುವ ಕಂದರನು ''ನಿನಗೊಂದು ಅದ್ಭುತವಸ್ತು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಾವಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಾ'' ಎಂದು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಆಟವಾಡುತ್ತಾ ಆಡುತ್ತಾ ಕೆಲಹುಡುಗರು ಬಾವಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಈಜತೊಡಗಿದರು. ಅವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ವಿನಾಯಕನು ಬಾವಿಯ ದಂಡೆಯಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆಗ ಕಂದರನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ತಳ್ಳಿಬಿಟ್ಟನು. ವಿನಾಯಕನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಕಾಲ ಮುಳುಗಿ ಮತ್ತೆ ಮೇಲೆ ಎದ್ದು ಬಾಲಕರನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಚಕಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಮ್ಮೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋದವರಂತೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿ ಒದ್ದಾಡುವಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಬಿಟ್ಟನು. ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾದರೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಹುಡುಗರೆಲ್ಲರೂ ವಿನಾಯಕನು ಮುಳುಗುತ್ತಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಹೋ! ಎಂದು ಕೂಗತೊಡಗಿದರು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಕಂದರನು ವಿನಾಯಕನ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಎಳೆಯುತ್ತಾ ಭಾವಿಯ ತಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಪನು ದೊಡ್ಡ ಕಪ್ಪೆಯ ವೇಷದಿಂದ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ತಿನ್ನಬೇಕೆಂದು ಬಾಯ್ತೆರೆದು ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಕಂದರ ವಿನಾಯಕರು ಪರಸ್ಪರ ತಳ್ಳಾಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಕಂದರನು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಕಪ್ಪೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಬಾಯ್ತೆರೆದು ಕುಳಿತ ಕೂಪನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ತಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಅವನ ದುರುದ್ದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿದ ವಿನಾಯಕನು ಕಂದರನನ್ನೇ ಕಪ್ಪೆಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಬಿಟ್ಟನು. ತನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವನನ್ನು ವಿನಾಯಕನೆಂದೇ ಬಗೆದು

ಕೂಪನು ಕಚಕಚನೆ ಅಗಿದು ತಿನ್ನಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನನ್ನೇ ತಿನ್ನತೊಡಗಿದ ಕೂಪನ ಮೇಲೆ ಕಂದರನಿಗೆ ಭಯಂಕರ ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ಕಚ್ಚಾಡಿ, ಬಡಿದಾಡಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸತ್ತುಬಿದ್ದರು. ವಿನಾಯಕನು ಆ ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯರಿಬ್ಬರನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡಿ ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಬಂದನು. ವಿನಾಯಕನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದನು ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ಗಾಬರಿಗೊಂಡ ರಾಜನು, ಪರಿವಾರದವರು ಬಾವಿಗೆ ಬಂದು, ಇಬ್ಬರೂ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಬಂದ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರನ್ನು ಕಾಶೀರಾಜನು ಪೂಜಿಸಿ ದಾನ-ದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಕೂಪ-ಕಂದರ ದೈತ್ಯ ವಧ ಎಂಬಲ್ಲಿ ೧೯ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಬಾಲಚರಿತೆ ಮೂವರು ದೈತ್ಯರ ಮರಣ — ಅಧ್ಯಾಯ - ೨೦

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಕೂಪ-ಕಂದರ ರಾಕ್ಷಸರು ವಿನಾಯಕನಿಂದ ಹತರಾದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನರಾಂತಕನು ಅಂಧಕಾಸುರ, ಅಂಭಾಸುರ, ತುಂಗ ಎಂಬ ಮೂವರು ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ವಿನಾಯಕನ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಅವರು ಮೂವರು ತಮ್ಮ ಸಂಗಡಿಗರೊಡನೆ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಂಧಕಾಸುರನು ತನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶಕ್ತಿವಿಶೇಷದಿಂದ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಿದನು. ನಗರದ ತುಂಬಾ ಕತ್ತಲೆಯು ವ್ಯಾಪಿಸಿತು. ಎರಡನೆಯವನಾದ ಅಂಭಾಸುರನು ಭಯಂಕರ ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸತೊಡಗಿದನು. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಭಯಂಕರವಾದ ಕತ್ತಲೆ, ಭೀಕರವಾದ ಮಳೆ, ಹೊಡೆತಗಳಿಂದ ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋದರು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ಗಿಡಮರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಉರುಳಿಬಿದ್ದವು.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿನಾಯಕನು ಇದೆಲ್ಲವೂ ದುಷ್ಟರಕ್ಕಸರ ಮಾಯಾಜಾಲ ಎಂದು ಅರಿತು, ತನ್ನ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಲದಮರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ಅದು ಬಾನುದ್ದ ಬೆಳೆದು ನೂರು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ವೃಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ವಿನಾಯಕನು ಒಂದು ಬೃಹದಾಕಾರದ ಪಕ್ಷಿರೂಪ ಧರಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಆ ಪಕ್ಷಿಯೂ ತನ್ನ ನೂರಾರು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹರಡಿತು. ಅದರಿಂದ ಕಾಶೀನಗರದ ಜನರಿಗೆ ಮಳೆಯ ನೀರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬೀಳದಂತೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನ ದೊರೆತಂತಾಯಿತು. ಆ ಪಕ್ಷಿಯು ತನ್ನ ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಊರಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಅದರ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯು ಹೋಗಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಬೆಳಕು ಬಿದ್ದಿತು. ಆ ಹೆಮ್ಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಆಕಾರದ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಜನರೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿದರು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ವಿನಾಯಕನ ಮಹಿಮೆ ಎಂದಾಗಲೀ ಆ ಪಕ್ಷಿಯು ವಿನಾಯಕನೇ ಎಂದಾಗಲೀ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಅಂಧಕಾಸುರನನ್ನೂ, ಭಯಂಕರ ಮಳೆಗೆರೆದ ಅಂಭಾಸುರನನ್ನೂ ಪಕ್ಷಿರೂಪಿಯಾದ ವಿನಾಯಕನು ಹಿಡಿದುಬಿಟ್ಟನು. ಅವರು ಸಂಜ್ಞಾಹೀನರಾಗಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ ತುಂಗನು ಭಯಂಕರವಾದ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಪರ್ವತರೂಪವನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಆ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಪಕ್ಷಿರೂಪಿಯಾದ ವಿನಾಯಕನು ತನ್ನ ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಪರ್ವತರೂಪಿಯಾದ ತುಂಗಾಸುರನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು. ಗರುಡನು ಸರ್ಪವನ್ನು ಹಿಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು ಆ ದೃಶ್ಯ. ಒಂದು ಕಾಲಿನಿಂದ ಅಂಧಕಾಸುರನನ್ನೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲಿನಿಂದ ಅಂಭಾಸುರನನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ತುಂಗಾಸರುನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಪಕ್ಷಿರೂಪಿ-ಯಾದ ವಿನಾಯಕನು ಗಗನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಾ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನು ದಾಟಿ, ಭುವರ್‌ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತು ಹಾಕತೊಡಗಿದನು. ಗಗನಮಂಡಲದ ವಾಯುವಿನ ಒತ್ತಡ ಹಾಗೂ ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಖರ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ತಾಳಲಾರದೇ ಆ ಮೂವರು ದೈತ್ಯರೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮೃತರಾದರು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪರ್ವತಗಳಂತೆ ಅವರ ದೇಹಗಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದವು.

ಹೀಗೆ ದುಷ್ಟರಾದ ಮೂವರು ರಾಕ್ಷಸರು ನಷ್ಟರಾಗಿ ಹೋದ ಬಳಿಕ ವಿನಾಯಕನು ತನ್ನ ಪಕ್ಷಿರೂಪವನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದನು. ಅದ್ಭುತವಾದ ಆ ಆಲದಮರವೂ ಅದೃಶ್ಯವಾಯಿತು. ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಶಾಂತವಾಯಿತು. ಅಂಧಕಾರವು ದೂರವಾಯಿತು. ಬೆಂಕಿಯ ಮಳೆ ಜಲಧಾರೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೇ ಅಡಗಿಹೋದವು. ಆಕಾಶಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಬೆಳಗತೊಡಗಿದ. ಕತ್ತಲೆ ಕಳೆಯಿತು. ದೇವತೆಗಳು ವಿನಾಯಕನ ಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬಾಲಚರಿತೆ ಮೂವರು ದೈತ್ಯರ ಮರಣ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ಭ್ರಮರೀವಧ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೨೧

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಗಜಾನನನಿಂದ ರಂಭಾಸುರನು ಸೀಳಲ್ಪಟ್ಟ ಬಳಿಕ ಬಹಳ ಎತ್ತರದಿಂದ ಬೀಳುವ ರಭಸದಲ್ಲಿ ಅವನ ಮುಂಡವು ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣದ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ, ರುಂಡವು ದೈತ್ಯನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅವನ ಮನೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನ ತಾಯಿಯಾದ ಭ್ರಮರಿ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸಿಯು ದುಃಖಾಕ್ರಾಂತಳಾಗಿ ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ರೋದಿಸಿದಳು. ಅವಳು ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ವಧಿಸಿದ ವಿನಾಯಕನ ಮೇಲೆ ಕ್ರುದ್ಧಳಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಹುಡುಕಿ ತಂದು, ಅವನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಇದೇ ಊರಲ್ಲಿಯೇ ಅವನ ಶವಸಂಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನನ್ನ ಪುತ್ರನಾದ ರಂಭನ ಈ ರುಂಡವನ್ನು ಅಗ್ನಿಸಂಸ್ಕಾರಮಾಡದೇ ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ. ರಂಭನನ್ನು ಕೊಂದ ಆ ವಿನಾಯಕನ ದೇಹದೊಡನೆಯೇ ಈ ಪುತ್ರನಾದ ರಂಭನ ರುಂಡವನ್ನೂ ನಾನೇ ಸುಡುವೆನು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಎಣ್ಣೆಯ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿಡಿರಿ.''

ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಅನುಚರರಾದ ಸೇವಕರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಯಿತ್ತು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳು ಒಂದು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೂಡಿದಳು. ವಿನಾಯಕನ ತಾಯಿಯೂ

ದೇವಮಾತೆಯೂ ಆದ ಅದಿತಿ ದೇವಿಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾನು ಧರಿಸಿದಳು. ಕಾಶಿರಾಜನ ಮಡದಿಯೂ ಕೂಡ ಇವಳು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವಮಾತೆಯಾದ ಅದಿತಿದೇವಿಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅವಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಸತ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದಳು.

ಮಾಯಾವಿನಿಯಾದ ಆ ಕಪಟ ಅದಿತಿಯು ತನ್ನ ಕಂದನಾದ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಕಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವಿನಾಯಕನು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟನು. ಇವಳ ಛದ್ಮರೂಪ, ದುರುದ್ದೇಶ ಎಲ್ಲವೂ ವಿನಾಯಕನ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಗೆ ಗೋಚರಿಸದೇ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

ಗಜಾನನ :- ಹಿಂದೆ ನೀನು ಒಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಕಸಿದು ಮುಚ್ಚಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆಯಲ್ಲವೆ ? ಅದಾವುದು ? ಹೇಳು ನೋಡೋಣ ?

ವಿನಾಯಕನ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಪಟ ಅದಿತಿಯು ಗಾಬರಿಗೊಂಡಳು. ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು ಅವಳಿಗೆ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆ ಮಾಯಾವಿನಿಯು ತನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಲಾಡುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಒಂದು ಉಂಡೆಯನ್ನು ಬಾಲಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತಳು. ಅದನ್ನು ವಿನಾಯಕನು ಒಂದೇ ತುತ್ತಿಗೆ ತಿಂದು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಉಂಡಿಕೊಡು ಎಂದು ಬೇಡಿದನು. ಆಗ ಆ ದುಷ್ಟೆಯು ತಾನು ಕೊಡುವ ಉಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಕಾಲಕೂಟವಿಷವನ್ನು ಬೆರೆಸಿಕೊಟ್ಟಳು. ವಿನಾಯಕನು ಆ ವಿಷದ ಉಂಡೆಯನ್ನು ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನುಂಗಿ ನೀರುಕುಡಿದು ಮತ್ತೆ ಉಂಡೆಕೊಡು ಎಂದು ಕಾಡತೊಡಗಿದನು. ಅವಳು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಷ್ಟು ಉಂಡೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿನಾಯಕನು ತಿಂದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉಂಡೆಗಳನ್ನು 'ಕೊಡು ಎಂದು ಕಾಡತೊಡಗಿದನು.

ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ; ''ಪಾಪ, ಅದಿತಿಯು ಎಷ್ಟೊಂದು ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಳು ? ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ಇರುವ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಂಡೆಗಳಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ ಇರುವವು ? ಈ ಬಾಲಕನು ಸುಮ್ಮನೆ ಅವಳನ್ನು ಉಂಡೆಗಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇವನನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು'' ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ವಿನಾಯಕನಿಗೆ ''ಅಡಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಊಟಕ್ಕೆ ಏಳು'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಭ್ರಮರಿಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಬಾಲಕ ಅವಳಿಗೆ ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ಭಾರ ಎನಿಸತೊಡಗಿದ. ಅವಳು ಅವನನ್ನು ಊಟಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿ ತಾನು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದಳು.

ಆದರೆ ಅವಳ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಬಾಲಕ, ಅವಳ ತೊಡೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ರಮಿಸುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ''ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡಪ್ಪ. ನಾನು ನೀನು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಊಟಮಾಡೋಣ'' ಎಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಿದಳು. ಆದರೆ ವಿನಾಯಕನು ಅವಳು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೇ ಅವಳ ತೊಡೆಯಿಂದ ಇಳಿಯದೇ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದ. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದು ''ಬಾಲಕ, ಇವಳು ನಿನ್ನ ತಾಯಿ. ಇವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು. ಇವಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಯೆ ತೋರುವುದು ನಿನ್ನ ಧರ್ಮ'' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ವಿನಾಯಕನು ತನ್ನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ

ಅವುಗಳಿಂದ ಆ ಮಾಯಾವಿನಿಯ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಆ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಅವಳ ಕಂಠವನ್ನು ಅಮುಕಿದನು. ಬಾಲಕನ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳ ನಡುವೆ ಆ ದುಷ್ಟೆಯ ಕತ್ತು ಒತ್ತಿ ಹಿಸುಕಲ್ಪಟ್ಟು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಗತಪ್ರಾಣಳಾದಳು. ಅವಳ ನಿಜವಾದ ರಾಕ್ಷಸೀರೂಪ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಹತ್ತು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ದೈತ್ಯದೇಹದಿಂದ ಹೆಣವಾಗಿ ಉರುಳಿದಳು. ಆಗ ಜನರಿಗೆ ಅವಳು ಯಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಬಾಲಕನಾದ ವಿನಾಯಕನ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ಅದ್ಭುತಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಅವಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಅವನು ಮಾಡಿದ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಿ ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದರು, ದೇವತೆಗಳು, ಋಷಿಗಳು, ಆ ದೇವದೇವನನ್ನು

ಅದಿತ್ಯಾ ಜಠರೋತ್ಪನ್ನ ವಿನಾಯಕ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ।
ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಾಯ ನಮಃ ಕಶ್ಯಪಸೂನವೇ ॥

ಸ್ವರ್ಗಪಾತಾಳ ಲೋಕಾನಾಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಜಲಧೇರಪಿ ।
ಕ್ಷತ್ರಾನಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಚ ಪಿಶಾಚಾನಾಂ ಚ ವೀರುಧಾಂ ॥

ವೃಕ್ಷಾಣಾಂ ಸರಿತಾಂ, ಪುಂಸಾಂ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಬಾಲಗಣಸ್ಯ ಚ
ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಸಂಹಾರ ಕಾರಿಣೇ ತೇನಮೋ ನಮಃ ॥

ಪಶೂನಾಂ ಪತಯೇ ತುಭ್ಯಂ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಪ್ರದಾಯಿನೇ
ನಮೋ ವಿಷ್ಣುಸ್ವರೂಪಾಯ, ನಮಸ್ತೇ ರುದ್ರರೂಪಿಣೇ

ನಮಸ್ತೇ ಬ್ರಹ್ಮರೂಪಾಯ ನಮೋಽನಂತ ಸ್ವರೂಪಿಣೇ
ಮೋಕ್ಷಹೇತೋ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ನಮೋ ವಿಘ್ನಹರಾಯ ತೇ
ಎಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದರು.

ಅನಂತರ ನಗರದ ಆರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಭ್ರಮರೀ ರಾಕ್ಷಸಿಯ ಗುಡ್ಡದಂಥ ದೇಹವನ್ನು ಅಡ್ಡ, ಉದ್ದ, ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ಕಡಿದು ಸೀಳು ಸೀಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಊರ ಹೊರಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಬಾಲಚರಿತ ಭ್ರಮರೀವಧ ಎಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಗಣೇಶನ ವಿವಿಧ ಲೀಲೆಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ - ೨೨

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಬಾಲಕನಾದ ವಿನಾಯಕನು ಮಾಡಿದ ಅದ್ಭುತವಾದ ಪವಾಡಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಿಂದಲೇ ನೋಡಿ ನಾಗರಿಕರಿಗೆಲ್ಲ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯುತ್ಕಟವಾದ ಭಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ನಾಗರಿಕರು :- ರಾಜನೇ, ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದ ವಿವಾಹಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ನಿಮ್ಮ ಪುರೋಹಿತರಾದ ಕಶ್ಯಪರ ಬದಲಾಗಿ ಅವರ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವೆ. ನಮಗೂ ಅವನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಅವನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೊರಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಒಬ್ಬನೇ ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ನಮಗೂ ಅವನ ಸೇವೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡು.

ರಾಜ :- ನೀವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಈ ಬಾಲಕನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಮನಃಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಇವನಿಗೆ ಭೋಜನವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು.

ಆಗ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ನಾಗರಿಕರು, ಲೌಕಿಕರು, ವೈದಿಕರು ಗೃಹಸ್ಥರು, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಪಂಡಿತರು ಪಾಮರರು, ಮಹಾರಾಜನನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಅದಿತಿಕುಮಾರನಾದ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಾಗಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ವಿನಯದಿಂದ ವಿನಾಯಕನು ಹೇಳಿದನು.

ವಿನಾಯಕ :- ಪೌರ ಪ್ರಮುಖರೆ, ನಾನು ಓರ್ವಸಾಮಾನ್ಯನಾದ ಋಷಿಪುತ್ರ. ಯುವರಾಜನ ವ್ರತಬಂಧ, ವಿವಾಹ, ಯಜ್ಞಾದಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಸಾವಿರಾರು ನಾಗರಿಕರ ಮನೆಗೆ ಬಾಲಕನಾದ ನಾನು ಹೇಗೆ ಬರಲಿ ?

ನಾಗರಿಕರು :- ಭಗವನ್, ವಿನಾಯಕ, ನೀನು ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ, ಸಂಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೆ ಆಗಿರುವೆ. ನೀನು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ, ಭಕ್ತ ಪ್ರಿಯ, ಭಕ್ತರಾದ ನಮ್ಮ ಬಿನ್ನಹವನ್ನ ಮನ್ನಿಸು. ನಮ್ಮ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು.

ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ವಿನಾಯಕ ಭಗವಾನನು ಕಾಶಿನಗರದ ನಾಗರಿಕರ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದನು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬಹು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಳಿರು, ತೋರಣ, ಹೂವು, ಚಿಗುರು ಫಲ, ಪುಷ್ಪ, ಮಂಟಪ ಚಂದನ, ಅಕ್ಷತೆ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಆ ವಿನಾಯಕನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲ ಎಂಬ ಓರ್ವ ದಟ್ಟದರಿದ್ರನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದ. ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠ, ಅತಿಥಿ ಸೇವಾಪರಾಯಣ, ಅವನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ವಿದ್ರುಮಾ ರೂಪವತಿ, ಗುಣವತಿ ಮತ್ತು ಪರಮ ಪತಿವ್ರತಾ ಶಿರೋಮಣಿ. ಆದರೆ, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶುಕ್ಲ ಹುಟ್ಟು ದರಿದ್ರ. ಎಲ್ಲರೂ ವೈಭವದಿಂದ ವಿನಾಯಕನ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನಿಗೂ ಆ ಭಗವಂತನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅತ್ಯುತ್ಕಟ ಇಚ್ಛೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿ ಬಂದಷ್ಟು ಹಿಟ್ಟು ನುಚ್ಚು. ಅನ್ನದ ಮೇಲೆ ಜೀವನ ನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ಮಾಡುವ ಅವರಿಗೆ ಗಣೇಶನನ್ನು ಹೇಗೆ ಕರೆಯುವದು ? ಹೇಗೆ ಪೂಜಿಸುವದು ? ಎಂಬ ಚಿಂತೆ ಕಾಡತೊಡಗಿತು. ಭಿಕ್ಷೆ ದೊರಕದಿದ್ದಾಗ ಒಂದೊಂದು ದಿನ ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಉಪವಾಸ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಆ ದೇವದೇವನನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹೇಗೆ, ಪೂಜಿಸುವದು ಹೇಗೆ ? ಎಂದು ಶುಕ್ಲಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮಡದಿಯೊಡನೆ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕೈ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತನು.

ಆಗ ವಿವೇಕ ಶಾಲಿನಿಯಾದ ಅವನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ವಿದ್ರುಮೆಯು ಕೈ ಮುಗಿದು ''ನಾಥ, ಆ ಪ್ರಭು ದೀನ ವತ್ಸಲ. ಅವನಿಗೆ ಮುತ್ತು ರತ್ನ ಬಂಗಾರದ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ದಯಾಪೂರಿತ. ದ್ರವ್ಯ ದಾನವನ್ನು ಅವನು ಮುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಪತ್ರ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಾವು ಈಗ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗೋಣ'' ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದಳು. ವಿದ್ರುಮೆಯ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾದ ಮಾಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆ ಎನಿಸಿತು ಆ ಶುಕ್ಲನಿಗೆ. ದಂಪತಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡಲೇ ಎದ್ದು ತಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸಿದರು. ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಣ ತಳಿರು ಚಿಗುರು, ಹೂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದರು. ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೇಯಿಸಿ ನೈವೇದ್ಯ ವೈಶ್ವದೇವಮಾಡಿ ವಿನಾಯಕನ ದಾರಿಕಾಯುತ್ತ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಕುಳಿತರು.

ವಿನಾಯಕನು ಕಾಶಿಯ ಮಣಿಕರ್ಣಿಕಾ ಘಾಟಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಬಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದನು. ಹೊಸಬಟ್ಟೆಯನ್ನುಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶುಕ್ಲಶರ್ಮನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಭಗವಂತನು ಮನೆಗೆ ಬಂದುದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಶುಕ್ಲದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಪರಮಾನಂದ ವಾಯಿತು. ಆನಂದದಿಂದ ಹರ್ಷಾಶ್ರುಗಳನ್ನು ಉದುರಿಸುತ್ತ ಕುಣಿಯತೊಡಗಿದರು. ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಉಚ್ಚ ಆಸನದಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ, ಅವನ ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಏರಿಸಿ, ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ದಪ್ಪ ಅಕ್ಕಿಯ ಅನ್ನವನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ಹಾಕಲು ಅವರಿಗೆ ಸಂಕೋಚವಾಯಿತು. ಆ ವಿನಾಯಕನು ವಿದ್ರುಮೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ''ತಾಯಿ ನೀವು ನನಗಾಗಿ ಏನು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದ್ದುದನ್ನು ಹಾಕಿರಿ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕದನ್ನವಾದರೂ ಅದು ನನಗೆ ಅಮೃತಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಾಧಿಷ್ಠ.''

ವಿದ್ರುಮೆಯು ವಿನಾಯಕನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂಕೋಚಪಡುತ್ತಲೆ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಹಾಕಿದಳು. ಅನ್ನ ಒಂದು ಕಡೆ, ನೀರು ಒಂದು ಕಡೆ ಬಸಿದು ಹೋಗಹತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಗಣಪತಿಯು ತನ್ನ ಚಿಗುರುಗೈಯಿಂದ ಬಸಿದು ಹೋಗುವ ಗಂಜಿ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವದು

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹತ್ತುತೋಳುಗಳುಳ್ಳವನಾದನು. ತನ್ನ ಹತ್ತುಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಅನ್ನ ಒಂದುಕಡೆ, ಗಂಜಿ ಒಂದುಕಡೆ ನೀರು ಒಂದುಕಡೆ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಬಡಿಸಿರುವ ಅಡಿಗೆಯನ್ನೆಲ್ಲ, ಗಬಗಬ ಉಣ್ಣ ತೊಡಗಿದನು.

''ತಜ್ಜಲಂ ಚಲಿತಂ ದಿಕ್ಷು ಬಾಲೋ ರೋದ್ದುಂ ನಚಾಶಕತ್ ।
ತತೋऽಭವದ್ದಶಭುಜೋ ಭುಭುಜೇ ಚೌಚೌನಂ ಚ ತೈಃ ॥

ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಕನೊಡನೆ ಬಂದ ಬಾಲಕರು ನಾಗರಿಕರು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡರು.

ಭೋಜನವಾದ ಬಳಿಕ ವಿನಾಯಕನು ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ, ''ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಭೋಜನ ದಿಂದ ನಾನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಬೇಡಿರಿ.'' ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ಶುಕ್ಲದಂಪತಿಗಳು :- ಪ್ರಭು, ನೂರಾರು ಜನ ಕುಬೇರಕುಮಾರರು ನಿನಗೆ ಆರೋಗಣೆ ಮಾಡಲು ಹೊರಗೆ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ನೀನು, ಆ ಎಲ್ಲ ಸಿರಿವಂತರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದಟ್ಟದರಿದ್ರರಾದ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ನನ್ನಕದನ್ನವನ್ನು ಅಮೃತ ಸಮಾನ ಎಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ. ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆ. ನಾನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಬೇಡುವದು ಎರಡೆ ಎರಡು ವರ. ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ, ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿ.

ವಿನಾಯಕನು ಶುಕ್ಲದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿದ ವರಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಹರಸಿ ಬಾಲಕರೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದನು.

ಹೊರಗೆ ವಿನಾಯಕನಿಗೆ ಸತ್ಕಾರ, ಸುಗ್ರಾಸಭೋಜನ ಹಾರ ತುರಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದ ಸಿರಿವಂತರಿಗೂ, ಬುದ್ಧಿವಂತರಿಗೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ''ನಮ್ಮಂಥ ಗಣ್ಯ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ತೊರೆದು, ಈ ದಟ್ಟ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೀಳಾದ ಕೂಳು ತಿಂದ, ಈ ವಿನಾಯಕ, ''ನಮ್ಮ ಗೌರವಾದರಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹನಲ್ಲ'' ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೆ ಅಂದುಕೊಂಡು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಉಪಚಾರಕ್ಕಾಗಿ, ವಿನಾಯಕನನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು.

ವಿನಾಯಕ :- ಸಂಪನ್ನರೆ, ಶುಕ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಯ ಆತಿಥ್ಯವು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾದಿಷ್ಠವಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೀಡಿದ ಅನ್ನ ನನಗೆ ಬಹಳ ರುಚಿಕರ ಎನಿಸಿತು. ಅದನ್ನು ಉಂಡು ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯೆಲ್ಲ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದೆ. ನಾನು ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರಲಾರೆ. ಒಂದು ತುತ್ತು ಅನ್ನವನ್ನೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಉಣ್ಣಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ.

ಗಣೇಶನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದಾಂಭಿಕ-ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂದು ಅವರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿಟ್ಟ ಅನ್ನವನ್ನೆಲ್ಲ ತಾವೇ ಉಂಡು, ತಿಂದು ತೇಗಿದರು. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತ ಭಾವುಕರ ಮನೆಗೆ ವಿನಾಯಕನು ತಾನಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅವರ ಆತಿಥ್ಯ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಿದನು.

ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸನಕ ಸನಂದನರು, ವಿನಾಯಕನ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ನಗರದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರ, ಪೌರರ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು

ಸ್ವೀಕರಿಸತೊಡಗಿದ ಭಕ್ತ ಪರಾಧೀನನಾದ ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಅವರು ಕಣ್ತುಂಬ ನೋಡಿದರು. ಆ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ವಿಶ್ವರೂಪದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಆಯಿತು. ಅವರು ಆ ದೇವದೇವರನ್ನು ಪ್ರಮೇಯ ಪುಂಜ ಪರಿಷ್ಕೃತವಾದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದರು.

ಭಗವಂತನಾದ ವಿನಾಯಕನು ಆ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾದ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಪ್ರೀತನಾಗಿ ''ನನ್ನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ನೀವು ತತ್ವಜ್ಞರೂ ಸರ್ವಜ್ಞರೂ ಆಗಿರಿ'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನು.

ಆಗ, ಸನಕ ಸನಂದನರು ವಿನಾಯಕನಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸುವರ್ಣ ಮಂದಿರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ದೇವತಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವನಿಗೆ **ವರದ ಗಣಪತಿ** ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಗಣೇಶ ಕುಂಡ ಎಂಬ ಸುಂದರವಾದ ಸರೋವರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.

ಇತ್ತ, ನಾಗರಿಕರ ಆತಿಥ್ಯ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಹೋದ ವಿನಾಯಕನು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಮರಳಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಶಿರಾಜನು ಅಶ್ವಾರೂಢನಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೊರಟನು. ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ವಿನಾಯಕನು ಎಲ್ಲಿ ಇರುವನು ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅವನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡೆ ಬಾಲಕರ ಜೊತೆ ಆಡಲು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರಾಜನಿಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯದಂತಾಯಿತು. ಅವನು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಶುಕ್ಲಶರ್ಮನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಕನು, ಒಂದು ಎತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತು ಬಾಲಕರೊಡನೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಕಾಶಿರಾಜ :- ನನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟು ನೀನು ಮೃಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ.

ವಿನಾಯಕ :- ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲ ನೀನೂ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೇ ಬಂದಿರುವೆ. ನನ್ನೊಡನೆ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಈ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಕೇಳು.

ನಾಗರಿಕರು :- ಮಹಾರಾಜನೆ, ತಾವು ದೊಡ್ಡವರು. ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬಾರದು. ನೀವು ವಿನಾಯಕನೊಡನೆ ಬಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ಯಥೇಚ್ಛ ಭೋಜನ ಮಾಡಿರುವಿರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಮೈತುಂಬ ಮುಳ್ಳುಗಳು ಎದ್ದು ನಿಂತವು ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಕಂಠಗದ್ಗದಿತವಾಯಿತು. ವಿನಾಯಕನ ಅದ್ಭುತ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಕೇಳಿ, ಅವನು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾದ; ಮೂಕ ವಿಸ್ಮಿತನಾದ. ಅವನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಮಣಿದು ನಮೋ ನಮೋ ಎಂದು ವಂದಿಸಿದ. ಆಗ ಮಹಾರಾಜನು, ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿದ. ಮೆರಮಣಿಗೆಯಿಂದ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ.

ಶುಕ್ಲದಂಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀರ್ಣವಾದ ಪರ್ಣಕುಟೀರದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದರು. ಆದರೆ ಇದೇನು ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಅವರ ಮುರುಕು ಗುಡಿಸಲು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಭವ್ಯ ದಿವ್ಯ ಭವನವು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅನೇಕ ದಾಸದಾಸಿಯರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದಂಪತಿಗಳ

ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಮುತ್ತು ರತ್ನ ಬಂಗಾರದ ವಸ್ತು ಒಡವೆಗಳಿಂದ ಅವರ ಗೃಹವು ಅಲಂಕೃತವಾಗಿತ್ತು. ಕುಬೇರನ ಐಶ್ವರ್ಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂರೆಗೊಂಡಿತು, ಆ ದಟ್ಟದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ವಿನಾಯಕನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕುಮಾರನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟು, ಆ ಭಗವಂತನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆತ್ಮನಿವೇದನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ ಉಪಾಸಿಸಿ, ಅರ್ಚಿಸಿ, ಭಜಿಸಿ, ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ ಧನ್ಯನಾದ.

ನರಾಂತಕನು, ಕಾಶೀನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿನಾಯಕನ ಗೌರವಾದರದ ವಿಜೃಂಭಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತಪ್ತನಾದನು. ಶೂರ ಮತ್ತು ಚಪಲ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಗುಪ್ತಚಾರರನ್ನು ಕರೆದು ''ಯಾವುದಾದರೂ ಉಪಾಯದಿಂದ ಆ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ನೀವು ಕರೆದು ಕೊಂದು ಬನ್ನಿರಿ'' ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಿತ್ತು ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದನು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿಕಾರೂಢನಾದ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ತಡೆದು ಘೋರ ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡಿ ಹೊಡೆಯ ಬಂದರು. ಕೂಡಲೆ ವಿನಾಯಕನು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಗಿಮಿಗಿಮಿ ತಿರುಗಿಸಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಕ್ಕರ ಬಡೆದನು. ಪ್ರಾಣಭಯದಿಂದ ಅವರು ಗದಗದ ನಡುಗಿ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ''ನಾವು ನರಾಂತಕನ ಗುಪ್ತಚಾರರು. ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು; ಜೀವದಾನ ಮಾಡು ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು'' ಆಗ ವಿನಾಯಕನು ಅವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನು. ಅವರು ಬಂದು ನರಾಂತಕನಿಗೆ ವಿನಾಯಕನ ಅದ್ಭುತವಾದ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ನರಾಂತಕನಿಗೆ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು.

''ಸ್ವಾಮಿನ್ ಏತಾದೃಶೀಶಕ್ತಿಃ ಕ್ವಾಪಿ ದೃಷ್ಟಾ ನ ಚ ಶ್ರುತಾ''

ಪ್ರಭು, ಈ ವಿನಾಯಕನಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದದ್ದು ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಬಲಿಷ್ಠರನ್ನು ನಾವು ಎಂದೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ, ಕೇಳಿಲ್ಲ.

''ಜಾನೀಮಹೇ ನ ಜೇತಾಸ್ಯ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯೇವಿದ್ಯತೆ ಪುಮಾನ್''

ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಅವನನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವಂಥ ಪುರುಷನು ಇಲ್ಲ. ಎಂದು ನಾವು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಕೋಪಾಂಧನಾದ ನರಾಂತಕನು ತನ್ನ ಚತುರಂಗ ಸೇನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಾಶೀನಗರದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಯಿಟ್ಟನು. ಕಾಶೀರಾಜನಾದರೂ ತನ್ನ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಸಜ್ಜಿತವಾದ ಸೇನೆಯೊಂದಿಗೆ ನರಾತಂಕನನ್ನು ಎದುರಿಸಿದನು. ದುಷ್ಟನಾದ ನರಾಂತಕನು ಹತ್ತು ಕಡೆಯಿಂದ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬಿಡಲು ಆದೇಶಗೈದನು. ಕ್ರೂರರಾದ ರಕ್ಕಸರು ಮನೆಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಮಕ್ಕಳು ಮುದುಕರು ಮಹಿಳೆಯರು ಎನ್ನದೆ ಕಂಡವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂದು ಹಾಕಿದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಪರಿಕುಪಿತನಾದ ಕಾಶಿರಾಜನು ತನ್ನ ವೀರಸೇನಾಪತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನರಾಂತಕನ ದಾಳಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿದನು. ಆದರೆ, ನರಾಂತಕನ ದೈತ್ಯ ಬಲದ ಎದುರು ಕಾಶಿರಾಜನು ಸೋಲುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿತು ದೈತ್ಯರು ಕಾಶಿರಾಜನನ್ನು ಅವನ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿ ಪುತ್ರರರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ನರಾಂತಕನ ಬಳಿಗೆ

ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಇತ್ತ ಮಹಾರಾಜನು ನರಾಂತಕನ ಬಂಧಿಯಾಗಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾರಾಣಿ ಅಂಬಾದೇವಿಯು ಆರ್ತಧ್ವನಿಯಿಂದ ರೋದಿಸತೊಡಗಿದಳು.

ಅಂಬಾದೇವಿ :- ವೈರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಿಸಿದ ಮಹಾರಾಜರೆ, ಈಗ ನೀವು ಹೇಗೆ ಪರಾಜಿತರಾದಿರಿ ? ಈ ಕಶ್ಯಪಪುತ್ರನಾದ ವಿನಾಯಕನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಬಲಿಷ್ಠ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಈಗೇಕೆ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆ ದೈತ್ಯನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದರೆ ನಾನು ವಿಧವೆಯಗಿ ಹೇಗೆ ಬಾಳಲಿ ?'' ಮಹಾರಾಣಿಯ ಕರುಳು ಕರುಗಿಸುವ ದೀನ ಆಕ್ರಂದನವನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿನಾಯಕನು ಕ್ರುದ್ಧನಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಂತನು. ಘನ ಗರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅವನು ಸ್ಮರಣಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಸಿದ್ಧಿದೇವಿಯು ಎದುರು ಬಂದು ಕೈಮುಗಿದಳು.

''ಪ್ರಭು ಏನು ಅಪ್ಪಣೆ'' ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ವಿನಾಯಕ :- ನರಾಂತಕನ ಸೈನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂದುಹಾಕು. ನಂತರ ತಿಂದುಹಾಕು. ಅನಂತರ ನರಾಂತಕನ ತಲೆಯನ್ನು ಕಡಿದು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಾ.

ಭಗವಂತನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಸಿದ್ಧಿದೇವಿಯು ತನ್ನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಸೇನಾನಾಯಕರನ್ನೂ ನರಾಂತಕನ ಅಪರಂಪಾರ ಸೈನ್ಯದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿಸಿದಳು. ಅವರೆಲ್ಲರ ನಾಂತಕನ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಲಟಲಟಮುರಿದು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಗೆದುಕೊಂಡರು. ಕಂಡವರ ದೇಹಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತುಂಡರಿಸಿದರು. ಸಿಕ್ಕವರನ್ನೆಲ್ಲ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಸಿದಷ್ಟು ಮುಕ್ಕಿದರು ; ಅವರ ನೆತ್ತರ ನೆಕ್ಕಿದರು. ಈ ಸಿದ್ಧಿಸೇನೆಯ ಎದುರು ನರಾಂತಕನ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಿತು. ಸಿದ್ಧಿದೇವಿಯ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ವಾಗಿ ಕಾಲಪುರುಷನು ನರಾಂತಕನನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದನು. ತನ್ನ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲವು ವ್ಯರ್ಥವಾದುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಿರಾಶನಾದ ನರಾಂತಕನು ಮರಣ ಭಯದಿಂದ ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟು ಓಡತೊಡಗಿದನು. ನರಾಂತಕನು, ಓಡುವಾಗಲೂ ನಡುನಡುವೆ ನಿಂತು ತನ್ನನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬರುವ ಕಾಲಪುರುಷನ ಮೇಲೆ ಭಯಂಕರ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಬಿಟ್ಟ ಬಾಣಗಳು ಕಾಲಪುರುಷನ ಮೈಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟರೂ ಸುಖರೂಪವಾಗಿ ಒಳಗೆ ಹಾಯ್ದು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನ ಮೈಯಿಂದ ನೆತ್ತರು ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನು ನಗುತ್ತಲೆ ಇವನನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಕೊನೆಗೆ ಕಾಲಪುರುಷನು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ನರಾಂತಕನ ಕೂದಲು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದು ತಂದು ವಿನಾಯಕನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು ಮತ್ತು ವಿನಾಯಕನಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ''ಭಗವನ್ ! ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಈ ದುಷ್ಟನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದು ನಿನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ'' ಎಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು.

ವಿನಾಯಕನು ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಆ ಕಾಲಪುರುಷನಿಗೆ ತನ್ನ ಸಾಯುಜ್ಯಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತ ನರಾಂತಕನಿಗೆ ಕೋಪದ ಕಿಚ್ಚು ಕೆದರಿದಂತಾಯಿತು. ರೊಚ್ಚು, ಹುಚ್ಚು ಎರಡೂ ಅವನ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿಯಾಗಿ ಅವನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕಾಶಿರಾಜನ ಮೇಲೆ ಏರಿ ಬಂದನು. ತನ್ನ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಚಚ್ಚತೊಡಗಿದ. ಆಗ

ಭಯಭ್ರಾಂತನಾದ ಕಾಶಿರಾಜನನ್ನು ಕಂಡು ಕೋಪಗೊಂಡ ವಿನಾಯಕನು ತನ್ನ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ನರಾಂತಕನ ನಡುನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದನು. ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ದೈತ್ಯನು ನೆತ್ತರಕಾರುತ್ತ ನೆಲದಮೇಲೆ ಮೂರ್ಚಿತನಾಗಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡನು. ಆಗ ವಿನಾಯಕನು ಆ ದೈತ್ಯನಿಗೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಏಳಲು ತುಸು ಸಮಯಕೊಟ್ಟನು. ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳ ಬಳಿಕ. ಮೂರ್ಛೆತಿಳಿದೆದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರುದ್ಧನಾದ ನರಾಂತಕನು ವಿನಾಯಕನ ಮೇಲೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಒಗೆದನು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಚೂರು ತೂರಿದನು. ಹೆಬ್ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಚೂರಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಉದುರಿಬಿದ್ದವು. ದೇವನದೇಹ ವಜ್ರದಂತೆ ಆಚ್ಛೇದ್ಯವೂ, ಅಭೇದ್ಯವೂ ಆಗಿದ್ದಿತು.

ಅನಂತರ ನರಾಂತಕನಿಗೂ ವಿನಾಯಕನಿಗೂ ಘನಘೋರವಾದ ಯುದ್ಧವು ಮಸಗಿತು. ವಿನಾಯಕನ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಬಾಣದಿಂದ ನರಾಂತಕನ ಎರಡೂ ತೋಳುಗಳು ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿದ್ದವು. ಅವನ ರುಂಡವು ಹಾರಿ ಅವನ ತಂದೆ ರುದ್ರಕೇತುವಿನ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ದೇವಾಧಿದೇವತೆಗಳ ವರ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಕಡಿದ ಕೈ ಮತ್ತೆ ಚಿಗಿತು ಬಂದವು. ಕತ್ತರಿಸಿದ ತಲೆ ಮತ್ತೆ ಮೂಡಿಬಂದಿತು. ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಘನಘೋರಯುದ್ಧ. ವಿನಾಯಕನು ಬಾಣ ಹೊಡೆದು ನರಾಂತಕನ ಶಿರಚ್ಛೇದ ಮಾಡುವುದು, ವರಗಳ ಬಲದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಕರಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಶಿರಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಆಗ ವಿನಾಯಕನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ಮೋಹಿತಗೊಳಿಸಿ ಆ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದು ಗೋಣು ಮುರಿದು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದಲೆ ಕೊಂದುಹಾಕಿದನು. ಅನಂತರ ಆ ದೈತ್ಯಾಧಮನ ಮಸ್ತಕ ಚಿಗುರಲಿಲ್ಲ. ಚೇತನ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳು ''ವಿನಾಯಕನಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ, ಗಣೇಶನಿಗೆ ವಿಜಯವಾಗಲಿ'' ಎಂದು ಜಯ ಜಯಕಾರ ಮಾಡಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಕರೆದರು. ಕಾಶಿರಾಜನು ಕೈ ಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ''ಪ್ರಭು ನಿನ್ನ ದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಈ ದೇವತ್ವ ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮೂವತ್ತು ಮೂರು ಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಮೀರಿನಿಂತ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಕೋಟಿಯ ಪ್ರಾಣಾಂತಕನಾದ ನರಾಂತಕನನ್ನು ಕೊಂದು ನೀನು ಜಗದೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಭೂಭಾರ ಹರಣ ಮಾಡಿ ಲೋಕೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಿನಗೆ ನಮೋನಮಃ ! ನನಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು.'' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು.

ನರಾಂತಕನ, ದಾರುಣವಾದ ಮರಣವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನ ತಾಯಿಯಾದ ಶಾರದಾ, ತಂದೆಯಾದ ರುದ್ರಕೇತು ಇಬ್ಬರೂ ದುಃಖಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿ ನೆಲದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರು. ಪರಿಚಾರಕರ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರದಿಂದ ಮೂರ್ಛೆ ತಿಳಿದೆದ್ದು ಮಗನ ಭಿನ್ನವಾದ ಮಸ್ತಕವನ್ನು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭಯಂಕರ ಶೋಕವನ್ನು ಮಾಢತೊಡಗಿದರು. ಆಗ ಅತ್ಯಂತ ಶೋಕವಿಹ್ವಲರಾದ ಆ ರುದ್ರಕೇತು ದಂಪತಿಗಳು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸ್ವರ್ಗಾಧೀಶನಾಗಿ ಮೆರೆಯುವ, ತಮ್ಮ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪುತ್ರ ದೇವಾಂತಕನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರು. ದೇವಾಂತಕನು, ತನ್ನ ಸಹೋದರನ ದೇಹಾಂತದ

ದಾರುಣವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಶೋಕವಿಹ್ವಲನಾಗಿ ವಿಲಾಪಗೈದನು. ''ಪೂಜ್ಯಳಾದ ತಾಯಿಯೇ, ದುಃಖಿತಳಾದ ತಾಯಿಯೇ, ನನ್ನ ಬಂಧುವನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದ ಆ ಪಾಪಿಯನ್ನು ನಾನು ಕೆಲವೇ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ವಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ನಾನು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ನೀವು ನಿಶ್ಚಿಂತರಾಗಿರಿ'' ಹೀಗೆ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಕೊಟ್ಟು, ದೇವಾಂತಕನು ತನ್ನ ಚತುರಂಗ ಸೇನೆಯಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ, ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದನು. ಆ ಪುಣ್ಯ ನಗರಿಯಲ್ಲಿಯ ಮನೆಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಿ ಇಟ್ಟು, ಲೂಟಮಾಡಿ ನಿರುಪದ್ರವಿಗಳಾದ ನಾಗರಿಕರನ್ನೆಲ್ಲ ಹತ್ಯೆಗೈಯ್ಯುತ್ತ ಅಕಾಂಡ ತಾಂಡವವನ್ನೆ ನಡೆಸಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾಶಿರಾಜನು ಗದಗುಟ್ಟಿ ನಡುಗಿದನು. ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಅಂತಕನಂತೆ ಇದ್ದ ಈ ದೇವಾಂತಕನಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡು'' ಎಂದು ಗಣೇಶನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಕಾಶಿರಾಜನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನುಮನ್ನಿಸಿ, ಗಣಾಧೀಶನು ಪರಮ ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ತರುಣ ಯೋಧನ ರೂಪವನ್ನುಧರಿಸಿದನು. ಸಿಂಹಾರೂಢನಾದನು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ, ಖಡ್ಗ, ಕೊಡಲಿ, ನಾಲ್ಕು ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದನು. ಸಿದ್ಧಿ, ಬುದ್ಧಿ ದೇವಿಯರು ಅವನೊಟ್ಟಿಗೆ ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ನಡೆದರು. ಗಣಾಧೀಶನು ಸಿದ್ಧಿದೇವಿಗೆ ''ಈ ದೇವಾಂತಕನ, ಸೇನಾಸಾಗರವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲು ನೀನು ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನುಮಾಡು'' ಎಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಇತ್ತನು. ಆಗ ಸಿದ್ಧಿದೇವಿಯು ದೇವಾಂತಕನ ಸೇನಾಸಾಗರದ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಭಯಂಕರ ಗರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಳು. ಬೆಟ್ಟ ಬಾನು ಭುವಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಡುಗಿ ಹೋದವು. ಆಗ ಸಿದ್ಧಿದೇವಿಯು ಸ್ಮರಣಮಾಡಿದಕೂಡಲೇ ಅಣಿಮಾ, ಗರಿಮಾ, ಮಹಿಮಾ, ಲಘಿಮಾ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಪ್ರಾಕಾಮ್ಯ ವಶಿತ್ವ ಈಶಿತ್ವ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಎಂಟು ಮಹಾಶಕ್ತಿ ದೇವಿಯರು ಚತುರಂಗ ಸೇನಾ ಸಮೇತರಾಗಿ, ವ್ಯೂಹಕರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ದೇವಾಂತಕನ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಹಲವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದರು.

ಇತ್ತ ದೇವಾಂತಕನ ಶೂರ ಸೇನಾಪತಿಗಳಾದ ಕರ್ದಮ ದೀರ್ಘತಂತ್ರ, ತಾಲಜಂಘ, ಯಕ್ಷ, ಘಂಟಾಸುರ, ರಕ್ತತೇಜ, ಕಾಲಾಂತಕ, ದುರ್ಜಯ ಎಂಬ ಅಷ್ಟ ಅತ್ಯಂತ ದುಷ್ಟರಾದ ಬಲಗೈ ಬಂಟರು ಸಿದ್ಧಿದೇವಿಯ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥ ರೀತಿಯಿಂದ ಎದುರಿಸಿದರು. ದೇವಿಯರು ಹಾಗೂ ದೈತ್ಯರ ನಡುವೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಎಸೆದಾಟ ಮಸದಾಟಗಳು ನಡೆದವು. ಧರಾತಳದ ತುಂಬ ಹೆಣಗಳ ಹಡದಿಯನ್ನು ಹಾಸಿದಂತಾಗಿ ರುಂಡ ಮುಂಡಗಳಿಂದ ರಣರಂಗವೆಲ್ಲವೂ ತುಂಬಿಹೋಯಿತು.

ದೇವಾಂತಕನ ಮಹಾಬಲಿಷ್ಠ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ ಕಾಲಾಂತಕನು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಕಾಮ್ಯ ದೇವಿ ಜೊತೆಗೆ ದಂದ್ವ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಪ್ರಾಕಾಮ್ಯ ದೇವಿಯು ಕಾಲಾಂತಕನ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ಕಾಣದೆ ಕುಸಿಯ ತೊಡಗಿದಾಗ ವಶಿತ್ವ ದೇವಿಯು ಕೂಡಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧಾವಿಸಿ, ಕಾಲಾಂತಕನ ಕತ್ತನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿದಳು. ಇದರಂತೆ ಶಕ್ತಿ ಶಾಲಿನಿಯಾದ ಅಣಿಮಾದೇವಿಯು ಕ್ರೂರ ಕರ್ದಮಾಸುರನ ಚಂಡಿಕೆ ಹಿಡಿದು ಕೈಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಕ್ಕರ ಬಡಿದಳು. ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿ ಹಾರಿ

ಹೋಯಿತು. ಇದರಂತೆ ಮಹಿಮಾ ಗರಿಮಾ ಲಘುಮಾದೇವಿಯರು, ಯಕ್ಷ ತಾಲಜಂಘ ದೀರ್ಘದಂತರನ್ನು ಕಡಿದು ಕೊಚ್ಚಿಹಾಕಿದರು. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಶಿತ್ವ, ಸಿದ್ಧಿಬುದ್ಧಿ ದೇವಿಯರು ದುಷ್ಟಾರಿಷ್ಟ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ದುರ್ಜಯ, ಘಂಟಾಸುರ, ರಕ್ತಕೇಳಿ ಎಂಬ ದಾನವ ವೀರರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೊಡೆದು ಅವರ ನಡು ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮುಷ್ಟಿ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸರು ನೆತ್ತರ ಕಕ್ಕುತ್ತ ದುಃಖದಿಂದ ಲಿಕ್ಕುತ್ತ, ಮಣ್ಣು ಬಿಕ್ಕುತ್ತ ಮಡಿದು ಧರಾಶಾಯಿಯಾದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಶೋಕಾಘಾತದಿಂದ ಜರ್ಜರಿತನಾಗಿ ಚಿಂತೋದ್ಭ್ರಾಂತನಾದ ದೇವಾಂತಕನು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದು ದೇವಸೇನೆಯ ಮೇಲೆ ಹದ್ದಿನಂತೆ ಎರಗಿದನು. ತನ್ನ ಭಯಂಕರ ಬಾಹು ಬಲಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟದೇವಿಯರು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ತೂರಿ ಒಗೆದ ವೃಕ್ಷ, ಬೆಟ್ಟ, ಶಿಲಾಖಂಡಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ತಲವಾರದಿಂದ ಹೊಡೆದು ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ ಮಾಡಿ ಒಗೆದನು. ಈ ರಣರಂಗದ ಒಂದು ಭೀಕರ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಆ ದೇವಾಂತಕನು ತನ್ನ ವೀರವಿಕ್ರಮನ್ನು ಅಕ್ರಮ, ವಕ್ರಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೂಡುಸೂಡಾಗಿ ಬಿಟ್ಟ ಶರವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಣಿಮಾ ಮಹಿಮಾದಿ ಅಷ್ಟದೇವಿಯರನ್ನು ಮುತ್ತಿ ಮೂರ್ಛೆಗೊಳಿಸಿದನು.

ತನ್ನ ಸೇನೆಯ ಈ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಗಣಾಧೀಶನು ಬುದ್ಧಿದೇವಿಯನ್ನು ಸಮರ ಭೂಮಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಆಗ ಆ ವೀರವನಿತೆಯು ವಿಶಾಲಗುಹೆಯಂತೆ ಮುಖವನ್ನು ಅಗಲಗೊಳಿಸಿ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೆಂಡದ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಉದರಿಸುತ್ತ ಸಿಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕ ದೈತ್ಯ ದಾನವರನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಕ್ಕುತ್ತ ಅವರ ರಕ್ತವನ್ನು ನೆಕ್ಕುತ್ತ ಅಸುರಸೇನೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ವಿನಾಶ ಮಾಡುತ್ತ ಮುಂದುವರೆದಳೂ. ಅಗ ದೇವಾಂತಕನು ಕ್ರುದ್ಧನಾಗಿ ಆ ವೀರಾಂಗನೆಯ ಮೇಲೆ ಬಾಣಗಳ ಮಳೆಗರೆಯ ತೊಡಗಿದನು. ಆ ಎಲ್ಲ ಬಾಣಗಳು ಅವನ ವಜ್ರಕಾಯಕ್ಕೆ ಬಡಿದು ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವು ಆಗ ಆ ವೀರ ಮಹಿಳೆಯು ದೇವಾಂತಕನನ್ನೆ ನುಂಗಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಅವನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ನಡೆದು ಬರತೊಡಗಿದಳು. ಅವಳ ಉಗ್ರರೂಪ, ತೆರದ ಬಾಯಿ, ಕೊಂದ ದೈತ್ಯರು, ತಿಂದ ದಾನವರನ್ನು ಕೂಡ ನಿಂತು ನೋಡಿದ ದೇವಾಂತಕ ಇವಳಿಂದ ನಾನು ಬದುಕಿ ಉಳಿಯುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಹೆದರಿ ಓಡಿಹೋದನು. ಮನೆಗೆ ಓಡುತ್ತ ಬಂದ ದೇವಾಂತಕನನ್ನು ಕಂಡ ತಂದೆಯಾದ ರುದ್ರಕೇತು, ಮಗನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಮೈ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿ ''ಮಗು ನೀನು ಗಾಬರಿಯಾಗಬೇಡ. ದೂರದಿಂದಲೇ ನಾನು ನಿನ್ನ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ದೇವೀ ಗಣದ ಎದುರು ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇನೂ ಸಾಲದು. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ಉಪಾಯಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ನೀನು ಗೆಲ್ಲುವ ಉಪಾಯ. ನಿನ್ನ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಉಪಾಯ. ನೀನು ಸಬೀಜ ಅಘೋರ ಮಂತ್ರದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡು. ಶಿವನ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ಅವನ ಪೂಜೆ ಮಾಡು. ನಿನಗೆ ಶಕ್ಯ ವಿದ್ದಷ್ಟು ಸಲ ಅಬೀಜ ಘೋರ ಮಂತ್ರದ ಜಪಮಾಡಿ ಜಪದ ಹತ್ತನೆ ಅಂಶ ಹೋಮ ಮಾಡು. ಹೋಮದ ೧೦ನೇ ಅಂಶ ತರ್ಪಣ ನೀಡು ಅದರ ಹತ್ತನೆ ಅಂಶ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸು. ಹೀಗೆ ತಪ, ಜಪ, ಹೋಮ, ತರ್ಪಣ, ಭೂರಿ ಭೋಜನಗಳಿಂದ ಹೋಮಕುಂಡದಿಂದಲೆ ಒಂದು ಅಶ್ವವು ಎದ್ದು ಬರುವದು. ಆ ತುರುಗಾರೂಢನಾಗಿ ನೀನು ಸಗ್ರಾಮಂಗಣಕ್ಕೆ ಧುಮುಕು. ಅದರಿಂದ ಗೆಲವು ನಲಿವು ನಿನಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ.''

ದೇವಾಂತಕನು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಶಿರಸಾ ಮನ್ನಿಸಿ ಜಪ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ಯಜ್ಞಕುಂಡದಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದ ತುರುಗವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದನು. ಆ ಅಶ್ವವನ್ನು ಆರೋಹಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಸಜ್ಜಿತವಾದ ತನ್ನ ಪ್ರಚಂಡ ಸೇನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣದ ಮೇಲೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಸಿದ್ದಿದೇವಿಯ ಯುದ್ಧ ಸಿದ್ಧವಾದ ಶೂರ ಸೇನಾಬಲವು ದೇವಾಂತಕನನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಿತು. ಎರಡೂ ಸೇನೆಗಳ ನಡುವೆ ಘೋರವಾದ ಸಂಗ್ರಾಮವು ಮಸಗಿತು. ಆಗ ವಿನಾಯಕನು, ಸ್ವಯಂ ಸಿಂಹಾರೂಢನಾಗಿ ದೇವಾಂತಕನನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ. ದೇವಾಂತಕ, ಗಣಾಧೀಶರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಂಗ್ರಾಮ ಘನಘೋರವಾಗಿದ್ದಿತು. ವಿನಾಯಕನ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಘಾತದಿಂದ ದೇವಾಂತಕನ ಸೇನಾಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವೂ ಕ್ಷತವಿಕ್ಷತವಾಗಿ ಛಿನ್ನ ವಿಚ್ಛಿನ್ನನಾಗಿ ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಡಿದು ಬಿದ್ದಿತು. ಆಗ ದೇವಾಂತಕನು ತನ್ನ ಮಾಯಾ ವಿಧ್ಯೆಯಶ್ರಯಿಸಿ ಕಪಟಯುದ್ಧವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಕೊನೆಗೆ ದೇವಾಂತಕನು ಗಣಾಧೀಶನ ಮೇಲೆ ಸಮ್ಮೋಹನಾ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬೀಸಿದನು ಕಾಶಿರಾಜನ ಸೇನಾಪರಿವಾರದವರು, ದೇವತೆಗಳು ಸೈನಿಕರು ರಣಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಾ ಮುದ್ರಿತರಾಗಿ ಮಲಗಿ ಬಿಟ್ಟರು

ಆಗ ದೇವಾಂತಕನು ಆನಂದದಿಂದ ತ್ರಿಕೋಣಾಕಾರದ ಒಂದು ಕುಂಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ತಾನು ಪದ್ಮಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಅಭಿಚಾರ ಕರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಣಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ದೂರ ಇದ್ದ ಕಾಶಿರಾಜನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಗಣೇಶ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ದೇವಪಕ್ಷದವರೂ, ಅಷ್ಟಸಿದ್ಧಿದೇವಿಯರ ಸೇನಾಬಲವೂ, ವಿನಾಯಕನೂ ನಿದ್ರಾಮೋಹಿತರಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಅವನು ವಿನಾಯಕನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಮತ್ತು ಕೈಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡನು. ''ಪ್ರಭು, ನೀನು ದೇವೋತ್ತಮ, ನಿನ್ನಗೆಲ್ಲಿಯ ನಿದ್ದೆ! ನಿನಗೆಲ್ಲಿಯ ಮೋಹ! ನೀನು ಎದ್ದೇಳು. ಈ ಲೋಕ ವಿಡಂಬನವನ್ನು ಸಾಕು ಮಾಡು. ದೇವಾಂತಕನು ಅಭಿಚಾರ ಕರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ಪೂರ್ಣವಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶಮಾಡುವನು.

ಕಾಶಿರಾಜನ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ, ವಿನಾಯಕನು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ನಿಂತನು. ತನ್ನ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎರಡು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಘಂಟಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಖಗಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಣಗೈದು ಆಕಾಶದ್ವಾರಾಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಘಂಟಾಸ್ತ್ರದ ಭಯಾನಕವಾದ ಗಂಟಾನಾದದಿಂದ ದೇವತಾ ಸೈನಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಮೋಹನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎದ್ದು, ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಯುದ್ಧಾಭಿಮುಖರಾದರು. ಅದರಂತೆ ವಿನಾಯಕನು ಬಿಟ್ಟ ಖಗಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ದೈತ್ಯಸೈನಿಕರನ್ನು ಕುಕ್ಕಿ ಕುಕ್ಕಿ ಕೊಲ್ಲತೊಡಗಿದವು. ಇದರಿಂದ ದೇವಾಂತಕನು ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಆಗ ದೇವಾಂತಕನು ತನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಕನ ತಾಯಿಯಾದ ಅದಿತಿದೇವಿಯ ಕಪಟದೇಹವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದನು. ಆ ಮಾಯಾ ಅದಿತಿದೇವಿಯ ಮೇಲೆ ಪಚಾರ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ

ವಿನಾಯಕನು ಅದಿತಿದೇವಿಯ ದುರವಸ್ಥೆ ನಿಜವೆಂದು ನಂಬಿ ಶೋಕ ವಿಹ್ವಲನಾದನು. ಆಗ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಾಯಿತು. ''ಇವೆಲ್ಲವೂ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯರ ಸೇನಾತಂತ್ರ. ಇವಳು ನಿಜವಾದ ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯಾದ ಅದಿತಿದೇವಿಯಲ್ಲ. ಇವಳೊಬ್ಬ ಮಾಯಾಂಗನೆ. ನೀನು ಯುದ್ಧದ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸು.''

ಆಕಾಶವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ವಿನಾಯಕನು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಪ್ರವೃತ್ತನಾದನು. ಆಗ ದೇವಾಂತಕನಿಗೆ ವಿನಾಯಕನ ವಿರಾಡ್‌ರೂಪವು ಗೋಚರವಾಯಿತು. ದೇವಾಂತಕನ ಎಡ, ಬಲ, ಹಿಂದೆ, ಮುಂದೆ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ವಿನಾಯಕನೇ ವಿನಾಯಕ. ಯಾರಿಗೆ ಹೊಡೆಯಲಿ ಯಾರನ್ನು ಇರಿಯಲಿ, ಯಾರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿ ! ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ದೇವಾಂತಕನು ತನ್ನ ಕಣ್ಣು ತಿಕ್ಕಿ ನೋಡಿದನು. ಗಜಮುಖನಾದ ವಿನಾಯಕನು ಉತ್ತಮ ವಸ್ತ್ರಧರಿಸಿ ಅವನ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಅವನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಮಯವಾದ ಮುತ್ತಿನಮಾಲೆಯು. ತಲೆಯಮೇಲೆ ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಕಿರೀಟವು. ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಣಿಮಯ ಕುಂಡಲಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ದೇವಾಂತಕನು ನೋಡನೋಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಗಜಾನನ ರೂಪಿಯಾದ ವಿನಾಯಕನು ಬಾಲಕ ರೂಪಿಯಾಗಿ ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗಜಮುಖನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವನ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಆಗ ಕ್ರುದ್ಧನಾದ ದೇವಾಂತಕನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರತಿಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಗಜಮುಖನ ಒಂದು ಕೋರೆದಾಡೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತಿಬಿಟ್ಟನು. ಕಿತ್ತಿದ ಆ ಹಸ್ತಿದಂತದ ಜೊತೆಗೆ ದೇವಾಂತಕನು ನೆಲದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟನು. ಆಗ ವಿನಾಯಕನು ಕುಪಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ಆ ಕೋರೆದಾಡಿಯಿಂದ ದೇವಾಂತಕನ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಭಯಂಕರ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಆ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ದೇವಾಂತಕನ ತಲೆಯು ನೂರು ಹೋಳಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತು. ದೇವಾಂತಕನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಕೂಡಲೆ ಅವನ ದೇಹದಿಂದ ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಚೇತನವು ಹೊರಟು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳು, ದನುಜ, ಮನುಜರು ನೋಡನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಆ ಜ್ಯೋತಿಯು ವಿನಾಯಕನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಯಿತು. ದೇವಾಂತಕನ ದೇಹವು ಬಿದ್ದುದನ್ನೂ ನೋಡಿ ದೈತ್ಯ ಸೇನೆಯು ಹೆದರಿ ಹೌಹಾರಿ ಪಲಾಯನಗೈದಿತು.

ದೇವದುಂದುಭಿಗಳು ಮೊಳಗಿದವು. ದೇವಲೋಕದಿಂದ ಸುಗಂಧ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿ ಯಾಯಿತು. ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮುನಿಮಹರ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಭುವಿನಾಯಕನನ್ನು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರು. ಅವನಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅವನ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ಧನ್ಯರಾದರು.

ಆಗ ಹೃಷೀಕೇಶ ಎಂಬ ಮುನಿಜನಮಾನನೀಯನಾದ ಮಹರ್ಷಿಯು ಕೈ ಮುಗಿದು ಗಣಾಧೀಶನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ''ಪ್ರಭು, ದೈತ್ಯರ ಭಾರದಿಂದ ದುರ್ದೆಶೆಗೆ ಈಡಾದ ಧರಣೀ ದೇವಿಯನ್ನು ನೀನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೀನು **'ಧರಣೀಧರ'** ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗು ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಅನಂತರ ಕಾಶೀರಾಜನು ಸಿಂಹಾರೂಢನಾದ ಬಾಲಕ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ''ಸ್ವಾಮಿ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನೂ ನನ್ನ

ನಗರವನ್ನೂ ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೂ ಉದ್ಧಾರಮಾಡಿದೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು'' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಕಾಶಿರಾಜನು ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾದ ವಿನಾಯಕ ದೇವನನ್ನು ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಸೇನಾಪತಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳಿದನು ''ಕಶ್ಯಪ ಋಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮದಿಂದ ನನ್ನ ಮಗನ ಮದುವೆಗಾಗಿ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ನಾನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೆ. ಆಗ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ವಿಘ್ನ ವಿಡ್ಡೂರಗಳು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಈವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಮೇಲೆ ಮಹಾಪ್ರಭು ವಿನಾಯಕನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಆತಂಕಗಳೂ ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಗಳೂ ದೂರವಾಗಿದ್ದು, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸಮ್ಮತಿಸಿದರೆ ನನ್ನ ಮಗನ ಮದುವೆಯ ಮಂಗಳಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವೆನು. ವಿನಾಯಕನೂ, ನಾಗರಿಕರೂ, ಗುರುಹಿರಿಯರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ವೈವಾಹಿಕ ಶುಭಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಕಾಶಿರಾಜನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಮಗನ ವಿವಾಹವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ವಿವಾಹ ವಿಧಿಯು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿದ ಬಳಿಕ ವಿನಾಯಕನು ಎಲ್ಲ ಜನರ ದುಃಖಪೂರಿತವಾದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕಶ್ಯಪಋಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದನು. ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣದ ನರನಾರಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಹಾಗೂಅವನ ಕ್ರೀಡಾಸಖರಾದ ಬಾಲಕರೂ ಮಂತ್ರಿ ಸೇನಾಪತಿ ಪೌರಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರೂ ಎಲ್ಲರೂ ವಿನಾಯಕನ ವಿಯೋಗದ ದುಃಖವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಬಿಕ್ಕಿ, ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳತೊಡಗಿದರು. ವಿನಾಯಕನು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಸಂತೈಸಿ, ರಥಾರೂಢನಾಗಿ ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ದರ್ಶನದ ಉತ್ಕಂಠೆಯಿಂದ ಕಾಶಿರಾಜನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರಾದ ಅದಿತಿ ಕಶ್ಯಪರ ಚರಣವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಣಾಮಮಾಡಿ ಕೈ ಮುಗಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತ. ಕಾಶಿರಾಜನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಪುತ್ರ ಗಣೇಶನ ಪರಾಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಲೋಕೋದ್ಧಾರದ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿ ಅದಿತಿ ಕಶ್ಯಪರು ಪರಮ ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು. ಕೆಲವು ದಿನ ಕಾಶಿರಾಜನನ್ನು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ರಾಜೋಚಿತವಾದ ಆತಿಥ್ಯ ನೀಡಿ ಆದರೋಪಚಾರದಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು.

ಅನಂತರ ಕಾಶಿರಾಜನು ಕಶ್ಯಪ ದಂಪತಿಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೂ ವಿನಾಯಕನನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ನಗರಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದನು. ಅವನು ಕಾಶಿಗೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ವಿನಾಯಕನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ **'ದುಂಢಿರಾಜ'** ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟನು.

ವಿನಾಯಕನು ಕೆಲವು ಸಮಯದವರೆಗೆ ಅದಿತಿ ಕಶ್ಯಪರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸುಖದಿಂದ ವಾಸಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಒಂದು ದಿನ ಪ್ರಸನ್ನಮನಸ್ಸಿಂದ ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ನುಡಿದನು.

ವಿನಾಯಕ :- ಪೂಜ್ಯರೆ, ನೀವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಿರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಈಗ ಈಡೇರಿದೆ. ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ ದೈತ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಸಂಹರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ದೇವತೆಗಳ ಹಾಗೂ ಸಾಧುಸಜ್ಜನರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಪೃಥ್ವಿಯಭಾರವನ್ನು ಇಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದ ಹದಿಹರೆಯದ ಬಾಲಕ ವಿನಾಯಕನ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ದುಃಖ ಉಕ್ಕಿ ಬಂದಿತು. ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕಾತಂಬನಿಯಾದ ಅದಿತಿ ದೇವಿಯು "ದೇವ, ನಮಗೆ ಪುನಃ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನ ಎಂದು?" ಕೇಳಿದಳು.

ಗಣೇಶ :- ತಾಯಿ, ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ದರ್ಶನವು ಮತ್ತೆ ಭವಾನೀಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಆಗುವದು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ವಿನಾಯಕನು ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನು.

ತಮ್ಮ ಪುತ್ರನ ವಿರಹದಿಂದ ವ್ಯಾಕುಲರಾದ ಅದಿತಿ ಕಶ್ಯಪರು ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಕನ ಸುಂದರವಾದ ಧಾತುಮಯವಾದ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಗಂಧ ಅಕ್ಷತೆ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದರು. ಅದರ ಹೆಸರು **'ವಿನಾಯಕ'** ಎಂದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಯಿತು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಗಣೇಶನ ವಿವಿಧ ಲೀಲೆಗಳು ಎಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಸಿಂಧುವಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೨೩

ಇದು ತ್ರೇತಾಯುಗದ ಘಟನೆ. ಮಿಥಿಲಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಂಡಕಿ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಗರ. ಅದರ ರಾಜ ಚಕ್ರಪಾಣಿ. ಅವನು ಸುರೂಪಿ, ಸುಗುಣಿ. ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವನು ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತ. ಕುಬೇರನ ಐಶ್ವರ್ಯ ಅವನಕೋಶದಲ್ಲಿ. ಸೂರ್ಯನ ತೇಜಸ್ಸು ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ. ಅಖಂಡ ಭೂಮಂಡಲವೆಲ್ಲ ಅವನ ಪಾದಾಕ್ರಾಂತ. ಅವನಿಗೆ ಗೋವಿಂದನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ. ಗೋವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ. ಅವನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿದಿವಸ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಅವನಿಗೆ ಸಾಂಬ, ಸುಭೋದನ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಬುದ್ಧಿ, ನೀತಿ ಯುಕ್ತಿ ಮೂರರಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮೀರಿನಿಂತಿದ್ದರು. ರಾಜನಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣಮಾಡಲೂ ಅವರು ಸರ್ವದಾ ಸಿದ್ಧರು.

ಆ ಚಕ್ರಪಾಣಿ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಓರ್ವಸಾಧ್ವೀ ಶಿಖಾಮಣಿಯಾದ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಇದ್ದಳು. ಉಗ್ರಾ ಎಂದು ಅವಳ ಹೆಸರು. ಆದರೆ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಅವಳು ಅತ್ಯಂತ ಸೌಮ್ಯಳು. ರೂಪ, ಶೀಲ, ಗುಣ ಪತಿಭಕ್ತಿ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಗುಣಗಳು ಅವಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವಳಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆನಿಂತಿದ್ದವು.

ಚಕ್ರಪಾಣಿ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಬಯಸಿದ್ದೆಲ್ಲ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಂತಾನಮಾತ್ರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಮಾಡದ ಯಜ್ಞವಿಲ್ಲ. ನೀಡದ ದಾನವಿಲ್ಲ. ಸೇವಿಸದ ದೇವರಿಲ್ಲ. ಆರಾಧಿಸದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಲ್ಲ. ಅವನು ಕೊಟ್ಟ

ದಾನದಕ್ಷಿಣೆಗಳಿಗಂತೂ ಲೆಕ್ಕವೆ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೊರಗು ಆ ದಂಪತಿಗಳ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಚಿಂತೆಯ ಹುಳವಾಗಿ ಕೊರೆಯುತ್ತಲಿದ್ದಿತು.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ, ಆ ದೊರೆಯು ರಾಜ್ಯ, ಅಧಿಕಾರ, ಸಂಪತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ, ತಪಸ್ಸನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಅವನ ಮನೆಗೆ ಮುನಿಪುಂಗವರಾದ ಶೌನಕರು ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಅವರು ಆ ಭೂಪತಿಯ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಂತರಂಗದ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಒಂದುಕ್ಷಣ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ನುಡಿದರು.

ಶೌನಕರು :- ಮಹಾರಾಜ, ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೂ ಗಂಡು ಮಗು ಉತ್ಪನ್ನನಾಗುವನು. ನೀನು ಒಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯದೇವನ ಉಪಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾಡು. ಸೂರ್ಯಸಪ್ತಮೀದಿನ ಈ ಸೂರ್ಯವ್ರತವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸು. ಆಭ್ಯುದಯಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧ, ಮಾತೃಕಾ ಪೂಜನ, ಗಣಪತಿ ಪೂಜನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡು. ಅನಂತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ಬಂಗಾರದ ಕಲಶದ ಮೇಲೆ, ಬಂಗಾರದ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಇರಿಸು. ಅದನ್ನು ರಕ್ತ ಚಂದನ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ತಂಡುಲ. ಕೆಂಪುಹೂ, ಬಗೆ ಬಗೆಯ ರತ್ನಗಳು, ನಾನಾ ತರಹದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಸುಗಂಧಿ ಹೂಗಳನ್ನು ತಂದು ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡು. ಅನಂತರ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹನ್ನೆರಡುಸಲ ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನಮಾಡು. ಅನಂತರ ಸ್ಥಾಪಿತನಾದ ಆ ಸೂರ್ಯದೇವನಿಗೆ ನೀನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕು. ಅನಂತರ ಒಂದುಲಕ್ಷ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಊಟಮಾಡಿಸು. ಭೋಜನ ಆದಕೂಡಲೆ ಕುಟುಂಬಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಹಿಂಡುವ ಹಸುವನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ನೀಡು. ಪತ್ನಿಯಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ವ್ರತಪಾಲನ ಮಾಡುತ್ತ ದೀನ, ದರಿದ್ರ, ಊನ, ಅಸಹಾಯ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಗೆ ಅನ್ನವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿಪುಲವಾದ ದಾನದಕ್ಷಿಣೆ ಇತ್ತು ಸತ್ಕರಿಸು.''

ಮಹಾಮುನಿಶೌನಕರ ಆದೇಶದಂತೆ ಚಕ್ರಪಾಣಿ ಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾದ ಉಗ್ರಾದೇವಿಯೊಂದಿಗೆ, ಸೂರ್ಯದೇವನ ಆರಾಧನ ರೂಪವಾದ ವ್ರತವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಉಗ್ರಾದೇವಿಯು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸೂರ್ಯಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು. ಒಂದು ದಿನ ಉಗ್ರಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪತಿಯ ರೂಪದಿಂದಲೆ ಸೂರ್ಯದೇವನು ಬಂದಿದನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಅದರಿಂದ ಉಗ್ರಾದೇವಿಯ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವು ಸ್ಖಲಿತವಾಯಿತು. ಪರಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕಳೂ, ಪತಿವ್ರತಾ ಶಿರೋರತ್ನಳೂ ಆದ ಉಗ್ರಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ಪತಿಯ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಸ್ಖಾಲಿತ್ಯದ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ತನ್ನ ಮಡದಿಯ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವು ಭಂಗವಾದ ಸಮಾಚಾರ ಕೇಳಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

ಪತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸೂರ್ಯಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಉಗ್ರಾದೇವಿಯು ಗರ್ಭಿಣಿ ಯಾದಳು. ಆದರೆ, ಸೂರ್ಯಾಂಶ ಸಂಭೂತವಾದ ಆ ಗರ್ಭವನ್ನು ತನ್ನ ಬಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದು ಅವಳಿಗೆ ಆಶಕ್ಯವಾಯಿತು. ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯ ಆ ಪಿಂಡವು ಕೆಂಡದಂತೆ

ಸುಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಿತು. ದಿವಸಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಆದಂತೆ ಆ ಗರ್ಭದ ತಾಪವು ಅವಳಿಗೆ ಸಹಿಸಲು ಅಶಕ್ಯವಾಯಿತು. ಆಗ ಅವಳು ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ರಾಜಧಾನಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಬಿದ್ದಳು. ಸಮುದ್ರತೀರದವರೆಗೂ ಸಖಿಯರಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಸಾಗಿಹೋದಳು. ಆ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯು ಅವಳಿಗೆ ಉದರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯ ಬಣವೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಂತೆ ಸುಡುವ ಅನುಭವವಾಗ ತೊಡಗಿತು. ಆಗ ಅವಳು ಅಸಹಾಯಕಳಾಗಿ ಆ ಗರ್ಭವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿಇಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದಳು. ಈ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದು ಮಹಾರಾಜ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯು ಖಿನ್ನನಾದನು.

ಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರಾದೇವಿಯ ತಂದುಇಟ್ಟ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಹಣೆ, ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳು, ಕೆಂಪು ಕೆಂಪಾದ ಕೂದಲುಗಳು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಶೂಲ. ಹೀಗೆ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದಿತು ಆಗ ಹುಟ್ಟಿದ ಆ ಮಗು. ಆ ಹುಡುಗನು ಅತ್ತರೆ ಮೂರು ಲೋಕಗಳು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಜಾನುಬಾಹುವಾದ ಆ ಬಾಲಕನು ಆಡಿದರೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿಯ ಮೀನು ಮೊಸಳೆ ಮೊದಲಾದ ಜಲಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮುರಿದು ಮುಟಿಕೆ ಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗ ಸಮುದ್ರನು ಚಕ್ರಪಾಣಿ ಮಹಾರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಮತ್ತು ರಾಜನಿಗೆ ''ಮಹಾರಾಜ, ಈ ಮಗು ನಿನ್ನದು. ನಿನ್ನ ಮಹಾರಾಣಿಯು ಈ ತೇಜಸ್ವಿ ಶಿಶುವಿನ ಭಾರವನ್ನು ಸಹನ ಮಾಡಲಾರದೆ ನನ್ನ ತೀರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಕುಮಾರನ ರೋದನ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಮೂರುಲೋಕಗಳೇ ನಡುಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಗನನ್ನು ನೀನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡು''

ಈ ಅಪೂರ್ವ ತೇಜಸ್ವಿ ಪುತ್ರನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯು ಸಂತುಷ್ಟನಾದನು. ಮಹಾರಾಣಿಯು ಮಗುವನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ತನಪಾನಮಾಡಿಸಿ, ಅದರ ಲಾಲನ ಪಾಲನ ಮಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಸಿಂಧುತೀರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನನಾದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ 'ಸಿಂಧು' ಎಂದೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉಗ್ರಾದೇವಿಯ ಮಗನಾದುದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ''ಉಗ್ರೇಕ್ಷಣ'' ಎಂದು ಕರೆದರು. ಪೌರರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ವಿಪ್ರಪ್ರಸಾದನ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಗುರುತಿಸಿದರು.

ಸಿಂಧು ಬಾಲಕನು ದಿನವೂ ಒಂದೊಂದು ತರಹದ ಆಟವನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ, ತನ್ನ ರಭಸದ ಆಟದಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮರಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತಿ ಈಡಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಪರ್ವತದ ಶಿಖರಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತಿ ಚಂಡಿನಂತೆ ತೂರಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಮದೋನ್ಮತ್ತವಾದ ಆನೆಗಳ ಗಂಡಸ್ಥಲಗಳನ್ನು ಮುಷ್ಟಿ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಸೀಳಿಹಾಕುತ್ತಿದ್ದನು.

ಸಿಂಧು, ವಿಪ್ರಪ್ರಸಾದ ನಾಮಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ಯೌವನ ವಿಕಾಸವಾಗುವದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೆ, ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತೆರಳಿದನು. ವನಾಂತರದ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಮ್ಯ ಸರೋವರದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂಟಿಗಾಲಿನಿಂದ ನಿಂತು ಸೂರ್ಯದೇವನನ್ನು ಕುರಿತು ಅವನು ಉಗ್ರತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಅವನು ತಪೋನುಷ್ಠಾನ ತತ್ಪರನಾಗಿ ಊಟ ಬಿಟ್ಟ. ನಿದ್ರೆ ತೊರೆದ. ಚಳಿಗೆ ಅಳುಕಲಿಲ್ಲ, ಮಳೆಗೆ ಹೆದರಲಿಲ್ಲ, ಗಾಳಿಗೆ ಬೆದರಲಿಲ್ಲ, ವನವಾಸ, ಉಪವಾಸಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತ, ಅತ್ಯುಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು

ಆಚರಿಸಿದ. ಸೊರಗಿ ಕೊರಗಿ ಕಡ್ಡಿಯಂತಾದ. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರವರ್ಷ ಘೋರ ತಪೋನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಒಂದು ದಿನ ಸವಿತೃದೇವ ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ತನ್ನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿದ. ''ನಾನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದೇನೆ; ನೀನಗೆ ಬೇಕಾದ ವರ ಬೇಡು'' ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ಸಿಂಧು :- ಪ್ರಭು, ನೀನು ಪ್ರಸನ್ನನಾದದ್ದೂ ನಿಜವಾದರೆ ನನಗೆ ಎರಡು ವರಗಳನ್ನು ನೀಡು. ನಾನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಯಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು, ನಾನು ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾಗಬೇಕು.

ಸೂರ್ಯ :- ಭಕ್ತಾ, ನಾನು ನೀನಗೆ ಈ ಅಮೃತ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಮೃತಪಾತ್ರವು ನಿನ್ನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಗೆ ನಿನ್ನಗೆ ಸಾವುಬಾರದು. ನೋವು ಆಗದು. ನರ, ಸುರ, ನಾಗ, ಪಶು, ಯಾರೂ ಎಂದೂ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾರರು. ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಈ ಅಮೃತಪಾತ್ರವನ್ನು ನೀನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದರೆ ಮಾತ್ರ ನಿನಗೆ ಮೃತ್ಯುಬರುವದು. ಯಾವ ಅವತಾರಿ ಪುರುಷನ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನ ಉಗುರಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳು ನೆಲೆಸಿರುವವೋ ಅಂಥ ಅವತಾರಿ ಪುರುಷನಿಂದಲೇ ನಿನಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸುವದು. ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ಗೆಲ್ಲಲಾರರು; ಎಂದೂ ಕೊಲ್ಲಲಾರರು. ಆ ವರೆಗೆ ನೀನು ತ್ರಿಲೋಕ ವೀರ; ತ್ರಿಭುವನ ವಿಜಯಿ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಪ್ರಭಾಕರನು ಅಮೃತಪಾತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನು. ಸಿಂಧುಕುಮಾರನು ಆ ಅಮೃತಪಾತ್ರವನ್ನು ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಚಕ್ರಪಾಣಿ ಉಗ್ರಾದೇವಿಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು. ದಿವಾಕರ ದೇವನಿಂದ ಅಮೂಲ್ಯ ವರ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಹರುಷ ಗರಿಗೆದರಿತು. ಆಗ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯು ಮಂತ್ರಿ ಸೇನಾಪತಿ, ಪುರ ಪ್ರಮುಖರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಆ ಸಿಂಧುಕುಮಾರನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು.

ಸೂರ್ಯದೇವನು ಕೊಟ್ಟ ವರಬಲದಿಂದ ಸಿಂಧುರಾಜನು ಮದೋನ್ಮತ್ತನಾದನು. ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಸಜ್ಜಿತವಾದ ಪ್ರಚಂಡ ದೈತ್ಯ ಸೇನೆಯೊಂದಿಗೆ ಅವನು ದಿಗ್ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ಮೊದಲು ಅಖಂಡ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಪಾದಾಕ್ರಾಂತಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ದೇಶದ ಗ್ರಾಮ ನಗರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆದನು. ನರನಾರಿಯರನ್ನು ತರಿದು ಹಾಕಿದನು. ಕಂಡವರನ್ನೆಲ್ಲ ತುಂಡರಿಸಿದನು. ನೆಲದಗುಂಟ ನೆತ್ತರಿನ ನದಿಗಳನ್ನೇ ಹರಿಸಿದನು. ಹೀಗೆ ಇಡೀ ಭೂಮಂಡಲದ ತುಂಬ ಮರಣತಾಂಡವವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅನಂತರ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಲಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟನು. ಇಂದ್ರನ ಜೊತೆಗೆ ಹಣಾಹಣಿ ಹೋರಾಡಿದನು. ಐರಾವತದ ಗಂಡಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೀಳಿದನು. ಶಚೀಪತಿಯನ್ನು ಮೂರ್ಛಿತಗೊಳಿಸಿದನು. ಮಹೇಂದ್ರನು ಸ್ವರ್ಗಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋಗಿ ಬದುಕಿ ಉಳಿದನು. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ದಿಕ್ಕಾಪಾಲಾದರು.

ಅನಂತರ ಮಧಾಂಧನಾದ ಆ ಸಿಂಧುದೈತ್ಯ ವೈಕುಂಠದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಮಾಡಿದ. ಮುಕುಂದನಿಗೂ ಸಿಂಧುದಾನವನಿಗೂ ನಿರಂತರ ಸಮರ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನ

ಮುಷ್ಟಿಯ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಚಕ್ರವು ದೂರಹೋಗಿಬಿದ್ದಿತು. ವಿಷ್ಣು ಕೌಮೋದಕಿ ಗದೆಯಿಂದ ಹೊಡೆಯಬಂದಾಗ ದೈತ್ಯನು ಆ ಗದೆಯನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡು ತುಂಡುತುಂಡು ಮಾಡಿ ದೂರ ಒಗೆದ.

ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನಿಗೆ ನುಡಿದ ''ದೈತ್ಯರಾಜ, ನಿನ್ನಂಥ ಶೂರರನ್ನು ನಾನು ಈವರೆಗೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ. ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ವರಬೇಡು. ನೀಡುತ್ತೇನೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಸಿಂಧು :- ದೇವಾಧಿದೇವ, ನೀನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾದದ್ದು ನಿಜವಿದ್ದರೆ ನೀನು ಕುಟುಂಬ ಸಮೇತನಾಗಿ ನನ್ನ ಗಂಡಕಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ನೆಲೆನಿಲ್ಲು.

ಶ್ರೀ ಹರಿಯು 'ತಥಾಸ್ತು' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಸಿಂಧುರಾಜನು ಕೈಲಾಸ ಹಾಗೂ ವೈಕುಂಠ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಮಾಂಡಲಿಕರನ್ನಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿ, ದೇವಲೋಕದ ಆ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಅಮರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು, ವಿಷ್ಣುವಿನೊಂದಿಗೆ ಗಂಡಕಿ ನಗರಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದ. ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ''ನೀನು ನಿನ್ನ ಪರಿವಾರವಾದ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಈ ನನ್ನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಆನಂದದಿಂದ ವಾಸಮಾಡು, ಸ್ವಚ್ಛದಿಂದ ವಿಹಾರ ಮಾಡು'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದ ನಾರಾಯಣನು ಸಿಂಧುವಿನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಇಂದ್ರ, ವರುಣ, ಕುಬೇರ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಕೈ ಮುಗಿದು ಕೇಳಿದರು.

ದೇವತೆಗಳು :- ಗರುಡಧ್ವಜ, ಇದು ಏನು ನಿನ್ನ ಅವಸ್ಥೆ ! ಈ ಮರ್ತ್ಯಾಧಮನ ಬಂದೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ನೀನೇ ಕೈದಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲ ! ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪಾಡೇನು ?

ವಿಷ್ಣು :- ''ಕಾಲಾಯ ತಸ್ಮೈ ನಮಃ'' ಕಾಲವನ್ನು ಯಾರೂ ಮೀರಿ ನಡೆಯಲಾರರು. ನೀವು ಕೆಲವುಕಾಲ ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರಿ. ಕಾಲಬಲದಿಂದ ಈ ದೈತ್ಯನು ತಾನಾಗಿ ನಾಶಹೊಂದುವನು.

ಇತ್ತ ವಿಶ್ವವಿಜಯಿಯಾದ ಸಿಂಧುರಾಜನು ಮೊದಲೇ ಉನ್ಮತ್ತ. ಈಗಂತೂ ದೇವಾಧಿದೇವತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗೆದ್ದು ಕೈಸೆರೆಗೈದು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಬಂದೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಆ ದೈತ್ಯಮಹಾಗರ್ವಾಂಧನಾದ. ಅವನು ಧರ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಒಂದು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ. ''ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಯಜ್ಞಮಾಡಬಾರದು, ದಾನ ನೀಡಬಾರದು. ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು, ದೇವಪೂಜೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನಂತೂ ಯಾರೂ ಗೌರವಿಸಬಾರದು. ಮತ್ತು ಈ ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರು ಪ್ರತಿಮೆ, ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಿತ್ತಿ ನದಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಬಿಡಿರಿ. ಆ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಇದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಿ.

ಈ ದುಷ್ಟ ರಾಜನ ದುಶ್ಶಾಸನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಷ್ಟೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮೇರು, ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತಗಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾದ ದೈತ್ಯರು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ದೇವರ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಿತ್ತಿ ನದಿ, ಸರೋವರ ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಗೆದರು. ಸಿಂಧುರಾಜನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಧಾರ್ಮಿಕ- ಕೃತ್ಯಗಳು ಅವನ ಕಠೋರ ಆಜ್ಞೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನಿಂತು ಹೋದವು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೂಡಿದರು. ಸಿಂಧುರಾಜನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು.

ಬ್ರಹ್ಮ :- ನಮ್ಮ ಸರ್ವಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡುವವನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮಾತ್ಮನೆ. ಅವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆ ಭಗವಂತನೆ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವ.

ಆದರೆ ಯಾರು ಆ ಪರಮಾತ್ಮ ? ದುಷ್ಟದೈತ್ಯನನ್ನು ವಧಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ, ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ಆ ಶ್ರೇಷ್ಠದೇವನು ಯಾರು ? ಎಂದು ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆಗ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ''ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಏಕಮಾತ್ರ ದೇವೋತ್ತಮನೆಂದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವಿನಾಯಕನೆ. ಅವನೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ದುಃಖ ಪರಿಹಾರಕ, ಸೌಖ್ಯಕಾರಕ.

''ಮಾಘಮಾಸ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ಮಂಗಳವಾರದಂದು ಕೂಡಿದ ಚತುರ್ಥೀದಿನದಂದು ಸಿಂಹವಾಹನನೂ ದಶಭುಜನೂ ಆದ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿರಿ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿರಿ. ಅವನು ದೀನಬಂಧು, ಮೇಲೆ ಕರುಣಾಸಿಂಧು. ಅವನೇ ಅವತಾರಮಾಡಿ ಆ ದೈತ್ಯನ ವಧವನ್ನು ಮಾಡುವನು. ''ದೇವಗುರುವಿನ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಇಂದ್ರ, ವರುಣ, ಕುಬೇರ, ವಿಷ್ಣು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಪಂಚಾಮೃತ, ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ, ಶಮೀ, ದೂರ್ವಾ, ಪಲ್ಲವ ಫಲ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗಂಡಕೀ ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಂಟಪವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.

ಸಿಂಹಾರೂಢನೂ, ಗಜಮುಖನೂ, ದಶಭುಜನೂ ಆದ ವಿನಾಯಕನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವನ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ ಸಮಯದ ಆ ಚತುರ್ಥಿತಿಥಿಯ ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯಾ ಮುಖದಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ರೀತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಕೈ ಮುಗಿದು

ದೀನನಾಥ ದಯಾಸಿಂಧೋ ಯೋಗಿ-ಹೃತ್ಪದ್ಮ-ಸಂಸ್ಥಿತ ।
ಅನಾದಿಮಧ್ಯ-ರಹಿತ-ಸ್ವರೂಪಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ದೀನರಿಗೆ ನಾಥನೂ ದಯೆಯ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಇರುವವನೂ ಯೋಗಿ ಹೃದಯ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವನೂ ಆದಿ ಮಧ್ಯ ಅಂತರಹಿತನೂ ಆದ ಗಣಪತಿಯೇ ನಿನಗೆ, ನಮ್ಮ ವಂದನೆ.

ಮಾಯಾತೀತಾಯ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಕಾಮಪೂರಾಯ ತೇ ನಮಃ
ಸೋಮ-ಸೂರ್ಯಾಗ್ನಿ-ನೇತ್ರಾಯ ನಮೋ ವಿಶ್ವಂಭರಾಯ ತೇ ॥

ಮಾಯೆಯನ್ನು ಮೀರಿನಿಂತ, ಭಕ್ತರ ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವ, ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯ ಅಗ್ನಿಗಳೇ ಮೂರು ಕಣ್ಣಾಗಿ ಉಳ್ಳ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಗಣೇಶನೇ, ನಿನಗೆ ನಮ್ಮ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಹೀಗೆ ದೇವತೆಗಳು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಗಣನಾಥನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲು ಆಗ ವಿನಾಯಕನು ಅವರ ಕಣ್ಣೆದುರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಮತ್ತು ಪ್ರಸನ್ನವದನನಾಗಿ ನುಡಿದನು.

ವಿನಾಯಕ :- ದೇವತೆಗಳೆ, ನೀವು ಮಾಡಿದ ಈ ಸಂಕಷ್ಟಿವ್ರತದಿಂದ ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಕಶ್ಯಪ, ಅದಿತಿ ದಂಪತಿಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಜನಿಸಿದಂತೆ ಈಗ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ, ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅವತಾರಮಾಡಿ ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನನ್ನು ಸಂಹರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳು ನಿಮಗೆ ಮರಳಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಗಣಾಧೀಶನು ಅದೃಶ್ಯನಾದನು. ''ಬಲಿಷ್ಠನೂ ಮಹಾದುಷ್ಟನೂ ಆದ ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನು ದೇವತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗೆದಿದ್ದಾನೆ'' ಎಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾದೇವನು ಪಾರ್ವತೀ ಸಮೇತನಾಗಿ ತನ್ನ ಏಳುಕೋಟಿ ಗಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು. ಅಲ್ಲಿ, ಭಯಾಕ್ರಾಂತರಾದ ಗೌತಮಾದಿ ಋಷಿಗಳು ಸಿಂಧು ರಾಕ್ಷಸನ ಭಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಯಜ್ಞಾದಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಆ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಕೂಡಿ ತಪೋನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪಾರ್ವತೀಪತಿ ಬಂದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಸ್ತುತಿಸಿದರು. ಫಲಪುಷ್ಪ ಭರಿತವಾದ ನಿಬಿಡವೃಕ್ಷಗಳ ನಟ್ಟ ನಡುವೆ ತಿಳಿನೀರಿನ ಒಂದು ಕೊಳದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವನಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಭಗವಂತನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು ''ಪ್ರಭು, ಪರಮೇಶ್ವರ ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ನಿಂತು ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಮಾಡು.''

ಮಹಾದೇವನು ಗೌರಿ ಗಂಗಾ ತನ್ನ ಪ್ರಮಥ ಗಣದೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ತಪೋನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ಒಂದು ದಿನ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಪತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು.

ಪಾರ್ವತಿ :- ದೇವದೇವ, ನೀನೆ ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿ, ಸಂಹಾರಕಾರಕ. ಸರ್ವ ಕ್ಲೇಶ ತಾಪ ಪರಿಹಾರಕ. ನೀನೆ ಅನಂತಾನಂತ ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ನಾಯಕ. ನೀನು ಬೇರೆಯಾರನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ.

ಪರಮೇಶ್ವರ :- ಪಾರ್ವತಿ, ಯಾವನು ಅನಂತಗುಣಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣನೋ, ಯಾವನ ರೋಮರೋಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನಂತಾನಂತ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳು ಇರುವವೋ ಅಂಥ ಗುಣಪೂರ್ಣನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮಹಾಪ್ರಭು ಸರ್ವಗುಣಗಳಿಗೂ ಈಶ್ವರನಾದುದರಿಂದ ಗುಣೇಶ ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಾನು, ಗುಣೇಶ ಎಂಬ ಆ ಗಣೇಶನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಪಾರ್ವತಿ :- ಪ್ರಭು ಆ ಗುಣೇಶನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವನು ? ನನಗೆ ಅವನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನವು ಆಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ? ಅದನ್ನು ಹೇಳಿರಿ.

ಆಗ, ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಭವಾನಿಗೆ 'ಗಂ' ಎಂಬ ಗಣೇಶನ ಏಕಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶ ನೀಡಿದನು. ''ಏಕಾಕ್ಷರಿ ಈ ಗಣೇಶ ಮಂತ್ರದ ಜಪವನ್ನು ನೀನು ಏಕಾಗ್ರಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಗುಣೇಶನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಆಗುವದು''

ಈ ಗಣೇಶಮಂತ್ರದ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಗೌರೀದೇವಿಯು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ತಪೋನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಜೀರ್ಣಾಪುರದ ಉತ್ತರಕ್ಕಿರುವ ''ಲೇಖನಾದ್ರಿ'' ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಳು. ಅಲ್ಲಿ, ಒಂದು ರಮಣೀಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಗಣೇಶನ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಏಕಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರ ಜಪವನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಅನ್ನ ತಿನ್ನದೆ, ನೀರು ಕುಡಿಯದೆ, ನಿದ್ರೆ ಮಾಡದೆ, ಕಂದಮೂಲ ಫಲಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸದೆ, ಗಾಳಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಆಹಾರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಪಾರ್ವತೀ ದೇವಿಯು ಉಗ್ರತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸಿದಳು. ಆಗ ಗುಣಪೂರ್ಣನಾದ ಗುಣೇಶನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಅವಳೆದುರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದನು. ಮತ್ತು ''ಜಗದೀಶ್ವರಿ, ನಿನ್ನ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ನಾನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಅಭೀಷ್ಟವಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳು'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಪಾರ್ವತಿ :- ದೇವ, ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ನಾನು ತೃಪ್ತಳಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ನೀನು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ವರಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ನನಗೆ ಪುತ್ರರೂಪದಿಂದ ಪ್ರಕಟನಾಗು.

ತಾಯಿ, ''ನಾನು ನಿನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರರೂಪದಿಂದ ಪ್ರಕಟನಾಗಿ ನಿನ್ನ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯ ಸಜ್ಜನರ ಕಾಮನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗಣೇಶನು ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನು.

ನಂತರ ಗಿರಿಜಾದೇವಿಯು ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಮಂದಿರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಗಣೇಶನ ಒಂದು ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಅವನಿಗೆ 'ಗಿರಿಜಾತ್ಮಜ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿದಳು. ಆ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳವು ಸಿದ್ಧಿಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಅವಳು ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪತಿ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೂ ಅಲ್ಲಿ ತಪಂಗೈಯ್ಯುವ ಋಷಿಮುನಿಗಳಿಗೂ ಈ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಗವಾನ್ ಶಂಕರನೂ ಮುನಿಮಹರ್ಷಿಗಳೂ ಸಂತೋಷಭರಿತರೂ ನಿಶ್ಚಿಂತರೂ ಆಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಗಣೇಶ ಪೂಜಾ, ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಂತ್ರ ಜಪಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ಪರರಾದರು.

ಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲ ಚತುರ್ಥಿತಿಥಿಯು ಬಂದಿತು. ಅಂದು ಸೋಮವಾರ, ಸ್ವಾತಿ ನಕ್ಷತ್ರ, ಸಿಂಹಲಗ್ನದ ಯೋಗ, ಐದು ಶುಭಗ್ರಹಗಳು ಏಕತ್ರಮಿಲಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಪಾರ್ವತಿಯು ಷೋಡಶೋಪಚಾರದಿಂದ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದಳು. ಆಗ, ಅನಂತಮುಖಿ, ಅನಂತನೇತ್ರ ಅಸಂಖ್ಯಕರ್ಣ, ಅನೇಕನಾಶಿಕ, ಅಗಣಿತಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಘನನಾದ ಗಣೇಶನು ಪ್ರಕಟನಾದನು.

ಗಣೇಶ :- ಕಲ್ಯಾಣಿ, ನೀನು ಕಠೋರ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ವರಬೇಡಿದೆಯಲ್ಲವೆ! ಅದರಂತೆ ನಾನು ಈಗ ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿ ಗಣೇಶಲೋಕದಿಂದ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ಗೌರಿ :- ಪ್ರಭು, ಈ ನಿನ್ನ ವಿರಾಟ್ ರೂಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪುತ್ರರೂಪದಿಂದ ನನ್ನ ಮಗನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ಬಾ.

ಕೂಡಲೆ ಪಾರ್ವತಿಯ ಎದುರು, ಆರು ಕೈ, ಮೂರು ಕಣ್ಣು, ಸ್ಪಟಿಕಮಣಿಯಂತೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳ ಮಗುವಾಗಿ ಗಣೇಶನು ಆಡತೊಡಗಿದನು. ಅವನ ಚರಣ ಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ವಜ ಅಂಕುಶ ಕಮಲ ಮುಂತಾದ ಶುಭ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿದ್ದವು. ಗಿರಿಜಾವಲ್ಲಭನಾದ, ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಜಾತಕರ್ಮಾದಿ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನು ನೀಡಿದನು. ಪಾರ್ವತಿಯು ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿಗೊಂಡು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ತನಪಾನಮಾಡಿಸಿದಳು. ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನ. ಎಲ್ಲ ಮಹಾಮಹಾಮುನಿಜನರು ಬಂದು ಅವನಿಗೆ ಗುಣೇಶ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು.

ಇತ್ತ ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನಿಗೆ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರಿಗೆ ಅವರ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಮಹಾಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ನನಾದ ಒಬ್ಬ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಯಿತು. ಆಗಲೆ ''ಅಸುರರಾಜ, ನಿನ್ನ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಶಿವನ ಪುತ್ರನು ಉತ್ಪನ್ನನಾಗಿದ್ದಾನೆ'' ಎಂದು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಿತು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಯಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನು ಮೂರ್ಛಿತನಾದನು. ಕೆಲವು ಸಮಯದ ಬಳಿಕ ಮೂರ್ಛೆ ತಿಳಿದು ಎದ್ದು, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಭಯ ತುಂಬಿದ್ದರೂ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡು ''ಕ್ಷುದ್ರವಾದ ಸೊಳ್ಳೆ ಹುಳವು ಆನೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲದು ! ನಾನು ಮೂವತ್ತು ಮೂರು ಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು, ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಕೂಡ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಈ ಕ್ಷುದ್ರನಾದ ಬಾಲಕ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲನು ?'' ಎಂದು ಅಟ್ಟಹಾಸ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನುಡಿದನು. ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಅವನ ಅನುಯಾಯಿ ದುರುಳ ದಾನವರು ಬೆಂಬಲಿಸಿದರು. ಹೆದರಿದ ಹಾಗೂ ಭಯದಿಂದ ಮುದುರಿದ ಆ ದೈತ್ಯನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಹುರುಪನ್ನು ತುಂಬಿದರು. ಆಗ ಆ ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನು ''ತನ್ನ ವೀರಾಗ್ರಣಿಗಳಾದ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಕರೆದು ಈಗಲೇ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಗುಪ್ತಚಾರ ರೂಪದಿಂದ, ಮುನಿಗಳ ವೇಷದಿಂದ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಇದ್ದು ಆ ಗುಣೇಶನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವ ಅವಸರವನ್ನು ಕಾಯುತ್ತ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಿರಿ'' ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ಇತ್ತ ಬಾಲಕ ಗುಣೇಶನು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯ ತೊಡಗಿದನು. ಪಾರ್ವತಿಯ ತಂದೆಯಾದ ಹಿಮಗಿರಿಯು ಅಳಿಯ ಮಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಆ ಮಗುವನ್ನು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮುದ್ದಾಡಿ, ರತ್ನಾಭರಣಗಳ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಿ ಆ ಮುದ್ದಾದ ಮಗುವನ್ನು 'ಹೇರಂಬ' ಎಂದು ಕರೆದನು. 'ಪುತ್ರಿ, ಈ ನಿನ್ನ ಮಗು ಭೂಭಾರ ಹರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದಿದೆ. ಇವನ ಮೇಲೆ ದೈತ್ಯರ ಕ್ರೂರ ದೃಷ್ಟಿ ಇದೆ. ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಇವನನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿರಿ'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಒಂದು ದಿನ ಹೇರಂಬನು ಹೊರಗೆ ಆಟ ಆಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಬ್ಬ ಅಸುರನು ಹದ್ದಿನ ರೂಪದಿಂದ ಆ ಮಗುವನ್ನು ತನ್ನ ಪಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿದನು. ಪಾರ್ವತಿಯು ಅತ್ತಿತ್ತ ಹುಡುಕಾಡಿ ಮಗನು ಕಾಣದಂತಾಗಲು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದಳು. ಒಂದು ವಿಶಾಲ ಕಾಯವಾದ ಗೃಧ್ರವು ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಪಾರ್ವತಿಯು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಚೀತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಅಳತೊಡಗಿದಳು.

ಆಗ ಹೇರಂಬನು, ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಠಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದು ಆ ಗೃಧ್ರಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡಿದನು. ಗಣೇಶನ ಭೀಕರ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಗತ ಪ್ರಾಣನಾದ ಆ ಅಸುರನು ತನ್ನ ದೈತ್ಯದೇಹದಿಂದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದನು. ಅವನ ಅಂಗ ಪ್ರತ್ಯಂಗಗಳೆಲ್ಲ ಛಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವು ಹೇರಂಬನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ನಗುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆಗ ಪಾರ್ವತಿಯು ಧಾವಿಸಿಬಂದು ಮಗನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮೈದಡವಿ ಮುದ್ದಾಡಿ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ತನಪಾನಮಾಡಿಸಿದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲ ಜಗಜ್ಜನನಿಯಾದ ಗೌರಿಯು ತನ್ನ ಮುದ್ದು ಮಗ ಹೇರಂಬನನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ ತೂಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ಕ್ಷೇಮ ಮತ್ತು ಕುಶಲ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಭಯಂಕರ ರೂಪದ ದೈತ್ಯರು ಪಾರ್ವತಿಯ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಮಗುವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಆ ಪಾಪಿಗಳು ತೊಟ್ಟಿಲದಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗಿದರು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಸತೀದೇವಿಯು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಕೂಗಿಕೊಂಡಳು. ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇರಂಬನು ತನ್ನ ಕಾಲಿನಿಂದ ಒದ್ದು ಇಬ್ಬರೂ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದನು. ಬಾಲಕನ ಪಾದ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ತಾಡಿತ ಪೀಡಿತರಾದ ದೈತ್ಯರಿಬ್ಬರೂ ನೆತ್ತರಕಾರಿ ದೂರಹೋಗಿ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದರು. ದಯಾಳುವಾದ ಗಣೇಶನು ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದನು.

ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಪಾರ್ವತೀ ದೇವಿಯು ಗೆಳತಿಯರೊಂದಿಗೆ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಹೇರಂಬನು ಮಂದಿರದ ಹೊರಗೆ ಆಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದನು. ಆಗ ಕ್ರೂರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮಹಾಬಲಿಷ್ಠನಾದ ಅಸುರನು ಓರ್ವಋಷಿಕುಮಾರನ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೇರಂಬನ ಜೊತೆಗೆ ಆಟವಾಡತೊಡಗಿದನು. ಆಟವನ್ನು ಆಡಆಡುತ್ತ ಆ ದೈತ್ಯನು ಹೇರಂಬನ ಕೂದಲು ಹಿಡಿದು ಜಗ್ಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಉರುಳಿಸಿ ಅವನ ಕೊರಳನ್ನು ಅಮುಕಿ ಹಿಚುಕಿ ಕೊಲ್ಲಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಹೇರಂಬನು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಋಷಿಕುಮಾರನ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ದೈತ್ಯನ ಕೊರಳನ್ನು ತಾನೆ ಹಿಸುಕ ತೊಡಗಿದನು. ಅದನ್ನು ದೂರದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದ ಪಾರ್ವತಿಯು 'ಮಗು ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು. ಅವನು ಋಷಿಪುತ್ರನಂತೆ ಇದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಕೊಂದರೆ ನಿನಗೆ ಪಾಪ ಬರುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಅವಳು ಮಗನಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಬಂದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕ್ರೂರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಛದ್ಮವೇಷಧಾರಿ ದೈತ್ಯನು ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿದ್ದ. ಅವನ ದೈತ್ಯಕಾಯವು ಶವವಾಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಿತ್ತು. ಆಗ ಪಾರ್ವತಿಯು ಮಗನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಗೌತಮಾದಿ ಋಷಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಥಗಣದವರು ಋಷಿ ಪತ್ನಿಯರು ಪಾರ್ವತಿಯ ಸಖಿಯರು ಕೂಡಿ ಒಂದು ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಆ ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ಉಪದೇಶದ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಗಣೇಶ ಪೂಜಾ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಾದಿಗಳು ಆದ ಬಳಿಕ ಅವನಿಗೆ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಉಡಿಸಿದರು. ಭವ್ಯ ಅಲಂಕಾರವನ್ನುಮಾಡಿದರು. ದೇವತೆಗಳು, ಋಷಿಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ನೀಡಿದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನ ಕ್ರೂರ ಅನುಚರನಾದ ವ್ಯೋಮಾಸುರನು ಪಾರ್ವತಿ ನೆಲಿಸಿದ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆಶ್ರಮದ ಅಂಗಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ವೃಕ್ಷದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಹೇರಂಬನು ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ವ್ಯೋಮಾಸುರನು ಆ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತು ಆ ಹೆಮ್ಮರವನ್ನು ಭಯಂಕರವಾದ ಬಿರುಗಾಳಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಅಲುಗಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಸುಂಟರಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಧೂಳು ಸಿಕ್ಕು ಏನೂ ತೋರದಂತಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಗಣಪತಿಯು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಆ ಭೀಕರವಾದ ಝಂಝಾವಾತನ ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು. ವೃಕ್ಷಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕುಟಿಲಕಾರಸ್ಥಾನ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದ ವ್ಯೋಮಾಸುರನನ್ನು ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದು ಉರುಳಿಸಿದನು. ದುಷ್ಟನಾದ ರಕ್ಕಸನು ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ಜನರು ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟನು. ಆಗ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯು ಭರದಿಂದ ಬಂದು ಮಗನನ್ನು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ, ಮಗು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬದುಕಿ ಉಳಿದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ವಂದಿಸಿದಳು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದ ಮುನಿಪತ್ನಿಯರು ಹಾಗೂ ಹಿತಚಿಂತಕರು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ''ತಾಯಿ, ನೀನು ಧನ್ಯಳು, ಈ ಬಾಲಕನು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಅಸುರರನ್ನು ವಧಿಸಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇವನಿಂದ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಸರ್ವದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಗಳ ನಾಶವಾಗಿ ಲೋಕಕ್ಷೇಮವುಂಟಾಗುವದು. ನೀನು ಮಾತ್ರ ಇವನನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಇರು'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ವ್ಯೋಮಾಸುರನಿಗೆ ಶತಮಾಹಿಷೀ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಬ್ಬ ಭೀಕರಾಕಾರದ ತಂಗಿ ಇದ್ದಳು. ತನ್ನ ಸೋದರನನ್ನು ಪಾರ್ವತೀ ಪುತ್ರನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಇದರ ಸೇಡುತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆ ಮಾಯಾವಿನಿಯು ಹದಿನಾರುವರುಷದ ಸುಂದರ ಯುವತಿಯ ವೇಷತೊಟ್ಟಳು. ಅವಳು ನೇರವಾಗಿ ಪಾರ್ವತಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಅವಳನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದಳು. ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದ ಪಾರ್ವತಿಯು ಆ ಶತಮಾಹಿಷಿಗೆ ಸುಗ್ರಾಸ ಭೋಜನವನ್ನು ಉಣಿಸಿದಳು ; ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದಳು. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ತನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಅವಳಿಗೆ ಮಲಗಲು ಹೇಳಿದಳು. ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಹೇರಂಬನಿಗೆ ಮಾಯಾವಿನಿಯಾದ ಈ ರಕ್ಕಸಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುಬಂದಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆದರೂ ಅವನು ಯಾವುದನ್ನು ತಿಳಿಯದಂತೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅಪರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಶತಮಾಹಿಷಿಯು, ಮೆಲ್ಲನೆ ಎದ್ದು ಹೇರಂಭನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಳು. ಕೂಡಲೆ ಐದು ತಿಂಗಳು ಮಗುವಾದ ಹೇರಂಬನು ತನ್ನ ಚಿಗುರು ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಆ ರಕ್ಕಸಿಯ ಕಿವಿ ಮೂಗುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದನು. ರಕ್ಕಸಿಯು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒದ್ದಾಡಿದಳು. 'ಮೂಗುಬಿಡು' 'ಕಿವಿಬಿಡು' ಎಂದು

ಒದರುತ್ತ ಗುದ್ದಾಡಿದಳು. ಏನಾದರೂ ಹೇರಂಬನು ಅವಳ ಕರ್ಣನಾಸಿಕಗಳನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಷ್ಟೂ ಅವನ ವಜ್ರ ಹಸ್ತವು ಇನ್ನೂ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಅವಳು ವಿಲಿವಿಲಿ ಒದ್ದಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಪಾರ್ವತಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಗೆಳತಿಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿಬಂದರು. ಬಾಲಕನ ಕೈಯಿಂದ ರಕ್ಕಸಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಅವರು ಕೂಡ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಏನಾದರೂ ಹೇರಂಬನು ಆ ಮಾಯಾವಿನಿಯ ಕಿವಿ ಮೂಗುಗಳನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಬೆವರುತ್ತ ನೆತ್ತರು ಕಾರುತ್ತ ಆ ರಕ್ಕಸಿಯು ಉರುಳಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹೊರಳಿಬಿದ್ದಳು. ಅವಳ ರಾಕ್ಷಸಾಕಾರದ ಮೃತ್ಯುದೇಹವನ್ನು ಕಂಡು ಪಾರ್ವತಿಯೂ ಅವಳ ಸಹಚರಿಯರೂ ಗಾಬರಿಯಾದರು. ಆಗ ಶಿವನ ಗಣಾಧೀಶರು ಬಂದು ಆ ರಾಕ್ಷಸಿಯ ಶವನನ್ನು ದೂರ ಒಯ್ದು ಒಗೆದು ಬಂದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧುವಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ
ಎಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಮಯೂರೇಶನ ಬಾಲ್ಯದ ಆಟ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೨೪

ಹೀಗೆ ರಾಕ್ಷಸರಾಜನಾದ ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನು ತನ್ನ ಅನೇಕ ಮಾಯಾವಿದೈತ್ಯರನ್ನು ಗಣೇಶನ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ವಿವಿಧ ವೇಷದಿಂದ ವಿವಿಧ ಲೀಲೆಗಳಿಂದ ಬಂದು ತನ್ನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಆ ದೈತ್ಯಾಧಮರನ್ನೆಲ್ಲ ಗಣೇಶನು ಲೀಲಾಜಾಲದಿಂದ ಸಂಹರಿಸಿದನು. ಕಪಟಿಯಾದ ಕಮಠ, ಕ್ರೂರನಾದ ತಲ್ಪ, ಹಂತಕನಾದ ದುಂದುಭಿ ನಿಷ್ಕರುಣೆಯಾದ ಅಜಗರ, ಪಾಪಿಷ್ಠನಾದ ಶಲಭ, ಪ್ರಾಣಾಂತಕನಾದ ನೂಪುರ, ಕರಾಳಮುಖನಾದ ಕೂಟ, ಮಹಾಮಾಯಾವಿಯಾದ ಮಚ್ಛ, ನರಾಂತಕನಾದ ಶೈಲ. ಕಾಲರೂಪಿಯಾದ ಕರ್ದಮ, ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಖಡ್ಗ, ನಿಷ್ಕರುಣಿಯಾದ ಛಾಯ, ವಕ್ರಬುದ್ಧಿಯ ಚಂಚಲ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ದೈತ್ಯರು ಸಿಂಧುರಾಜನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ವೇಷದಿಂದ ಬಂದು ತರತರಹದ ಮಾಯೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಬಾಲಕನಾದ ಹೇರಂಬನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಮಹಾಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಮಾಯಾಪತಿಯಾದ ಮಯೂರೇಶನ ಎದುರು ಅವರ ಯಾವ ಆಟವೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಯೂರೇಶನಿಂದ ಹತಪತಿತರಾಗಿ, ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟರಾಗಿ, ನಿತ್ರಾಣರಾಗಿ ನಿಷ್ಪ್ರಾಣರಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು. ಮಯೂರೇಶನ ಹಸ್ತಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಜನನ ಮುಪ್ಪು ಮರಣಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಮುಕ್ತರಾದರು. ಹೀಗೆ ಮಯೂರೇಶನು ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಐದು ವರುಷಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿ ಕಳೆದನು.

ಒಂದು ದಿನ ಮಯೂರೇಶನು ಋಷಿಪುತ್ರರ ಜೊತೆಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆಟವಾಡುತ್ತ ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಬಾಲಕರು ಹಸಿದು ಕುಕ್ಷಾಂತರಾದರು. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಗೌತಮ ಋಷಿಯ ಆಶ್ರಮವಿದ್ದಿತು. ಋಷಿಪತ್ನಿ ಅಹಲ್ಯೆಯು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಅವಳು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಗೆ

ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಆಗ ಮಯೂರೇಶನು ಪಾಕಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು ಅನ್ನಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬಂದನು. ತನ್ನ ಗೆಳೆಯಂದಿರಿಗೆಲ್ಲ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಂಚಿದನು. ತಾನು ಕೂಡ ಊಟ ಮಾಡಿದನು.

ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಅಹಲ್ಯಾದೇವಿಯು ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆಯ ಪಾತ್ರೆಯೇ ಇರಲ್ಲ. ಬೇಯಿಸಿ ಇಟ್ಟ ಅನ್ನ ಪಾತ್ರೆ ಸಹಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ? ಯಾರು ಒಯ್ದರು ? ಎಂದು ಅವಳು ಹುಡುಕತೊಡಗಿದಳು. ಆಗ ಗೌತಮ ಋಷಿಯು ತಾನು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿದರು. ಮಾಡಿಟ್ಟ ಅಡಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅವರು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿದರು. ಮಡದಿ ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಬಾಲಕರು ಆನಂದದಿಂದ ಉಣ್ಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಗೌತಮ ಮುನಿಗೆ ಕೋಪಬಂದಿತು. ಅವರು ಓಡಿಬಂದು ಗಣೇಶನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಖಾಲಿಯಾದ ಅನ್ನಪಾತ್ರೆಯೊಂದಿಗೆ ಪಾರ್ವತಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಗೌತಮ :- ತಾಯಿ, ನಿನ್ನ ಮಗನ ಆಟ ನೋಡು. ನಮ್ಮ ಪೂಜೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ನೈವೇದ್ಯ ಇಲ್ಲ. ವೈಶ್ಯದೇವ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಮಗನು ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ಬಂದು ಪಾಕಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು ಭೋಜನ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ; ಗೆಳೆಯಂದಿರಿಗೆ ಉಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ತಾನೂ ತಿಂದಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಭೋಜನ ಪಾತ್ರೆ ನೋಡು, ಪೂರ್ಣ ಖಾಲಿಯಾಗಿದೆ. ನಾವು ಏನು ಮಾಡೋಣ. ನಿನ್ನ ಮಗನ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಅರಣ್ಯ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗೋಣವೆ.

ಪಾರ್ವತಿ :- ಮಹಾಮುನಿಗಳೇ, ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ, ಈ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದ ಹೀಗೆಯೇ ತ್ರಾಸು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇವನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕಾಲು ಇರಿಸಿದಾಗಿನಿಂದ ಒಂದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಅಸುರರ ಉಪದ್ರವವು ನಮಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಿಂತೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ತಪಸ್ವಿಗಳ ಭೋಜನವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕದಿಯಲೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ತಪಸ್ವಿಗಳೆ, ಇವನು ನನ್ನ ಮಗ. ಕಾರಣ ನೀವು ಇವನ ಮೇಲೆ ದಯದೋರಿರಿ. ಶಾಪವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಡಿರಿ. ನಾನು ಇವನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ ಗೌತಮಮುನಿಯು ಮರಳಿ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಪಾರ್ವತಿಯು ಹೇರಂಬನನ್ನೂ ಹಗ್ಗದಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿದಳು. ಗೌತಮ ಮುನಿ ಹೋಗುವಾಗ, ತಾಯಿ ಈ ಮಗುವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಡ. ಹಗ್ಗದಿಂದ ಬಿಗಿಯಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿಹೋಗಿದ್ದರು. ಆದರೂ ತಾಯಿಯು ಕೇಳದೆ ಮಗನನ್ನು ತನ್ನ ಮಂದಿರದ ಒಳಗಡೆ ಬಂಧನ ಮಾಡಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋದಳು.

ಅವಳು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬಂದಾಗ ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಗಣೇಶನು ತನ್ನ ಬಗಲಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಂತೆ ತೋರಿತು. ಇದೇನು ನನ್ನ ಭ್ರಾಂತಿಯೊ ನಿಜವೋ ಎಂದು ಅವಳು ಆಶ್ರಮದ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಿದಳು. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಯೂರೇಶನು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

''ಇದೇನು ಚಮತ್ಕಾರ'' ಎಂದು ನುಡಿದು ಅವಳು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ನೋಡಿದಳು ಕೈ ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಕೂಡಿಸಿದ ಮಗು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಅವನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಧಾರಾಕಾರ

ನೀರು ಹೋಗುತ್ತಲಿದೆ. ಬೇಗ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡು ಎಂದು ಅವನ ದೀನ ದೃಷ್ಟಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲಿದೆ. ಆದರೂ ಅವಳು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಲ್ಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಗನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಹೆದರಿಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅವಳು ಅವನ ಕಡೆಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೋಡದೆ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬಂದಳು. ಅವಳು ತನ್ನ ಆಶ್ರಮ ಸಮೀಪದ ಋಷಿಪತ್ನಿಯರ ಮನೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟಳು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೇರಂಬನು ಗೆಳೆಯರ ಜೊತೆಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಅವಳು ಸ್ನೇಹಾತಿರೇಕದಿಂದ ''ಮಗು, ಬೇಗ ಬಾ ಹಸಿದಿರುವೆ. ಸ್ತನಪಾನ ಮಾಡು, ಎಂದು ಕೂಗಿಕರೆದಳು. ಆಗ ಮಕ್ಕಳು ''ತಾಯಿ, ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಆ ಹೇರಂಬ! ಅವನನ್ನು ನೀನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿಕೂಡಿಸಿಲ್ಲವೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಪಾರ್ವತಿಯು ದ್ರುತಗತಿಯಿಂದ ಧಾವಿಸಿ ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಳು. ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗು ಅನಾಥನಂತೆ ಅಳುತ್ತ, ಬಿಕ್ಕುತ್ತ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಆಗ ತಾಯಿಯು ಧಾವಿಸಿಬಂದು ಅವನ ಬಂಧನವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ, ಬಿಡಿಸಿ ತೊಡೆಯಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡಳು ಬಿಗಿಯಾದ ಹಗ್ಗದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಕೂಸಿನ ಕೈಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಂಪು ಬಾಸಣಿಕೆ ಮೂಡಿದ್ದವು. ತಾಯಿಗೆ ದುಃಖ ಉಕ್ಕಿ ಬಂದಿತು. ತನ್ನ ಕಠಿಣತೆ ಹಾಗೂ ಕ್ರೂರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳಿಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಯಿತು. ಅವಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೂಸಿನ ಕೈ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿದಳು. ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡಳು. ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಸ್ತನಪಾನ ಮಾಡಿಸಿದಳು.

ಅತ್ತ ಗೌತಮ ಮಹರ್ಷಿಯು ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರು ಪೂಜೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಎಲ್ಲ ದೇವತಾವಿಗ್ರಹಗಳು ಗಣೇಶನ ವಿಗ್ರಹವಾಗಿಯೇ ಕಂಡು ಬಂದವು. ಮುನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವೂ ಆಯಿತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಅಹಲ್ಯಾದೇವಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳಿದರು.

ಗೌತಮ :- ನಾನು ಎಂಥ ಬುದ್ಧಿ ಗೇಡಿ ! ಖಾಲಿ ಅನ್ನದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಒಯ್ದು ಪಾರ್ವತಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಮಗ ನಮ್ಮ ಅನ್ನವನ್ನು ಕದ್ದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ದೂರು ಕೊಟ್ಟೆ ಅವಳು ಪರಾತ್ಪರ ದೇವತಾ ಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಮಗನನ್ನು ಬೈದಳು; ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದಳು. ಬಿರುಸಾದ ಹಗ್ಗದಿಂದ ಅವನ ಕೈ ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿದಳು. ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದ ಪತ್ರಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತನಾಗುವ ಆ ಮಹಾಪ್ರಭು ತಾನಾಗಿಯೇ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಂಡ. ಇದು ಎಂತಹ ನನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯ. ಇದನ್ನು ಅವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತನಾದರೂ ನಾನು ಮೊದಲು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮತಿಭ್ರಷ್ಟನಾದ ನಾನು ಆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಮಹಾಪರಾಧ ಮಾಡಿದೆ ಆದರೂ ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಲಿ.''

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಗಿ ತಪ್ತರಾದ ಅಹಲ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಯೂರೇಶನ ಸಂತತ ಚಿಂತನ ಧ್ಯಾನ, ಭಜನ ಅರ್ಚನ ಪೂಜನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ನಿಮಗ್ನರಾದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ವೃಕಾಸುರ ಸಂಹಾರ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೨೫

ಮಯೂರೇಶನು ಆರನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಇರಿಸಿದನು. ಒಂದು ದಿನ ಮಯೂರೇಶನು ಬಾಲಕರ ಜೊತೆಗೆ ಆಟವಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದನು. ಆಗ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಪಾರ್ವತೀ ದೇವಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ನಿಂತು ಕೊಂಡನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಯೂರೇಶನು ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಆಗ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನು ವಿನಾಯಕನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ''ಪ್ರಭು, ನೀನು ಈ ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಗಣೇಶ :- ನೀನು ಅಷ್ಟು ದೂರದಿಂದ ನನ್ನ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವೆಯಲ್ಲವೆ ? ನನಗಾಗಿ ಯಾವ ಉಪಹಾರವನ್ನು ತಂದಿರುವೆ ?

ವಿಶ್ವಕರ್ಮ :- ಪ್ರಭು, ನಾನು ನಿನಗಾಗಿ ಶತ್ರುಗಳ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಅಂಕುಶ. ಪರಶು ಪಾಶ ಮತ್ತು ಪದ್ಮ ನಾಲ್ಕು ಉಪಹಾರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಕೋ ಇದನ್ನು ನೋಡು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಯೂರೇಶನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟನು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಕರ್ಮನು ಆ ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಹೇರಂಬನಿಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

ಮಯೂರೇಶನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಎಲ್ಲ ಶಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ತನ್ನ ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಈಗ ಅವನು ಎಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರಗೆ ಹೋದರೂ ಆ ಶಸ್ತ್ರ ಸಹಿತನಾಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಒಂದಾದನೊಂದು ದಿನ ಮಯೂರೇಶನು ತನ ಮಿತ್ರ ಮಂಡಳಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕ್ರೀಡಾ ಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದನು. ವೃಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮಹಾಬಲಿಷ್ಠನಾದ ಅಷ್ಟೇ ದುಷ್ಟನಾದ ಅದಕ್ಕಿಂದ ದರ್ಪಿಷ್ಠನಾದ ಒಬ್ಬ ದೈತ್ಯನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಅವನ ಭೀಕರ ಆಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಮುನಿಪುತ್ರರೆಲ್ಲರೂ ಓಡತೊಡಗಿದರು. ವೃಕಾಸುರನು ಗಣೇಶನ ಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಎರಗಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಗಣೇಶನು ತನ್ನ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಅಂಕುಶದಿಂದ ಆ ವೃಕಾಸುರನನ್ನು ಚುಚ್ಚಿದನು. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಚುಚ್ಚಿಚುಚ್ಚಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದನು. ಕೆಟ್ಟದನಿಯಿಂದ ಚೀರುತ್ತ ಆ ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷನು ರಕ್ತವನ್ನು ಕಕ್ಕುತ್ತ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಸೆಟೆದು ಬಿದ್ದನು. ಅರೆಚಣದಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯುಮುಖದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದನು.

ಭಯಾನಕನಾದ ವೃಕಾಸುರನನ್ನು ವಧಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಸನ್ನರಾಗಿ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿದರು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ವೃಕಾಸುರ ಸಂಹಾರ ಎಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತೈದನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—೦—

ಕಾಲ ಕೃತಾಂತರ ವಧ ಗಣೇಶನ ಉಪನಯನ | ಅಧ್ಯಾಯ - ೨೬

ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ೭ನೇ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯು ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಮಯೂರೇಶನ ಚೌಲ ಉಪನಯನಾದಿ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಅವಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಮಹಾದೇವನು ಗೌತಮಾದಿ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿದನು. ಮಯೂರೇಶನ ಉಪನಯನದ ಸಿದ್ಧತೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳು ೮೮೦೦೦ ಋಷಿಗಳು ಯಕ್ಷರು ಕಿನ್ನರರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅತ್ಯಂತ ವಿಸ್ತ್ರತವಾದ ಭವ್ಯಮಂಟಪವು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಮಂಗಳವಾದ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಮಧುರಮಂಗಳ ಗೀತೆಗಳು ಮಂಟಪದ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿ ದಿಗಂತವನ್ನೆಲ್ಲ ಮಧುರನಾದ ತರಂಗದಿಂದ ಮುಖರಿತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವು. ಮಯೂರೇಶನ ಚೌಲಕರ್ಮವು ಯಥಾಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು. ಮರುದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಯೂರೇಶನು ಮಂಗಲಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದನು.

ಉಪನಯನದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ವಿಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮಯೂರೇಶನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಮಂಗಳಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದನು. ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದನು. ಋಷಿಮುನಿಗಳು ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಿಸತೊಡಗಿದರು.

ಈ ವೇಳೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಕೃತಾಂತ, ಮತ್ತು ಕಾಲ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮದೋನ್ಮತ್ತರಾದ ದೈತ್ಯರು ಮದವೇರಿದ ಎರಡು ಆನೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಭಯಾನಕ ಶರೀರದ ಆ ಎರಡು ಮದ್ದಾನೆಗಳು ಉಪನಯನಕ್ಕಾಗಿ ನೆರೆದ ಮಾನನೀಯ ಮುನಿ ಮನುಜ ಮಹರ್ಷಿ ಮಹಾರಾಜನರನ್ನೆಲ್ಲ ಹಿಂಸಿಸತೊಡಗಿದರು. ಆ ಶಿವಗಣದವರು ಆ ದುಷ್ಟ ಆನೆರೂಪದ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಲು ಶತಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಆ ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯಾಧಮರ ಎದುರು ಶಿವಗಣಾಧೀಶರ ಆಟ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿ ಆ ದೈತ್ಯರು ಸರ್ವಸಂಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಉಪನಯನದ ಮಂಟಪದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಂಟಪದ ಕಂಬ, ತಳಿರು ತೋರಣ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಿತ್ತಿ ಬಿಸಾಡಿದರು. ಅವರ ಈ ದಾಳಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಋಷಿಕುಮಾರರು, ಋಷಿಪತ್ನಿಯರು ದೇವತೆಗಳು ಹೆದರಿ ಹೌಹಾರಿ ಓಡತೊಡಗಿದರು.

ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ನೋಡಿ ವಟುವಾದ ಗುಣೇಶನು ಎದ್ದು ನಿಂತನು. ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಏರಿಬರುವ ಒಂದು ಭಯಂಕರ ಆನೆಯ ಸೊಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮುಷ್ಟಿಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದನು. ವಜ್ರಾಘಾತಕ್ಕಿಂತ ಭೀಕರವಾಗಿದ್ದಿತು ಆ ಮುಷ್ಟಿಪ್ರಹಾರ. ಅವನ ಭೀಕರ ಪ್ರಹಾರದ ಹೊಡೆತದಿಂದ ತತ್ತರಿಸಿದ ಹೋದ ಆನೆಯು ಘೀಳಿಡುತ್ತ ದೂರ ಸರಿಯಿತು. ಆಗ ಗಣೇಶನು ಎರಡನೇ ಆನೆಯ ಗಂಡಸ್ಥಲದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಭೀಕರವಾದ ವಜ್ರ ಕಠೋರವಾದ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಘೋರಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ಆ ಮದ್ದಾನೆಯು,

ಭಯಂಕರವಾದ ಚೀತ್ಕಾರದಿಂದ ಘೋರತರವಾಗಿ ಘೀಳಿಡುತ್ತ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಿತು. ಮಯೂರೇಶನು ಆ ಎರಡೂ ದುಷ್ಟ ಗಜಾಸುರರ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡದೆ ಪೆಟ್ಟು ಕೊಡಹತ್ತಿದನು ಮತ್ತು ಕಾಲಿನಿಂದ ಒದ್ದು, ಕೈಯಿಂದ ಕುಟ್ಟಿ, ಮುಷ್ಠಿಯಿಂದ ಜಜ್ಜಿ, ಆ ಎರಡೂ ಮದ್ದಾನೆಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದನು. ಆ ಎರಡೂ ದೈತ್ಯಗಜಗಳ ವಿರಾಟ್ ದೇಹವನ್ನು ಖಂಡತುಂಡ ಮಾಡಿ ದೂರ ಬೀಸಿ ಒಗೆದನು.

ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲ ಋಷಿ ಮುನಿಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನೆಮ್ಮದಿಯ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಅವನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದರು.

ಅನಂತರ ಮಯೂರೇಶನ ಉಪನಯನ ಸಮಾರಂಭವು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು. ಅವನಿಗೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೋಮ, ಹವನವಾದ ಬಳಿಕ ಗಾಯಿತ್ರಿ ಮಂತ್ರದ ಉಪದೇಶವಾಯಿತು.

ಅನಂತರ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಪಾರ್ವತಿಯು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಗಣೇಶನಿಗೆ ಮಾತೃ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದಳು. ಮಾತೃಭಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡುವಸ್ತ್ರ, ಮುತ್ತಿನ ಹಾರ, ಮೋದಕ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದಳು. ಅನಂತರ ಮಹಾದೇವನು ತ್ರಿಶೂಲ ಫಾಲಚಂದ್ರನನ್ನು ನೀಡಿ **''ಶೂಲಪಾಣಿ ಭಾಲಚಂದ್ರ''** ಎಂದು ಕರೆದನು ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ಚಕ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು **''ಶೋಚಿಷ್ಕೇಶ** ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿದನು. ಇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಚಿಂತಾಮಣಿ ರತ್ನವನ್ನು ಅವನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ **''ಚಿಂತಾಮಣಿ''** ಎಂಬ ಹೆಸರಿಟ್ಟನು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಅವನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಮಲವನ್ನು ನೀಡಿ, **''ವಿಧಾತಾ''** ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳು ಅವನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರು. ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಾದ ಅದಿತಿಕಶ್ಯಪರು ಕೂಡ ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದರು.

ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಋಷಿ, ಮುನಿ, ದೇವ, ಯಕ್ಷ, ಕಿನ್ನರ ಮಾನವ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ವಂದನೆ ಮಾಡಿ, ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದರು.

ಉಪಯನನದ ನಂತರ ಗಣೇಶನು ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದನು. ಅವನ ಮಧುರ ಕಂಠದ ವೇದ ಮಂತ್ರಗಳ ಪಠಣವನ್ನು ಪ್ರಮಥಾದಿ ಗಣಸಹಿತರಾದ ಮಹಾದೇವರೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವಾಧಿದೇವತೆಗಳು ಋಷಿಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶ್ರವಣಮಾಡಿ ಆನಂದ ಮಗ್ನರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನ ವೇದಗಾನದ ಅಮೃತಮಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಮಾತ್ರರೆಲ್ಲರೂ ಆನಂದ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ತನ್ಮಯರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಮಧುರ ಮುಗ್ಧವಾದ ವೇದಗಾನದ ಸಂಗೀತಮಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನೂತನ ಎಂಬ ಹಿಂಸ್ರಪ್ರಾಣಿಯ ರೂಪದಿಂದ ದೈತ್ಯನು ಭೀಕರ ಆಕಾರದಿಂದ ಬಂದುನಿಂತನು. ಆ ಕ್ರೂರ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಮೂರು ಮುಖ, ನಾಲ್ಕು ಕೋಡು, ನಾಲ್ಕು ಕಿವಿ ಐದು ಕಣ್ಣು, ಎಂಟು ಕಾಲು, ಎರಡು ಬಾಲಗಳಿದ್ದವು. ಆ ದೈತ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯು ಗಣೇಶನ ಎದುರು ಅಕಾಂಡ ತಾಂಡವವನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಒಮ್ಮೆ

ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪೃಥ್ವಿಗೆ ಹಾರಿ ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲುಮಂಟಪಕ್ಕೇರಿ ಎಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಕ್ಕೊಂದು ರೂಪದಿಂದ ಮಿಂಚ ತೊಡಗಿದನು. ಎಲ್ಲ ಜನರು ಭಯದಿಂದ ಹೆದರಿ ತಲ್ಲಣಿಸಿ ಹೋದರು. ಆಗ ಗಣೇಶನು ಆ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಅವನ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದನು. ಆ ದೈತ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯು ಗೊಂಡಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಕ್ರೂರ ಶ್ವಾಪದವನ್ನ ಬೆನ್ನು ಬಿಡದೆ ಗಣೇಶನು ಆ ದಟ್ಟಡವಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ನಡೆದನು. ಆ ಕ್ರೂರ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮೇಘ ಗರ್ಜನೆಯಿಂದ ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಿಂಹ, ಹುಲಿ, ಆನೆ, ಹಂದಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಹೊರಳಿ ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದು ಮೂರ್ಛಿತವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಗಣೇಶನು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗ ಆ ದೈತ್ಯನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದನು. ಆಗ ಕ್ರುದ್ಧನಾದ ಗಣೇಶನು ಆ ದುಷ್ಟನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪಾಶವನ್ನು ಬೀಸಿದನು. ಅದರ ಎದುರು ಆ ಪಾಪಿಯ ಆಟ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಆ ದೈತ್ಯನು ಪಾಶಬದ್ಧನಾಗಿ ಗಣೇಶನ ಎದರು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದನು. ಅವನ ಕೈ ಕಾಲು ಮುರಿದು, ಉಸಿರು ಗಟ್ಟಿ ಆ ದೈತ್ಯಾಧಮನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು.

ಆ ದೈತ್ಯಾಧಮನು ಮರಣ ಹೊಂದಿಬಿದ್ದ ಆ ಸ್ಥಳವು ಒಂದು ಮಾವಿನ ತೋಪು ಆಗಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿರುವ ದಟ್ಟವಾದ ಮಾವಿನ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಹಣ್ಣುಕಾಯಿಗಳು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದವು. ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿಗಳ ಭಾರದಿಂದ ಎಲ್ಲಗಿಡಗಳು ಬಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದವು. ಗಣೇಶನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಅವನ ಅದ್ಭುತವಾದ ದೈತ್ಯ ಮಾನವರೂಪವಾದ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ ಭರಿತರಾಗಿ ಗಣೇಶನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಹಾಡಿ, ಪಾಡಿ ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಮುನಿಪುತ್ರರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಹಸಿವೆಯಾಯಿತು. ಅವರು ಗಣೇಶನ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಆ ಮಾಮರಗಳ ಹಣ್ಣುಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಹರಿದು ತಿನ್ನತೊಡಗಿದರು. ಕೆಲವು ಹುಡುಗರು ತಾವು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕೈಗೆ ಬಂದಂತೆ ಚೂತಫಲಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಮನಬಂದಂತೆ ತೂರಾಡತೊಡಗಿದರು.

ಆ ಆಮ್ರವನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ತನ್ನ ಒಂದು ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಳು. ಆಟದ ಭರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮುನಿಪುತ್ರರು ಬೀಸಿ ಒಗೆದ ಮಾವಿನ ಕಾಯಿಗಳು ಅವಳ ತಲೆಗೆ ಬಡಿದವು. ಆ ಪೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಕಠೋರವಾದ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ''ಈ ಘೋರ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನೂ ಕೊಂದ ಬಾಲಕನು ಯಾರು ? ಮತ್ತು ವಿನಾಕಾರಣ ನನ್ನ ತಲೆಗೆ ಮಾವಿನಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೀಸಿ ಒಗೆದು ಹೊಡೆದು ಗಾಯಗೊಳಿಸಿದವರು ಯಾರು ? ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ?'' ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಹೀಗೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಕಠೋರ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಬಾಲಕರನ್ನು ಗದರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಗುಣೇಶನು ಅಲ್ಲಿಯೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ಮಾವಿನ ಗಿಡದ ಹೊದರಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡನು. ಆ ವೃಕ್ಷದ ಕೋಟರದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಮಂಡಲದಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೊಟ್ಟೆಯಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನುಗಣೇಶನು ತನ್ನ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಕೈಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬೃಹದಾಕಾರದ ತತ್ತಿಯು

ಒಡೆದು ಬಿದ್ದಿತು. ಆ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಒಂದು ವಿಶಾಲಕಾಯದ ಪಕ್ಷಿಯು ಹೊರಬಿದ್ದಿತು ಅದರ ಕೊರಳು ನೀಲಿಬಣ್ಣದ್ದು ಇದ್ದಿತು. ಅದರ ಕಣ್ಣು ವಿಶಾಲ, ರೆಕ್ಕೆ, ವಿಸ್ತಾರ, ಅದರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆಗಳು ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಭಯಂಕರಾಕಾರದ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮುನಿಕುಮಾರರು ಓಡತೊಡಗಿದರು. ಆ ಪಕ್ಷಿಯು ಓಡುತ್ತಲಿರುವ ಆ ಮುನಿಕುಮಾರನನ್ನು ತನ್ನ ದೈತ್ಯ ರೆಕ್ಕೆಯಿಂದ ಹೊಡೆದು ಬೀಳಿಸತೊಡಗಿತು.

ಅಲ್ಲಿಯ ಹೆಮ್ಮರದ ಹೊದರಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ ಗಣೇಶನು ಆ ಪಕ್ಷಿಯ ದುಷ್ಟಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ವೃಕ್ಷಪೋಟರದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಜಿಗಿದನು ಮತ್ತು ಆ ದೊಡ್ಡ ಪಕ್ಷಿಯ ರೆಕ್ಕೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದನು ಗಣೇಶ ಹಾಗೂ ಆ ದೈತ್ಯ ಪಕ್ಷಿಗಳ ನಡುವೆ ಭಯಂಕರ ಹೋರಾಟವಾಯಿತು. ಆ ಹಕ್ಕಿಯು ತನ್ನ ಕೊಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಗಣೇಶನನ್ನೂ ಹೊಡೆಯ ತೊಡಗಿತು. ಆಗ ಕುಪಿತನಾದ ಗಣೇಶನು ತನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ಆಯುಧಗಳ ಘೋರ ಆಘಾತವನ್ನು ತಾಳದೆ ಅ ನವಿಲಿನ ರೂಪದಂತಿದ್ದ ಪಕ್ಷಿಯು ನೆಲದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು.

ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ತೇಜಸ್ವಿನಿಯಾದ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಗಣೇಶನನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸ ತೊಡಗಿದಳು.

''ಪ್ರಭು, ನೀನು ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ ಈ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ ರೂಪದ ಮಹಾನ್ ದೇವತೆಯಾಗಿರುವೆ. ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತಾ ನಂತ ವಂದನೆಗಳು.

ತ್ವಂ ಸೃಷ್ಟಿ ಕರ್ತಾ ರಜಸಾ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸತ್ವೇನ ಪಾಲಕಃ ।
ವಿಷ್ಣುಃ ತ್ವಮಸಿ ತಮಸಾ ಸಂಹರನ್ ಶಂಕರೋಽಪಿ ಚ ॥

ದೇವ ದೇವಾ, ನಾನು ತಪಸ್ವಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳಾದ ಕಶ್ಯಪರ ಹೆಂಡತಿ, ವಿನತಾ ಎಂದು ನನ್ನ ಹೆಸರು. ಮಯೂರರೂಪವಾದ ಈ ಪಕ್ಷಿಯ, ಕಶ್ಯಪ ಮಹಾಮುನಿಗಳ ಪುತ್ರ. ಇವನನ್ನು ನೀನು ನಿನ್ನ ಸೇವಕನ ರೂಪದಿಂದ ಸ್ವೀಕಾರಮಾಡು. ನನಗೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಜಟಾಯು, ಸೇನ, ಸಂಪಾತಿ ಎಂಬ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ನನ್ನ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನನ್ನ ಸವತಿಯಾದ ಕದ್ರುವಿನ ಮಕ್ಕಳು ನಾಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದು ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಯಾಪೂರ್ಣನಾದ ನೀನು ಆ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕದ್ರೂಪುತ್ರರಾದ ಮಹಾಸರ್ಪಗಳ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡಿಸು. ಮತ್ತು ನನ್ನ ಕೊನೆಯ ಮಗನಾದ ಈ ಮಯೂರನನ್ನು ನಿನ್ನ ವಾಹನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೃಪೆಮಾಡು. ನಮ್ಮ ಪತಿಗಳಾದ ಕಶ್ಯಪ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ನನಗೆ ಮೊದಲೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಮೊಟ್ಟೆರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಈ ನಿನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಯಾವನು ಒಡೆಯುವನೋ ಅವನೇ ಇವನ ಸ್ವಾಮಿಯೂ ಪ್ರಭುವೂ, ಸಂರಕ್ಷಕನೂ ಆಗುವನು. ಅವರ ಮಾತಿನಂತೆ ನಾನು ಈ ನನ್ನ ತತ್ತಿಯ ರೂಪದ ಮಗನನ್ನು ಇಷ್ಟು ದಿನ ಸಂರಕ್ಷಣ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೆ. ಇಂದು ನಿನ್ನಿಂದ ಆ ಮೊಟ್ಟೆ ಒಡೆದು ನವಿಲುರೂಪದಿಂದ ನನ್ನ ಮಗನು ಹೊರಬಿದ್ದ. ಅವನನ್ನು ನಿನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಈ ನನ್ನ ಪುತ್ರನನ್ನು ನಿನ್ನ ವಾಹನರೂಪವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸು.

ಅನಂತರ ವಿಶಾಲ ದೇಹದ ಮಯೂರ ರೂಪದ ಆ ಪಕ್ಷಿಯು ಗಣೇಶನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ವಂದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಿತು ''ಪ್ರಭು, ನಿನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡು. ನನಗೆ ನಿನ್ನ ವಾಹನವಾಗುವ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಕರುಣಿಸು; ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸು'' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಆಗ ಗಣೇಶನು ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ ಆ ಮಯೂರ ಪಕ್ಷಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ''ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾದ ಮಯೂರನೇ, ನಿನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ನಾನು ಇಂದಿನಿಂದ ಮಯೂರೇಶ್ವರನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನೂ ಪೂಜಿತನೂ ಆಗುತ್ತೇನೆ.'' ಅನಂತರ ಗಣೇಶನು ಆ ನವಿಲಿನ ಮೇಲೆ ಆರೂಢನಾಗಿ ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಋಷಿಪುತ್ರರೆಲ್ಲರೂ ''ಮಯೂರೇಶ ಗಣೇಶ, ಮಯೂರವಾಹನ ಎಂದು ಕರೆದು ಕೂಗಿ ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಮಯೂರವಾಹನನಾದ ಗಣೇಶನನ್ನು ಕಂಡು ಪಾರ್ವತಿ ದೇವಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಅವನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದಳು.

ಮಯೂರೇಶನು ಒಂಭತ್ತು ವರ್ಷದವನಾದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನವೆಲ್ಲ ಮುಗಿದು ಧನುರ್ವೇದದ ರಹಸ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನು ಅರಿತನು. ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ನುರಿತು ನಿಪುಣ ಎನಿಸಿದನು.

ಗಣೇಶನು ಬಲಿಷ್ಠನಾಗಿ ಬೆಳೆಯ ತೊಡಗಿದಂತೆ, ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಹೊಸ ಹೊಸ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡತೊಡಗಿದನು. ಸಿಂಧು ಪ್ರೇಷಿತರಾದ ಅಸುರರೆಲ್ಲರೂ ಮಯೂರೇಶ್ವರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಲು ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಕುತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಯುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಮಯೂರೇಶನು ಸಂಹರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಸಿಂಧು ಪ್ರೇರಿತನಾದ ಒಬ್ಬ ದೈತ್ಯನೂ ಮರಳಿ ಗಂಡಕಿ ನಗರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ನೇರವಾಗಿ ಯಮಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಆಮ್ರವನದ ಸರೋವರದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಯೂರೇಶನು ಮುನಿಪುತ್ರರ ಜೊತೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಭಯಂಕರವಾದ ಕುದುರೆರೂಪದಿಂದ ಒಬ್ಬ ದೈತ್ಯನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಆ ದೈತ್ಯನ ಭೀಕರವಾದ ವಿಕಾರ-ಆಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಹೆದರಿ ಕೆಲವು ಮುನಿಕುಮಾರರು ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಹಾರಿಕೊಂಡರು. ಕೆಲವರು ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಏರಿದರು. ಆಗ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಯೂರೇಶನು ಕುಪಿತನಾಗಿ ಆ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದನು. ಅವನ ಏಟನ್ನು ತಳಾಲಾರದೆ ಆ ಕುದುರೆಯು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಹಾರಿಕೊಂಡಿತು. ಆಗ ಮಯೂರೇಶನು ಅದರ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ತಾನೂ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು ಮದೋನ್ಮತ್ತವಾದ ಆ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಕೊಂದು ಹಾಕಿದನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಮುನಿಪುತ್ರರೆಲ್ಲರು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗಿ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು.

ಅನಂತರ ಗಣೇಶನು ಎಲ್ಲ ಬಾಲಕರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಎಲ್ಲ ಬಾಲಕರು ಕೂಡಿ ಗಣೇಶನ ಮೇಲೆ ನೀರನ್ನು ಉಗ್ಗಿದರು. ಆಗ ಗಣೇಶನು ಸಾವಿರ ಕೈಗಳಿಂದ ಆ ಬಾಲಕರ ಮೇಲೆ ನೀರನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿದನು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಚಕಿತರಾದ ಬಾಲಕರು ಈ ಮಯೂರೇಶನು ಒಮ್ಮೆ ಷಡ್ಭುಭುಜನಾಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಹಸ್ರಭುಜನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿರುಗಿ ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಎಲ್ಲ ಬಾಲಕರ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಮಯೂರೇಶರು ನಿಂತು ನೀರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಗಳಿಂದ ಎರಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಗಣೇಶನ ವಿಶ್ವರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಬಾಲಕರೆಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡರು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಾಗಕನ್ಯೆಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯವಾದ ಮಯೂರೇಶನ ಸೌಂದರ್ಯ ಕಂಡು ಮುಗ್ಧರಾಗಿ ವಿನಯದಿಂದ ಅವನನ್ನು ವಂದಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮಧುರವಾಣಿಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ಕೇಳಿದರು.

ನಾಗಕನ್ನಿಕೆಯರು :- ಮಹಾನುಭಾವ ನೀವು ಯಾರು ? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ? ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನದಿಂದ ನಾವು ಪರವಶರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಗಣೇಶ :- ನಾನು ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರ ಪುತ್ರ. ಮಯೂರೇಶ ಎಂದು ನನ್ನ ಹೆಸರು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಈ ಮುನಿಪುತ್ರರ ಜೊತೆಗೆ ಆಟವಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನವಾಯಿತು.

ನಾಗಕನ್ಯೆಯರು :- ಪೂಜ್ಯರೆ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರಿ.

ಗಣೇಶ :- ಈಗಾಗಲೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಆಗಿದೆ. ಆ ನನ್ನ ತಾಯಿಯು ನನ್ನ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿರಿ.

ಮಯೂರೇಶನು ಬರುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ನಾಗಕನ್ಯೆಯರು ಕೇಳದೆ ಅವನ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಮುಗ್ಧರಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಬಿಡಲಾರದೆ ಬಲವಂತದಿಂದ ಅವನನ್ನು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅವನ ಗೆಳೆಯರಾದ ಮುನಿಪುತ್ರರು ತಮ್ಮ ಗುಣೇಶನು ತಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾಗಕನ್ಯೆಯರಿಂದ ಬಲವಂತದಿಂದ ಅಪಹೃತನಾಗಿ ಕರೆದೊಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟದನ್ನು ಕಂಡು ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಿತರಾದರು. ಆದರೆ ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಮಯೂರೇಶನು ತಮ್ಮ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಯೂರೇಶನ ಜೊತೆಗೆ ಅವನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು.

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಭಯಾಸುರ ಎಂಬ ದೈತ್ಯನು ಮುನಿಬಾಲಕರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ಸರ್ವಜ್ಞನೂ ಸರ್ವಸಮರ್ಥನೂ ಆದ ಮಯೂರೇಶನು ಆ ಭಯಾಸುರನನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಕೊಂದು ಮುನಿಕುಮಾರನನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದನು.

ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಮಯೂರೇಶನು ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ತಾಯಿ ಅವನಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಇತ್ತ ಲಾವಣ್ಯವತಿಯರಾದ ನಾಗಕನ್ಯೆಯರು ಪ್ರಸನ್ನವದನನಾದ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಪಾತಾಳಲೋಕಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಿ ತೈಲವನ್ನು ಪೂಸಿ ಅಭ್ಯಂಗಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿದರು. ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಿದರು. ಗಂಧವನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರು, ಧೂಪವನ್ನು ಬೆಳಗಿದರು ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರು. ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಆರತಿ ಬೆಳಗಿದರು, ಬಗೆಬಗೆಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದರು. ಮತ್ತೂ ಕೈಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ''ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ವಂದನೀಯನಾದ ದೇವೋತ್ತಮನಾದ ಗಣೇಶ ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ. ನಮಗೆ ಅಭೀಷ್ಟ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿರುವೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು ಇದು ನಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆ.

ಗಣೇಶ :- ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯು ನನ್ನ ವಿಯೋಗದಿಂದ ದುಃಖಿತಳಾಗಿ ಅನ್ನ ನೀರು ಬಿಟ್ಟು ಉಪವಾಸ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಳೆ. ನೀವು ಯಾರು ? ಯಾರ ಮಕ್ಕಳು ? ಮೊದಲು ಹೇಳಿರಿ.

ನಾಗಕನ್ಯೆಯರು :- ನಾವು ನಾಗರಾಜನಾದ ವಾಸುಕಿಯ ಕನ್ಯೆಯರು. ನೀವು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಬನ್ನಿರಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ನಾಗಲಲನೆಯರು ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ತಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಮಯೂರೇಶನು ಅವನ ಮೇಲೆ ಹಾರಿ ಅವನ ಫಣಾಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಏರಿ ನಿಂತನು. ವಾಸುಕಿಯ ಹೆಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ದೇದೀಪ್ಯಮಾನವಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವ ಒಂದು ರತ್ನವಿದ್ದಿತು. ವಾಸುಕಿಯು ತನ್ನ ಹೆಡೆಯನ್ನು ಆಚೀಚೆ ಅಲುಗಾಡಿಸಿದಾಗ ಮೂರು ಲೋಕಗಳೇ ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಯೂರೇಶನು ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ವಾಸುಕಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮಣಿಸಿ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡನು. **''ಸರ್ಪಭೂಷಣ''** ಎಂದು ಅವನ ಹೆಸರು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಯಿತು.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ವಾಸುಕಿಯ ತಮ್ಮನಾದ ಸಾವಿರ ಹೆಡೆಗಳುಳ್ಳ ಆದಿಶೇಷನು ಕ್ರುದ್ಧನಾಗಿ ಗಣೇಶನನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಓಡಿಬಂದನು. ಮತ್ತು ಅವನ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಯೂರೇಶನು ತನ್ನ ವಾಹನನಾದ ಮಯೂರವನ್ನು ನೆನೆದನು ಆಗಲೆ ಆ ನವಿಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಗಣೇಶನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಅವನ ಮುಂದೆ ಬಾಗಿ ನಿಂತತು. ಗಣೇಶನು ಆ ಮಯೂರನ ಮೇಲೆ ಏರಿಕುಳಿತನು. ಗಣೇಶನಿಗೂ ಆದಿಶೇಷನಿಗೂ ಭಯಂಕರವಾದ ಯುದ್ಧವು ಆಯಿತು. ಮಯೂರನು ಅಸಂಖ್ಯ ಸರ್ಪಗಳನ್ನು ತನ್ನ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದನು. ಆದರೆ ಆದಿಶೇಷನ ಭಯಂಕರ ವಿಷದ ಉಸುರಿನ ಗಾಳಿಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಮಯೂರನು ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿ ಬಿದ್ದನು. ಅದರಿಂದ ಕೋಪಾಕುಲನಾದ ಗಣೇಶನು ತನ್ನ ವಾಹನನಾದ ನವಿಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹಾರಿ ಆದಿಶೇಷನ ಹೆಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿದನು. ಶೇಷನು ಗಣೇಶನು ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಲು ಆಗದೆ ತತ್ತರಿಸಿಹೋದನು. ತನ್ನ ಸಹಸ್ರಮುಖಗಳಿಂದ ನೆತ್ತರಕಾರಿ

ನಿತ್ರಾಣನಾಗಿ ಬಿದ್ದನು. ಆಗ ಆ ಶೇಷನಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಸಾವಿರಾರು ಸರ್ಪಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮಯೂರೇಶನ ಜೊತೆಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರು. ಆಗ ಮಯೂರೇಶನು ಶೇಷನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಜಗ್ಗಿ ತನ್ನ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಉಡಿದಾರದಂತೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಭಯಭ್ರಾಂತನಾದ ಶೇಷನು ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಶರಣು ಬಂದು ತನಗೆ ಅಭಯದಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಮಯೂರೇಶನು ''ಅವನಿಗೆ ಸರ್ಪರಾಜ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮಲತಾಯಿಯಾದ ವಿನತಾದೇವಿಯ ಪುತ್ರರಾದ ಸಂಪಾತಿ, ಜಟಾಯು, ಸೇನ ಎಂಬ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕೈದು ಮಾಡಿ ಬಂದೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಆ ಮೂವರನ್ನು ಬಂಧಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ತಂದು ಒಪ್ಪಿಸಿರಿ'' ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ಆದಿಶೇಷನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಆ ದೂತರು ಮೂವರು ವಿನತಾ ಪುತ್ರರನ್ನೂ ತಂದು ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದಳು. ಆ ಮೂವರು ಜಟಾಯು, ಸಂಪಾತಿ, ಸೇನ ಎಂಬ ಕಶ್ಯಪ ಕುಮಾರರು ಮಯೂರೇಶನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು.

ಗಣೇಶನ ವಾಹನನಾದ ಮಯೂರನು ತನ್ನ ಮೂವರು ಅಣ್ಣಂದಿರನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದದಿಂದ ಆಲಿಂಗನ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ನಂತರ ಮಯೂರೇಶನು ತನ್ನ ವಾಹನನಾದ ನವಿಲನ್ನು ಏರಿಕೊಂಡು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದನು. ಆಶ್ರಮದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಎಲ್ಲ ಋಷಿಕುಮಾರರು ಛತ್ರ ಚಾಮರ ದಂಡ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಕೋಲಾಹಲವನ್ನು ಕಂಡ ಮುನಿಗಳು ಬಂದು ನೋಡಿದರು. ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಮಯೂರೇಶನು ಮಯೂರವಾಹನನಾಗಿ ಬರುತ್ತಲಿರುವದು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರವಾಯಿತು.

ಆದರೆ ಆ ಎಲ್ಲ ಋಷಿಮುನಿಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ್ಯ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಅವರ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಗಣೇಶ ಸುತ್ತಲೂ ಛತ್ರ ಚಾಮರ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುವರು. ಇದು ಹೇಗೆ ? ಅವರು ವಿಸ್ಮಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣು ಅರಳಿಸಿ ನೋಡಿದರು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಯೂರೇಶನೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ಮಯೂರೇಶನು, ಎಲ್ಲರೂ ಮಯೂರೇಶನು ಎಲ್ಲರೂ ಗಣೇಶರು, ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಗಣಪತಿ ಸ್ವರೂಪರು. ಒಬ್ಬರಲ್ಲ ಇಬ್ಬರಲ್ಲ ಸಾವಿರಾರು ಮಯೂರೇಶರು.

ಆಗ ಎಲ್ಲ ಮುನಿಮಹರ್ಷಿಗಳ ಮುಖದಿಂದ ''ಪಾತಾಳ ವಿಜಯ'' ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ ಎಂಬ ಜಯ ಜಯಕಾರವು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು ; ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನೆ ತುಂಬಿತು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕೃತಾಂತರ ವಧ
ಗಣೇಶನ ಉಪನಯನ ಎಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತಾರನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ಮಯೂರೇಶನ ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೨೭

ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ಒಂಭತ್ತು ವರುಷ ತುಂಬಿದವು ಅವನು ಹತ್ತು ವರುಷದವನಾಗುವದರೊಳಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಶೂರ ವೀರರೂ ಧೀರ ಕ್ರೂರ ಆದ ಅನೇಕ ದೈತ್ಯಾಧಮರನ್ನು ದಮನ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ರಾಕ್ಷಸರ ಉಪದ್ರವವನ್ನು ಶಮನ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಗನ ವೀರ ವಿಕ್ರಮವನ್ನು ಕಂಡು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮಯೂರೇಶನು ಅಲ್ಲಿಇರುವದರಿಂದ ದಂಡಕಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಹಾವಳಿ ಬಹಳವಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಋಷಿಮುನಿಗಳ ಆಶ್ರಮ ಜೀವನ ಬಹು ಆತಂಕಮಯವಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಚಿರಂಜೀವನಿಂದ ಆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯ ಎಲೆ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿ ತಪೋನುಷ್ಠಾವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮುನಿಮಹರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಚಿರಂಜೀವನ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ತಾಪತ್ರಯಗಳು ಉಂಟಾಗುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರು ಆ ತ್ರಿ ಸಂಧ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ತೆರಳಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿದರು.

ಅಲ್ಲಿರುವ ಋಷಿಮುನಿಗಳು, ಮಯೂರೇಶನ ಮಿತ್ರರೂ ಬೇಡ ಬೇಡವೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರೂ, ಪರಮೇಶ್ವರನ ಕುಟುಂಬ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಸ್ಥಾನ ಬೆಳೆಸಿತು. ಮಯೂರೇಶ ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆಯೊಂದಿಗೆ ಶಿವಗಣ ಪರಿವಾರ ಸಹಿತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇರಲು ಋಷಿಮುನಿಗಳಿಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಯೂರೇಶನ ಬಾಲ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಶಿವಭಕ್ತರು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ತಾವೂ ಹೊರಟರು.

ಇವರ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಗುಪ್ತಚಾರನ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಮೊದಲೆ ತಿಳಿದ ಸಿಂಧುರಾಜನು ಕಮಲಾಸುರ ಎಂಬ ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಹನ್ನೆರಡು ಅಕ್ಷೋಹಿಣಿ ಸಶಸ್ತ್ರಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಲು ಕಳಿಸಿದನು.

ಆ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ದೈತ್ಯಸೇನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಉತ್ಸಾಹಿತನಾದ ಮಯೂರೇಶನು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಶಂಕರನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಪರಮೇಶ್ವರನು ದೈತ್ಯನಿಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಅವತರಿಸಿದ ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ಕಮಲಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಬರಲು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು, ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದನು. ತಮ್ಮ ಮಗನ ಶೌರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮದ ಯುದ್ಧಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ವೃಷಭಾರೂಢರಾಗಿ ಆ ಶಿವದಂಪತಿಗಳು ಹೊರಟರು. ಶಿವಸೇನೆಗೂ ದೈತ್ಯಸೇನೆಗೂ ನಿಕರದ ಸಮರವೂ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕಮಲಾಸುರನು ಮಹೋನ್ನತವಾದ ಒಂದು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಏರಿಕೊಂಡು ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುತ್ತಿದ್ದನು. ನವಿಲಿನ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿಮಾಡಿದ ಮಯೂರೇಶನು ತನ್ನ ಹತ್ತು ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಭೈರವನಂತೆ ನಿಂತು ವೈರಿಗಳ ರುಂಡಗಳನ್ನು ಚಂಡಾಡ ತೊಡಗಿದನು. ಶತ್ರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೆತ್ತರದ ಹೊಳೆಯನ್ನೇ ಹರಿಸಿದನು. ಕ್ರುದ್ಧನಾದ ಕಮಲಾಸುರನು ಮಯೂರೇಶನ ಮೇಲೆ

ಬಗೆಬಗೆಯ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದನು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾದವು. ಮಯೂರೇಶನ ವಾಹನವಾದ ನವಿಲು ತನ್ನ ಚೂಪಾದ ಚುಂಚುವಿನಿಂದ ಕಮಲಾಸುರನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಚುಚ್ಚಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಂದುಹಾಕಿತು. ಕಮಲಾಸುರನು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಕ್ರುದ್ಧನಾಗಿ ಮಯೂರೇಶನ ಮೇಲೆ ಶಸ್ತ್ರಗಳ ವೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ಕರೆಯ ತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ಗಣೇಶನು ತನ್ನ ತ್ರಿಶೂಲನವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಆ ಕ್ರೂರ ರಕ್ಕಸನಾದ ಕಮಲಾಸುರನ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದನು. ಅದರಿಂದ ಕಮಲಾಸುರನ ಮಸ್ತಕವು ಛಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಭೀಮಾನದಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ತೀರದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಬಿದ್ದಿತು. ಮಯೂರೇಶನು ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ಉತ್ತರತೀರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಆಗ ದೇವತೆಗಳು, ಋಷಿಗಳು ಶಿವಗಣಾಧೀಶರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ, ಗಣೇಶನಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ ಎಂದು ಜಯಘೋಷ ಮಾಡಿದರು. ಆಕಾಶದಿಂದ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿ ಆಯಿತು.

ವಿಶ್ವಕರ್ಮನು ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರರಿಗೂ ಮಯೂರೇಶನಿಗೂ ದಿವ್ಯವಾದ ಮಂದಿರವೊಂದನ್ನು ವಾಸಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರರೂ ಮತ್ತು ಮಯೂರೇಶನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿರಂತರ ನೆಲೆಸಿನಿಂತರು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಯೂರೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಅದು ಈಗ ಮಯೂರೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಮಯೂರೇಶನು ಹದಿಮೂರು ವರ್ಷದವನಾದಾಗ ಮಂಗಲ ಎಂಬ ದೈತ್ಯನು ಹಂದಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಬಂದನು. ಅವನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಶಮಾಡುತ್ತ, ಮುನಿಪುತ್ರರು ಆಶ್ರಮ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇರುವ ಸ್ಥಾನಗಳ ಒಳಗೆ ಬಂದನು. ದೈತ್ಯಾಕಾರಾದ ಆ ವರಾಹವನ್ನು ಕಂಡು ಮುನಿಪುತ್ರೆಲ್ಲರೂ ಭಯಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ನಿಂತರು. ಮಯೂರೇಶನು ಓಡಿಬಂದು ಆ ಮಂಗಲಾಸುರನ ಮೇಲೆ ಎರಗಿದನು. ವರಾಹರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಆ ದೈತ್ಯನ ಎರಡೂ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಎಡಕ್ಕೆ ಬಲಕ್ಕೆ ಹೊರಳಾಡಿಸಿ ಅರೆಚಣದಲ್ಲಿ ಆ ದುರ್ದಾನವನನ್ನು ಮರ್ದಿಸಿ ವಧಿಸಿ ಬಿಟ್ಟನು. ಇದರಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟರಾದ ಮುನಿಗಳು ಹರಿಸಿದರು. ಮಿತ್ರರು ಜಯಜಯಕಾರ ಮಾಡಿದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಶಿವನ ಜಡೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಚಂದ್ರನು ಕಾಣದಂತಾದನು. ಆಗ ಮಹಾದೇವನು ತನ್ನ ಶಿರೋಲಂಕಾರಭೂಷಿತನಾದ ಚಂದ್ರನಿಗೇನಾಯಿತು ? ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು ಆಗ ಶಿವಗಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ''ಪ್ರಭು ಮಯೂರೇಶನು ನಿಮ್ಮ ಜಟಾಜೂಟದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಶಕಲವನ್ನು ಆಟವಾಡಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಬಹುಕೋಪಬಂದಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ಶಿವಗಣದ ವೀರರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟನು. ''ನೀವು ಕೂಡಲೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಿರಿ, ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿಂದ ಚಂದ್ರನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿರಿ''.

ಶಿವಗಣಾಧೀಶರು ಮಯೂರೇಶನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಆ ಚಂದ್ರಶಕಲವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಯಾದ

ಮಯೂರೇಶನು ''ನಾನು ಮೂರುಲೋಕಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಮಹಾಮಹಿಮಾಶಾಲಿಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಪುತ್ರನಿರುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮಂಥ ಗಣಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ.'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲೆ ಅವನ ಉಸಿರಿನ ಗಾಳಿಯಿಂದಲೆ ಶಿವಗಣದವರೆಲ್ಲರೂ ತರೆಗೆಲೆಗಳಂತೆ ಹಾರಿ ಹೋಗಿ ಮಹಾದೇವನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಉರುಳಾಡಿ, ಹೊರಳಾಡಿ ಹಾರಾಡುತ್ತ ಶಿವನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಅವರ ದುರ್ದಶೆಯನ್ನು ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕುಪಿತನಾದ ಪಾರ್ವತೀ ಪತಿಯು ಪ್ರಮಥಗಣದವರಿಗೆ ''ನೀವೂ ಹೋಗಿ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಪ್ರಮಥಗಣದ ವೀರರು ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಅವನೊಡನೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿರುವ ಮುನಿಕುಮಾರರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಆ ವಿನಾಯಕನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಪ್ರಮಥಗಣಾಧೀಶರನ್ನೆಲ್ಲ ಮೋಹಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಾನು ಅದೃಶ್ಯನಾದನು. ಮೋಹಿತರಾಗದೆ ದೂರ ಉಳಿದ ಶಿವನ ಪರಿವಾರದವರು ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ವನೋಪವನಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಡ ತೊಡಗಿದರು. ಆದರೆ ಮಯೂರೇಶನು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರನಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಮರುಚಣದಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತನಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಓಡಿ ಓಡಿ ಪ್ರಮಥ ಗಣದವರು ಅವನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ದಣಿದು ಉದ್ಭ್ರಾಂತರಾದರು. ಅವರ ದಯನೀಯವಾದ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಮಯೂರೇಶ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕನು.

ಆಗ ಪ್ರಮಥಗಣದವರು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಗಿದು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟರು. ಅರ್ಧ ದಾರಿಕ್ರಮಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಮಯೂರೇಶನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟನು. ಅವನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕದಲಿಸಲು ಗಣಾಧೀಶರು ಶತಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಏನೂ ಮಾಡಿದರೂ ಆ ವಿನಾಯಕನು ಅಲುಗಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಆ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲು ಆ ಚೀಚೆ ಅಲುಗಾಡಿಸಲು ಯಾರಿಗೂ ಶಕ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ನೆಲದಮೇಲೆ ಬೆಟ್ಟದಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಚಲನಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಹಂದಾಡಿಸಲು ಆಗದಂಥ ಪ್ರಮಥ ವೀರರು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಬಳಿಗೆ-ಬಂದು ಮಯೂರೇಶನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿದರು. ಆಗ ಪರಮೇಶ್ವರನು ತನ್ನ ವಾಹನವಾದ ನಂದೀಶ್ವರನಿಗೆ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಇತ್ತನು.

ಮಹೇಶ್ವರ ವಾಹನನಾದ ನಂದಿಯು ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಂದನು. ಮತ್ತು ''ನಮ್ಮ ಒಡೆಯನಾದ ಶಂಕರನ ಬಳಿ ನೀನು ನಡೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ'' ಎಂದನು.

ನಂದೀಶ್ವರನ ಅಹಂಕಾರದ ಹೂಂಕಾರದ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನಸು ನಕ್ಕು, ಮಯೂರೇಶನು ನಿಟ್ಟಿಸುರುಬಿಟ್ಟನು. ಅವನ ಉಸಿರಿನ ಗಾಳಿಯು ಬಡಿದ ಕೂಡಲೆ ನಂದಿಯು ನೆತ್ತರವನ್ನು ಕಾರುತ್ತ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟನು. ಎರಡು ಗಂಟೆಯ

ಅನಂತರ ಮೂರ್ಛೆ ತಿಳಿದೆದ್ದು ನಂದೀಶ್ವರನು ಶಿವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವು ಕಾದಿತ್ತು. ಮಯೂರೇಶನು ದಿವ್ಯ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಮಹಾದೇವರ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದನು ಮತ್ತು ತಾವು ಹುಡುಕ ಹೋದ ಭಾಲಚಂದ್ರನು ಮಹಾದೇವರ ಮುಕುಟ ತಟದಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾನೆ

ಆಗ ನಂದೀಶ್ವರನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ''ಪ್ರಭು ಬಾಲ ಚಂದ್ರನು ನಿಮ್ಮ ಜಡೆಯ ಮುಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿರಾಜಮಾನನಾಗಿದ್ದಾನೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ನಂದಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾದೇವನು ಈ ಚಾರು ಚಂದ್ರನು ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಪ್ರಮಥಗಣದವರಿಗೆ ಆ ಚಂದ್ರಕಲೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಶ್ರಮಕೊಟ್ಟೆ.

ಆಗ ಪ್ರಮಥ ಗಣಾಧೀಶರೆಲ್ಲರೂ ಕೈ ಮುಗಿದು ಮಹಾದೇವರಿಗೆ ''ಪ್ರಭು ಈ ಮಯೂರೇಶನು ಇಂದಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಲಿ'' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು ಶಿವನು ತಥಾಸ್ತು ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಋಷಿಮುನಿಗಳೂ ದೇವತೆಗಳೂ ''ಜಯಗಣರಾಜ'' ಜಯಗಣಪತಿ, ಜಯ ಮಯೂರವಾಹನ, ಜಯ ಮಯೂರೇಶ ಎಂದು ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ್ತ ದಶ ದಿಗಂತರಾಲವನ್ನೆಲ್ಲ ವಾಚಾಲಿತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಯೂರೇಶನ ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮ ಎಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತೇಳನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಸಿಂಧುದೈತನ ಸಂಹಾರ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೨೮

ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ಹದಿಮೂರನೇ ವರ್ಷ ನಡೆದಾಗ ಗೌತಮಾದಿ ಋಷಿಗಳು ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ಇಂದ್ರಯಾಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆಗ, ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನಮಾಡಲು ಕಲ, ವಿಕಲ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಚಂಡ ದೈತ್ಯರು ಮಹಿಷರೂಪದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಮಯೂರೇಶನು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದನು. ಮಯೂರೇಶನು ಹದಿನೈದನೆ ವರ್ಷದವನಿದ್ದಾಗ ಹುಲಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಬಂದ ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನ ಓರ್ವ ಸೇವಕ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಮಯೂರೇಶನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದನು.

ಮಯೂರೇಶನು ವೀರವಿಕ್ರಮದಿಂದ ದೊರೆತ ಅಪೂರ್ವವಾದ ವಿಜಯಶ್ರಿಯಿಂದ ಶೋಭಿಸತೊಡಗಿದನು. ತನ್ನ ತಾರುಣ್ಯದಿಂದ ತೇಜಃಪುಂಜನಾಗಿ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುವ ಆ ತಮ್ಮ ಸುಕುಮಾರ ಕುಮಾರನನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೋಷಭರಿತರಾದ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರು ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಾರದ ಮುನಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದರು. ಶಿವದಂಪತಿಗಳು ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಒಂದು ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತಿಳಿಸಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾರದರು ''ಪ್ರಭು ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡು ಕನ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸಿದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಿ ಎಂಬ

ಸೌಂದರ್ಯ ಸಂಪನ್ನರೂ ಶೀಲ ಸದ್ಗುಣ ನಡತೆಯಿಂದ ಶೋಭಿಸುವವರೂ ಆದ ಇಬ್ಬರು ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನೆ ಮಯೂರೇಶನಿಗಾಗಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಿ.

ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಕಳಿಸಿದ ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಕನ್ಯೆಯರು ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಯಾಯಿತು. ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಮಯೂರದ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸಿದ ಗಣೇಶನನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರು, ಋಷಿ, ಮುನಿ ಪ್ರಮಥಗಣದೊಂದಿಗೆ ನಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಶಿವಪರಿವಾರವೂ ಗಂಡಕಿ ನಗರದ ದಾರಿಗುಂಟ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಳು ಕೋಟಿ ಉದ್ದಂಡ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಒಂದು ದೈತ್ಯರ ದಂಡು ಅವರಿಗೆ ಎದುರಾಯಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಶಿವ ಪರಿವಾರದ ಮೇಲೆ ಮುಗಿಬಿದ್ದರು. ಆಗ ಮಯೂರೇಶ್ವರನು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದವರನು ಸಮರ್ಥ ರೀತಿಯಿಂದ ಎದುರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಭಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಮುನಿ ಕುಮಾರರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಮಯೂರೇಶನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಮುನಿಪುತ್ರರು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದರ್ಭಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರು. ಆ ಅಸ್ತ್ರಗಳು ದೈತ್ಯಸೇನೆಯ ವೀರ ಸೈನಿಕರ ಕಣ್ಣು, ಮೂಗು, ಕಿವಿ ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸದ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಸೈನಿಕರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಿಷ್ಟವಾದವು. ಅದರಿಂದ ಅಸುರ ಸೈನಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಸೀನ ತೊಡಗಿದರು. ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಂಬನಿ ಉದುರತೊಡಗಿದವು. ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ದರ್ಭದ ತುಂಡುಗಳು ಹೊಕ್ಕದ್ದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕಿವುಡರಾದರು. ಶಾಸೋಚ್ಛಾಸ ನಿಂತು ಅವರೆಲ್ಲ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡರು ಗಣೇಶನ ಮಿತ್ರರು. ತುಸು ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅಸುರಸೈನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡನು. ವಿಜಯಿಯಾದ ಮಯೂರೇಶನು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದನು.

ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನ ರಾಜಧಾನಿ ಗಂಡಕಿ ನಗರವು ಒಂದು ಯೋಜನ ದೂರವಿದ್ದಾಗ ಮಯೂರೇಶನು ವಾಹನದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದನು. ಅಲ್ಲಿಯೆ ಒಂದು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದನು. ಎಲ್ಲ ಋಷಿಗಳು ಆ ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರ ಎದುರು ದರ್ಭಾಸನಗಳ ಮೇಲೆ ಆಸೀನರಾದರು.

ಆಗ ಮಯೂರೇಶನು ಎಲ್ಲರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಹೇಳಿದನು. ''ಪೂಜ್ಯರೆ ಹಾಗೂ ಪರಿವಾರದವರೆ, ನನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೇಳಿರಿ. ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನ ಕಾರಾಗೃಹದಿಂದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವವರೆಗೆ ನಾನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಈಗ ಓರ್ವ ಅತ್ಯಂತ ಚತುರನಾದ ಪುರುಷನನ್ನು ಸಿಂಧುರಾಜನ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಿ. 'ದೇವತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾರಾಗೃಹದಿಂದ ಮುಕ್ತ ಮಾಡು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿರಿ. ಅವರು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅನಂತರವೇ ನನ್ನ ವಿವಾಹ ಆಗಲಿ''

ಗಣೇಶನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ದೇವತೆಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು, ''ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನ ಬಳಿಗೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಳಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಚತುರಮತಿಯೂ, ನೀತಿನಿಪುಣನೂ ಆದ, ಪುಷ್ಪದಂತದನನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವನ ಮುಖಾಂತರ ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನಿಗೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಂದೀಮನೆಯಿಂದ ಬೇಗ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಆಗ್ರಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು'' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತ ಪುಷ್ಪದಂತನು ಕೈ ಮುಗಿದು ''ಪ್ರಭು ಮಯೂರೇಶ, ಆ ದೈತ್ಯರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಳಿಸಿರಿ. ನನಗೆ ಆ ದರ್ಪೋದ್ಧತನಾದ ದುರ್ದಾನವನನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೆ ಕೋಪ ಸಿಡಿದೇಳುತ್ತಿದೆ. ಶಾಂತಿಸಂಧಾನದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ನನ್ನಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಮೆಯೇ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಆ ಪಾಪಿಯನ್ನು ನಾನು ರಣರಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಧಿಸುತ್ತೇನೆ'' ಎಂದು ತನ್ನ ಅಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದನು.

ಆಗ, ಮಯೂರೇಶನು ನಂದಿಯನ್ನು ಕರೆದು ''ಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಭಕ್ತನಾದ ನಂದೀಶ್ವರ, ಈ ಸಂಧಾನಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬಲ್ಲೆ. ಸಿಂಧುರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಮೋಪಾಯದಿಂದ ವೃಂದಾರಕರನ್ನೆಲ್ಲ ಬಂಧನದಿಂದ ಮೋಚನ ಮಾಡಿಸು'' ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದನು

ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ನಂದಿಯು ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರ ಹಾಗೂ ಮಯೂರೇಶರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ಸಿಂಧುರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.

ಆಗ ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನ ಸಭಾ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದಿತ್ತು.

ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ನಂದೀಶ್ವರನ ವರ್ಚಸ್ವಿ ಮುಖಮಂಡಲವನ್ನು ನೋಡಿ, ದೈತ್ಯರಾಜನು ಪ್ರಭಾವಿತನಾದನು ಮತ್ತು ಶಾಂತ ಸ್ವರದಿಂದ ಕೇಳಿದನು.

ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯ :- ಎತ್ತಿನರೂಪದ ಮಹಾಪುರುಷನೆ ನೀನು ಯಾರು ? ನೀನು ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಮಹಾತೇಜಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದಿ. ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ? ಇಲ್ಲಿ ಬರಲು ನಿನ್ನ ಉದ್ದೇಶವೇನು ?

ನಂದೀಶನು :- ನಾನು, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಭಗವಾನ್ ಶಂಕರನ ವಾಹನ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ನಂದಿ. ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಶಂಕರನ ಪ್ರೀತಿಯ ಪುತ್ರನೇ ಮಯೂರೇಶ. ಅವನು ದುಷ್ಟರ ಸಂಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಭೂಭಾರವನ್ನು ಇಳಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮಹಾದೇವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಶೂರವೀರರಾದ ದೈತ್ಯದಾನವರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಂಥ ಆ ಮಯೂರೇಶನು ನಿನಗೆ ಒಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನೀನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿರಿನದ ಸುರಸತ್ತಮರನ್ನೆಲ್ಲ ಈಗಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡು. ಅಂದರೆ ಮಾತ್ರ ನೀನು ಶೇಷಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಸುಖದಿಂದ ಕಳೆಯಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಮಾತಿನಂತೆ ನೀನು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬಂಧ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಸಿಂಧುದೈತ್ಯ :- ವೃಷಭ ಪುತ್ರ, ನೀನೇನೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಇರುವೆ. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಪರಿಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಭುಜ ಬಲ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಸೋಲಿಸಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ತಂದು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ದೇವತೆಗಳ ಮೋಚನವಾಗುವದು. ನಿನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಶಂಕರನು ನನ್ನ ಭಯದಿಂದ ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ಕಂಡಕಂಡಲ್ಲಿ ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಹಾಲುಗಲ್ಲದ ಹಸುಳೆಯಾದ ನೀನು, ನನಗೆ ಭಯ ತೋರಿಸುತ್ತಲಿರುವೆ. ನರಿಯು ಸಿಂಹದ ಮುಂದೆ ಹೆದರಿ ಪಲಾಯನ ಮಾಡುವದರ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಬಲ್ಲದು ! ನೀನು ಈಗ ಮಯೂರೇಶನ ಕಡೆಯಿಂದ ಶಾಂತಿದೂತನಾಗಿ ಬಂದಿರುವೆ. ರಾಜನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆಯದೆ, ಹಿಂಸಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕ್ರುದ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ ಮೂರುಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಿನಗೆ ಶರಣು ಬಂದವರು ಯಾರು ಉಳಿಯದಂತೆ ನೋಡುತ್ತೇನೆ''. ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ನಂದೀಶ್ವರನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಒಂದು ಹೂಂಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ಘನಗರ್ಜನೆಯ ಧ್ವನಿಯಿಂದಲೇ ಭಯಭ್ರಾಂತರಾದ ಎಷ್ಟೋ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯರು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಉರುಳಿಬಿದ್ದರು. ಆಗ ನಂದೀಶ್ವರನು ನಿರ್ಭಯನಾಗಿ ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಯೂರೇಶನು ನುಡಿದನು.

ಮಯೂರೇಶ :- ನನಗೆ, ಹಿಂಸಾಪ್ರಧಾನವಾದ ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಸ್ವಯಂಶಾಂತಿ ಕಾಮುಕನಾಗಿದ್ದರೂ ಯುದ್ಧದ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಉಪಾಯದಿಂದಲೂ ಬಂದಿಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈದಿಗಳಾಗಿ, ದುಃಖಾರ್ತರಾಗಿ ಇದ್ದ ನಾಕಲೋಕದ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಅರ್ಥಾತ್ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬಂಧಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ವೃಂದಾರಕ ವೃಂದದ ಬಂಧನ ಮಾಡಿ ಬಂಧಿಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ ಆ ದೈತ್ಯಾಧಮನನ್ನು ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಗೆದ್ದು ವಧಿಸಲೇಬೇಕು. ಇದೊಂದು ನಮಗೆ ಸುವರ್ಣಸಂಧಿ. ಇದರಿಂದ ಅಸುರರೆಲ್ಲರೂ ಸೋತು ಸತ್ತು ಸರ್ವನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ದೇವತೆಗಳು ಬಂಧಮುಕ್ತರಾಗುವರು. ಋಷಿಮುನಿಗಳು ನಿರ್ಭಯರಾಗಿ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈಗಲೆ ಸೇನಾಸಮೇತರಾಗಿ, ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಸಂಪನ್ನರಾಗಿ ದೈತ್ಯರ ಜೊತೆಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಹೊರಡೋಣ.

ಮಯೂರೇಶನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಪ್ರಮಥಗಣದವರೆಲ್ಲರೂ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ನವಿಲಿನ ಮೇಲೆ ಆರೂಢನಾಗಿ ಗಣೇಶನೂ ಎತ್ತನ್ನು ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಮಹಾದೇವನೂ ವೀರಭದ್ರ, ನಂದೀಶ್ವರ, ಪುಷ್ಪದಂತ, ಸ್ಕಂದ ಮೊದಲಾದ ಶಿವಸೇನಾ ನಾಯಕರೊಂದಿಗೆ ''ಜಯಮಯೂರೇಶ, ಜಯಗಣೇಶ, ಜಯಜಯ ಮಹಾದೇವ'' ಎಂದು ವೀರಘೋಷವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಸಿಂಧುರಾಜನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಗಂಡಕಿ ನಗರದ ಬಳಿ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅಸುರ ಸೇನೆಯು ಶಸ್ತ್ರ ಹಿರಿದು ನಿಂತುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಎರಡೂಸೇನೆಗಳ ನಡುವೆ, ಹಣಾಹಣಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನು

ಅಶ್ವಾರೂಢನಾಗಿ ಗಂಧಾಸುರ, ಮದನಕಾಂತ, ವೀರ, ಧ್ವಜ, ಮಹಾಕಾಯ, ಶಾರ್ದೂಲ, ಧೂರ್ತ ಎಂಬ ಏಳು ತನ್ನ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಭಯಂಕರ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಆದರೆ ಮಯೂರೇಶನ ಪ್ರಬಲಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಸೇನೆಯ ಶಸ್ತ್ರಾಘಾತಗಳನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ದೈತ್ಯಸೇನೆಯು ತತ್ತರಿಸಿ ಪಲಾಯನ ಮಾಡತೊಡಗಿತು. ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಎದುರಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಗಂಧಾಸುರ ಮೊದಲಾದ ಏಳೂ ಜನ ಮಹಾರಥಿಕರಾದ ಸೇನಾನಿಗಳು ಧರೆಗೆ ಉರುಳಿದರು. ದೈತ್ಯಸೇನೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕ್ಷತ ವಿಕ್ಷತ ಗಾತ್ರವಾಗಿ ಧರಾಶಾಯಿಯಾಯಿತು. ಈ ಮಯೂರೇಶನ ಸೇನೆಯ ಪ್ರಾಣಾಂತಕ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಉಳಿದ ಸೈನಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಕಕ್ಕಬಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಓಡಿಹೋದರು. ಮಯೂರೇಶನ ಸೈನಿಕರೆಲ್ಲರೂ ವಿಜಯ ದುಂಧುಂಬಿಯನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತ ಶಿವನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ವಿಜಯದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು.

ಮರುದಿನ ಮತ್ತೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಕದನವು ಎರಡೂ ಸೇನೆಗಳ ನಡುವೆ ಎಸಗಿತು. ಕ್ರೋಧ ಸಂತಪ್ತನಾದ ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನು ಬಾಣಗಳ ಸುರಿಮಳೆ, ಜಡಿಮಳೆಗಳನ್ನು ವರ್ಷಿಸಿದನು. ಶಿವಗಣವೆಲ್ಲವೂ ತ್ರಾಹಿ ಎಂದು ಓಡತೊಡಗಿತು ಅಧಿಕಾಂಶ ಸೈನಿಕರು ಧರಾಶಾಯಿಯಾದರು. ಮದೋನ್ಮತ್ತನಾದ ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನು ವೀರಭದ್ರನ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಗಿರಿಗಿರಿ ತಿರುಗಿಸಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದನು. ನಂದಿಯ ತಲೆಬುರುಡೆ ಒಡೆಯುವಂತೆ ಘೋರ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದನು. ಭೂತರಾಜನ ಸೊಂಟ ಮುರಿದನು. ಪುಷ್ಪದಂತನ ಹೊಟ್ಟೆ ಹರಿದನು, ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭನ ಚಂಡಿಕೆ ಹಿಡಿದು ಎತ್ತಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದನು. ಭೃಂಗಿಯ ಉದರವನ್ನು ಸೀಳಿದನು. ವಿರೂಪಾಕ್ಷನೇ ಮೊದಲಾದ ಶಿವಸೈನಿಕರೆಲ್ಲರೂ ರಣಭೂಮಿಯಿಂದ ಓಡಿಹೋಗಿ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಇದರಿಂದ ಮಯೂರೇಶನು ಕ್ರುದ್ಧನಾಗಿ ಸ್ವಯಂ ತಾನೆ ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನನ್ನು ಎದುರಿಸಿದನು. ದೈತ್ಯರಾಜನು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಸ್ಮರಣ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವವಾದ ಬಾಣವನ್ನು ಮಯೂರೇಶನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದನು. ಮಯೂರೇಶನು ತನ್ನ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಆ ಬಾಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೂಡಿಯೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಿ ಹಾಕಿದನು. ದೈತ್ಯನು, ಚಕ್ರವನ್ನು ಬೀಸಿದನು. ಗಣೇಶನು ತನ್ನ ತ್ರಿಶೂಲದಿಂದ ಅದನ್ನು ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬೀಳಿಸಿದನು. ಆ ತ್ರಿಶೂಲವೂ ಚಕ್ರವನ್ನು ಸೀಳಿ ಹಾಕಿ ಅನಂತರ ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿ, ಕುಂಡಲ ಸಹಿತವಾದ ದೈತ್ಯನ ಎರಡೂ ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತಿಕೊಂಡು ಮಯೂರೇಶನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿತು.

ಕಿವಿಗಳೆರಡೂ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋದ ದಾನವೇಶ್ವರನು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಕುಲನು ಸಂಭ್ರಾಂತನೂ, ಸಂತೃಪ್ತನೂ ಆಗಿ ''ಗುಣೇಶ, ನೀನು ನನ್ನ ಕಿವಿ ಕತ್ತರಿಸಿದೆ, ನಾನು ಈಗ ನಿನ್ನ ಮೂಗನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮಯೂರೇಶನ ಕಡೆ ಓಡಿ ಬರತೊಡಗಿದನು. ಆದರೆ ಆ ದೈತ್ಯರಾಜನಿಗೆ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕಾದಿತ್ತು. ಅವನ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೂ ಕೊಡಲಿ, ತ್ರಿಶೂಲ, ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದ

ಮಯೂರೇಶನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಹಿಂದೆ ಮಯೂರೇಶ, ಮುಂದೆ ಮಯೂರೇಶ, ಎಡಕ್ಕೆ, ಬಲಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಆಯುಧ ಧಾರಿಯಾದ ಮಯೂರೇಶನ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಕಾಣತೊಡಗಿದವು. ಅದನ್ನು ನೋಡಲಾಗದೆ ಅವನು ಭಯಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದನು. ಆದರೆ ಅವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮಯೂರೇಶನ ಮೂರ್ತಿ ನಿಂತು ನಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಣ್ಣು ತೆರೆದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಆಯುಧ ಹಸ್ತನಾದ ಮಯೂರೇಶ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ನಿಂತು ಕೊಂಡಿದ್ದ.

ಈ ಪರಾಜಯದಿಂದ ದುಃಖಿತನೂ ಚಕಿತನೂ ಲಜ್ಜಿತನೂ, ಅವಮಾನಿತನೂ ಆದ ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನು ಮುಖ ತಗ್ಗಿಸಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ನಡೆದ. ಮೋರೆಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟ. ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನ ಈ ದಾರುಣ ದುಃಖದಿಂದ ದಪ್ಪ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನ ಲಾವಣ್ಯವತಿ ಪತ್ನಿಯಾದ ದುರ್ಗಾಸತಿಯು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಅವನ ಬಳಿ ಬಂದು ಕುಳಿತಳು. ತನ್ನ ಮಧುರ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸೋತು ನಿರ್ವಿಣ್ಣನೂ ವಿಷಣ್ಣನೂ ಆದ ಪತಿಯನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತ ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ನುಡಿದಳು.

ದುರ್ಗಾಸತಿ :- ಪ್ರಭು, ತಾವು ತಮ್ಮ ಶೌರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ವೈರಿಗಳನ್ನು ವಧಮಾಡಿದಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ವೀರವಿಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಗೋ, ಸಾಧು, ಸಜ್ಜನರ, ದ್ವೇಷ ಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯನು ಎಂದೂ ಯಶಸ್ಸನ್ನೂ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನೂ ಹೊಂದಲಾರ.

ನ ಯಶಃ ಪ್ರಾಪ್ಯತೆ ಸ್ವಾಮಿನ್ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುರದ್ವಿಷ
ತದ್ವೇಷಾಚ್ಚೈವ ಕಲ್ಯಾಣಂ ಕಸ್ಯಾಪಿ ನ ಜಾಯತೆ ॥
ಸೇವನಾದ್, ವಂದನಾದ್ ಧ್ಯಾನಾತ್ ಸ್ಮರಣೌತ್ ಪೂಜನಾದಪಿ ।
ದೇವೈರಿಂದ್ರಾಭಿಃ ಸ್ಥಾನಾನ್ಯಾಪ್ತಾನಿ ಚ ಸ್ಥಿರಾಣಿ ಚ ॥

ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸೇವೆ ವಂದನೆ, ಧ್ಯಾನ ಸ್ಮರಣ ಪೂಜನೆಗಳಿಂದಲೆ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿರವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೀರಿ, ಋಷಿಮುನಿಗಳನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಭು, ಈಗಾದರೂ ನೀವು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿರಿ. ಮೊದಲು ನೀವು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ತಂದು ಕಾಗೃಹದಲ್ಲಿರಿಸಿದ ದೇವತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿರಿ. ಮಯೂರೇಶನ ಚರಣಗಳಿಗೆ ಶರಣು ಹೋಗಿರಿ. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಶೇಷಾಯುಷ್ಯವು ಸುಖಮಯವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖಶಾಂತಿ, ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸದ್ಗತಿ ಎರಡೂ ದೊರಕುವವು.

ಆದರೆ ಮೃತ್ಯುಕಾಲವು ಒದಗಿ ಬಂದ ಆ ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯನಿಗೆ ಪತ್ನಿಯ ಹಿತವಚನವು ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ವೀರವರೇಣ್ಯರು ಎಂದು ಖ್ಯಾತರಾದ ಕೌಸ್ತುಭ, ಮೈತ್ರ, ಕಲ, ವಿಕಲ ಎಂಬ ವೀರಸೇನಾಪತಿಗಳನ್ನು ಶಿವಸೇನೆಯ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದನು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವೀರಭದ್ರ, ಷಣ್ಮುಖರ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಹಾರಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮಸ್ತಿಷ್ಕರಾಗಿ ರಣಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು. ಅದರಿಂದ ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನಿಗೆ ಬಹಳ

ದುಃಖವಾಯಿತು. ಆಗ ಅವನ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರನಾದ ಅಧರ್ಮನು ತಂದೆಯ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅವನಿಗೆ ಬೆಂಬಲಿಗನಾಗಿ ಎರಡನೆ ಮಗ ವಿಧರ್ಮನು ಅಶ್ವಾರೂಡನಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರಪಾಣಿಯಾಗಿ ಶಿವಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿದನು. ಅವರ ಭಯಂಕರವಾದ ಯುದ್ಧ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಶಿವಸೇನೆಯು ವ್ಯಾಕುಲಾಕುಲವಾಗಿ ಓಡತೊಡಗಿತು. ಸ್ಕಂದನು ಅಧರ್ಮ, ವಿಧರ್ಮ ದೈತ್ಯರೊಡನೆ ಬಾಹುಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ತನ್ನ ಕೈಗಳಿಂದ ಎತ್ತಿ ಆಕಾಶದಿಂದ ತಿರುಗಿಸಿ ನೆಲದಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದನು. ಆ ಇಬ್ಬರೂ ದೈತ್ಯರು ಚೂರುಚೂರಾಗಿ ಸತ್ತು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರು.

ಮಕ್ಕಳ ಈ ದಾರುಣವಾದ ಅವಸಾನವನ್ನು ಕಂಡು ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನು ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿ ಬಿದ್ದನು. ಅವನ ಲಾವಣ್ಯವತಿಯಾದ ಸಹಧರ್ಮಿಣಿ ದುರ್ಗಾಸತಿಯು ಕುರುಣಾಜನಕವಾಗಿ ಎದೆ ಎದೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಶೋಕಮಾಡಿದಳು. ಅನಂತರ ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನು ಚೇತರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಎದ್ದು ಕೋಪಾಟೋಪದಿಂದ ಘೋರತರವಾದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ರಣರಂಗ ಭೈರವನಾಗಿ ಮಯೂರೇಶ್ವರನ ಜತೆಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು

ಈ ನಿರಂತರ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನೋಡಿ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರು ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಕರೆದು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂತಕರಣದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ''ನೀನು ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಬಹು ದಣಿದಿರುವೆ. ತುಸು ಹೊತ್ತು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೋ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಾರದರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಾಯಿ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬಹಳ ದಿನಗಳಾದವು. ಮಯೂರೇಶನ ವಿವಾಹವು ಬೇಗ ಆಗಬಹುದೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೆ. ಸಿಂಧುರಾಜನ ಸಂಹಾರ ಆಗುವವರೆಗೆ ವಿವಾಹವಾಗುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಚಿರಂಜೀವ ಹಟ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನ ಸಂಹಾರ ಬೇಗ ಆಗುವ ಲಕ್ಷಣವಿಲ್ಲ. ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯ ಸಾಯುವದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಗಣೇಶನ ವಿವಾಹ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ; ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿರಿ.''

ನಾರದರ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಯೂರೇಶನು ''ಮುನೀಶ್ವರರೆ'' ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲೆ ನಾನು ಆ ದೈತ್ಯರಾಜನ ವಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ''. ಎಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ವಾಹನವಾದ ನವಿಲನ್ನು ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ನಂದಿ, ಭೃಂಗಿ, ವೀರಭದ್ರ, ಭೂತರಾಜ, ಷಣ್ಮುಖ, ಎಲ್ಲರೂ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಎಲ್ಲರೂ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹೋಗಿ ದೈತ್ಯರಾಜನ ರಾಜಧಾನಿಯ ದುರ್ಗದ ಮೇಲೆಯೇ ಏರಿದರು. ಅವನ ಅರಮನೆಯ ಸುವರ್ಣ ಶಿಖರವನ್ನು ಭೃಂಗಿಯು ಉರುಳಿಸಿದನು. ಅವನ ಅರಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಸಭಾಮಂಟಪವನ್ನು ಮುರಿದು ತುಂಡು ತುಣುಕುಮಾಡಿ ಚಲ್ಲಿದನು. ಉಳಿದ ಶಿವಸೇನಾಪತಿಗಳು ದೈತ್ಯಸೇನೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದು ಛಿನ್ನವಿಚ್ಛಿನ್ನಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹೆಣಗಳ ಹಡದಿ ಹಾಸಿದರು.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೋಪೋದ್ರಿಕ್ತನಾದ ಸಿಂಧದೈತ್ಯನು ಸ್ವಯಂ ತಾನೆ ಶಸ್ತ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಎದುರಿಸಿದನು. ಅಸಂಖ್ಯ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮಯೂರೇಶನ ಮೇಲೆ ತೂರಿದನು. ಅವನ ಎಲ್ಲ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಿ ಗಣೇಶನು ನವಿಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗೆ

ಇಳಿದನು. ಶುದ್ಧ ನೀರಿನಿಂದ ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ಅಮೃತದ ಬೀಜ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಪವಿತ್ರಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಮಯೂರೇಶನು ತನ್ನ ಕೊಡಲಿಯನ್ನು ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನ ಹೊಕ್ಕಳದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದನು. ಮಿಂಚಿನ ಗೊಂಚಲದಂತೆ ದಶದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುತ್ತ ಆ ಕೊಡಲಿ ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯ ನಾಭಿಕುಹರವನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಆ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯನ ದೃಢತರವಾದ ದೇಹವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು.

ದೇವತೆಗಳು ಮುಗಿಲು ಮಂಟಪದಿಂದ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಗಂಧರ್ವರು ಗಾಯನ ಮಾಡಿದರು. ಅಪ್ಸರೆಯರು ಕುಣಿದರು. ದೇವತೆಗಳೂ ಮುನಿಗಳೂ ಸ್ಕಂದನೂ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಗದ್ಗದ ಕಂಠದಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರು.

ಪರಬ್ರಹ್ಮ ರೂಪಂ ಚಿದಾನಂದರೂಪಂ ಸದಾನಂದರೂಪಂ
ಸುರೇಶಂ ಪರೇಶಂ । ಗುಣಾಬ್ಧಿಂ ಗಣೇಶಂ ಗುಣಾತೀತ
ಮೀಶಂ ಮಯೂರೇಶಮಾದ್ಯಂ ನತಾಸ್ಮೋ ನತಾಸ್ಮಃ ॥ ೧

ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪಿಯೂ ಚಿದಾನಂದಮಯನೂ ಜ್ಞಾನಾನಂದ ಸ್ವರೂಪಿಯೂ ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಡೆಯನೂ ಪರಮೇಶ್ವರನೂ ಗುಣಗಳ ಸಮುದ್ರನೂ ಗುಣಾತೀತನೂ ಸರ್ವಗುಣಸ್ವಾಮಿಯೂ ಆದ ಆದಿ ಈಶ್ವರಭೂತನಾದ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಜಗದ್ವಂದ್ಯಮೇಕಂ ಪರೋಂಕಾರ ಮೇಕಂ ಗಣಾನಾಂ ಪರಂ ಕಾರಣಂ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಂ ।
ಜಗತ್ಪಾಲಕಂ ಹಾರಕಂ ತಾರಕಂ ತಂ ಮಯೂರೇಶಮಾದ್ಯಂ ನತಾಸ್ಮೋ ನತಾಸ್ಮಃ ೨

ಈ ಮಯೂರೇಶನು ಜಗದ್ವಂದ್ಯ, ಓಂಕಾರ ಸ್ವರೂಪ, ಗುಣಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮೂಲಕಾರಣ, ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ, ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಜಗತ್ತಿನ ಪಾಲಕನೂ ಅವನೇ. ತಾರಕನೂ ಅವನೆ, ಸಂಹಾರಕನ್ನೂ ಅವನೆ. ಇಂಥ ಗಣೇಶನನ್ನು ನಮಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮಹಾದೇವಪುತ್ರಂಮಹಾದೈತ್ಯನಾಶಃ ಮಹಾಪುರುಷ ಸರ್ವವಿಘ್ನನಾಶಂ।
ಸದಾಭಕ್ತಪೋಷಂ ಪರಂ ಜ್ಞಾನಕೋಶಂ ಮಯೂರೇಶಮಾದ್ಯಂ
ನತಾಸ್ಮೋ ನತಾಸ್ಮಃ ॥ ೩

ಮಹಾದೇವರ ಮಗನಾದ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೈತ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಹರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸರ್ವವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ಅವನೇ ನಾಶಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಭಕ್ತರನ್ನು ಪೋಷಿಸುವನು. ಈ ಮಯೂರೇಶನು ಜ್ಞಾನದ ಒಂದು ಅಕ್ಷೀಣವಾದ ಕೋಶವಿದ್ದಂತೆ. ಈ ದೇವರನ್ನು ನಾವು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನಮಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಅನಾದಿಂಗುಣಾದಿಂ ಸುರಾದಿಂ ಶಿವಾಯಾ ಮಹಾತೋಷಕಂ
ಸರ್ವದಾಸರ್ವವಂದ್ಯಂ ।
ಸುರಾರ್ಯಂತಕಂ ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತಿಪ್ರದಂ ತಂ ಮಯೂರೇಶಮಾದ್ಯಂ
ನತಾಸ್ಮೋ ನತಾಸ್ಮಃ ॥ ೪

ಈ ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ಆದಿ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಅನಾದಿ. ಆದರೂ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅವನೇ ಆದಿ. ಸದ್ಗುಣಗಳಿಗೂ ಅವನೆ ಆದಿ. ಎಂದರೆ ಮೂಲಕಾರಣ. ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ

ಸಂತೋಷವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಈ ಮಯೂರೇಶನು ಸರ್ವಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸರ್ವರಿಂದಲೂ ವಂದನೀಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಇಹದಲ್ಲಿ ಭುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕರುಣಿಸುವನು. ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆವು.

ಮಹೇಶಾದಿ ದೇವೈಃ ಸದಾ ಸೇವ್ಯಪಾದಂ ಸದಾ ರಕ್ಷಕ ಯೋಗಿನಾಂ ಚಿತ್‌ಸ್ವರೂಪಂ
ಸದಾ ಕಾಮರೂಪಂ ಕೃಪಾಂಭೋನಿಧಿಂತಂ ಮಯೂರೇಶ ಮಾದ್ಯಂ ನತಾಸ್ಮೋ ನ ತಾಸ್ಮಃ ॥ ೫

ಮಹೇಶನೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಮಯೂರೇಶನ ಪಾದವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವನು ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವನು ಕಾಮರೂಪಿ, ಕರುಣೆಯ ಸಾಗರ. ಇಂಥ ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳು. ಅವನನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ನಾವು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಪರಮ ಪುಣ್ಯವಾದ ಈ ಮಯೂರೇಶ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಸಲ ಆವರ್ತನ ಅಥವಾ ಪಠಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದವನಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಯಾಗುವದು. ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಸಲ ಪುನಶ್ಚರಣ ಮಾಡಿದರೆ, ಸರ್ವತ್ರ ವಿಜಯವು ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಬುತ್ತಿ. ಈ ಮಂತ್ರ ಜಪಕರು ಅತ್ಯಂತ ದುಲರ್ಭವಾದ ಅತುಲ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಮಂತ್ರ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲದು ಅರೆ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ. ಈ ಸ್ತೋತ್ರಪಾಠಕನು ಪುತ್ರವಂತನೂ ಧನವಂತನೂ, ಧೀಮಂತನೂ ಭಾಗ್ಯವಂತನೂ ಆಗುವನು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತನ್ನ ವಶದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವನು.

ಹೀಗೆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿ ಅವನ ಪಾದಗಳಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಕುಸುಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು.

ಜಗಜ್ಜನನಿಯಾದ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯು ತನ್ನ ಪುತ್ರ ಮಯೂರೇಶನು ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನನ್ನು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ವಧಿಸಿದ ಸಮಾಚಾರ ಕೇಳಿ ಆನಂದ ತುಂದಿಲಾದಳು. ಅವನು ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಆ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಪರಮೇಶ್ವರನೂ ಕೂಡ ಪರಮಾನಂದ ಭರಿತನಾಗಿ, ಪುತ್ರನನ್ನು ಪ್ರೇಮಭರದಿಂದ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ, ಮೈದಡವಿ ಹರ್ಷಾಶ್ರುವನ್ನು ಉದುರಿಸಿ ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗು ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದನು.

ಮಹಾವೀರನಾದ ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನ ಮರಣವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವನ ತಾಯಿ ಉಗ್ರಾ ಮತ್ತು ತಂದೆ ಚಕ್ರಪಾಣಿ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಶೋಕಸಂತಪ್ತರಾದರು. ಅವನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾದ ದುರ್ಗಾರಾಣಿಯು ಹಾಹಾಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ, ರೋದನ ಮಾಡಿದಳು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಪತಿಯ ಶವವನ್ನೂ ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಹಗಮನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಚಂದನದ ಚಿತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತಳು. ಆ ಪತಿವ್ರತಾ ಶಿರೋಮಣಿಯು ಪತಿಯ ಜತೆಗೆ ಸತಿ ಹೋಗಿ ಧನ್ಯಳಾದಳು.

ಆಗ ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನ ತಂದೆಯಾದ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯು ಮಯೂರೇಶನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಅವನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವಂದನೆ ಮಾಡಿದನು ಮತ್ತು ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ, ಅವನನ್ನು ಬಾಯಿತುಂಬ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು.

ಆಗ ಕರುಣಾಸಾಗರನಾದ ಮಯೂರೇಶನು ಚಕ್ರಪಾಣಿಯ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ''ದೈತ್ಯರಾಜ ನಿನ್ನ ಮಗನು ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಮರಣ ಹೊಂದಿ ಮುಕ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನೀನು ಬೇಕಾದ ವರ ಬೇಡು.'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಚಕ್ರಪಾಣಿ :- ದೇವ, ದೇವ, ನೀನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿದ್ದರೆ ನೀನು ನನ್ನ ರಾಜಭವನಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸು. ನನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಪವಿತ್ರಮಾಡು.

ಚಕ್ರಪಾಣಿಯ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದ ಆ ಮಯೂರೇಶನು ಅವನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಗಂಡಕಿನಗರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜನ, ಪರಿವಾರ ಸಮೇತನಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದನು. ಚಕ್ರಪಾಣಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಆ ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಆಸೀನನಾದನು. ಆಗ, ಮಹಾರಾಜನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ. ಇಂದ್ರ, ಉಪೇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಉಚಿತವಾದ ಆಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿದ. ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ, ನಂತರ ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ಅಗ್ರಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಆತನು ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡು ನುಡಿದ. ''ರಾಜನೆ, ನೀನು ಇಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ನಿನ್ನ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಉಪಸ್ಥಿತರಿರುವರು. ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮ, ಪಾಲಕನಾದ ವಿಷ್ಣು, ಸಂಹಾರಕಾರಿಣಿಯಾದ ದುರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನೆ ಮೊದಲಾದ ಇತರ ಅನೇಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದೇವತೆಗಳು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ, ಬಾಲಕನಾದ ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ನೀನು ಅಗ್ರಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಸರ್ವಥಾ ಅನುಚಿತ. ಬುದ್ಧಿಹೀನನಾದ ನೀನು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಅವಮಾನಿಸಿದೆ'' ಎಂದು ನುಡಿದನು.

ಚಕ್ರಪಾಣಿ :- ಮಾನವೀಯನಾದ ಮಹೇಂದ್ರ, ನನ್ನ ಮಗನಾದ ಸಿಂಧುಕುಮಾರನು ವಿಷ್ಣು, ವಾಯು, ಶಿವ, ಸೂರ್ಯ, ಅಗ್ನಿ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸಮರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಎಂದೋ ಸೋಲಿಸಿದ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಿಂಧುಕುಮಾರನ ಭಯದಿಂದ ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಹಲವರು ಇವನ ಬಂದಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ನನ್ನ ಪುತ್ರನನ್ನು ಈ ಬಾಲಕನಾದ ಮಯೂರೇಶನು ಸೋಲಿಸಿ ಅವನಿಗೂ ಅವನ ಸೈನಿಕರಿಗೂ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಉಳಿದೆಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬಂಧ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಗದೋದ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಿರುವನು. ಸರ್ವ ಸಮರ್ಥನಾದ ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರ ಸತ್ಪುತ್ರನಾದ ಮಯೂರೇಶನೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಪೂಜೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅರ್ಹನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಇವನ ಪೂಜೆ ಸರ್ವಥಾ ಉಚಿತವಾಗಿದೆ.

ಆಗ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಮಯೂರೇಶನು ಭಯಂಕರವಾದ ಸಿಂಹ ಗರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆಲ್ಲ ನಡುಗಿ ಹೋಯಿತು. ಆಗ, ಆ ಮಯೂರೇಶನಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಮಯೂರೇಶನ ರೂಪದಿಂದಲೇ ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರ ಭೂಷಿತನಾದ ಹತ್ತು ಕೈಗಳುಳ್ಳ ಸುಂದರ ಸ್ವರೂಪದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಗಜಾನನ ದೇವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದನು.

ಆಗ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾಗಿ ಮಯೂರೇಶನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡತೊಡಗಿದರು. ಆಗ, ಆ ಮಯೂರೇಶನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನಾದ ದಶಬಾಹು ಗಜಾನನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಟ್ಟ ನಡುವೆ ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ ವಕ್ರತುಂಡನೂ, ಆಗ್ನೇಯಕೋಣದಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವನೂ ನೈಋತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನೂ ವಾಯುವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿಯೂ ಈಶಾನ್ಯಕೋಣದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನೂ ಗೋಚರರಾದರು.

ಆಗ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಾಯಿತು. ''ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಆರಾಧ್ಯನಾದ ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಿ ಗಜಾನನ ಮಹಾಪ್ರಭು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಐದು ರೂಪಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಟನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಮಯೂರೇಶನ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರ, ಸೂರ್ಯ ಹಾಗೂ ಪಾರ್ವತೀ ಮೊದಲಾದ ಪಂಚದೇವತಾ ಪೂಜೆಯು ಸಂಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ.'' ಈ ಆಕಾಶವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಭ್ರಮನಿರಸನವಾಯಿತು. ಆಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಆದಿ ಪುರುಷನ ಓಂಕಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರು. ಹಾಗೂ ಅವರು ಜಯ ಜಯಕಾರ ಮಾಡಿದರು.

ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ದೇವಋಷಿ ನಾರದರೂ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು ''ಕಮಲೇಶ್ವರ ನಾನು ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರಿಗೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಿಯರಾದ ಬುದ್ಧಿ, ಸಿದ್ಧಿ ಇವರಿಬ್ಬರ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಯೂರೇಶನ ಜೊತೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಮಯೂರೇಶನು ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನಿಂದ ಬಂಧಿತರಾದ ದೇವತೆಗಳ ಬಂಧಮೋಚನವಾಗುವವರೆಗೆ ಮದುವೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದ. ಈಗ ಅವನು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಆ ಸಿದ್ಧಿ, ಬುದ್ಧಿ ಕನ್ನಿಕೆಯರ ಜೊತೆಗೆ ಮಯೂರೇಶನ ವಿವಾಹವು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಲಿ.''

ನಾರದರ ಮಾತಿನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಸುಪ್ರಸನ್ನನೂ ಆದನು. ತನ್ನ ಅನಿಂದ್ಯ ಸುಂದರಿಯರಾದ ಮತ್ತು ಶೀಲ ಸದ್ಗುಣ ಸಂಪನ್ನೆಯರಾದ ಬುದ್ಧಿ, ಸಿದ್ಧಿ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಮಯೂರೇಶನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಂದ್ರ, ಉಪೇಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ, ಶಿವ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಮಯೂರೇಶನ ವಿವಾಹವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದನು. ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಪರಾಧೀನತೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತ ಮಾಡಿದ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಮಯೂರೇಶನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನಿಗೂ ಕೂಡ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳು ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಆನಂದದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತೆರಳಿದರು.

ಅನಂತರ ಮಯೂರೇಶನು ತನ್ನ ವಾಹನವಾದ ನವಿಲನ್ನು ಏರಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆ ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರೊಂದಿಗೆ ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನ ಇದ್ದು ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಧುರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದನು.

ಮಯೂರೇಶ :- ದೇವತೆಗಳೆ, ನಾನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಅವತಾರ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶವು ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ಭೂಮಿಯ ಭಾರವು ಇಳಿದಂತಾಗಿದೆ. ಸಿಂಧುವಿನ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ ದೇವತೆಗಳು ಇಂದು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಜ್ಞ ಯಾಗಾದಿಗಳು ಮೊದಲಿನಂತೆ ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯತೊಡಗಿವೆ. ಈಗ ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಆಗ, ಮಯೂರೇಶನ ವಿರಹದ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಪಾರ್ವತಿಯು ದುಃಖಿತಳಾಗಿ ಮೂರ್ಛಿತಳಾದಳು. ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಡ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ಆಗ ಮಯೂರೇಶನು ಅವಳನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತ ''ತಾಯಿ, ನಾನು ಒಂದೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರಲಾರೆ. ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಭಯಂಕರವಾದ ದೈತ್ಯನ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಪುನಃ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ನಿನಗೆ ಪುತ್ರ ಸುಖವನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಮಯೂರೇಶನ ಭಾವಿ ವಿರಹ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಕುಲನಾಗಿ ನಿಂತ ಷಣ್ಮುಖನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಯೂರೇಶನು ನುಡಿದನು. ''ಪ್ರಿಯಬಂಧು, ನೀನು ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಡ. ನಾನು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ. ನಿನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ಇರುತ್ತೇನೆ ಆದರಿಂದ ನಿನಗೆ ನನ್ನಿಂದ ಎಂದೂ ವಿರಹ ಉಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಯೂರೇಶನು ತನ್ನ ವಾಹನವಾದ ನವಿಲನ್ನು ಸ್ಕಂದನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತ ''ಇಂದಿನಿಂದ ನೀನು ಮಯೂರಧ್ವಜ ಎಂದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗುವೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಯೂರೇಶ ಪ್ರಭು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ಶ್ರೀ ಗಜಾನನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೨೯

ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತೀ ಪತಿಯಾದ ಮಹಾದೇವನು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆಗ ಚತುರ್ಮುಖನು ಶಯನ ಮಾಡಿದ್ದನು. ನಿದ್ದೆ ತಿಳಿದು ಎದ್ದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಪಿತಾಮಹನು ಆಕಳಿಸಿದನು. ಆಗ ಅವನ ಮುಖದಿಂದ ಓರ್ವ ಭೀಕರಾಕಾರದ ಘೋರ ಪುರುಷನು ಉತ್ಪನ್ನನಾದನು. ಅವನ ಘನಘೋರ ಗರ್ಜನೆಯಿಂದಲೆ ಭೂಮಂಡಲವೆಲ್ಲವೂ ನಡುಗಿ ಹೋಯಿತು. ಆ ಘೋರಪುರುಷನ ದೇಹದಿಂದ ಸುಗಂಧವು ಸೂಸಿಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಜಪಾಕುಸುಮದಂತೆ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಕಾಂತಿಯು ಅವನ ಕಮನೀಯ ಕಲೇವರರಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮನ್ಮಥನಂತೆ ಅತಿಸುಂದರನಾದ ಆ ಪುತ್ರನನ್ನು ಕಂಡು ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಮುಗ್ಧನಾಗಿ ಹೇಳಿದನು.

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಪುತ್ರ, ನೀನು ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಹೊಳೆಯುತ್ತಲಿರುವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಸಿಂಧೂರ ಎಂದು ಹೆಸರನೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನೆ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅದ್ಭುತವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಿನಗೆ, ದೇವ ದಾನವ ಮಾನವ ಯಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸ ಯಾರಿಂದಲೂ ಎಂದೂ ಭಯವಿಲ್ಲ, ಸೋಲು ಇಲ್ಲ, ಸಾವು ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಮುಟ್ಟಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರು ಮೂರು ತುಂಡಾಗಿ ಮುರಿದು ಬೀಳುವರು. ಈ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀನು ಮನಬಂದಲ್ಲಿ ಇರು. ಮನ ಬಂದಂತೆ ನಡೆ. ನಿನಗೆ ಅಪ್ರತಿಹತವಾದ ಗತಿ, ಸ್ಥಿತಿ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಕುಟಿಲಬುದ್ಧಿಯ ಆ ಕಪಟಿ ಸಿಂಧೂರನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವನು ತನ್ನ ಎರಡೂ ತೋಳುಗಳನ್ನೂ ಎತ್ತಿ ''ಪಿತಾಮಹ, ನೀನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ವರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದೇನೆ'' ಎಂದು ಹೇಳ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಮೇಲೆ ಸಿಂಧೂರನು ಏರಿಹೋದನು. ಆಗ ಆ ಶಾರದಾಪತಿಯು ಭಯಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ದೂರ ಸರಿದು ನಿಂತು, ''ದುಷ್ಟನಾದ ಸಿಂಧೂರನೆ, ನಿನಗೆ ನಾನು ವರನೀಡಿದ್ದು ಹಾವಿಗೆ ಹಾಲು ಎರೆದಂತಾಯ್ತು. ನೀನು ನನ್ನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೂ ನಾನಿತ್ತ ವರದಿಂದ ಉನ್ಮತ್ತನಾಗಿ ನನ್ನನ್ನೇ ಕಬಳಿಸಬಲ್ಲೆ. ಅದರಿಂದ ನೀನು ದೈತ್ಯನಾಗು, ಪ್ರಭು ಸಿಂಧುರಪ್ರಿಯನಾದ ಸಿಂಧುರಾರುಣ ಪ್ರಭು ಗಜಾನನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ'' ಎಂದು ಶಾಪಕೊಟ್ಟು ಭಯವಿಹ್ವಲನಾದ ವಿಧಾತನು ಆ ದೈತ್ಯನಿಂದ ದೂರ ದೂರ ಓಡತೊಡಗಿದನು. ದೈತ್ಯರೂಪವನ್ನೂ ದೈತ್ಯಭಾವವನ್ನೂ ತಳೆದ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದನು. ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯ ಸಿಂಧೂರ. ಓಡಿ, ಓಡಿ ಚತುರ್ಮುಖನ ದೇಹವು ದಣಿದು ಹೋಯಿತು. ಬೆವರು ಹರಿಯಿತು, ಮೈನಡುಗಿತು. ಪಲಾಯನದ ಆಯಾಸದಿಂದ ತುಸು ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೆ ಅವನ ಪುತ್ರ ಸಿಂಧೂರ, ದಾವಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ವೇಗದಿಂದ ಓಡಿದ. ಓಡುತ್ತ, ಓಡುತ್ತ ವೈಕುಂಠಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದ.

ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಭಯಭ್ರಾಂತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಂಡ. ತನ್ನ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ''ಬ್ರಹ್ಮ ಇಷ್ಟೇಕೆ ಗಾಬರಿಯಾಗಿರುವೆ ಏಕೆ ಓಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಪ್ರಭು, ನಾನು ನನ್ನಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಎದ್ದು ಆಕಳಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ನನ್ನ ಮುಖದಿಂದ ಸುಂದರನಾದ ಸಿಂಧೂರ ಎಂಬ ಪುತ್ರನು ಜನಿಸಿದ. ಆಗ ನಾನು ಪುತ್ರಮೋಹದಿಂದ ''ನೀನು ಆಲಿಂಗನ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಕೂಡಲೆ ನಿನ್ನ ತೋಳತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದವರು ಸತ್ತು ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ.

ಈಗ ದುಷ್ಟನು ನನ್ನನ್ನು ಬಾಹುಪಾಶದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿದು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಬರುತ್ತಲಿದ್ದಾನೆ. ದಯಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಅವನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸು, ರಕ್ಷಿಸು'' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ವಿಷ್ಣು :- ಬ್ರಹ್ಮ, ನೀನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ದುಷ್ಟದಾನವರಿಗೆ ಬೇಡಿದ ವರ ನೀಡುವೆ. ಅನಂತರ ಗೋಳಾಡುವೆ. ಲೋಕಕ್ಕೂ ಅದರಿಂದ ಕಷ್ಟಾನಿಷ್ಟಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವು.

ಹೀಗೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಅವನು ತನ್ನ ನೀಳದೋಳುಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಬಿಗಿದಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಅವನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆಗ ಮಹಾವಿಷ್ಣು, ಭೀಕರಾಕಾರದ ಆ ದೈತ್ಯಾಧಮನನ್ನು ತಡೆದು ಮಿದು ಮಾತಿನಿಂದ ಸಂತಯಿಸುತ್ತ ಹೇಳಿದನು.

ವಿಷ್ಣು :- ವತ್ಸ, ನೀನು ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿ, ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ, ನವತರುಣ, ಹೊಸಹರೆಯ ಸಿರಿ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕುತ್ತಲಿದೆ. ಈ ಬ್ರಹ್ಮ ವಯೋವೃದ್ಧ, ದುರ್ಬಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಈ ಸ್ಥವಿರನ ಜೊತಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೇನು ಕೀರ್ತಿ ? ಇದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಪಯಶಸ್ಸು ಬರುವದು. ಆದುದರಿಂದ ಇವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು.

ಆಗ ಆ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನು ''ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ನಿನ್ನನ್ನೆ ನನ್ನ ಬಾಹು ಪಾಶಗಳಿಂದ ಬಂಧಿಸಿ ಸಾಯಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮವರದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ'' ಎಂದು ಶ್ರೀ ಹರಿ ಮೇಲೆಯೆ ಎರಗಿದ.

ಚತುರಮತಿಯಾದ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯು ಅವನಿಂದ ದೂರ ಸರಿದು ಮಧುರಮಾತಿನಿಂದ ಆ ದೈತ್ಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದ.

ಮಹಾವಿಷ್ಣು :- ವತ್ಸ, ನಾನು ಸತ್ವ ಗುಣಸಂಪನ್ನನಾದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಜಗತ್ತಿನ ಪಾಲನೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವದು ನಿನಗೆ ಬಹಳ ಸುಲಭ. ನಾನಂತೂ ಹೇಳಿಕೇಳಿ ಪುರಾಣ ಪುರುಷ. ನನ್ನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದರೆ ನಿನಗೆ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಖ್ಯಾತಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಶೌರ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿವನೊಬ್ಬನೆ ಸಮರ್ಥ, ಶೂರ, ಧೀರ, ವೀರ. ಅವನೊಡನೆ ನೀನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡು ಅದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಸಂತೋಷ. ಕೀರ್ತಿ, ಗೌರವ ಎಲ್ಲವೂ ಬರುವವು.'' ವಿಷ್ಣುವಿನ ಈ ಸಮಯೋಚಿತ ಮಾತಿನಿಂದ ಸಿಂದೂರನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ

ಕೈಲಾಸಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನ ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದನು. ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಂದಿ, ಭೃಂಗಿ ಹಾಗೂ ಶಿವಗಣಗಳು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಪಾರ್ವತಿದೇವಿಯು ಅವನ ಸೇವಾಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಳು.

ಭಸ್ಮಾಚ್ಛಾತನಾದ ಮಹಾರುದ್ರದೇವರು ವ್ಯಾಘ್ರಾಜಿನದ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದರು. ತಪೋನುಷ್ಠಾನ ಗೈಯ್ಯುವ ಕರ್ಪುರದ ಧವಲ ದೇಹದ ಆ ಪರಶಿವನ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಅರ್ಧಚಂದ್ರ. ಜಡೆಯಲ್ಲಿ ದೇವಗಂಗೆ, ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಗಜಚರ್ಮ, ಅವನು ಧ್ಯಾನೈಕ ತಾನ ಲೀನ ಮಾನಸ, ಅಸಂಪ್ರಜ್ಞಾತ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆ ಶಿವನನ್ನು ನೋಡಿ, ಆ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯನು ತನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ಅವನನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತ ನುಡಿದನು. 'ಬೂದಿ ಬಳಿದುಕೊಂಡ ಈ ಭೋಲಾನಾಥನನ್ನು ಜಯಿಸಿ, ನನಗೇನು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ? ಸುಡುಗಾಡುಗಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಈ ತಪಸ್ವಿ, ದಿಗಂಬರರ ಜೊತೆಗೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದರೆ ನನಗೇನು ಕೀರ್ತಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ ? ಇವನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹೀಗೆಯೇ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರಲಿ. ಇವನ ಸೇವೆಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪಾರ್ವತಿಯು ಪರಮ ಸುಂದರಿ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮೋಹಿನಿ. ಇವಳನ್ನೇ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆನು'' ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಸತಿದೇವಿಯು ಪತಿಯು ಸೇವೆಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿಗೆ ಧಾವಿಸಿಬಂದನು. ಆ ದುಷ್ಟನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಗಿರಿಜಾದೇವಿಯು ಗಡಗಡ ನಡುಗಿ ಮೂರ್ಛೆ ಹೊಂದಿದಳು. ಮಹಾಪಾತಕಿಯಾದ ದೈತ್ಯನು ಅವಳು ಮೂರ್ಛೆ ತಿಳಿದು ಎದ್ದಕೂಡಲೆ ಅವಳು ಕೇಶ ಪಾಶವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ನಡೆದನು. ನಂದಿ, ಭೃಂಗಿ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ಗಣಾಧೀಶರಿಗೆ ಆ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡರು ನಿರುಪಾಯಳಾದ, ಪಾರ್ವತಿಯು ಅಳುತ್ತ, ಗೋಗರೆಯುತ್ತ ಅವನ ಹಿಂದೆ ಹೊರಟಳು. ಆಗ ನಂದಿ, ಭೃಂಗಿ ಶಿವಗಣದವರೆಲ್ಲರೂ ಭಯಾಕಾಂತ್ರರಾಗಿ ಹಾಹಾಕಾರ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಅವರೆಲ್ಲರ ಚೀತ್ಕಾರ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಭಂಗವಾಗಿ ಶಿವನು ಎದ್ದು, ಗಣಾಧೀಶರನ್ನು ''ನಿಮ್ಮ ಚಿಂತಾ ಹಾಗೂ ಚೀತ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಹಾಹಾಕಾರಗಳ ಕಾರಣವೇನು'' ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಗಣಾಧೀಶರು :- ದೇವಾ, ನೀವು ಗಾಢಗೂಡ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಿಂಧೂರಾ ಸುರನು ಬಂದು, ದೇವಿಯನ್ನು ಸೆಳೆದ ಅವನ ಭೀಕರ ಆಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ನಡುಗಿ ಹೋದ ತಾಯಿಯು ಮೂರ್ಛಿತಳಾದಳು. ಮೂರ್ಚ್ಛೆ ತಿಳಿದು ಎದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಆ ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಗದಂಬೆಯನ್ನು ಸೆಳೆದು ಒಯ್ದಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕ್ರೋಧಾವಿಷ್ಟನಾದ ತ್ರಿಪುರಾರಿಯು ತ್ರಿಶೂಲಾದಿ ಶಸ್ತಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ವೃಷಭಾರೂಢನಾಗಿ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದನು. ಅವನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ''ದುಷ್ಟ ಭ್ರಷ್ಟನಾದ ದೈತ್ಯಾಧಮ, ನನ್ನ ಮಡದಿಯನ್ನು ಈಗಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ತ್ರಿಶೂಲದಿಂದ ನೀನೇ ಮಡಿದು ಹೋಗುವೆ'' ಎಂದು ಬೆದರಿಸಿದನು.

ಸಿಂಧೂರಾಸುರ:- ಭೋಳಾ ಶಂಕರ, ನೀನು ಈ ಪಾರ್ವತಿಯ ಆಶೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು, ಮನೆಗೆ ಹೋಗು. ಬೇರೆ ಸುಂದರಿಯೊಂದಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಾ. ನಾನು ಉಸಿರು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮೇರು ಮಂದರಗಳೆ ನಡುಗಿ ಹೋಗುವವು. ನಿನ್ನಂತಹ ತಪಸ್ವಿಯು ನನ್ನ ಪ್ರತಾಪದ ಎದುರು ಯಾವ ಗಿಡದ ತೊಪ್ಪಲು!

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಮದೋನ್ಮತ್ತನಾದ ಸಿಂಧೂರನು ಮಹಾದೇವನ ಜೊತೆಗೆ ಬಾಹುಯುದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದ. ಕ್ರುದ್ಧ ಆ ಮಹಾದೇವನಾದರೂ ಕೋಪಾಟೋಪದಿಂದ ದರ್ಪೋದ್ಧತನಾದ ಆ ದೈತ್ಯನೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾದ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧಳಾದ ಪಾರ್ವತಿಯು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿದಳು. ಕೂಡಲೆ ಅವಳ ಪುತ್ರನಾದ ಮಯೂರೇಶನು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಷದಿಂದ ಆ ಸಿಂಧೂರ ಶಂಕರರ ನಡುವೆ ಪ್ರಕಟನಾದನು. ಆ ದಿಟ್ಟ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನ್ನ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನನ್ನು ಹಿಂದೆ ಸರಿಸಿ ಮೃದು ಮಧುರ ಮಾತಿನಿಂದ ಹೇಳಿದನು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ :- ದೈತ್ಯರಾಜ, ಮಾತಾ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು. ನೀನು ಈ ಮಹಾದೇವನ ಜತೆಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡು. ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಕದನ ನಡೆಯಲಿ. ಈ ಸಮರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾಗುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಷಧಾರಿಯಾದ ಮಯೂರೇಶನ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ. ಸಿಂಧೂರನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು, ಸಮಾಧಾನವೂ ಆಯಿತು. ಅವನು ಆ ಮಹಾತಾಯಿಗೆ ಮಯೂರೇಶನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಹೇಳಿದ. ತಾನು ಗಂಗಾಧರನ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಗ್ರಾಮವನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಸಿಂಧೂರಾಸುರನು ಪಿತಾಮಹನ ವರದಿಂದ ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದದ್ದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ, ಆ ವೃಷಭಧ್ವಜನು ಕೂಡ ಅಪ್ರತಿಮವೀರ, ಯುದ್ಧನಿಪುಣ. ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ನಿಕರ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ವರವನ್ನು ನೆನೆದುಕೊಂಡು ಆ ದೈತ್ಯನು ತನ್ನ ತೋಳತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಆ ತ್ರಿಪುರಾರಿಯನ್ನು ಅಮುಕಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಧಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗ ಮಯೂರೇಶನು ಅದೃಶ್ಯರೂಪದಿಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದು ಘೋರ ಆಘಾತವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಮಯೂರೇಶನ ಘೋರತರವಾದ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ದೈತ್ಯ ಗಾಯಗೊಂಡು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಉರುಳುತ್ತಿದ್ದ. ಮರುಚಣದಲ್ಲಿ ಚಟಪಟ ಜಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮತ್ತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ತೊಡಗುತ್ತಿದ್ದ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಮಯೂರೇಶನ ಪರಶು ಆಯುಧದ ಆಘಾತದಿಂದ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನ ಶಕ್ತಿ ಕ್ಷೀಣವಾಯಿತು. ಪ್ರಾಣ ನಿತ್ರಾಣವಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹೇಶ್ವರನು ದೈತ್ಯಾಧಮನ ಕಠೋರ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ತ್ರಿಶೂಲಾಯುಧದಿಂದ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದ. ಹರನು ಇತ್ತ ಪ್ರಹಾರದ ಆಘಾತವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನು ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋದ. ನೆಲದಮೇಲೆ ಧೂಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಡಿ ಬಿದ್ದ. ಅರೆಚಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಉರುಳಿ ಎದ್ದ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಓಡಿ ಬರತೊಡಗಿದ. ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಷಧಾರಿಯಾದ ಮಯೂರೇಶನು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದ.

ಮಯೂರೇಶ :- ಸಿಂಧೂರ, ಈ ಮಹಾದೇವನು ಪ್ರಳಯಾಂತಕ ದೇವ. ಸರ್ವ ಸಂಹಾರವೇ ಅವನ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ. ನೀನು ಅವನನ್ನು ಎಂದೂ ಗೆಲ್ಲಲಾರೆ, ಮತ್ತು ಕೊಲ್ಲಲಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವನ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯಾದ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ನೀನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋಗು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಮರಣವೆ ಶರಣು.

ಹೀಗೆ ಮಯೂರೇಶನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಿಂಧೂರನು ಆ ಶಿವಸುಂದರಿಯ ಆಶೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಶೂಲಿಯು ಆ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾಗಿ ಮೆರೆದನು. ಆಗ ಪಾರ್ವತಿಯು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂಪಿಯಾದ ಮಯೂರೇಶನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಕೇಳಿದಳು.

ಪಾರ್ವತಿ :- ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನೆ, ಈ ದುಷ್ಟ ಅಸರುನ ಕೈಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಮುಕ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ ನೀನು ಯಾರು ? ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ತೀರಿಸಲಾರೆ. ನೀವು ಯಾರು ಹೇಳಿರಿ.

ಆಗ ಮಯೂರೇಶನು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಮಯೂರೇಶ :- ತಾಯಿ, ನಾನು ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಮತ್ತೆ ಮುಂದೆ ದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆನಷ್ಟೆ. ಈ ಮಾತಿನಂತೆ ನಾನು ಈಗ ನಿನಗೆ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮುಂದೆ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರರೂಪದಿಂದ ಪ್ರಕಟನಾಗುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಗಜಾನನ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಂದ ಈ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದು ಭೂಲೋಕದ ಭಾರವನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಯೂರೇಶ್ವರನ ಈ ವಚನದಿಂದ ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು. ಅವರು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆ ಮಯೂರೇಶನನ್ನು ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆನಂದ ಬಾಷ್ಪ ಉದುರಿಸಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಅವನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ನಂದಿಯನ್ನು ಏರಿಕೊಂಡು ಕೈಲಾಸಪರ್ವತಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

ಮಯೂರೇಶನಿಂದ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿವನೊಡನೆ ಯುದ್ಧದಿಂದ ನಿವೃತನಾದ ಸಿಂಧೂರನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ದಿಗ್ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ಅವನ ಸಿಂಹ ಗರ್ಜನೆಯಿಂದಲೆ ದೇವದಾನವಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಯಕ್ಷಗಂಧರ್ವರೆಲ್ಲರೂ ಭಯ ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಶರಣು ಬಂದರು. ಎದುರು ಬಂದ ರಾಜರನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನು ಮುರಿದು ಮರ್ದನ ಮಾಡಿದ. ಅನಂತರ ವನಾಂತ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಋಷಿಮುನಿಗಳನ್ನು ತಪಸ್ವಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಹೊಡೆದು ದಂಡಿಸಿ ಖಂಡಿಸಿ ತನ್ನ ಬಂದೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಹಾಕಿದ. ಅವನ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದ ಬದುಕಿ ಉಳಿದ ರಾಜರು ಋಷಿಗಳು ಗಿರಿಕಂದರಗಳಲ್ಲಿ ಗಹನ ಗುಹಾಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಆ ಅಸುರನ ಅವಸಾನಕಾಲವನ್ನು ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ದೇವತೆಗಳೂ ಕೂಡ ಆ ದುರ್ದಾನವನಿಂದ ಮರ್ದಿತರೂ ಅರ್ದಿತರು ಆಗಿ ಸ್ಥಾನಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಾದರು.

ಆಗ ದೇವಗುರು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಚನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ನುಡಿದನು.

ಬೃಹಸ್ಪತಿ :- ದೇವತೆಗಳೇ ಹಾಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ, ನೀವು ಗಾಬರಿಯಾಗಬೇಡಿರಿ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಏಕಮುಖದಿಂದ ದೇವ ದೇವನಾದ ವಿನಾಯಕನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿರಿ. ಆ ದಯಾಮಯನು ಗಜಾನನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡುವನು. ಆ ದುಷ್ಟ ಭ್ರಷ್ಟನಾದ ದೈತ್ಯನನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೂ ಸಂಹಾರಮಾಡುವನು.

ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಮಾತಿನಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಅವರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿನಾಯಕನ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದರು.

ಜಗತಃ ಕಾರಣಂ ಯೋಽಸೌ ರವಿ ನಕ್ಷತ್ರ ಸಂಭವಃ ।
ಸಿದ್ಧ ಸಾಧ್ಯ ಗಣಾಃ ಸರ್ವೇ ಯತ ಏವ ಚ ಸಿಂಧವಃ ॥

ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಯಾವನು ಕಾರಣ ಪುರುಷನೋ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಯಾವನಿಂದಲೇ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿರುವವೋ ಮತ್ತು ಯಾವನಿಂದಲೇ ಸಿದ್ಧರು ಸಾಧ್ಯರೂ ಗಣಾಧೀಶರೂ ಉತ್ಪನ್ನರಾದರೋ ಅಂಥ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಯತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾಃ ಮುನಯಶ್ಚ ಮಹರ್ಷಯಃ ।
ಯತೋ ಗುಣಾಸ್ತ್ರಯೋ ಜಾತಾಃ ತಂ ನಮಾಮಿ ವಿನಾಯಕಂ ॥

ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು, ಮುನಿಗಳೂ ಮಹರ್ಷಿಗಳೂ ಸತ್ವ ರಜಸ್ಸು, ತಮಸ್ಸು ಎಂಬ ಮೂರುಗುಣಗಳು ಯಾವನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅಂಥ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಗಂಧರ್ವಾಃ ಕಿನ್ನರಾಃ ಯಕ್ಷ ಮನುಷ್ಯೋರುಗ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ।
ಯತಃ ಚರಾಚರಂ ವಿಶ್ವಂ ತಂ ನಮಾಮಿ ವಿನಾಯಕಂ ॥

ಸಮುದ್ರಗಳು ಗಂಧರ್ವರು ಕಿನ್ನರರು, ಯಕ್ಷರು ಮನುಷ್ಯರು, ಸರ್ಪಗಳೂ, ರಾಕ್ಷಸರು ಹಾಗೂ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಚರಾಚರ ವಿಶ್ವವು ಯಾವನಿಂದಲೇ ಉತ್ಪನ್ನನಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಯತೋ ನಾನಾವತಾರಾಶ್ಯ ಯಶ್ಚ ಸರ್ವಹೃದಿ ಸ್ಥಿತಃ ।
ಯಂ ಸ್ತೋತುಂ ನೈವ ಶಕ್ನೋತಿ ಶೇಷಸ್ತಂ ಗಣಪಂ ಭಜೇತ್ ॥

ಯಾವನಿಂದ ನಾನಾ ಅವತಾರಗಳ ಪ್ರಾದುರ್ಭವವಾಗಿದೆಯೋ ಮತ್ತು ಯಾವನು ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನನಾಗಿರುವನೋ ಹಾಗೂ ಆದಿಶೇಷನೂ ಕೂಡ ಯಾವನ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲು ಅಸಮರ್ಥ ನಾಗಿರುವನೋ ಅಂಥ ಭಗವಾನ್ ಗಣಪತಿಯ ಭಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಿಂಧೂರೋ ನಿರ್ಮಿತ ಕೇನ ವಿಶ್ವಸಂಹಾರಕಾರಕಃ ।
ತೇನಾರ್ತಿಂ ಪ್ರಾಪಿತಂ ವಿಶ್ವಂ ತ್ವಯಿ ಸ್ವಾಮಿನಿ ಜಾಗೃತಿ ॥

ಜಗತ್ತಿನ ಸಂಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವ ಈ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ನಿನ್ನಂಥ ಮಹಾಪ್ರಭು, ಜಾಗರೂಕನಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಆ ದುಷ್ಟನು ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸಂಕಟವನ್ನು ತಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ನಿನಗೆ ಶರಣು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಅನ್ಯಂ ಕಂ ಶರಣಂ ಯಾಮಃ ಕೋಽನುಪಾಸ್ಯತಿ ನೋಽಖಿಲಾನ್ ।
ಜಹ್ಯೇನಂ ದುಷ್ಟ ಬುದ್ಧಿ ನಂ ತಂ ಅವತೀರ್ಣಂ ಶಿವಾಲಯೆ ॥

ನಿನ್ನ ಹೊರತು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಯಾವನು ತಾನೆ ಕಾಪಾಡುವನು ? ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ನಿನಗೆ ಶರಣು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನೀನು ಪರಮೇಶ್ವರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡು. ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿಯಾದ ಆ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡು.

ದೇವತೆಗಳ ಈ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಗಣಪತಿಯು ಪ್ರಸನ್ನನಾದನು. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅವನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಗಣೇಶನು ನುಡಿದನು "ದೇವತೆಗಳೆ, ನಿಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನಾನು ಆ ದೈತ್ಯ ಸಿಂಧೂರನನ್ನು ಬೇಗನೆ ಸಂಹರಿಸುತ್ತೇನೆ ; ನೀವು ನಿಶ್ಚಿಂತರಾಗಿರಿ. ನೀವು ಇದೀಗ ಮಾಡಿದ ಈ ನನ್ನ ಸ್ತೋತ್ರವು ದುಃಖ ಪ್ರಶಮನ ಸ್ತೋತ್ರ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗುವದು. ಈ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಎರಡು ಮೂರುಸಲ ಪಠಿಸುವವರ ತಾಪಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಾವಾಗಿಯೇ ಶಾಂತವಾಗುತ್ತವೆ. ನಾನು ಮಹಾದೇವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ತಾಳುವೆನು. ಆಗ, ನಾನು ಗಜಾನನ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪೂಜಿತನೂ, ಪ್ರಸಿದ್ಧನೂ ಆಗುತ್ತೇನೆ. ಬೇಗನೆ ಆ ಸಿಂಧೂರನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ" ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಗಜಾನನು ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನು.

ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ, ಪರಶಿವನ ಆತ್ಯಂತಿಕ ಪ್ರೇಮಾಸ್ಪದಳಾದ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯು ಗರ್ಭಧಾರಣ ಮಾಡಿದಳು. ಪಾರ್ವತೀಯ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮೇರೆಗೆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಅವಳನ್ನು ಸುಂದರವಾದ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ರಮಣೀಯವಾದ ನಿರ್ಜನವನಾಂತದ ಏಕಾಂತ ಕಾಂತಾರಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದನು. ಅಲ್ಲಿಯ ತರುಲತಾಬಳ್ಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಂಜುಲತಾ ಕುಂಜಗಳು, ವಿವಿಧವಾದ ತಟಾಕಗಳು, ಕಲಕಲ ಧ್ವನಿಮಾಡಿ ಕುಣಿದು ನಲಿಯುವ ಹಕ್ಕಿಗಳು, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ನಿಸರ್ಗ ಸೌಂದರ್ಯ, ಸ್ಥಳ ರಮಣೀಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಪಾರ್ವತಿಯು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆ ನಿಂತಳು. ನವಮಾಸ ತುಂಬಿದ ಬಳಿಕ ಜಗಜ್ಜನನಿಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಯ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ವದನಾರವಿಂದದಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಗಣೇಶನು ಪ್ರಕಟನಾದನು. ಬಂಗಾರದಬಣ್ಣ, ನಾಲ್ಕು ಬಾಹುಗಳು. ಆ ನಾಲ್ಕು ಬಾಹುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಿ, ಕಮಲ ಮೋದಕ ಹಾಗೂ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ವಿಸ್ಮಯಕ್ರಾಂತಳಾದ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಆಗಲೇ ಪ್ರಕಟನಾದ ಗಣೇಶನು ಹೇಳಿದನು.

ಗಣೇಶ :- ತಾಯಿ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಗಾಬರಿ ಆಗಬೇಡ. ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣನಾದ ನಾನು, ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಶುಭ್ರವರ್ಣನಾದ ಆರು ಬಾಹುಗಳುಳ್ಳ ಮಯೂರೇಶ್ವರನ ರೂಪದಿಂದ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ಸಿಂಧು ದೈತ್ಯನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದ್ದೆ. ದ್ವಾಪರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿನಗೆ ಪುತ್ರ ಸುಖವನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಾನು ಈಗ ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ಪುತ್ರರೂಪದಿಂದ ಪ್ರಕಟನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮೊದಲು ನಾನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಷದಿಂದ ಬಂದು

ದುಷ್ಟನಾದ ಸಿಂಧೂರನ ಕಪಿಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಬೇಗನೆ ಆ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ, ಮೂರುಲೋಕಗಳಿಗೂ ಸುಖಶಾಂತಿ ಸಂತಸಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಭಕ್ತರ ಮನೋರಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರ್ಣಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಗಜಾನನ ಎಂದು ನನ್ನ ನಾಮವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗುವುದು.

ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ ಗಜಾನನನು ಚತುರ್ಭುಜನಾದ ಒಂದು ಶಿಶುವಿನ ರೂಪದಿಂದ ತಾಯಿಯ ಎದುರು ಮಲಗಿಕೊಂಡನು. ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಆನೆಯಂತೆ ದೊಡ್ಡ ತಲೆ, ಸೊಂಡೆ, ಮರದಂಥ ಕಿವಿಗಳು, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈ ಕಾಲು, ನೋಡಲು ವಿಕಾರವಾದ ರೂಪ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ''ಇಂಥ ಕುರೂಪಿ, ವಿಕಾರಮುಖದ ವಿಕಟ ಆಕಾರದ ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತಾಸ್ತ್ರೀಯರು ಋಷಿಪತ್ನಿಯರು ಉಪಹಾಸ ಮಾಡುವರು. ಈ ಮಗುವಿನ ತಲೆ, ಕೈ ಕಾಲು, ಮೂಗು, ಕಿವಿ, ಹೊಟ್ಟೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಅಕಟ, ವಿಕಟ. ವಿರೂಪ. ವಿಕಾರ. ನೋಡಲು ಅಸಹ್ಯ. ಮೇಲೆ ಭಯಾವಹ. ಇವನನ್ನು ಮಗನೆಂದು ಹೇಗೆ ನಾನು ಲಾಲಿಸಿ ಪಾಲಿಸಲಿ'' ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಚಿಂತಿಸಿ ದುಃಖಪಟ್ಟಳು. ಅವಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದಿತು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪತಿ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಲಕ್ಷ್ಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಿ, ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಸಂತಯಿಸಿದನು. ''ಪ್ರಿಯೆ, ಬಾಹ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಹೊರಮೈ ವೈರೂಪ್ಯ ಸೌರೂಪ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಯಾರದೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತರ್ಕಿಸಲು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ರಕ್ತವರ್ಣನೂ ಚತುರ್ಭುಜನೂ ಗಜಮುಖನೂ, ಲಂಬೋದರನೂ ಆದ ಈ ಶಿಶು ಅಸಾಧಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಶಿಶುವೆ ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ, ಮಂಗಳಮೂರ್ತಿ ಇವನೇ. ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಬಾಹುಗಳುಳ್ಳ ವಿನಾಯಕನ ರೂಪದಿಂದ ಅವತಾರ ತಾಳಿದ್ದನು. ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲವರ್ಣನಾಗಿ, ಆರು ಬಾಹುಗಳುಳ್ಳ ಮಯೂರೇಶನ ರೂಪದಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಗನಾಗಿ ಪ್ರಕಟನಾಗಿದ್ದ. ಸಿಂಧುದೈತ್ಯನನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದ. ಈಗ ಪುನಃ ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ವಚನ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರರೂಪದಿಂದ ಪ್ರಕಟನಾಗಿ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡುವನು. ಮುಂದೆ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಗಜಾನನು ಚತುರ್ಭುಜ ರೂಪದಿಂದ ಅವತಾರ ಮಾಡಿ, ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಪಾಪಾಚಾರ, ಅನಾಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ಧೂಮ್ರಕೇತು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗುವನು.

ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಮಲಗಿದ್ದ ಗಜಾನನನು ''ಪ್ರಭು ಪರಮೇಶ್ವರನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಭೂಭಾರವನ್ನು ಇಳಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಅವತಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯರ ಉಪಟಳದಿಂದ ನಿಂತು ಹೋದ ವೈದಿಕ ಯಜ್ಞ ಯಾಗಾದಿ ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪುನಃ ಪ್ರವರ್ತಿತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ರಾಜ ವರೇಣ್ಯನಿಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸದಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನನೂ ಧರ್ಮಾತ್ಮನೂ ಆದ ವರೇಣ್ಯರಾಜನು ನನ್ನ ಭಕ್ತ. ಅವನ ಮಡದಿಯಾದ

ಪುಷ್ಪಿಕೆಯು ಪರಮಸಾಧ್ವಿ, ಅಷ್ಟೇ ಸುಂದರಿ. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ದಂಪತಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ಉಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸಬೇಕೆಂದು ವರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಥಾಸ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದೀಗ ಅವಳು ಹಡೆದಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಅವರ ಮಗುವನ್ನು ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸಿಯು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅದರಿಂದ ಅವಳು ಮೂರ್ಛಿತಳಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾಳೆ. ಮಗು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವಳು ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವಳು. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಈಗಲೇ ನನ್ನನ್ನು ಆ ವರೇಣ್ಯರಾಜನ ಅಂತಃಪುರದ ಸೂತಿಕಾಗಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿರಿ.

ಶಿಶುರೂಪದಿಂದ ಇದೀಗ ಪ್ರಕಟವಾದ ಗಜಾನನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರರು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾದರು. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅನುಚರನಾದ ನಂದಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಈ ಶಿಶು ಗಜಾನನನ್ನು ವರೇಣ್ಯರಾಜನ ಸೂತಿಕಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಬರಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಂದಿಯು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ನವಜಾತ ಗಜಾನನ ಶಿಶುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ವರೇಣ್ಯರಾಜನ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸೂತಿ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಿಕಾರಾಣಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮಲಗಿಸಿದನು.

ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು ಬೆಳಗಾದ ಬಳಿಕ ಮೂರ್ಛೆ ತಿಳಿದೆದ್ದ ಪುಷ್ಪಿಕಾರಾಣಿಯು ತನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ ವಿಚಿತ್ರಾಕಾರದ ವಿದ್ರೂಪಿ ಶಿಶುವನ್ನು ಕಂಡು ಭಯ ಚಕಿತಳಾದಳು. ನಾಲ್ಕು ತೋಳುಗಳು, ಆನೆಯ ಮೋರೆ, ಉದ್ಧ ಸೊಂಡೆಗಳುಳ್ಳ ವಿಚಿತ್ರ ಶಿಶುವನ್ನು ನೋಡಿ, ಭಯದಿಂದ ನಡುಗುತ್ತ ಅವಳು ಪ್ರಸೂತಿ ಗೃಹದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದಳು. ರಾಜಪರಿವಾರದವರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಅಕಟವಿಕಟಕಾರದ ಈ ಮಗುವನ್ನು ಕಂಡು ಭಯಭ್ರಾಂತರಾದರು. ಆಗ ಶಿಶು ಜನನದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ವರೇಣ್ಯರಾಜನು ಧಾವಿಸಿ ಒಳಗೆ ಬಂದನು. ಲೋಕವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ರಾಜನು ಕೂಡ ವ್ಯಾಕುಲಚಿತ್ತನಾಗಿ ತನ್ನ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆದು ತೋರಿಸಿದನು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, 'ಮಹಾರಾಜ, ಈ ಮಗುವಿನ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವನಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ದುರ್ಲಕ್ಷಣಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇದೊಂದು ರಾಜಕುಲಕ್ಕೆ ಅಪಶಕುನ. ಇದು ನಿನ್ನ ವಂಶಕ್ಕೆ ವಿನಾಶಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಗುವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡ.''

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿಗಳ ಮಾತಿನಂತೆ ರಾಜನು ಭಯಭೀತನಾಗಿ ತನ್ನ ಒಬ್ಬ ದೂತನನ್ನು ಕರೆದು ''ಈ ಮಗುವನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ಜನವಾದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬನ್ನಿರಿ'' ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಇತ್ತು ಕಳಿಸಿದನು. ರಾಜದೂತನು ಆ ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಗಹನವಾದ ಗೊಂಡಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಆ ಕಾಡಿನ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾನುಷವಾದ ಒಂದು ಸರೋವರದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಮಲಗಿಸಿದನು. ಆ ನಿಬಿಡಕಾನನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರೂರವಾದ ಹಿಂಸ್ರ ಪಶುಗಳ ಹೊರತು ಮನುಷ್ಯರ ಸುಳಿವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ವರೇಣ್ಯರಾಜನು ಘೋರ ಅರಣ್ಯದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಸುಟಿಬಿಟ್ಟು ದೀರ್ಘವಾದ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟನು.

ದುರ್ದೈವಿಯಾದ ನರೇಶ ದಂಪತಿಗಳು ಆ ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನದ ಮೌಲ್ಯ ಮಹತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಹಿಂಸ್ರಪಶುಗಳಿಂದ ಭಯಂಕರವಾದ ವನಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಎಸೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಗಹನ ಕಾನನದ ಸರೋವರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅನಾಥವಾಗಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡ ಆ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನರಿಯ ದೃಷ್ಟಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಆ ನರಿಯು ಮಗು ಮಲಗಿದ ಸ್ಥಳದ ಬಳಿಗೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಹರ್ಷಿ ಪರಾಶರರು ಬಂದರು. ಸರೋವರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಅವರು ವಿಸ್ಮಯ ವಿಸ್ಫಾರಿತವಾದ ನೇತ್ರಾಂಚಲದಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನಿರುಕಿಸಿ ನೋಡಿದರು. ಆ ಮುನಿಯ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಗೆ ಇವನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ತಡವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮಗುವಿನ ಚರಣದಲ್ಲಿ ಧ್ವಜ ಅಂಕುಶ, ಕಮಲಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನೂ ದೇಹದ ತುಂಬ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ನಿಂತ ದೈವೀ ತೇಜಸ್ಸನ್ನೂ ನೋಡಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಹರ್ಷ ಪುಲಕಿತರಾದರು. ಮಗುವಿನ ಪಾದವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದರು. ನನ್ನ ಜನ್ಮ ಧನ್ಯವಾಯಿತು. ಯಾವನೋ ದುರ್ದೈವಿಯು ಈ ಮಹಾ ಮಹಿಮನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಚೆಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯ ಎಂದು ಆ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಪರಮ ಪತಿವ್ರತೆ ಪತ್ನಿ ವತ್ಸಲಾದೇವಿಗೆ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಪ್ರೇಮಮಯಿಯಾದ ವತ್ಸಲಾ ಎಂಬ ಆ ಮುನಿಮಾನಿನಿಗೆ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೆ ಎರಡೂ ಸ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಉಕ್ಕಿದವು. ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಹರ್ಷಾಶ್ರು ಉಕ್ಕಿತು. ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಪುತ್ರ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯಿತು. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಬೆಳೆಸತೊಡಗಿದರು. ಪರಾಶರ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ರತ ಅನುಷ್ಠಾನ ಜಪತಪ ಅಧ್ಯಯನ ಅಧ್ಯಾಪನಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಕೋಚಗೊಳಿಸಿ ಆ ಮಗುವಿನ ಲಾಲನೆ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ತತ್ಪರರಾದರು. ಆ ಮಗುವಿನ ಆಗಮನದಿಂದ ಪರಾಶರರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪರಿವರ್ತನ ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಒಣಗಿ ನಿಂತ ಮೋಟ ಮರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಚಿಗಿತು ಕುಡಿಮುಡಿ ದಾಂಗುಡಿ ಇಟ್ಟು ಪಲ್ಲವಿಸಿ ಪುಷ್ಪಿಸಿ ಫಲಭಾರದಿಂದ ಬಳಕುತ್ತ ನಿಂತವು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಹಸುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಾಮಧೇನುವಿನಂತೆ ಯಥೇಷ್ಟ ಹಾಲು ಕರೆದು ಆಶ್ರಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಂಪನ್ನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವು.

ಈ ಸಮಾಚಾರವು ಮಹಾರಾಜ ವರೇಣ್ಯನ ಕಿವಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪಿತು. ದಿವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಸಂಪನ್ನರಾದ ಪರಾಶರ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸಮಾಚಾರ ಕೇಳಿ ಅವನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆಗ ಅವನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪುತ್ರೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸಿದನು. ಮಂಗಲವಾದ್ಯಗಳು ಮೊಳಗಿದವು. ಅತಿಥಿಗಳಿಗೂ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರಿಗೂ ಪ್ರಜಾಪರಿವಾರದವರಿಗೂ ಯಥೇಚ್ಛ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ಇತ್ತು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿದನು.

ಇತ್ತ, ಸಿಂಧೂರನು ಒಂದು ದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪೌರುಷವನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡನು. ''ಸಭಿಕರೆ, ನನ್ನ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾದವು. ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಹೆದರಿದರು. ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು,

ಮಹೇಶ್ವರರು ಮುಖ ತಪ್ಪಿಸಿದರು. ಈ ಮೃತ್ಯುಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಾಜರಿಗಂತೂ ನನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡುವ ಧೈರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಶೌರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನನ್ನ ತೋಳತೀಟೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ತೀರದಂತಾಗಿದೆ.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಾಯಿತು. ''ಮೂರ್ಖ ಸಿಂಧೂರ, ನೀನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವೆ. ನಿನ್ನ ಯುದ್ಧದ ಕಾಮನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡುವ ಸಮರ್ಥನು ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರಿಂದ ಪ್ರಕಟನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.''

ಈ ಆಕಾಶವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನು ಕ್ರುದ್ಧನೂ ಸಂತಪ್ತನೂ ಆದನು. ಅವನು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಬೆಳೆಯಗೊಡದೆ, ಇದ್ದಲ್ಲಿಯೆ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಕೈಲಾಸಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕನು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಹುಡುಕಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದರೂ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನು ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಪೃಥ್ವೀಮಂಡಲದ ತುಂಬ ತಿರುಗಾಡಿದನು. ಅವನು ಎಲ್ಲಕಡೆಗೂ ತಿರುತಿರುಗಿ ಹುಡುಕಾಡುತ್ತ ಒಂದು ನಿರ್ಜನ ವನಾಂತದ ಏಕಾಂತ ಸುಂದರವಾದ ವಿಶಾಲ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಗಣಾಧೀಶರನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಅವನು ಆ ಶಿಲಾ ಮಂಟಪದ ಬಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಪಾರ್ವತಿಯ ಪ್ರಸೂತಿ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು ಹುಡುಕಾಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಗುವೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಮಗು ಇನ್ನೂ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದು. ತಾಯಿಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನೇ ಸಂಹರಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಮಗು ಅವಳ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ತಾಯಿ ಸಹಿತವಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದುವದು ಎಂದು ಆ ಕ್ರೂರನು ಪಾರ್ವತೀ ದೇವಿಯನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ತನ್ನ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಎತ್ತಿದನು. ಆಗ ಆ ಜಗದಂಬೆಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಪಾಶ, ಪರಶು ಕಮಲ, ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಚತುರ್ಭುಜನಾದ ಒಂದು ತೇಜಸ್ವಿ ಬಾಲಕನು ಮಲಗಿದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಕೂಡಲೆ ಆ ದೈತ್ಯನು ಅಲ್ಲಿ ಬಾಗಿ ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಮಗುವನ್ನು ರಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು ಎತ್ತಿಕೊಂಡನು. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಗೆದು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಮಗುವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ನಡೆದನು.

ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ, ಹೆಗಲಮೇಲೆಯೂ ಬಗಲಲ್ಲಿಯೂ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡ ಆ ಮಗು ಭಾರೀ ಭಾರವಾಯಿತು. ಬೆಟ್ಟದಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಭಾರಭೂತವಾದ ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಲು ಆಗದೆ ಆ ದೈತ್ಯನು ನಡುಗತೊಡಗಿದನು. ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವದು ಕೂಡ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವನು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಆ ಮಗುವನ್ನು ನೆಲದಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದನು.

ಆ ಮಗುವನ್ನು ಜೋರಿನಿಂದ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆ ಪರ್ವತವು ನಡುಗಿತು. ಪೃಥ್ವಿಯು ಕಂಪಿತವಾಯಿತು. ಸಮುದ್ರವು ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾಯಿತು. ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ ಆ ಶಿಶು ನರ್ಮದಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಆ ಸ್ಥಳವು ಗಣೇಶ ಕುಂಡವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಆ ಮಗುವಿನ ಶರೀರದಿಂದ ಚಿಮ್ಮಿದ ರಕ್ತದಿಂದ ಆ ಪರ್ವತದ ಕಲ್ಲುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೆಂಪಗಾದವು. ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗಣೇಶನು **ನರ್ಮದಾ ಗಣೇಶ** ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದನು.

ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರ ಪುಟ್ಟ ಶಿಶುವನ್ನು ಬೆಟ್ಟದ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿ ಒಗೆದ ಬಳಿಕ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನು ನನ್ನ ಶತ್ರುಮೃತನಾಗಿ ಹೋದ ಎಂದು ಸಂತುಷ್ಟನಾದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅದೇ ಗಣೇಶ ಕುಂಡದಿಂದ ಒಂದು ಪರ್ವತಾಕಾರದ ಭೀಕರ ಪುರುಷನು ಹೊರಬಂದನು. ಅವನು ಸಿಂಧೂರಾಸುರನನ್ನು ಕುರಿತು, ಮೂರ್ಖದೈತ್ಯ, ನಿನ್ನ ಶತ್ರು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲಿದ್ದಾನೆ. ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ನಿನ್ನನ್ನು ಅವನು ಸಂಹರಿಸುತ್ತಾನೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು. ಆಗ ಆ ದೈತ್ಯನು ಸಾಧುಜನ ''ಅಂಜುಬುರಕ ಭೀರು ಪುರುಷನೆ, ನೀನು ಯಾರು ? ಶೂರನಾದರೆ ನನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಬಾ. ಅಂಜಿ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಏಕೆ ಕುಳಿತಿರುವೆ ? ಎಂದು ಕೂಗಿದನು. ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವನು ನಿರಾಶನಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹಿಂದುರುಗಿದನು.

ಪಾರ್ವತೀ ದೇವಿಯು ತಾವು ನೆಲೆಸಿದ ಪರ್ಯಲೀ ವನದಲ್ಲಿ ದೈತ್ಯರ ಉಪದ್ರವವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ, ಮಹಾದೇವರಿಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರೊಡನೆ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಸುಧರ್ಮಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದನು. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ರೌಂಚ ಎಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗಂಧರ್ವನು ಯಾವುದೋ ಅವಸರದ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುನಿಂತನು. ಶೀಘ್ರಗತಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ನಿಂತ ಕ್ರೌಂಚನ ಕಾಲು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ವಾಮದೇವ ಮಹರ್ಷಿಯ ಮೈಗೆ ತಾಕಿತು. ಆಗ ಅವರು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ನೀನು ಇಲಿಯಾಗಿ ಹೋಗು ಎಂದು ಶಾಪಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ಕ್ರೌಂಚಗಂದರ್ವನು ಭಯಭೀತನಾಗಿ ಕೈ ಮುಗಿದು ಶಾಂತರಾಗಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಅಪರಾಧ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ವಾಮದೇವ ಮುನಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಶಾಂತರಾಗಿ ''ನೀನು ಮುಂದೆ ದೇವ ದೇವನಾದ ಗಜಾನನನ ವಾಹನವಾಗುವೆ. ಅದರಿಂದ ನಿನ್ನ ದುಃಖ ದೂರವಾಗುವದು'' ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಉಶ್ಯಾಪ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕ್ರೌಂಚ ಗಂಧರ್ವನು ಮೂಷಕನಾಗಿ ಇಲಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಪರಾಶರರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಿದ್ದನು. ಆ ಇಲಿಯ ದೇಹವು ಪರ್ವತದಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಾಲವೂ ಭಯಾನಕವೂ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಅದರ ಕೂದಲು ಉಗುರು ಸೊಂಡೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ತೀಕ್ಷ್ಣ, ಭೀಕರವಾಗಿದ್ದವು. ಅದರ ಧ್ವನಿಯಂತೂ ಅತ್ಯಂತ ಕರ್ಕಶವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಮೂಷಕವು ಪರಾಶರರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯ ಪಾತ್ರೆ ಪರಟೆಗಳನ್ನು ಮುರಿದು, ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಂದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹರಿದು ಭಯಂಕರವಾದ ಉಪದ್ರವವನ್ನು ಆಶ್ರಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ನೀಡತೊಡಗಿತು. ಭೀಕರ ಆಕಾರದ ಆ ಮೂಷಕದ ಪುಚ್ಛ ಪ್ರಹಾರದಿಂದಲೇ ಆಶ್ರಮದ ಪರಿಸರದ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಮ್ಮರಗಳು ಮುರಿದು ಬಿದ್ದವು.

ಇದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಿತರಾದ ಪರಾಶರ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ''ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ; ಯಾರಿಗೆ ಶರಣು ಹೋಗಲಿ'' ಎಂದು ದೀನ ದುಃಖಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ನುಡಿದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಗಜಮುಖನು ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ''ಪೂಜ್ಯರೆ, ನೀವು ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರರೂಪನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಇದ್ದ ಬಳಿಕ ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟಾನಿಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿವಾರಣಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಭಯಂಕರವಾದ ಇಲಿಯನ್ನು ಈಗಲೇ

ಮಣಿಸಿ ಮರ್ದಿಸಿ ನನ್ನ ವಾಹನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ'', ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಗಜಾನನನು ಆ ಇಲಿಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಖರವಾದ ಪಾಶವನ್ನು ಬೀಸಿದನು. ಆಗ ಆ ಪಾಶವು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಸುತ್ತಾಡಿ ಹುಡುಕಾಡಿ ಪಾತಾಳದವರೆಗೆ ಓಡಿ ಹೋದ ಆ ಮೂಷಕವನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದಿತು. ಭಯಂಕರವಾದ ಪಾಶದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದೆ, ಕೊರಳಿಗೆ ಉರುಳು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಮೂಷಿಕವು ಮೂರ್ಛಿತವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಪಾಶದಿಂದ ಎಳೆದು ತಂದ ಬಳಿಕ ಆ ಮೂಷಕಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತು. ಅದು ಬಂದು ಗಜಾನನನ ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ''ಪ್ರಭು, ನೀನು ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಸ್ವಾಮಿ, ಎಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಆದಿಕರ್ತಾ ಹಾಗೂ ಪಾಲಕ. ನಿನ್ನ ನೋಡಿ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದಯಮಾಡು'' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿತು.

ಮೂಷಕದ ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರಾಶರಪುತ್ರನು ಪ್ರಸನ್ನನಾದನು. ಮತ್ತು ಆ ಮೂಷಕಕ್ಕೆ ''ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ವರಬೇಡು'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ದುಷ್ಟವಾದ ಆ ಇಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಹಂಕಾರವು ಜಾಗೃತವಾಯಿತು. ಅದು ತಿರುಗಿನಿಂತು ಗಜಾನನನಿಗೆ ''ನಾನೇಕೆ ನಿನ್ನಿಂದ ವರ ಪಡೆಯಲಿ, ನೀನೇ ಬೇಕಾದರೆ ವರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೋ ನಿಡುತ್ತೇನೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಗಣೇಶನು ''ನಿನ್ನ ಮಾತಿನಂತೆಯೇ ಆಗಲಿ, ನಾನೇ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ವರಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ವಚನವು ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ನೀನು ನನ್ನ ವಾಹನವಾಗು.'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಮದಾಂಧವಾದ ಮೂಷಕವು ''ತಥಾಸ್ತು. ನಾನು ನಿನ್ನ ವಾಹನವಾಗುವೆನು'' ಎಂದು ನುಡಿಯಿತು. ಅದರಿಂದಲೆ ಆ ಮೂಷಕವು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದು ಕುಳಿತ ಗಣೇಶನನ್ನು ಹೊತ್ತು ನಡೆಯಿತು. ಗಣೇಶನು ತನ್ನ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದ ಭಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕುಳಿತರೂ ಮೂಷಕವು ಅವನನ್ನು ಹೊರಲಾರದೆ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಅದು ದೀನವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿತು.

ಮೂಷಕ :- ಪ್ರಭು, ನಿನ್ನ ವಿಶ್ವಂಭರ ದೇಹವನ್ನು ನಾನು ಹೊರಲಾರೆ. ನನಗೆ ಹೊರಲು ಶಕ್ಯವಾಗುವಷ್ಟು ನೀನು ಹಗುರಾಗಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೂಡು. ನಿನ್ನ ಹೊರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನನಗೆ ನೀಡು.

ಮೂಷಕದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಗಣೇಶನು ಮೂಷಕಕ್ಕೆ ಹೂವಿನಷ್ಟು ಹಗುರಾಗಿ ಅದನ್ನು ಲೀಲೆಯಿಂದ ಆರೋಹಣ ಮಾಡಿದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಗಜಾನನನು 'ಮೂಷಕವಾಹನ'ನಾದನು.

ಗಜಾನನನು ಒಂಭತ್ತು ವರ್ಷದವನು ಆದ ಬಳಿಕ ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆ, ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿದ್ಯೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಅಧ್ಯನಮಾಡಿ, ವೇದ ವೇದಾಂಗಗಳನ್ನೂ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಓದಿ, ಸರ್ವವಿದ್ಯಾಪಾರಂಗತನಾದನು.

ಇತ್ತ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧೂರನ ಅತ್ಯಾಚಾರವು ಮಿತಿ ಮೀರಿತು. ಲೋಕದಲ್ಲಿಯ ಯಜ್ಞ, ಯಾಗ, ದೇವಪೂಜೆ ಅಧ್ಯಯನ ಅಧ್ಯಾಪನ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠದೈತ್ಯನು ತನ್ನ ಬಾಹುಬಲದಿಂದ ಆಕ್ರಮಣಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದನೂ ಅದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳೂ, ಮುನಿಗಳೂ ಸಂತ್ರಸ್ತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಬಿಟ್ಟು ವನಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕಾಲಕಳೆಯತೊಡಗಿದರು.

ಅದನ್ನು ತಿಳಿದ ಗಜಾನನು ತನ್ನ ತಾಯಿ ವತ್ಸಲಾದೇವಿ ಹಾಗೂ ತಂದೆ ಪರಾಶರರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಸಿಂಧೂರಾಸುರನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಸಿಂಧೂರವಾಡದ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿಹೋದನು. ಸಿಂಧೂರಾಸುರನಿಗೂ ಗಜಾನನಿಗೂ ಘನ ಘೋರವಾದ ಸಂಗ್ರಾಮವು ಮಸಗಿತು. ಆಗ ಗಜಾನನನು ವಿರಾಟ್‌ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದನು. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಆ ವಿಶ್ವರೂಪವನ್ನು ಅವನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಂತಾಗ ವರದ ಬಲದಿಂದ ಉನ್ಮತ್ತನಾದ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನು ಆ ದೇವದೇವನ ಮೇಲೆ ಎರಗಿಬಿದ್ದನು. ಆಗ ಗಜಾನನನು ತನ್ನ ವಜ್ರ ಸಮಾನವಾದ ಕೈಗಳಿಂದ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನ ಕೊರಳನ್ನು ಅಮುಕಿ, ಬಲವಾಗಿ ಹಿಸುಕಿ ಕೊಂದು ಹಾಕಿದನು. ಸಿಂಧೂರಾಸುರನ ದೇಹದಿಂದ ನೆತ್ತರ ಬಸಿದು ಗಜಾನನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಆ ಗಜಾನನನಿಗೆ ಸಿಂಧೂರವದನ, ಸಿಂಧೂರಪ್ರಿಯ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದವು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು, ಪಾಶಾಂಕುಶ ಪರಶುಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಚತುರ್ಭುಜನಾದ ಮೂಷಕವಾಹನನಾದ ಗಜಾನನನ ಮೇಲೆ ಹೂಗಳ ಮಳೆ ಗರೆದರು. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವನ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭವ್ಯಮಂದಿರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಗಜಾನನನ ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು.

ಗಜಾನನನು ಸಿಂಧೂರಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದ ಸಮಾಚಾರವು ವರೇಣ್ಯರಾಜನ ಕಿವಿಗೆ ತಲುಪಿತು. ಆಗ ಅವನು ಗಜಾನನನು ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಉದುರಿಸುತ್ತ ಗದ್ಗದ ಕಂಠದಿಂದ ನುಡಿದನು.

ವರೇಣ್ಯರಾಜ :- ಪ್ರಭು, ನನ್ನನು ಕ್ಷಮಿಸು, ನೀನು ಅನಂತಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ನಾಯಕ. ನಿನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಂದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ನೀನು, ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕಾನನ ಪರಿತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯದೆ ನನ್ನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು.

ಗಜಾನನ :- ಮಹಾರಾಜ, ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಪತಿಪತ್ನಿಯರು. ಒಣಗಿದ ತರಗೆಲೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು ತೀಕ್ಷ್ಣತರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಒಂದು ಸಾವಿರದ ವರ್ಷ ತಪ್ಪದೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಅವತರಿಸು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಸಿಂಧೂರಾಸುರನನ್ನು ನಾಶಗೈಯಲು ಮತ್ತು ಸಾಧುಸಜ್ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ನಾನು ಸಾಕಾರವಾದ ದೇಹವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಅವತಾರ ಕಾರ್ಯ ಸಮಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಗಜಾನನನು ವರೇಣ್ಯರಾಜನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ವರದ ಹಸ್ತವನ್ನು ಇಟ್ಟನು ಮತ್ತು ಆ ರಾಜನಿಗೆ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ಗಜಾನನನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನು.

ಮುಂದೆ ವರೇಣ್ಯನು ಮಹಾಪ್ರಭುವಿನ ಹಸ್ತಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಮತ್ತು ಉಪದೇಶಗಳಿಂದ ವಿರಕ್ತನಾಗಿ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯ ವೈಭವವನ್ನೆಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ

ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತಪಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಉದ್ಧೃತನಾಗಿ, ತನ್ನ ಜನ್ಮವನ್ನು ಸಫಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಗಜಾನನನು ವರೇಣ್ಯರಾಜನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಉಪದೇಶವು **ಗಣೇಶಗೀತಾ** ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಧೂಮ್ರಕೇತು

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶನು ಕಲಿಯುಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಅವತಾರವು 'ಧೂಮ್ರಕೇತು' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗುವದು. ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಃ ಎಲ್ಲರೂ ಅಚಾರ ಭ್ರಷ್ಟರೂ, ಮಿಥ್ಯಾಭಾಷಿಗಳೂ ಆಗುವರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವರ ಅಧರ್ಮ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಹಿಂಸಾಚಾರ, ಪಾಪಾಚಾರ, ದುರಾಚಾರಗಳ ತಾಂಡವವು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಅವ್ಯಾಹಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವವು. ವರ್ಣ ಸಂಕರವಾಗುವದು; ಸಾಧ್ವೀ ಸ್ತ್ರಿಯರೂ ಕೂಡ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ದುರ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವರು. ಪರಸ್ತ್ರೀ, ಪರದ್ರವ್ಯ, ಪರಪ್ರಾಣರಹಣ ಮಾಡುವ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಧರ್ಮಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಮ್ಲೆಂಛಪ್ರಾಯರಾಗುವರು. ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲವೂ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯದೆ ಬಂಜರವಾಗುವದು. ಮರಬಳ್ಳಿಗಳು ರಸಹೀನವಾಗಿ ಒಣಗಿ ನಿಲ್ಲುವವು ಐದಾರು ವರ್ಷದ ಕನ್ಯೆಯರು ಹಡೆಯುವರು. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಆಯುಷ್ಯ ಹದಿನಾರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪರಿಮಿತ. ದುಡ್ಡೇದೇವರು. ದುರಾಚಾರವೇ ಸದಾಚಾರ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಈರ್ಷ್ಯೆ, ದ್ವೇಷ, ಹಿಂಸೆ, ಕೊಲೆಗಳ ಸ್ವೈರಪ್ರಸಾರ.

ಆಗ, ಯಜ್ಞಯಾಗಗಳು ಲುಪ್ತವಾದದ್ದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಉಪವಾಸ ಆಗುವದು. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಗಜಾನನಿಗೆ ಶರಣು ಹೋಗುವರು. ಅವನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವರು. ಆಗ ಮಹಾಪ್ರಭು ಗಜಾನನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತಾರಮಾಡಿ ''ಶೂರ್ಪಕರ್ಣ'', ''ಧೂಮ್ರವರ್ಣ'' ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗುವನು. ಅನಂತರ ಧೂಮ್ರವರ್ಣನು ಅಶ್ವಾರೂಢನಾಗಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರ ಹಿಡಿದು ಅಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾದ ಮ್ಲೆಂಛರನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವನು. ಮ್ಲೆಂಛರ ಅನುಕರಣ ಮಾಡಿ ಅಧರ್ಮ ಭೀಕರ ನಡೆಸುವ ಎಲ್ಲ ನಾಸ್ತಿಕರನ್ನು ಧೂಮ್ರಕೇತು ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವನು.

ಅನಂತರ ಆ ಮಹಾಪ್ರಭುವು ಗಿರಿಕಂದರಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕರೆದು ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವನು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಎಂದಿನಂತೆ ವೇದೋಕ್ತ ಧರ್ಮಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರಣೆ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ನೀಡುವನು. ಗಜಾನನನ ಕರ್ತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಧರ್ಮಮಯವಾದ ಸತ್ಯಯುಗವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು.

ಇತಿ ಗಣೇಶಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮುಗಿದುದು

ಗಣೇಶ ಪುರಾಣ ಸಮಾಪ್ತಿ

ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ

